

ad impediendū salutē eorū. Ipse enī cal-
caneo insidiat. i. finit hoīs. q. hri pot
ex eo q. dicitur: serpenti in gen. eū insi-
diaberis calcaneo ei. eūc in q. oīa se pos-
se psumūt. Secūdo pot hō monē eos q.
grām ei studeant sibi. parare sine cui-
us auxilio iūri n̄ possunt. elemosias
largiendo. dīm orando. ⁊ suffragia scōz
⁊ uiroz iustoz iplo rando. tertio pos-
sunt moneri ad h̄ ne fingāt se quā-
faciant q. possunt. ⁊ aliq. que sibi ui-
dentur difficilia. Ds enī uult uiuare
eos qui se uiuant. Imo q. fingit se
q. ip̄i fingūt se. vñ sap. 1. Sp̄c sc̄s dis-
cipline fictū fugiet. It̄ sic pot queri
q. ab eo qui dicit se n̄ posse stinere.
aut uis stinere ⁊ n̄ potes. aut potes ⁊
n̄ uis. Si uis ⁊ n̄ potes. infidelis ⁊ ds q.
pattur te rēptari sup̄ posse tuū. Prece-
a n̄ne credis q. omnia possis cū eo qui
omnia pot. sicut uulgarit̄ dicit. qui nō
h̄c nisi .v. denarios ego ⁊ rex hemus e-
marcat. Non pot esse pax illō posse cui
desem posse dīmū parū ⁊ suple. Si aut
potes ⁊ n̄ uis in excusabilis es. Vltimo po-
test queri a tali an possit. aliquāto t̄p̄ cō-
tinere. q. si dixerit sic. p̄ mensē osten-
dendū ⁊ ei q. poti supare deb. q. sequi
mensē stineat q. isto primo. q. stuetu-
do uiuabit eum. de qua tullī. Optiā
forma uiuendi eligenda ⁊ quā iocundā
reddet stuetudo. ⁊ poeta. Qd̄ male feris.
assuete ferēs. Sperare ⁊ debet dīm p̄m-
aorē esse ad adiuuandū eū p̄ q. p̄ men-

sem p̄ amore ei stinūt q. ante. Si tū
h̄ instant peccerit cū ipse n̄ sit securus
de uita n̄ dico p̄ mensē n̄ p̄ unā horā
qua ratōe sperat se accepturū. vitā ad
deb. ipse sperare se accepturū uirtutē
seruendi dō. illi in uita illa n̄ debet
disponē se seruicū dyalolo in uita
quā n̄dū h̄c. n̄ debet filis esse opario
ebrioso ⁊ lusozi. qui prius oblin pot
quā lucrat sit. *Incap tractat de auaricia*

Primo de his q. ualet ad ter ei. 1.
ost gule ⁊ uiciū luxurie. dicendū
⁊ de uicio auaricie. q. tractat de uicio
isto uicio ⁊ p̄dicationi q. tractat. alioz
uicioz. hūc enī ordinē tradit b̄. ut id
pri q. maturus ad salutē. de quo uicio
h̄ ordine dicem. Primo dicem de his
que faciūt ad detestatōm h̄ uicij. Secūdo
de sp̄ibz eius. tertio de his q. fouent
aliq. m̄ auariciā in cordibz hominū.
Quarto de remedis. Quinto tangemus
de pdigalitate. q. otaria ⁊ auaricie.
Intelligim̄ aut in h̄ loco. auariciā i
debitū amorē pecunie. Primo autē
facit ad detest h̄ uicij. h̄ q. natura no-
bit dissuadet uiciū istō. ⁊ qdām ⁊ ot
naturā. Voluit enī natura r̄am in
finā esse inter creaturas ⁊ a pedibz ho-
minū sculcari. docent nos in h̄ absq.
dubio q. debem sculcare pedibz n̄r̄is
terrena ista ⁊ stēpnere. Quale n̄ ⁊ h̄
qd̄ homo dō. ⁊ oibz creaturis p̄ponat
creaturā illā. q. natura omnibz citis
uoluit p̄t poni. ad significandū diu-

De auaricia.

cial conculeandas esse et contempnendas. p
mitiu de eccia celu edocti pcia domoz
aut agroꝝ suoꝝ ponebant ad pedes
aploꝝ. vt leg act. iij. Vñ in fine hui
capli ubi dicit q ioseph ibi attulit pa
um agri sui que uendidit et posuit an
aploꝝ pedes. Dic glo. docet calcandum
esse aurū q subdit pedibꝝ aploꝝ. Pre
terea cū aīa sedm natura sublimior sit.
et proximior celo. tamq̄ dō silis exaltata
debz esse a terrenis istis. sicut exaltant
celi a terra. Vñ sicut ualde mirabile est
et q̄i p̄tra natura. si celū ad hereret t̄
re. sic qdāi p̄tra natura. cū auaricia
aīam terrenis ad here facit. Itē aīa ce
li spūale ē. Dea enī hitactm ē. De q̄ celo
dic b. Non mirū si libent̄ in hitat celū
hoc dñs ihc. q̄ utiq̄ n̄ quō ceteros dñs
tū ut fieret. s. pugnavit. ut acquireret
occubuit. ut redimeret. Comparōe h̄
celi uocat dñs celū materiale desertum.
luē. xv. Nonne dimittit nonaginta. ix.
in deserto. Q̄nta ū pueritat ē. celū uel
le terra implere. ut ei t̄ram subponē.
quis locus terre in celo ul sup celum.
hanc tū p̄sitate uult auaricia facere.

De maledōmibꝝ q̄s facit sac̄ scriptura auaricis.

Secūdo facit ad detestatiōem h̄ . . .
auaricie. maledōnes q̄s facit sacra
scriptura auaricis de quibꝝ ponem̄ has
duodecī que sequunt̄. ysa. v. Ve qui con
iungitis comū ad dom̄. et ē. et eisdē xxxij.
Ve qui p̄daris. n̄ne et tu p̄dabis. Abac.
ij. Ve qui congregat auariciā domuy sue

et ē. et amos. vi. Ve qui opulenti estis in
syon. in eodē. Ve uobis qui dormitis in
lectis eburneis. et iud. v. Ve uobis diuitibꝝ.
et iacobi. v. Agite n̄c diuites plorantes
et ululantes in miseris q̄ ueniunt uobis.
I. epla. iude. ij. Ve his qui uiam chayn
abierunt. p̄ncipiū malicie cayn. fuit a
uaricia. Vñ in uia chayn abeunt. qui
auariciā sectantur. et in apoc. viij. Ve ve
ve hitantibꝝ in terra. habitantes in t̄ra
ad mod̄ talpaz sunt auari. et aug. Ve
illis qui uiuunt ut augeant res p̄teritas.
unde et̄nas amittant. Itē maledōs dis
pensator auarus cui largus ē d̄s. Si sci
res sc̄m aliq̄ maledixisse ei qui
aliq̄ cibū comeder. uix auderet ip̄m co
medere. Quō ḡ auarus audet stringere
amore diuicias cū amatoribꝝ eaz sacra
scriptura q̄ ex ore altissimi p̄dit. ut leg
ecc. tot maledōes ponat. **Testimōia sc̄pt̄e**

que ostendūt magnitudinē pecc̄i auaricie. iij.

Tercio facit ad detestatiōem auaricie testi
monia sc̄pture q̄ ostendūt magni
tudinē h̄ uicij. de quibꝝ ponem̄ q̄tuor
m. Prīmū ē ecc. x. Vbi d̄r auaro. nich
sc̄lesti. i. manus scelus. Auaricia ē mā
scelus uide Vñ n̄ uidetur manus esse
sc̄le auari. q̄ntū ad h̄ q̄ uidas dedit eū
p̄ xxx. denariis. s. auarus dat eū q̄n;
pro denario uno. et q̄nq̄ p̄ nichilo. cū
n̄ timet p̄iurū in currere. ut denariū
unū lucretur. et q̄nq̄ ē n̄ lucretur de
nariū unū. Quandoq̄ enī n̄ uendit illū
p̄ quo p̄iurū incurrit. et in ueritate

peccm iude fuit auaricia. ut ex auari.
 Scdm testimoniu s filii ecc x ubi dicit
 fuch s iniqui qua pecuniam amare h
 eni z aiam suam uenale ht. qm in uita
 sua picat intima sua. Qua iniquus sit
 amant pecuniam manifestari pot p
 h q statera estimationis sue nequillia
 est. Plus eni pondat obulus in ea qm
 ds z q aia ipsius auari. z q regnum
 eternu. De hac statera legit osee xy.
 Chanaa in manu ei statera dolosa. cha
 naan in tpr negociator h s statera do
 losa q ab hominatio s apd dm. De q
 pu xi z bn dicit ab hoatio esse. q n
 pondat ibi n tpealia. que apls stero
 ra reputabat. que n dimissit spc ses
 decipi in sua estimatoe. Seco pot osee
 di iniquitas amantis pecunia p h qd
 in eo n s equitas illa. que s tanta in
 creatore. quata s in creaturis ceteris.
 Creator eni imunicare uult. se z
 sua. Silr creature sua iuicant. ut sol
 q comunicat lum suu. ignis calore.
 arbores fructus suos. Vn aug. Indi
 cu maximu diuine bonitatis s. qd q
 libz rel cogitur dare se ipsam. auar
 u n uult imunicare sua n cu morte
 cogitur. n s sinit frequent. imo absco
 dita putrescunt. creatura una defem al
 teri supple caput. Vn nata nich uacuu
 patitur. auarus u n auar defem pri
 mi sui supple. **Qd auarus sit iniq i dm.**

Tercio ostendit iniquitas auari. iij.

p h q ipse s iniquus in dm. in se ipm.
 z in pximu. z z in inferiores creaturas.
 Primo in dm iniq s. qz bona s imoda
 ta ad dispensandu. p dnde sua fac
 diuites dispensatores sunt diuitiaru
 n dm. Vn apls. Sic nos existimet ho
 ut ministros xpi z dispensatores in
 sterioz ai. Iniquus s in dm qui ue
 ri di hostis efficit. Vn eum pul amare
 debuit. s p bona h mundi q ds sibi
 otulit. Iniquus s in se ipm. pmo qz se
 ipm inimicis suis uendit. valde iniq
 reputatur aliqs. qui pximu suu ini
 micis suis uendit. s iniquos ualde re
 putaret. qui cognatu ul frem uende
 ret. Iniquissim qui prem que plus
 amare deb; s multo iniquos uide
 reputand ille. qui se ipm uendit. cu
 ampli se debeat amare q patre. hec
 causa inuuit. cu seq in uerbo pposito.
 ecc. x. hic eni aiam suam uenale ht.
 imo dm s. qui care emat ea. Vn apls.
 Empta estis pco magno. Seco s auar
 iniquus in se ipm. qz se euiscerat. Vn
 ds. Dabesc fecisti aiam eius sic arane.
 Valde crudelis reputaretur. q uentre
 pris sui gladio trisuerberaret z uiscera
 piceret. Quo g iniquus n s. qui se ip
 sum q deb; plus amare cu se euiscat.
 q s desperare se. Desperare eni mai
 s peccm ceteris. Ad h ptnet q legit.
 in ubo ecc pposito. Proiecit in uita sua
 intima sua. Tercio iniquus s in se ipm
 qz amat ea q tot mala s faciunt.

ut patebit in feri. amat spinas diuiciaru in quibus oburendus. Vn pu. j. rag de auaritia. ipsi omnia sanguine suu in sidi-
 antur. et molunt fraudes contra animas suas. Iniquus est in primum quia sibi retinet que pauperibus debuit distribuere. sic elemosinari alicui principis vel executoris alicuius testis iniquus est si ea que deberet distribuere pauperibus sibi retineret. Secundo iniquus est in primum quia qui occidit eum cum fame permittit eum pere. cum potest ei subuenire. Vn scriptum est. Pasce fame morientem que si non pauperis occidisti. Vn ecc. xxxiij. Panis egenorum uita pauperum et qui defraudat illum homo sanguinis est. Precipue autem est auarus iniquus in eos quos amplius debuit amare. scilicet in filios quibus materiam incendij infernalis congregat quibus mala asinaria ad colla suspendit qua demergent in profundum inferni. quos amore diuitiarum quasi quodam fene ad collum posito hostibus infernalibus tradit. Iniquus est auarus in uxorem et totam familiam suam quia transgreditur dum eos facit sentire peccato usurarioz. In creaturas uero in feroces iniquus est quia recludit eas in carcere custodie sue ubi eas putrescere facit. Vn Jacobi v. dicit auaris. Diuitie uestrae putrescere sunt et uestimenta uestra a tineis sunt comesta. aurum et argentum uestrum eruginauit. et cor erugo erit uobis in testimonium et manducabit carnes uestras quasi ignis. **Qd ydo**

Gratia sit auaricia uel di negatio. v. **ercu** et ad eph. v. ubi dicitur. Auarus

idolorum seruit. Vbi dicitur glo. Auarus est deumum. Qd autem auaritia sit ydolatria uel di negatio potest ostendi multipliciter. Primo quod super illud. vi. non potest deo seruire et mamone. dicitur glo. Diuitius seruire deum negare est. Duobus modis potest aliquis negare deum alicui principis dicendo. ego non recognosco uos esse deum meum nec aliquis teneo a uobis. si sciret uos esse deum meum uel aliquis me tene a uobis. libenter solueret uel censum uel seruicium uestrum. Itaque dicendo bene recognosco quod debent esse deum meum et censum debeo uobis scilicet nichil solue uos. Et hic modus negandi est magis contumeliosus deo. Sic differt negatio qua mali christiani negant deum ab illa qua gentiles negant eum. multa enim gentiles sunt qui christo libenter seruirent si scirent eum esse deum suum et solum propter hoc censum seruicij sui ei non reddunt. quia deum suum non agnoscunt. Sed mali christiani bene agnoscunt eum esse deum suum et tamen censum seruicij ei nolunt reddere. maiorem contumeliam facientes et quam gentiles quia sciunt hoc faciunt. Secundo potest ostendi per hoc quod deus precipit auaro ut nomen eius non assumat in uanum exo. xx. et ex alia parte nummus que cupit lucrari. Precipit ei ut nomen assumat in uanum.

et ipse potius obedit nummo quam deo. indubitanter ostendens se potius esse seruum nummi quam dei. Obedientia enim ostendit que aliquis

uere dñm reputaret. Vñ dñs luce. vi. Qd
uocatis me dñe dñe & n̄ factus q̄ dico. x.
ccē. Pecunie obediūt oīa. Tercio pot̄ osten
di illd̄ p̄ h̄ q̄ auarus creaturā adorat
interiori ad oratōe. Adorare em̄ aliqd̄
& summū honore ei exhibere. ul' diuinā
maiestatē ei p̄fiteri. Vtrūq̄ ū facit aua
rus. Si em̄ occurrūt ei duo quoz̄ altm̄
deū credat. h̄re alterū diuicias. maio
rem honore exhibebit diuiciis in diuice
q̄ dō in alio. Hanc ydolatriā in summat no
bis salōn in pu. dicens. Multi colūt p̄so
nā potentis. & si colē ad dñm p̄tinet in p̄
testate colūt diuicie p̄ se. Diuel ū p̄
accidens. maiestātē & diuinā p̄feret
auarus creat̄e. maiestatē em̄ & q̄ signifi
cat p̄ h̄ ad uerbū sume. cū dicit sume
bonus. ul' sume potens. ul' aliq̄ simile
fco aut̄ p̄fiteretur auarus illd̄ sume bo
nū q̄ sume diligit. & p̄ ceteris carū h̄t.
& sic diuinā maiestātē p̄fiteretur auar'
illi creature ampli' quā dñm. Preterea
cū transit ante pulchriā uineam uel
domū caput cordis in elinat ei. Ineli
natio animi & amor sic dicit b̄s dyonisi.
Interi' ḡ talem reuerenciā exhibet aua
rus uinee ul' domū. q̄lem uerus fidel'
dō in ymagine crucifixi. ul' b̄e uirginis.
Quarto pot̄ p̄ h̄ ostendi q̄ auarus il
latria dat creature q̄ p̄prie dō danda
sūt. s. fidem. spem. caritatē. De fide sa
tis pot̄ hic ostendi. qz̄ ipse meli' credit
ul' sentit de diuiciis. qm̄ de dō. Credit
em̄ p̄ neccia debeat h̄re si diuiciis ser

44
uierit. & credit se fame mori si dō serue
rit. q̄ dō mult' possit ul' min' uelit ser
uientes suos remunerare q̄ diuicie. Du
ab; de causis accidit q̄ aliq̄ n̄ p̄ndet
ei quē sicut sibi fidelit' seruire. uel qz̄ n̄
pot̄ ul' qz̄ n̄ uult. Causa neut' potest
esse in dō cum sit omp̄e & summū bon'
Spe aut̄ ponit auarus diues in diui
ciis suis q̄ & quodam de dō desperare.
Vñ aug'. De dō desperare & spem in
creaturis posuisse amore. & ponit ibi
q̄ in dō deberet ponere. facient inde
dñm suū. Vñ aug'. sup̄ eplam ad phil.
hoc ab hoīe colūt q̄ p̄ ceteris diligit.
Quinto pot̄ ostendi auct' jō. dicens ad
monachū rusticiū estimato male pon
peccoz̄. leuius alicui uidet' peccare
auarus quā ydolatra. s. n̄ medio criter
errat. Ad em̄ graui' peccat qui duo ḡ
na thuris p̄cat sup̄ altare mercurii
q̄ qui auare pecuniam cupid' in ualē
ogregat. Radicem uidet' q̄ aliq̄ iudice
tur ydolatra. q̄ duo grana thuris offe
creature q̄ dō debuit offerre & ille nō
iudicaret' ydolatra qui totū seruiciū
uite sue q̄ dō debuit offerre offert cre
ature. ad idem facit illd̄ uerbū osee. x.
Scdm̄ multitudinē fructus sui isrl' ml
tiplicauit sibi altaria iuxta ubertatem
terre sue exuberant simlac̄s. Quartū
testimoniū & illd̄ uerbū q̄ leg'. j. ad
tymoch. vi. Radix oīm maloz̄ & capi
dital'. Alia licetā h̄t radix oīm maloz̄
& auaricia. Ad auariciam ḡ. q̄ ad ra

dicem maloz ꝑcipue exhibenda est; secu-
ris ꝑdicatois. frustra laborabit in extirpa-
tione maloz si ramu apuent & radix
ista relinqtur. qm̄ grauis infirmitas sit a

vi. Quarto facit ad detestatione uaricia:

Quarta facit ad detestatione uaricia:
auaricie h q̄ int infirmitates
sp̄uales ipsa; pessima ul' una de peiori-
bz. Vñ ec̄ v. Est infirmitas pessima q̄
iudi sub sole diuicie seruate ī malū
dñi sui peunt enī in afflictōe pessima.
Inter infirmitates quedā sūt male qdā
sunt bone. Bone infirmitates corpis sūt
q̄ ostendit ꝑ h q̄ sūt a sūmo bono & a dō
& q̄ dant a patre amantissimo & ꝑ h q̄
sunt ut cācē scē in min' nobili ꝑre-
hois ad sanand' partē meliorem siue no-
biliore aiām. s. meliora sūt aut salomō
uulnera diligentis. s. di. quā fraudule-
ta oscula odientis. s. mundi. Vulnā dili-
gentis sūt & medicinalia s; oscu-
la odientis sūt ut morsus serpentum
uenenati. ut oscula uide ꝑdutoris.
Dicit enī iste mund' demonibz. q̄ xxvi.
Quēcūq; oscular' fuero ipse; tenere eū.
Infirmitates ū male sunt. infirmitas spi-
ritual' s. peccā mortalia. q̄ ꝑot ex h ostē-
di q̄ sūt infirmitates ad mortē & ad e-
tēnam mortē. & ex h q̄ tm̄ medicū. s. dei
filū oportuit uenire de tā longinqs
partibz ad curationē eaz. & ex h q̄ tan-
tal expensas fieri oportuit ꝑ curatōe
eaz. Ipse enī fili' di se expendit ibi. Vñ
B. Ex sudatione remedij picli mei esti-
mo q̄ntitatē. fili' di iubetur occidi ut

Facilia

uulnibz mei ꝑcioso sanguis illi balsa-
mo medeat. Agnosce ho quā graua sūt
illa uulnā ꝑ quibz necesse; xpm̄ dñi
uulnerari. De hys quibz ostēdit grauitas

huius infirmitatis. vii.

Inter infirmitates sp̄uales pessima uel
grauissima; infirmitas auaricie q̄ntum
ad multa. Duodeci ū sūt ex quibz ꝑot
ostendi grauitas h infirmitatis. Primū
& diuturnitas cui diuturnitas due sunt
cause. s. habudancia matie & durabilitas
In matia hui' infirmitatis; fere tot' mū-
dul. Vñ cum difficultate ualde magna ꝑ-
fecte euacuat' matia ista a corde hois. ut
homo omīa tꝑalia ꝑfēcē contempnat. ma-
teria & h infirmitatis durabilios; qm̄
materia luxurie. Mulier enī q̄ aliq̄s a-
mar ꝑot ul' mori ul' deformis fieri & sic ad
sanctē matia cessat effēs. s. infirmitas lux-
urie in hoie. s; tū q̄ amat auarus ꝑ-
dabit quā ipse. & idō infirmitas diutur-
na erit ꝑ similes causas ē diutūna & ē
aliqua infirmitas corpis ꝑ habudanci-
am matie & ꝑ passionē. Scdm̄ stimulat
h infirmitatis. fornicator qm̄; n̄ fornicat
in mente semel. Auarus ū q̄ otinue la-
borat. Vñ. uij. ec̄. Vñ; & scdm̄ n̄ h̄t fili-
um. n̄ frēm & tam laborare n̄ cessat. &
ij. euulso. & cuncti dies ei' laboribz & erup-
tū pleni sūt. Tercū; afflictio acba q̄
h̄t infirmitas ista. Affligit aut in hac
infirmitate grauit' sollicitudo q̄; in
seruando. ad q̄ ꝑtin; q̄ dictū; in uerbo
ꝑposito. Diuicie seruate in malū dñi

45
38
fuit. Grauius uero affligit labor in acquirendo.
Vñ 1. ad ty. vi. Post illud uerbum omnium malorum
radix cupiditas subiungit apostolus. quoniam
quidam appetentes errauerunt a fide et in
seruerunt se doloribus multis. Grauissime
uero affligit dolor in amittendo. et ad hoc per
tinet quod dicitur in uerbo proposito. Peiunt
enim in afflictione pessima. eunt enim pessime
affliguntur. cum diuicie eis peiunt. plo
ratur eis lacrimis amissa pecunia uerit.
Quartum; uniuersalitas huius infirmitatis.
Auaricia enim non parcat seni non iuueni.
imo secundum uerbum prophete. a minoribus usque
ad maiorem omnes auaricie student. Vix
est puer septennis quoniam cupidus; et fuerunt
denarios matris sue. et de peccato luxurie ex
pectant pueri annus xii. uel xiiii. Item
peccatum luxurie solo senio senescit in aliis
libris; sed in auaricia dicitur auerit quod cum cetera
uicia in senibus senescant. sola auaricia
non senescit. Sapiens. Cum senex ad alia
omnia recedat ceteris sapiat. ad solam aua
riciam desipuit. Seneca. Monstro filius;
auaricia senil. Quid est stulticia; ut dicitur
solet quod uia deficiente uaricia auerit.
Auaricia enim non parcat infirmis non sanis.
Peccatum luxurie ad modicam infirmitatem
corpalem fugit. Infirmitas enim grauis sobriam
reddit animam ut legitur ecclesiasticus. Si auari
cia tunc interdum auerit. Amat enim tunc
auarus amplius suas diuicias quam iam habet. quod
laborare non potest in acquirendo aliarum
diuiciarum. Auaricia enim non parcat non hysta
tis non ydiotis. Multi sunt uiri literati

qui foenicari dedignarentur qui tamen
ualde auari sunt. Quoniam per hoc potest ostende
ri. Grauitas huius infirmitatis quod celestis
medicus primo uolens occurrere huic
infirmitati. quod periculosiori primo consilium
dedit contra eam. quod v. dicens. Beati pau
peres et cetera. Sextum; quod qui ad mortem iudica
uit eam tantus medicus. quod xix. dicens. Amen
dico uobis quod diues difficile intrabit in reg
num celorum. et preterea facilius camelam intro
ire. hoc non dicit de peccato carnis immo po
cuius dixit. meretrices et publicani precedet
uos in regnum dei. Septimum; hoc quod ista in
firmitas abstulit finaliter tanto medico
unum de illis quos ipse accepit in cura si
iudam. hoc non fecit ambitio uel aliud peccatum
licet de ambitione plures sint temptati.
Octauum; hoc quod auaricia irrisit celestem me
dicum et ad ultimum ipsum interfecit. De
primo hemus luc. ix. Audiebant uerba huius
phisei qui auari erant et iridebant eum.
Aliud manifestum; quod auaricia uidet et sacer
dotum interfecit eum. Nonum; hoc quod celestis me
dicus contra hanc infirmitatem tantam purga
tionem indixit dicens. luc. xiiii. Omnes ex
uobis qui non renunciauerunt omnibus que pos
sident non potest meus esse discipulus. Contra gula
non tamen dixit. sed solum ammonuit ne cor
da discipulorum grauarientur crapula et ebrieta
te. Decimum; hoc quod ecclesia in principio contra
hanc infirmitatem ita districtam mentem ob
seruari uoluit ut nullus haberet proprium.
Undecimum; hoc quod multi hac infirmitate
laborant qui nesciunt se illa laborare

7 ideo non querunt sanitatem. Seneca. Inicium salutis; cognitio peccati. Idem. Nemo se auarum esse intelligit. nemo cupidum ideo diffidit culter ad sanitatem puenientem quia nos egrotare nescimus. **De infirmitatibus que sunt auarum.**

Duodecimū; uarietas infirmitatum que infirmitatem auaricie sequitur. de quibus vii. ponemus. Quarum prima; cecitas que figurata est. 1. regum 10. Cecitatem illi cecitatis. Vnde dominus uolens illuminare eum. linitur oculos eius luto. Insinuans esse tam cecitatis illi luto temporalium istorum. De hac cecitate legitur fili. tobie. 11. ubi habet quod tobias fuit cecitatis stercorebus calidus yridinū que super oculos ei cecidit. hircundo garrula et depicta significat felicitatem huius mundi que est quadam pulchritudine depicta et tumultuosa. que calida stercorea picat super oculos cordis. et temporalia ista que exurunt corda hominum. xx. Genesim legitur quod abymelech rex gerare dedit sare mille argenteos in uelam oculos. et super illud psalmus. mane altabo et uidebo. Dic gloriose. Dominum non uidet que ad heret temporalibus. Secunda infirmitas; febris que figurata potest esse pro febre a qua dicitur curauit filium regis. de qua legitur Job 11. Auarus febrile distempantiam patitur cuius tremore habet cum trepidat ubi trepidandum non est. Seneca de ipso. Videt regem et estimat furem. Ad tremore huius febris pertinet quod legitur Job xv. Somitus terreis semper in auribus meis. et cum sit pax semper in sidial suspicatur. In psalmis. Postulasti firma-

mentum eius formidinem. et ysaia xxviii. Formido et fouea et laqueus super hircatores et reos. Habitatores terre; auarus. quia; qui talpa. estuat autem auarus ex febre ista cum ita factur ex amissione diuiciarum istarum. Tercia infirmitas; manus arida de qua legitur ysaia. Extende manum tuam aut dominus hinc manum aridam et extendit. et restituta; sanitati sicut altera manum aridam habet auarus. dum pro largitione elemosinarum non ualet eam pauperi extendere. Quarta infirmitas; illa infirmitas de qua dicitur lunaticus de qua legitur ysaia xvii. Domine miserere filio meo quia lunaticus est et male patitur. Nam sepe cadit in ignem et crebro in aquam. Auarus sepe cadit in ignem et crebro in aquam uoluptatis. Potest uocari lunaticus quia regitur pro sapientiam huius mundi. que pro lumen lune intelligitur que lucet de nocte. Sapientia enim huius mundi solum lucet in nocte presentis uite. et cum pro presentem uitam illuxerit sol iusticie tunc apparebit quod sapientiam huius mundi stulticia fuit. Quinta infirmitas; inclinatio ad terram. de qua legitur ysaia. Et ecce mulier que habebat spiritum infirmitatis. annis xvii. et erat inclinata non poterat sursum aspice. Secundum sacrosanctos expositores ista infirmitas; amor diuiciarum que hominem bestiam reddit interius ut ad terram respiciat qui ad celos respicere debet. Vnde dicitur. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Quod in decencia quam curuū recto corpore gerere animū. Idem indignum corpore humanum inhabitat brutus et bestia.

trialis spe. Sexta infirmitas; difficultas
 respirandi usq; ad suffocatione. Vñ q; xij.
 Sollicitudo h' scilicet & fallacia diuiciay suf-
 focat uerbu. glo. Sollicitudo scilicet dum
 desidui bonu ad cor in trare n' sinit. qñ
 aditu uital' flatul' claudit. Septima in-
 firmitas; ydropisis de qua luc' xiiij. Ec-
 ce quoda ydropic' erat ante illu. 7c. Assi-
 milatur aut' auarus ydropico i' inflatio-
 ne & fenco anhelitu & siti in saciabili. In-
 flatoem possum' referre ad supbia que
 comitatur diuicias. Vñ sup illd. 1. ad ty-
 moth. Diuitib; h' scilicet pape n' sublime
 sape. die glo. Aug. Vermis diuitu sup-
 bia; vel ista inflatione possum' ref-
 re ad uentris ingluuiem que interdum
 diuicias comitatur. Iu em' cui sufficie-
 bat unu ferulu cu paup erat. n' suffi-
 cuit tria qñ fcs; diues. feroe u' anhe-
 litul' possum' referre ad osilia corrup-
 ta que dant auari familiarib; suis.
 De siti u' auari planu; q; & insaciabil'.
 Vñ xxx. pu' Sanguisuge due filie sunt
 dicentes. affer affer. Sanguisuga dñi;
 sanguine peccati semp' sugent' & sicient'. s;
 ipse du' in humilitate mansit fuit angl's.
 Supbia uo fecit eu' sanguisugū. Ipsiul'
 u' sūt due filie auaricia & luxuria dice-
 tes semp' affer affer. Ad eandē insacia-
 bilitatē pñn; q; leg' eccl' iij. Auarus n'
 implebitur pecunia. **De octo causis h'**

Possunt aut' assig' **insacietatis. .ix.**
 nari. viij. cause h' insacietatis. Pri-
 ma; aut' capacitas. qz scdm scōs. aam

di capacē nich' min' implere pot'. vnde
 cū orbis terraz sit ante dñm qñ gutta ro-
 ris an' lucanū. vt leg' sap xi. Non sufficē
 replere cor unū hoīs. exemplū de alex-
 andro qui dixit. m'dum n' sufficē unū
 homini. Seda causa; q; cupiditas; in-
 finita. Pecunia u' quantūcūq; magna sit
 finita est. Seneca. Naturalia desidia fini-
 ta sūt ex falsa opinione nācencia. nisi
 desinant n' hñt cupiditatē infinitam
 dicunt qz ul' sine n' mensuratur tali fi-
 ne qui i' presenti n' optinet' nullo sine
 mensurat' in eo qui ito solū uult h're
 diuicias ut hat sine qui i' presenti n'
 optinet'. in eo qui ito uult h're eas
 ut p' eat grām & glām h' mundi sibi
 acquirat. V' qui tm' de pecunia uult
 h're ut necessitati q' poss; s' accidere
 sufficiat. Nullus em' unq; in mundo isto
 hñt grām & glām apd om̄s. ipse etiā
 filius dñi imo aliqui de ipso dicebant.
 bonus; alii dicebant n' s; seducit-
 turbat. necessitati aut' que pot' accide-
 n' sufficiunt q' sunt. s; necessaria essent
 q' possunt esse. s; qui mensuraret deside-
 riū suū nēcitate p'senti pauca suffice-
 rent. Sic mensurant aīalia & ito eis
 pauca sufficiūt. Seneca. Quib; nichil
 de; ferit in alimētū solitudo sua suffi-
 cit. Sic totet apl's. ne nos desidia nra
 mensurem'. 1. ad ty moth. vi. habentes
 alimēta & c. Cū pecunia qñtūcūq; sit
 finita & cupiditas infinita n' potest
 pecunia uia alia ad equari ei n' cupi-

dicitur finiatu sit sic diminuat. Vñ nō
 est alia uia cupido puenendi ad socie-
 tate nisi resandendo desidū suū. Vnde
 seneca. Si uis te diuitem face n̄ pecunie;
 adiciend. s; cupiditati detrahendū. Ter-
 cia causa; quare auari desiderū n̄ sa-
 ciatur. ex h q q̄ pars cbi appositū uen-
 ter efficiatur. Verbi gr̄a. Auarus h̄t no-
 uū frumentū statū odit nouū horreū
 h̄t nouā uineā odit nouū doliū. et
 tm̄ facit ut cui de erat pul horreū uel
 doliū modo desit uinū uel frumētum.
 Quarta causa; h q bona q̄ auarus ac-
 quirat aliquid uacū secū afferunt.
 Sicut ēi homo h̄t aliq̄ defc̄m sic 7 alie
 creature. Vñ cum auro 7 argento ue-
 nit defc̄s clauis 7 sere. Vinea h̄t defec-
 tum cellarij. dolioz 7 multoz alioz
 quos secū affert. Vñt em̄ necessitas
 cū diuicijs plura expendēdi. Vñ ec̄ v.
 Vbi multe opes 7 multi q̄ comedūt eas.
 7 sic uerū; multa illos indigere qui
 multa possident. Vñ dicit boeci 7 se-
 neca. Alia cupiditas ex fine alius trahit.
 Idē aggregat̄ inte quicq̄ multi diuites
 possident. ex hys maiora cupit diues cu-
 pit. 7 sup illd. j. ad tymot. vi. Quam
 quidā appetentes a fide errauerūt. dic̄
 glo. Qui pecuniā cupit cupit cupit. Qui
 uult sitim cupiditatis sue diuicijs sedare
 similis; illi qui sitim corpale extinguit
 uult aquā salā bibendo aqua salā eo
 q̄ nata; aqua sitim extinguerē eo q̄
 salā; nata eam puocare. sic diuicie

in quantū aliq̄ defc̄m suppleat sitim
 sedant. in quantū ū multos defc̄s secū
 afferūt sitim puocant. Quinta causa;
 h q cupiditas; q̄ ignis. Vñ ec̄ xxvii.
 Aia calida q̄ ignis ardens. 7 xxx. pu.
 Ignis nūq̄ dicit sufficit n̄ extinguit̄
 ex appositione lignoz siccoz s; auget.
 Sedm̄ em̄ ligna silue exardescit ignis
 ut dicit ec̄. Sic nec cupiditas extingit̄
 ex appositione diuicijs s; augetur. Vñ
 crescit amor nūmi q̄ntū ipsa pecunia
 crescit. qz pecunia n̄ ponitur ubi sitis a-
 uari est. Vnde sicut uinū in dolio non
 sedat sitim corpale sic n̄ pecunia i bursa
 uel archa sitim sedat auaricie. Insanit
 auarus qui pecuniā ponit in archa
 uel in bursa. Non em̄; ibi sitis. Sexta;
 h q pecunia; res corpale. aia ū spūal̄
 res. Res ū spūal̄ corpali n̄ pot̄ imple-
 ri 7 extio. Vbi gr̄a. Sicut archa n̄ pos-
 set impleri sapia ita nec aia pecunia.
 Septia causa; uanitas pecunie. Vnde
 dd. Ve qui diligit uanitatē 7 c. Pleni-
 uano adhuc uacūū reputat̄ ut archa
 plena aere uacua reputat̄ n̄ p̄t̄ pleni-
 tudinē q̄ h̄t min̄ capax; rei alterius
 Sic aia auari q̄ntūcumq̄ h̄t de diu-
 cijs adhuc uacua est. Vñ uerū; q̄ dic̄.
 beata uirgo. Diuites dimisit in anes.
 Ad h p̄net q̄ dicit B. Non plus satia-
 bitur cor hoīs auro. q̄ corpus aua-
 7 in ec̄. Quasi qui apprehendit umbra
 7 sequit̄ uentū sic qui attendit ad ui-
 sa mendana. 7 in se. Asperit terrā 7 acc̄

erat uacua ⁊ ex nicho. n̄ solū aut̄ in
 anis ul' uacuis ⁊ omnis auarus imo ⁊
 paup. Vñ tullī. Si p̄t auaritatē pecu
 nis cotidie decipit poscat eripit cupit
 sūt ne h̄ signa habudantis an egentis
 animi humani n̄ archa diues appella
 ri solet quāuis illa plena sit cū in ane
 re uido diuitē n̄ putabo ⁊ subiūgit.
 Contentū suis rebz esse sinit maxime cer
 tissimeq; diuicie q̄ diues auarus p̄t esse
 s; uē diues nunq; erit. Vñ in pu. viii.
 Et q̄ diues cū nich̄ hat. ⁊ q̄ pauper
 cū in multis diuitiis sit. auarus in uir
 tate nich̄ horz h̄t que uidetur h̄re.
 Vñ lo. In magno plogo biblie antiq̄
 dēu ⁊ auaro. De est magis q̄ n̄ h̄t. q̄
 q̄ h̄t. Poeta Semp auarus eget. ⁊ d̄.
 Diuites eguerūt ⁊ esurierūt. Exedenti
 totus mund' diuiciay ⁊ Infidelit̄ autē
 ⁊ obliō indiget q̄ exponit b. fidei tot'
 mund' diuiciay ⁊ ⁊ tā adūsa q̄ p̄spera
 ipsius eque seruiūt ei ⁊ coopantur i
 bonū. Subiūgit b. Auarus esurit terre
 na ut m̄dicul' ocep̄nit fidel' ut d̄s.

De seruitute in q̄ auaricia ponit hoīem.

Quinto facit ad det' auaricie. n̄sā
 seruitus. in qua auaricia ponit eū.
 Auarus eū seruus diuiciay ⁊. Vñ dauid.
 Nich̄ inuenerūt os uiri diuiciay i māibz
 suis. Ordo genuit est; ut diuicie uiroz
 essent n̄ uiri diuiciay. s; auaricia h̄c
 puerilitatē facit. ut uiri sint p̄si diu
 ciay. Dicit aut̄ auarus seruus diuiciay
 q̄ n̄ ⁊ possessor eay s; t̄m custol. ⁊ non

t̄m possidet imo ⁊ possidetur ab eis. Qd
 auarus sit custol diuiciay dicit glo sup iud
 luc̄ xvi. Non potestis dō seruire ⁊ m̄mōe
 hyl uerbis seruit diuiciis qui custodit ut
 seruit. s; qui seruitutis excussit iugum
 distribuit ut d̄s. Qd aut̄ auarus diu
 ciis n̄ possideat. dicit seneca hyl uerbis.
 Pecuniā magnā h̄t aliq̄s. si auarus; n̄
 h̄t. si p̄dig' n̄ hebit. Signū aut̄ mani
 festū q̄ auarus n̄ sit possessor diuiciay
 ⁊ hoc q̄ n̄ pot' inde face q̄ uult. ⁊ q̄ bo
 nū iudicat. imo d̄na auaricia b̄n phibz
 ei. Vñ ecē. Est aliud malū q̄ uidi sub sole
 ⁊ q̄ ⁊ frequē apud hoīes. Vir cui dedit d̄s
 diuicias ⁊ subam ⁊ honore. ⁊ nich̄ de est
 aīe sue ex oibz que desidat. n̄ tribuit ei
 d̄s potestātē ut comedat ex eo. s; homo
 extrane' uorabit illd. hoc uanitas ⁊ mi
 seria ē. Seneca. Non sit ⁊ auaricia. que
 quicqd oibz abstulerit sibi ipsi neget.
 ⁊ b. sup cant. Quere a quouis eoz qui
 in facibili corde lucris t̄p'alibz inhiat.
 quid sciat de illis qui sua uendentes
 ⁊ paupibz erogantes regna celoz p ter
 rena suba mercant. sapient' ne agit. Re
 spondebit sapient'. Qr̄ uerū air approbē
 n̄ facit p̄fecto. n̄ possū inq. Quare. quā
 d̄na auaricia n̄ p̄mittit. Non h̄t auarus
 ea q̄ h̄re uideret. n̄ eo modo loq̄ndi quo
 q̄s opedes h̄t quibz cōpedit; quin po
 cuil d̄nātur ei q̄ seruiant. Qd aut̄ aua
 rus possideatur a diuicis ostendit sydo
 ni' dicens. Res tuas si mediocrit' colas.
 possides. Si nimū possidis. h̄ ⁊ potest

pbari pmo p h q obedit eis auarus
sicut pul ostensum est ex illo uerbo ecc x
Pecunie obediunt oia. Seco ex h q for
mat se auarus burse sue sic ancilla dne
Vn b sup cant loquens ad auar facere
te pecunie tue n dnm s seruū custodem
n possessore. Demq; reformari crumene
tue tanq; seruus dne sue s dū m ille ne
cessario gaudet illi gaudenti z dolet
dolenti. Cu q; crescente marsupio tu cres
cis pit. z illo decrescente parit decresat.
Nam z trahis tristitia cu illd exinanitur
z soluis leticia aut certe inflaris supbia
cu illd impletur. *Q; auar sit seru diuiciaz.*

xi. **T**ercio ostendit q; diuicie possideant
auar ex h q; ita impediunt eu qd
nulla necessitate pot se hre si infirmus
fuerit n pot se hre p hora ad audiend
osiliū medici ut s audiat sermone. Si se
tencia mortis cognouerit letā tra se hre
ut iudicē oret p uita sua. Aug. Venditis
rely nris nullu mal' earz accepim' p cū
q; nos ipsos. Implicari enī talibz nri non
eramus. Seneca. Gratuita nobis uidentur
q; carissime stant. Ex h pot apparere stu
por nri qd ea sola putam' emi p quibus
pecuniā soluim'. ea gratuita uocem'. pro
quibz nos ipsos impendim' ad aug ni
chil z se uilius. Itē nri essem' si mīa n esset.
Aōne bñ se amisit diues auarus qui in
sūma necessitate n pot se hre infirmus
z ad mortē z c' ut s dcm est. Si maledēs
z qui partē suā fecit deteriore. qd iste
qui oīo se reddit exptē. i. sine parte sic

diē b. seneca. In estimabile bonū z homi
nē suū fieri. *De hys q faciūt ad miserā*

xi. **S**ex autē sūt que faciūt ad seruilitatē
miseriam h' seruilitatē in qm poit aua
ricia. Primū z h q; ista seruilitas z spūalit' m'
to enī indignus est mte seruire q; corpe
ut dicit sapiens z b. Auaricie seruus z au
dnatur. z maxime n tu forte indignus
iudices hominē t quā uiciū dnari. Secm
z uilitat rei cui seruus z rei enī pceptibile
z ab omnibz calcabili seruus z s terre.
Teraiū z h q; ipse seruus z cuiuscūq; dne q
nunq; uellet qd ipse comederet ul' biberet.
Ista dnā z auaricia. Quartū z h qd dnā
ista eos qui sibi seruerūt p totā uitam
suam nudos tmsmittit in carnisia n aliq;
mercedē dat eis. Vn dormierunt sopnum
suū z nich inueniūt omī uiri diuiciaz t
manibz suis. Itē simul insipient' z stultū
pibūt z relinquēt alienis diuicias suas z c.
Itē ye timū cū diuel fēs fuit ho z c. z
ecc xuy. Qui gregat ex aīo suo iuste
alut gregat z in bonis illi' ali' luxuriabit.
z Job. i. Hudus agillus sū de urō matris me
z nud reuertar illuc. z xxv. Diuel cū dor
mierit nich seā affert. J. ad tymot. vi.
Nich culm' in hūc mundū hanc dubiū
n auferre q; possum'. Qntū z h q; dnā ista
in honestissima pcpit furta rapinas
p uiria. p ditiones homicidia. imo z decora
pcpit h pncipibz sacerdotū ut filiū di oc
ciderent. Sextū z h q; gnuia pcpit. Vn
Iez xvi. Seruēt dñs alienis qui n dāt
uobis requē die ac nocte. ysa. xv. Ciadam

V²

egyptū in manib; dñoz crudeliū. 7 ut
 breuit̄ dicā. auaricia seruis suis exhibet
 torturā 7 opedes 7 occupationes graues
 7 uiles que seruis maluolis solent exhi
 beri. ac. xxxij. Seruo maluolo tortura
 7 opedes. pone illū in opationē ne uacet.
 gg. ad opedes onerat q̄cqd̄ hō preter ne
 cessaria curat. Auaricia seruos suos exce
 cat. 7 ad molā. i. ad uolubilitatē terrenoz
 istoz molē facit. q̄ significatū; iudiciū.
 xiiii. In samstone q̄ excecātū philistea molē
 fecerunt. Auaricia enī facit manū aua
 roz in cophino seruire. ita enī honati
 uadūt p̄ solitudinē. ipsā 7 facit eos fode
 n̄ fossorio solū. imo 7 corde. Vñ 7 talpis
 assimilatur. ad miserā seruitutis. Auari
 cia facit h̄ q̄ auarus; seruis oīm ma
 loz illoz qui diuicias possunt offerre ei.
 ul' auferre ul' seruare. Seneca. cyinus
 q̄ seruis; qui seruos timet. **Qd̄ mag
 nā uim h̄t auā ad capiendū 7 subigendū. xij.**
Sexto facit ad detest' auaricie h̄ qd̄
 dya n̄ h̄t machinamentum efficaci'
 ad capiendū ul' detinendū. uel submerge
 dum. qm̄ sit auaricia ita eā. q̄ nullū
 castrū pot' se tenere. Quatuor sūt que
 ad fortitudinē castrū ualent. s. fossati mag
 nitudo. loci altitudo. murus 7 aque ha
 bundancia castrū cingens. Contra pe
 niū oportet auaricia aggere 7 fossa
 tū paupertatis replet. Vñ bñ ei uenit
 q̄ legitur abacuc. i. Sup̄ omnē muni
 tionē ridebit 7 oportabit aggerem
 7 capiet eam. Contra ū altitudinem

loci congregat molem terre castro altio
 rem. Procurat enī qm̄ uidet castrū ali
 qd̄ in eminentia uide ut tot t̄p̄alia hat
 q̄ altiora sūt qdam̄ ipsis spūalib;. Cūc
 t̄p̄alā qdam̄ altiora sūt qm̄ spūalibus
 p̄ponunt. Qm̄ in electionib; platoz ma
 ior h̄etur respectus ad illa 7 magis oc
 cupantur circa ea plati p̄t̄q̄ electi sūt.
 Contra habudanciam ū aque lacrimaz
 ul' sapie salutaris auaricia obstruit.
 terra. meatus aque di. cū. dū aco inpe
 dit spūales uiros terrenoz sollicitudinē
 qd̄ n̄ possunt cogitare n̄ sua peccata
 nec alias causas flendi. ut exiuit aquaz
 deducant ocli eoz. Et h̄; q̄ leg' cayn
 interfecisse abel. Cayn ū int̄p̄r possessio.
 abel luctus. Tunc cayn abel interficit.
 cū sollicitudo terrenaz possessionū luc
 tū claustralū impedit. Idē 7 impedit
 ne aqua gr̄e ul' sapie salutaris ad clau
 strales fluat. ad q̄ pot' p̄tinere q̄ legit'
 iudit. vii. Qd̄ holofernes cū obsedisset
 bethliam fecit meidi aque ductū. qu
 rū uo castrū suffodit auaricia de mu
 nerib; plati ecclie corrupit. Vñ gen.
 p̄mit. Symeon 7 leui fr̄s. uasa iniquita
 tis bellancia. 7 quib'dā int̄positis sub
 iungitur. In furore suo occiderūt uirū.
 7 in uoluntate sua suffoderūt murū.
 Symeon int̄p̄r exaudibil'. leui assup
 tus. Vñ bñ tenent hy duo si gr̄ia eoz
 qui munā largiunt'. Illi enī exaudiun
 tur in pentōib; suis 7 assumuntur ad
 dignitates. Isti occidūt platum ecclie

De auaricia

qui uir deberet esse. et fodit murum cor-
rupendo ipsum qui resistere debet male in-
gredientibus in ecclesiam dei. **Qd laquei auaricie**
Nullum est uicium; **tripliciter sunt occulti. xiiii.**
alicuius laquei ad decipiendum potenter
quia auaricia. Ido est quod auaricia habet laqueos
ualde absconditos et diuisos. et fere ubique
positos. De absconditione legitur Job xiiii. Ab-
scondita sunt in terra pedica eius. et dicitur. Auari-
uerunt ut abscondent laqueos. dixerunt quod
uidebit eos. Absconditi uero possunt dici tribus
modis. Primo. quod subtiles ad id. quod et periti
magistri non uident eos ut patet in subtili-
bus laqueis usure et simonie de quibus et sum-
mi magistri dubitant. Secundo quod uelati sunt
necessitate naturali. Necessarium est aliqua
haberi ad uitae sustentationem. Unde gratia. Pri-
mo diabolus sollicitat hominem ut querat ne-
cessaria. Quoniam uero in opere ut quirit superflua.
et ex hoc accedit quod diabolus illos temptat de aua-
ricia. quod non audet temptare de luxuria
quod non audirent illum. quod nichil bonum est ibi.
Tercio uero quod sunt uelati et spirituali utilitate.
Qui enim habet diuitias potest peccata sua eleo-
sinis redimere. et multa alia bona facere ad
quod referunt auari illud ecclesiasticum vii. Utilior sa-
pientia cum diuitiis non attendentes. quod mag-
nam oportet esse sapientiam. quod cum diuitiis du-
raret diu. Salomonis sapientia. cum eis durare
non poterit. Quid autem laquei auaricie mul-
ti sunt. et ubique positi patet per hoc quod legitur
sapientia xiiii. Quid creaturae dei factae sunt in odium.
et in temptationem anime hominum. et musculam
pedibus insipientium. in quacumque creatura

desiderabili quam uidentur. habet auaricia laqueum
suum. Unde difficile est laqueos auaricie euadere.
qui corde in terra habitat. Ido bene dicitur psal-
mista xxiiii. Laqueus super te qui habitator es terrae.
et ad timotheum v. Qui uolunt diuites fieri
incidunt in temptationem et laqueum diaboli.
Nota quod auaricia utitur muscula ad
decipiendum incautos in qua per asserere retinetur.
et tota domus una. et quoniam epantus unum quoniam
regnum. ut quoniam aliquis talia iuste pos-
sidet. De hac muscula loquitur augustinus dicens
de auaro. Preda quam rapit muscula.
tenes alienum et teneris a diabolo. et uix tales
saluantur. cum ualde difficile sit ea relinquere.
que in iuste possidentur. Nullum est uicium.
quod fortiter hominem teneat. cui rei potest triplex
causa assignari. Prima est soliditas rei cui
ligatur. Possessio enim sua plus durat quam
ipse. et ideo non soluitur a uinculo auaricie
dum uiuit. Secunda causa est quod pluribus stu-
piis ligatur. Quod possessiones amat tot
stupidiis ligatur. et multiplici functione. quia
non solo amore proprio. Immo et amore filiorum.
Unde in morte cum desinit amare ea sibi.
adhuc amat ea filios suos. Potens est et a-
uaricia ad submigendum hominem in partem
dum inferni. Unde super illud dicitur. xvii. Non
habebit rex argenti et auri in mensa po-
dera. dicitur in christi. infernum migencia. et
ad timotheum v. loquitur apostolus de desideris
diuitum. dicit quod mergunt hominem in in-
teritum et perditionem. et augustinus. amat se semel ab-
sorbebit te. amatores enim suos uorare
nouit non portare. Nec mirum si auari

demigant cum ligata hant ad collum
p amore n mola asinariam imo domi
ul rem pondosiorē ut sunt ipfundū
maris. **Qd avaricia sit ualde exosa dō. .xv.**

Sextimo facit ad detest avaricie. h
q ipsa; dō exosa ualde. primo ual
de inuirsosa p pzo subiecto ualde noci
ua. Primū potest ostendi ex testimonis
scripte. que dicūt dōm odire auaros ul
uatu esse eis. Quale; illd. odisti obser
uantes uanitates sup uacue. Vanitates
obseruat. q in diuiciis sperat. et sic can
gitur in glo. si uacue. uanitates obseruat.
qui sperat in diuiciis. quia cū in eis sperat
aut ipse expirat et ea hic dimittit. aut
cū uiuit oīa peunt. et ipse in spe sua
deficit. Ad idē facit illd. iacobi. iij. Ami
cus h' mundi inimicus dī ostendit. et illd
i. io. ij. Si quis diligit mundū n; caritas
p'it in ipso. et illd. Inimici ei terrā lin
gent.

In q
uerbo quadruplex stulticia auaroz in
sinuatur. Prima; q rē in munda
corde ling'nt. q carnis lingua erubet
et lingē. s. terrā. Secda; q cū diuicie
spine uocent a dō. h. xij. Qui ueris
sime res sat appellare. cū diuicias cre
nal lingūt solaciū in eis querendo. q
mel sup spinas lingūt. Qd diuicie spi
ne sint dic' g'g. sup job. xxx. esse sub sen
tib; delicias reputabāt. hys ubi p'fec
to spine sunt. qz cogitarōm suaz acu
leis mentē pungūt. Tercia stulticia;
qz fonte dulcedinis et solaciū neglecto.

49
42
gustat solaciū interuenit diuiciis que
rūt. Quarta stulticia; q lingēdo. ad
sacietatē se posse puenire credūt. Qd
ū auarus d's sit iratus. patet pmo ex il
lo uerbo. zacha. i. Ira magna irascor
ego sup omī gentes opulentas. Secdo
ex illo uerbo ysa. lviij. Propt' iniquitatē
auaricie. sū ei iratus. et percussit eū. Tercio
ex illo uerbo osee. xij. Ad iracundiam
effraym puocauit me. effraym. i. fruc
tificans et diues. Quarto ex illo uerbo
q. dic' iacob; .v. auarus diuitib; thesau
rizatis uob iram in nouissimis dieb;

glo. Hecis miser cū thesauro pe
cunie. thesaurū ue parit' accumulari.
Signū ē q auarus sit dō ex osus pot
h esse q d's n uult eū notāre. Vn luc.
xvi. n notatur diues. lazarus u nōi
natur. Et h pot esse causa. qz diuites uo
cauerūt nomen suū in terris. Vn dōs
n uult esse memor nominū eoz per
labia. s. qz notā eoz fuerunt in ore io
clatorū et alioz carnaliū hoīm. qui q
porci sūt. Vn sicut aliq's n poneret li
bent in ore suo pomū q in ore porci
fuit. sic d's notā taliū in ore suo nō
uult h're. **Qre dō avariciā odiat ostendit**

Potest aut assignari **triplic' rōe. .xvi.**
quadruplex ratio inimiciariū
que sūt dī ad avariciam. Prima ē hoc
q avaricia miām fugat. Vn sic miā
dō spali' placet cuius p'riū; et miseri.
Juxta illd. osee. qmām uolo et n sacrificiū.
Sic avaricia dō displicet. Secda; quod

auaricia multū uilipendit dñm. Illud enī
q̄ libent̄ facit p̄ obulo. n̄ uult face cū
dicit̄ ei q̄ h̄ faciat p̄ tō. sicut in hospicio
reape 7 hui. Tercia 7 h̄ q̄ creaturā ab
ōnib; osculabile dīficat. n̄ sine magna
otumelia dī. ad augmētū ū otumelie dī
n̄ solū unū dñm facit sibi s; tot quot
possessions h̄t. Vñ osee x. Isrl̄ scdm
multitudinē fructus sui multiplicauit
sibi altaria iuxta ubertatē terre sue ex
uberauit symulaes. Ad cumulū 7 otu
melie facit q̄ de bonis sibi adō collatis.
hāc otumeliam illi faciūt. Vñ osee y.
Ego dedi eis frumentū. unū 7 oleū 7 ar
gentū multiplicauit eis. 7 aurū quo fece
runt baal. In h̄ aut̄ deterior 7 ydolatra
genciū. q̄ symulachra genciū argentū
7 aurū 7 ē. Os h̄nt 7 ē. membra ad sy
militudinē hoīm. s; auarus. dīficat in
feriore materia. **De rusticitatib; q̄s facit**

Quarta 7 h̄ q̄ auarus **auar' dō. xvij.**
diues q̄q; rusticitates dō facit.
leu pueritates q̄s hōi nulli facit. Pri
ma 7 cū bñficia debeant acceptore red
dere memorē bñficeis sui. auarus inde
dñm magis obliuiscit. Vñ osee xvi. Adm
pleti sunt 7 saturati sūt 7 eleuauerunt
cor suū 7 obliu sūt mei 7 ysa. lviij. Viā
manus tue inuenisti. p̄tea de uita n̄ ro
gasti. gg. Qui felicitatē quesitā in tris
in uenit. auctore qui eam t̄buir n̄ req̄
rit. Gen̄ xl. Succedentib; p̄sp̄eris p̄posit̄
p̄incernaz oblitus 7 interpret̄ sui. Seda
rusticitas 7 q̄ dō de bonis collatis sibi

n̄ agit gr̄as. nec p̄tea eū maḡ diligit.
imo minul q̄ nulli hoīm faceret. Vñ
Iez. v. Ibo ad optimates. 7 seq̄. quib; dā
impositis. Ecce maḡ hy simul
fregērūt iugū. ruperunt uinela. Ter
cia rusticitas 7 q̄ cū bñficiū debeat ēē
quoddam frenū retinens susceptore bñ
fici. ab inuaria largitor. iuxta illd
ysa. Laude mea infrenabo te ne intē
as. auarus tñ n̄ timet dñm offendē. licet
tot bñficia ab eo susceperit. n̄ timet be
neficia ab eo suscepe. licet tñ eū offen
derit. in quo 7 cauent ipsi sibi lat̄nes.
Quarta rusticitas 7 q̄ quito maiorem
terriā adō tenet. tanto ad min' serui
ciū teneri se credit. Diuites oīo nich
uolūt face in seruicio dī. Q̄nta rusti
citas 7 q̄ cū tenent bona dñi in māib;
suis. 7 dñs inde petit in paup̄ib;. ipsi
nolūt dare ul' comodare 7 ad centupla
usuā. q̄ facit unū iudo. ul' saraceno.
Vñ aug. ad auarū dicit xpc. Da m̄
ex eo q̄ dedi t̄ de meo q̄ro. 7 m̄ n̄
donas. de meo quero. da 7 reddā. hū
isti me largitorē facito debitorem.
Parū 7 q̄ dixi hū isti me largitorē
fac me debitore. habeā te feneratorē.
pauca m̄ das. plura reddā. q̄p̄alia
m̄ das. eterna restituā. Id ē prebe te
tū 7 accipe celū. b. Quid in t̄mē 7 q̄
cunctantur reliquere simpla p̄ cētū
plū. n̄ cupid. n̄ ambiciosus nisi in qui
sitas h̄ seli. **De mal' q̄ facit auar' primo. xvij.**
Sequit̄ de malis q̄ facit auaricia

primo que multa sunt. Ex hac enim se-
 quuntur bella et lites. Vnde in uobis bella et lites. non ex uo-
 piscenciis uestris. Seneca. Quercissime ui-
 uerent homines si hic duo pro noia tollen-
 tur. meum et tuum. Ex hac et secuntur homi-
 cidia. Vnde cayn. qui in principio possessio te-
 git fratrem suum occidisse. et in psalmo. y. fili-
 mi si te lactauerint peccatores ne accer-
 cat eis. Si dixerint ueni nobiscum insidie-
 mur sanguini. et pro subiungit causa
 motiua. Omne sabam pacisam tuem
 em. implebunt domos nostras spoliis et c.
 Ex hac et sequitur rapina. Vnde ecci xiii. Vena-
 tio leonis onager in hemo. sic pascua
 diuitum sunt paupes. Auaricia nulli fi-
 dem custodit. non deo nec homini. ipsi
 et enim uox illa luci xx. Ecce heres ueni-
 te occidamus eum et nostra fiet hereditas.
 filii enim auari mortem patris expectant.
 et mater filiam uendit uigilatoribus inf-
 malibus. Ex hac et accidit hi qui filii potius
 uolunt parentes eternaliter oburi quam
 hereditatem sibi minui. hi faciunt ut tribu-
 nalia uelut taberne sint in quibus san-
 guis innocentium uenale offertur hi men-
 dacia uel puerum non timet. pupillos et
 uiduas exhereditat. hi paupes contempnunt
 et irridet. Vnde Job xii. Deridetur iustus
 simplicitas. lapas decepta apud cogita-
 tores diuinitatis. paratam ad tempus statutum.
 et ecci xiiii. Sicut ab hostiano et superbo hu-
 militas. sic execratio et diuitum paupertas.
 hi in misericordiam et primo. Vnde Job xl.

Cor eius indurabitur quasi lapis. Cor diu-
 et auarus. et luc. xii. Hecur de lazaro pe-
 tente elemosinam et nemo illi dabat. et
 notat ibi in magna diuitis epulantis et
 et familie illi. et amos. vi. Bibentes in fi-
 al et optimo unguento delibuti nichil con-
 patiebantur super oru de ioseph. **Aua-
 ricia nocua fit ipso subiecto. xix.**

Sequitur uide quo auaricia nocet
 ipso subiecto. Notandum est quod auari-
 cia hominem reddit stultum. Vnde luc. xii. Stul-
 te hac nocte animam tuam reperent a te
 que autem parasti cui erunt. Sic et quis
 thesaurizat et non in deum diues et supplet
 glo. super illud. sic et stultus. ad idem pertinet
 illud apostoli. Sapientia huius mundi stulticia est apud
 deum. et illud psalmo. Vsq; quo puuli diligi-
 tis in fanciam et stulti qui noxia sunt capi-
 ent. non est stultus auarus. unica stulticia
 est multiplici non solum stultus imo insanus.

De insana diuitis auari. xx.

Insania uero diuitis auari potest multipli-
 ostendi. Primo per hi qui occultos laqueos
 exquirunt. ubi sic se strangulet. Vnde xxvi.
 psalmo. Cor iniqui exquirunt mala. Iniquus
 potest intelligi auarus pro illud uerbum
 ecci. x. sicut iniqui qui amare pecuniam
 qui ad modum insani exquirunt mala. s.
 occultos laqueos usure et symonie in
 quibus se interficiat. Secundo potest ostendi
 ista insania per hi qui uoluntari uadit se
 sub migerere. singulis diebus facit dietam
 unam in infernum. Quis adeo sapiens et qui
 insanus reputari non possit. s. requisitus

. De auaricia .

quo eat respondit. Vado subnigere me
ul' suspende. h' aut' pot' t'ende quicūq' z
in mortali. Vadir enī se subnigere i abul
sum inferni q' z suma stulticia. sic sapia
z suma in paradysū ire. Vñ eccl. vi. Quid
h' amplius stulto sapiens z qd pauper
n' ut pgar illuc ubi z uita. Tercio p h
q' cū insipient' sit insipientiā suam n'
cognoscat. imo sapientē se reputat q'
plus z q' stulticia z q' insania. Vñ ipi
Sapient' sibi uidet' uir diues. s; uir pau
per scrutabitur eū. iste paup' z xp̄c q'
scrutabitur eū qui sibi sapient' uidet'
ostendens eū n' fuisse sapientē. z xxvii.
pū. Vidisti hoīem sibi sapientē uideri
mag' illo spem hebat insipient'. In q'
uerbo inmut' insipientiorē esse p ce
teris illū qui putat se esse sapientem.
cū non sit. Quarto ostendit' insania
ista p h' qd auarus spūali' interficit
om̄s qui iuxta se sūt. Si uides aliquē
qui claua accepta pmo interficet ux
orem suam. de inde filios suos z filias z
totā familiam z p' sacerdotē ne p peccō
eū excommunicaret. nunq' eū insanum
reputares. Sic facit auarus p' papue
usuarius dū om̄s tales facit mūi
care peccō suo. corpali' z pcutit uici
nos suos qn; Diuitie enī sue eū faci
unt insanire. Vñ alapa una qn; q'
ostat ei centū libras. Vñ eccl. xxi. Ob
urgatio z in iurie ad nichilabit sub
stantiā z domus q' nimis locuples ē
ad nichilabit supbia. De hac p'culsiōe

loquit' dñs. q' xxvii. dicent' si autē
dixerit malus ille serū in corde suo
morā facit dñs m̄s z cepit oseruos su
os z c'. Quinto ostendit' insania ista p
h' qd ad d'ctricissimū iudicē cum re
firtua ire n' timet. dū uiuimus n'
cessam' ad iudicē ire cotidie pximozes
sumus. Sexto ostendit' insania p h' q'
domus dñe sue igne cupiditatis sit
succensa. ipse qui aqm' gr̄e ad ignē
illū infernale extinguend' querere
debit. querit potius q' faculas ad
incendend' ampli' domū suā. q' qrit
aurū z argentū z cetā concupiscibilia
que ignē cupiditatis incendunt. *De*

multipli' stulticia auari. .xxi.

Seq' de multipli' stulticia auari.
z pma stulticia ei' q' ceteris se
reb; minus diligit. qd pot' ostendi
primo p h' q' se malū z sua bona uult
h're. Vñ aug' adō cecitas mentis qua
luit adō absorbit ho in ter' ut oīa
uelit bona h're p'et se ipm'. It' aug' lo
quit' ad auarū. Quid z q' te malū uis
h're nich' omnino. n' filiū n' uxorem
n' serū. non tunicā. p'tremo n' cali
gam. z tam' uelis h're malā uitam.
Rogo te p'pone uitā tuam caligie tue.
Secō pot' ostendi p h' q' auarus de
p'ditione sui n' tolet. de p'ditōe aut'
obuli tolet. Singlis dieb; foculares
suos tergit. se ipm' quoq' p annum
in sordib; relinq' nec ē tunc bñ mū
dat. Tercio pot' ostendi idē p h' qd

de corde suo. q̄i clipeū reb; suis facit
ut cor suū incomoda rerū suarū p̄mo
excipiat. sicut audā stulto qui h̄nt so-
tulares nouos p̄ sp̄inas t̄nsiens se dis-
calciauit. atq̄ enī amabat sotulares su-
os q̄ poti' elegit sotularib; q̄ p̄p̄riis pe-
dib; parce. **Ed. iij. sūt q̄ possum' dice**
Secunda stulticia; auari. **mā. xxii**
q̄ sua negligit. et de alienis; solli-
citus ut dicit uulgarit. tot fu antrui.
tot iert antrui. Quatuor sūt autē
q̄ possum' nra esse dice. s. bona inter-
na. Vñ sen. Sapiens intra se omne
bonū t̄minabit. et dicit q̄ quidā cap-
ta p̄ta uxorē et libis amissis cū
ex incendio solus t̄n ipse beat' exiret
interroganti uictori nūq̄ p̄didisset.
michi inq̄ p̄didi. bona mea meū sūt.
Ista bona interiora negliget auarus
p̄icit enī in uita intima sua ut leg'
eccl. x. nrm̄ ē; t̄p̄e. Vñ seneca. Cetera
a nobis aliena sūt. t̄p̄e t̄m nrm̄; q̄
aut t̄p̄e quodā sp̄ali in nrm̄ sit. ui-
det p̄ h̄ qd̄ qui amittit t̄p̄e se ipm̄
amittit. et q̄ mediū uite sue amittit
se dimidiū amittit. eo q̄ totū temp'
amittit. totū se amittit. sicut ē sūt
ea que paupib; erogam'. Vñ cum
quidā dñs suus uellet de bonis eius
h̄re. et p̄cepiss; ei ut de bonis suis ei
ueritate d̄ret. facta sub p̄putatione
ducentoz aureoz q̄s paupib; ero-
gauerat. r̄ndit. q̄ n̄ in mundo plus
habebat p̄ter sex centos aureos. Cum

51
aut ei obicētur a circūstantib; q̄ falsū
ess; et dicent ista gr̄angia t̄m ualeat. et il-
la comul t̄m et multa alia. Ille r̄ndit
n̄ sunt mea s; dñi mei. q̄ qm̄ uoluerit
accipiet tamq̄ suū. s; istud p̄ dō dedi. et
p̄ manus paupm̄ in salua custodia po-
sui. ita q̄ nullus pot' in illis auferre. ad
h̄ p̄tin; q̄ legit in eccl. elemosina uiri q̄
sacculus cū eo. sicut ē sunt bona eterna.
Vñ in luc' xvi. Si in alieno fidelis n̄ fuis-
tis q̄ ur̄m; q̄s dabit uobis. Alienum
uocat bonū transitorū. nrm̄ eternū.
sua negligit ignorancia auarus. Quia
quatuor p̄dicta q̄ p̄pria sua sūt n̄ timet
amittē. de alienis uo sollicit'; et de t̄p̄a-
lib; istis que nra n̄ sunt sic pot' ostendi
Primo p̄ h̄ q̄ dicit dñs in lucā. Si i alie-
no fidel' ē. Seco ex illo uerbo abac' ij.
Ve qui congregat n̄ sua. Tertio ex illo uer-
bo ambrosij sup luc'. Non sūt bona hoīs
q̄ secū ferre n̄ pot'. Sola m̄ia comel; de-
functor; q̄ intelligend; de illis defunctis
q̄ cū miscdia p̄senti societate habuerūt.
Quarto pot' ostendi r̄dnabil'. Primo
p̄ h̄ q̄ bona t̄p̄alia assimilant' fluuiū
t̄nsenti. fatua ess; ciuitas aliq̄ que esti-
maret aq̄ iordanis ante se t̄nsentem
sibi remansurā cū p̄ tot ciuitates p̄tissi-
erit nec eis remanserit. sic fatui sunt
qui bona t̄p̄alia sibi mansura putāt.
Vñ quidē erras si mansuris r̄ putas di-
uicias q̄ p̄ tot man' transier' r̄. hanc ra-
tōem insinuat dō. ubi dicit diuicie si ab-
luant nolite cor appone. Diuicie ad mo-

Dū fluy sūt. qz sicut affluūt sic effluūt
Non; aqua rodani illi ciuitatis ante q
transit. s; ad necessitatē suā pot sumere
inde. Sic licet bonis t̄p̄alib; uti possi
mus ad nēcitātē mān. nostra t̄n nō
sūt. 7 sicut uulgarit dicit tot su antui
tot iert antui. Secō pot ostendi quod
nra n sūt p h q terra in qua crescūt
nra n; Vn dō. Quō cantabim? cantic
dñi in tra aliena. Zim. Aduena ego
sū apd te 7 pegrin. ego aduena apd
om̄s. Tercio pot ostendi q ianitor h
mundi. s; mors n pmittit nos ferre a
liqd de munto isto. Qñ aliqs sedet ad
mensam alicui potentis multa appo
nūtur sibi sicut caphi argentei 7 scu
telle 7 similia in quib; solū usū h̄t.
Si uō aliqs ex simplicitate credet ea cē
sua 7 uell; ea secū ferre ianitor ei bene
ostendet ad portā q nich h̄ret in eis
iuris. Ita diuites h̄ mundi credūt tem
poralia cē sua s; mors bñ ostendit eis
otariū cū dicit. Nich intulistis in hūc
mundū. nec qcquā auferre potestis.
Quarto pot ostendi idē p h q cū canis
sequit duos hoies nescitur q̄s ei dñs
sit. s; si separent illi ab inuicē canis se
quitur dñm suū 7 tunc apparet cui
sit. Sic diuicie in morte remanent cū
munto 7 deserunt auar. 7; notabile
uerbu. Exemptū p̄ncipis magni saria
cenoz qui cū mortē imminere sibi ispi
ceret panuū hm eū de quo sudariū
sibi faciend erat exerit in signū 7 fē

circūferri p ciuitatē a p̄cone dicentem.
h̄ dicit p̄nceps ur. cū essem dñs xi. reg
noz. h̄ solū de glā mea 7 de diuiciis me
is meū afferā. Diuicie sūt uelut infi
deles inimici qui amatores suos extre
ma nēcitare deserunt. Vñ quidā cum
a diuiciis suis in morte auxiliū implo
rass; n̄ poss; 7 h̄re pensionē ab eis ait.
O fallaces diuicie toto corde uos amau
7 honorau. 7 n̄ in tanta nēcitare po
sitis nich osily ul auxiliū a uob h̄re
possū. Parate estis me deserere nec me
iulit seq. ego p̄mittā uos. 7 h̄is dicit
statim distribuit oīa pauperib;.

Qd ista t̄p̄alia nra n̄ sunt. .xxiiij.

Ultimo pot ostendi q t̄p̄alia nra
n̄ sunt p h q solam in eis dispen
sationem hemus. Nemo dicit ppū qd
omne; s; Plus q; sufficet sup̄tū uolē
ter obtentū; ille q sua negligit 7 alie
na excolit iuxta sapiām h̄ mundi infe
lix reputat. qz cū aliena cōpellit relin
quere ex suis q̄ neglexit sustentari n̄
pot. Sic auarus cū temporalia bona am
serit bonis et̄nis carebit. Tercia stulticia
auari; qz ea amat q̄ amatorib; suis
n̄ p̄sunt. imo sunt eis ualde noctua.
contēptorib; ū suis ualde utilia. Vnde
melioris oditis sūt qui ea n̄ amant
q̄ qui ea amant. Qd diuicie n̄ p̄sunt
amatorib; suis patet ex illo uō ecē.
Qui amat diuicias fructū n̄ capiet ex
eis. *De v. fructib; q̄s uident h̄re diuicie.*

Qñq; fructus uident esse .xxv.

diuiciar. Primus facietas. Vñ tullius fructus diuiciar; copia. hūc fructū non capit qui diuicias amat. Amoz ē; famel spūalis. famel aut n; facietas. Sedis aut fructus; receptio aiāz. Vñde pu. xuy. Receptio aiē uiri pprie diuicie. 7 dan. iuy. Pecata tua elemosinis redime. Tercius; emptio regni celestis. Vñ luc. xvi. Facite uob amicos de māmona iniquitatis 7c. aug. Prebe tectū 7 accipe celū. Quartus fructus patcinū paupm. Vñ gg. Paupel n sunt despiciendi ut egeni s; rogandi ut patroni. Paupel sūt ut stipendiarij nri. Vñ in eccl. Conclude elemosinā in sinu paupm 7 paulo p̄t. Sup scutu potētis 7 lanceas ipinquabit aduersus inimicos tuos. Quintus fructus; ipsar diuiciarū multiplicatio. Vñ p̄ma ad th. iuy. Pietas ad oīa util; 7 p̄missionē habent uite q̄ nunc; 7 future. Quatuor ultimol fructus n colligit ex diuiciis qui eas amat. qz eas n seminat s; retinet apd se 7 ito n pot fructū inde colligē. Non solum aut n p̄sunt amatorib; suis. imo 7 multū nocent 7 inquinant eos 7 cruciant 7 occidūt. Ad p̄mū facit illd ubi b. beat qui p̄t illa n abūt q̄ possessa onant. amata inquinant. Ad idē facit illd q̄ dicit seneca. Pice q̄ cor tuum lamant. q̄ si alie attrahi nequiret. cor ipm cū eis auellend est. Ad t̄tū facit q̄ cū constant dedit ipm ecclie audita est uox. hodie infusū; uenenū ecclie. Diuicie

52
ḡ ut uenenū se hnt ad amatores suos iustificūt enī suos. ito mirat̄ d̄s. quare diligant̄ dicent. Vt q̄ diligitis uanitatē 7 pu. y. Vsq; q̄ paruuli diligitis infanciā 7c. Ipse 7 diuicie q̄dām ne amentur clamāt dū tot afflictioēs faciūt amato rib; suis. Vñ gg. Iste mundus tot afflictionib; pullat. tot calamitates ingēnat. q̄ aliud n q̄ n diligatur clamāt. Qd aut diuicie sin utiles ōp̄torib; suis patet ex h; q̄ eaz ōp̄tores licet paupes sint. ex ōp̄tu eaz regnū eternū emūt. Quarta stulticia auari; q̄ ea c̄todit q̄ custodita pdunt. pdita uo custodiunt q̄ ostendi pot p simile de frumento q̄ si custoditur pdetur. Si seminando pdit custodit. Vñ sup i. m. xvi. Qui uoluerit aiām suā saluā facere pdet eā 7 apls. Qui parce seminat p̄ce 7 metet. Dic glo. q̄ dicat agricolē. Si frumentū seruā pdit. si seminas renouat. Ad id fac illd q̄ xxix. eccl. P̄de pecuniā p̄t frēm 7 amicu. 7 n sub lapide abscondat in pdicione. Lapis uocatur cordis duricia. sub q̄ dū absconditur in pdicione abscondit. qz dū seruari credit pditur 7 n solum pditur. imo 7 pdit dūm suū q̄ deteri;. Vñ b. loquit̄ de bonis t̄p̄ralib; dicit. Vtinā t̄m congregata p̄rent 7 n ōgregatoz eoz tollerabilius est; insudare labori pituro q̄ p̄empturo. Quinta stulticia; auari in expendo pdige. q̄ facit dū rōis lumen p̄ciosum ōsumit inquirendo

temporalia quae uilia sunt. De hoc lumine dicit in psalmo.
Signatum est super nos lumen uultus tui domine.
Vultus dei ratio est quia secundum eam dei ymago
sumus. Lumen ergo rationis signatum est super nos quia
in primum est super nos sicut ymago signum
lucis imprimatur. hoc lumen ualde preciosum est
sicut potest ostendi tripliciter. Primo per hoc
quia secundum illud deo similes sumus. Secundo per hoc
quod preualet toti mundo absque creaturis
rationabilibus quia patet ex hoc quia si lumen
rationis alicui obtenebrescat per insaniam
aut alio modo melius est illi sanitate re-
stitui quam totum mundum ei acquiri. Tertio
potest idem ostendi quia sol et luna et omnia
luminaria celi. imo et omnes creature uisibi-
les deseruiunt huic lumine et sunt quasi ad
accendendum illud. Unde manifestum est quale sit
lumen illud cui tam speciosa luminaria
deseruiunt. Valde enim paruis candelis
solent accendi. Valde magne hoc lumen ex-
pendunt auari in exquirendo temporalia. quae
apostolus arbitratus est ut sterora quae non credi-
mus fuisse deceptum sua arbitratione. Sicut
candela. vi denarij expendit. Inquirendo
obulum ualde factum reputaret. quanto insi-
pientior reputandus est auarus qui lumen
preciosissimum. imo inprecabile in gregam
do lucrum expendit. Vere insanus est auarus
qui uicinos reprehendit de hoc quia certum
sumus cum sepe eis sufficere possit. dicitur
ut quod predicatio hec. Se ipsum uero non reprehendit
de predicatione talis et tamen luminis. Lumen
illud est lumen regium datum homini ut eo circa
se et deum utatur. auarus uero eo utitur circa

uimenta sua. ipse uero remanet in tene-
bris. iumenta sua ad lumen comedunt. ipse
uero comedit in tenebris. Unde ecclesiasticus v. de de-
auiaro. Cunctis diebus uite sue comedit
in tenebris et in curis multis et in erupna
et tristitia et quia in tenebris comedit. ido-
noxia et uenenata comedit. De quo fatuus re-
putaret quis qui ad uimtoz suoz prepe-
tereum magnum poneret. ad insam uero suam
est sine lumine. Sicut insipientior eo est auarus
nec solum lumen rationis prodige expendit. imo
se ipsum dum se rebus suis totum largitur
ordinandis et excolendis et de se nichil reti-
net sibi ipsi cum ipse amplius regimine et
cultura indigeat. Sexta stulticia est in ac-
quirendo. fatuus operari est qui sciens aliquod
abilem arte ex qua potest lucrari et mar-
cas in die et facit uile opus unde tantum
uij. denarios acquirit. Insipientior est auarus
qui labore diurno tantum lucratur aliquod
terrenum cum labore eodem uel minori et quibus
maiori si ipse deum faceret. possit lucrari reg-
num celorum ad quod pertinet illud genus. fatuus est
enim inde temporalia querere unde possumus
eterna habere. Minuit dominus hominem paulo
minus ab anglis. Sicut homo ex auaricia sua
minuit se multo amplius a uimtis cum
reducit se ad illud opus in quo multo
minus ualet homo quam equus. Lucrat autem equus
xy. denarios quam homo non lucratur nisi uij.
Unde homo nisi laborem suum ad deum referret
a quo aliam mercedem acciperet. Inferior
uimtis quantum ad hoc est. fatuus enim negocia-
tor est auarus qui simpla non uult per cen-

tripliciter mutare. Vñ b. loquitur de illo uito
centuplum accipies et c. dicit. q. in sanie
est qd amittantur simpla p centuplum reli
quere. Vñ cupidus v. ambitiosus. v. ac
quisitor h. scilicet. fatuus et c. qui ad h. labo
rat ut spinae diuiciarum s. multiplicentur
qui eum pungant in presenti uariis curis
et occasionaliter succendent eum in infino.
Almqd colliget auarus de spinae uitis u
uas aut de tribulis ficus. in mo et in presen
ti inueniet in illis molestiam et aspiratē
in quibus quiescit suauitate. Auarus et
similis talpe q. quicq. fodit sup humos
ipos ponit. Sic auarus ea q. male acq
rit qdammodo sup se ponit. Inpediunt
enim eum ne ad uitam grē suscitari possit.
Vñ diuiciis q. acquirat cumulat se. A
uarus enim similis est scdm b. homi qui suf
focatur in aqua q. n. dimittit qcq. te
nere pot. et cū deberet amplecti tabulam
pnie que eum a naufragio liberaret. potius
amplectitur aurum et argentum et cetera pon
derosa q. mergunt eum in profundum maris
et inferni. et ut breuiter dicam. auarus
ante q. lucratur pdit se ipm. et ante xv.
q. aliquid capiat caput. Iusto enim dei
iudicio fit ut ait aug. ut a diuiciis q. s.
in iuste uolunt capere iustissime capian
tur. Imo q. deterius est. ipsi diuiciis q. s.
quada esca a dyabolo capiunt. Nec solum ex
pendendo ul. exquirendo insipienter
agit auarus. s. et custodiendo. et h. et m.
de causis. Primo q. thesaurizat u. omnes
antecessores sui thesauros amiserunt.

in mundo isto. s. Vñ in osee. Effrajim fcs et
sic coluba seducta n. hns cor. i. sapiam. h.
est insipientia colube. q. pullos suos potit
ubi omnis amittit osueuit. Seco q. custo
dure uult q. durabilia n. sunt. Tempora
lia ista osumentur. uñ. de causis. Primo
pp. p. iam corruptibilitate. Vñ jaco
v. agite ne diuites plorate ululantes in
miseris q. euenient uobis. diuicie ure
putresce snt et c. Secda causa. aliena ra
pitas. Vñ h. vi. de ista ca. et de pcedente
solite thesaurizare uob thesauros in terra
u. erugo et ginea demolunt et ubi fures ef
fodiunt et furant. Tercia causa. supbia
q. diuicie puniunt q. ptea diuicias osu
mit. Vñ aug. Vermis diuiciu supbia.
Quarta ca. s. ampla familia q. diuicie
requirit. Vñ ecc. v. Vbi multe sunt
opes snt multi q. comedunt eas. et quid
pdest possessori n. q. cernit eas oculis
suis. Tercio insipienter agit auarus cus
todiendo q. uult secū hre. ut securus
possint sibi ab alio custodiri. De v. ca.

lib; i quibus fatuus; q. pecunia sua secū uult

hre.

Quinq. casus snt in quibus fatuus; hre.

Primus casus; qm aliquis uaroz; et transi
turus p locū ubi scit se spoliandū esse.
Tunc fatuus; si amplius uelit de pecunia
sua hre secū q. sit ei necessarium ad ex
pensas usq. ad illū locū. Omnis ei est
sibi ut amittet eam. Locus p q. necio
sum transiri; et mors ubi spoliabim.
Spoliatur ho in morte. q. mors ang.

tū foramen ; Vñ b. Quid tu camele gib-
bū. quod tu pecuniose pditorū loculos
collis. n̄ sic ipse n̄ sic ingredieris foram
acul hoīs sarcinas n̄ admittit. Spolia-
tur 7 ho qī rediturus inuentū mris
sue. l. terre. Vñ eccl. xl. Jugū graue sup
filios ade. a die exitus de uentre mris
sue usq; in diem sepulture. Et in job.
Audus egressus sū de utro mris mee. nu-
dul reuertar illuc. in utro mris. i. in t-
ram. Tercio. homo spoliabit morte ad
instar dāpnatorū q̄ tradendi patibulo
spoliantur. fatuus 7 avarus qui di-
uicias secū uult h̄re cū sciat se esse in
morte spoliand 7 n̄ uult mictē eas in
locū securū p manus paupm. 7 7. Se-
curus ferunt diuicie de patā in patri-
am p manū plurū q̄ uult. Secūs casus
in quo fatuus 7 qui pecuniā suā secū
uult h̄re cū naufragiū alicui iminē;
Vñ 7 7. sup job. Quasi fluctus timētes
sup me. r. inui dñm. cū fluctus desup
iminent. tūc de nauī picūt p quibz
longa naufragia supserūt. fatuus
7 avarus qui i tanto naufragio po-
situs poti⁹ uult pecuniā suā secū h̄re
quā eam in saluo esse. p̄cipue cū dicat
seneca. Nemo cū sarcinis enatat. Tercius
casus 7 in quo n̄ uult aliq̄s pecuniā
suā secū h̄re cum pecuniā illa furtiua
sit. 7 scit illā pecuniā fore testiōnū sue
dāpnatois si apd se inuenta fuit. fatuus
7 avarus qui rem male acq̄sita que
testiōnium erit dāpnatois ipsi⁹ ita dili-

gent⁹ obseruat. uide⁹ uiuallē i morte
ipriam cū in iudicio tā picōso testes p-
ducē uelit cōtra se. Ad h̄ uidet p̄tinere
q̄ avarus dicit iacob. v. Aurū 7 argē-
tum ur̄m eruginauit. 7 erugo eoz t-
rit uob in testiōnū 7 manducabit car-
nes ur̄al sicut ignis. Quart⁹ casus 7
in quo aliq̄s n̄ uult pecuniā suā secū
h̄re cū hostes sui cum insecūtur. 7
pecuniā illa impedimētum fuge illi.
In quo satis manifestū 7 q̄ insipies 7
auarus que hostes inuisibiles conse-
q̄ntur. 7 pecuniā suā nulli uult cō-
mendare. s; uult poti⁹ eam custodire
cū in uitate illa poti⁹ illū custodiat 7
detineat. n̄ de manibz ei⁹ possit eua-
dere. Vñ 7 avarus sic symia ul' ursus
qui ligantur ad stipitē ul' truncū
quq; mobilem. 7 poss; alicui uideri
q̄ symia ul' ursus stipitē custodiat
cū poti⁹ a stipite custodiat. Sic aua-
ri ligati sūt ad t̄p̄ralia bona quoz
quedā mobilia sūt. quedā imobilia
7 poti⁹ p ea custodiant dya. q̄ ipsi
custodiūt ea n̄ possunt pcedere. n̄
quā uincim amoris quo ad diuici-
as suas ligati sūt p mittit. Vñ exod.
vii. Verūtamenē longi ne ab eatis.
Quint⁹ casus 7 in quo n̄ uult aliq̄s
pecuniā suā secū h̄re. cū p̄tin; sup
ea se inquietari. ul' ut largiatur eā
ul' mutuo cedat. 7 ista cā multum
debet mouē auarū q̄ pecuniā suā
in saluo loco reponeret. Sicut enī

caro circa ossa ca nes puocat ut ibi
 mordeant. et sicut reclamatoria puocant
 aues rapaces. sic diuicie circa auaros
 fures et raptorel puocant. Vñ seneca
 auarus diues cupiditate iritat. imo
 sicuti caro q̄ ossi ad hevet. ceris carnib;
 ampli appetitur. sic diuicie auaroz. Di
 cunt ei auferam ei qz nunq̄ daret unde
 nob. unde a multis inquietat auarus.
 Accidit et auaro sicut accidit quibdam
 arborib; que nolunt fructul suos dimur
 tere hoib; n̄ ai difficultate. ul' qz n̄ cito
 maturescunt. ul' alia de causa. et nichomi
 nul arborib; illul auferunt fruct' sui. et
 insup optime uerbant usq; ad frac
 tione multoz ramoz suoz. Alie uo
 arbores que de facili fructul suos ho
 b; dimittunt remanent absq; dapno
 ramoz suoz. Sili auarus suis spolia
 tur uelit nolit et p̄ter h flagellatur
 sepe. Q̄to agit insipient' auar' sua
 custodiendo qz n̄ uult ea in celu p̄mit
 tere. n̄ eni uult elemosinal face iuita
 sua s; expectat ut ab aliis sibi fiant.
 Elemosine p̄t morte sili; illi
 qui de nocte transcurus p loca foueul
 plena uellet lucerna sibi ferri p̄t ter
 gu. Elemosine eni qual homo facit iuita
 sua sūt q̄ lucerna q̄ p̄fertur hoī et cus
 todit hoīem ne in foueam cadat inferni.
 Elemosine eni q̄ p̄t morte fce sūt q̄ lu
 cerna p̄t tergu qui n̄ hoīem custodit qn
 cade possit infouea inferni. et si iā cec
 dit n̄ extrahent eū inde ele. qz in infer

no nulla et redemptio. *De trib; stulticiū auari
 ri. s. i. puidencia. i. circūspicio i. cautela. xxvi.*

Sequit de trib; aliis stulticiū auari.
 quaz p̄ma et impuidencia. sēda in
 circūspicio. tertia u in cautela. h eni
 tria sūt spēs stulticie sicut opposita eoz
 s. puidencia. circūspicio et cautela. sūt
 spēs prudencie. Qd aut auarus insipi
 enter ualde se hat in sua puisione po
 test ostendi multiplex. Primo p h q ubi
 in etium mansurus et de como sibi n̄ p
 uidet. Vbi uo hic p nocte hitatur et pa
 lacia magna astituit. h et uita p̄sens.
 Si ad eternitate future uite oparetur.
 Vñ sap. v. dic. q spes impy et q̄i la n̄ u
 et tag. memoria hospitiū uni diei uel
 noctis. et tull' loq̄s de eo qui bñ uix
 it in mundo isto dicit q ipse ex hac
 uita discedet tamq̄ ex hospicio. n̄ tam
 quā ex como. Immo q plus et. uita p̄
 sens et q̄i qd̄dam diuisoriū ad q homo
 declinat ad omorandū aliquantulū. uel
 et q̄i uia p quā cursum t̄nsituri sumus
 ad p̄mū facit q dic tull' comorandi
 diuersoriū n̄ habitandi dedit nob na
 tura. Ad h signand uoluit dñs in diuer
 sorio nasci. breuitat h uite cognoscer
 infuturo. Vñ sap. v. dicit dāpnati
 in inferno. Hos nati in uuo desinim
 esse. Ad h uo q nos p uia uite p̄sentis
 cursum t̄nsituri sumi facit h q dicit
 aug. q nich aliud et temp' uite h. quā
 cursus ad morte. Vñ uelocitate hui
 t̄nsitū fatul exp̄munt dāpnati in inferno

De Avaricia

qui sap. v. dicit. dāpnari in inferno ut
tam istā p̄erūsse tamq̄ nunciū p̄cur
rentem ⁊ tamq̄ nauē que p̄transit flue
tuantē aquā ⁊ tamq̄ auē que r̄uoluat
in aerem ⁊ tamq̄ sagittā ad locū desti
natū emissam. Quale uō ⁊ h̄ in loco ad
quē ad horam dūtinū ul' inuia p̄ qm
cursum t̄nsituri sum' palacia magna
ost r̄ue ubi ū eternalr̄ mansuri sum'
ī nullo nob̄ p̄uide. Secūdo pot̄ ostendi
q̄ auarus in sapient' agit in sua p̄uisi
one. p̄ h̄ q̄ horrea sua ⁊ cellaria replet
ad sustentatōem uite diurne. nich̄ uō
p̄parat uite et̄ne. Vita p̄sens ⁊ q̄ ul
ta unū diei. Vñ d̄. mille anni ante
oclos tuos tāq̄ dies hestina q̄ p̄erūt.
Tercio pot̄ ostendi id̄ p̄ h̄ q̄ auarus
in sapient' agit in sua p̄uisione p̄ h̄
q̄ iumento suo. s̄. corpi plantat uineas
⁊ agros seminat ⁊ p̄uide n̄ cessat. ai
mā uō suam famē p̄ire p̄mittit p̄p̄
defc̄m c̄bi sp̄ual'. Ad q̄ possum' refer
re illd̄ ps̄. Esurientes ⁊ s̄c̄ientes aīa eoz
in ipsis defecit. ⁊ eccl̄ vi. Om̄is labor
hoīs in ore eius. s̄. aīa eius n̄ implebit
bonū. q̄. d̄. Totus labor hoīs ⁊ circa os
corpi aīam ū uacua relinquit. Q̄r̄o
pot̄ ostendi q̄ auarus in sapient' agit
in sua p̄uisione p̄ h̄ q̄ diligent' cauet
ne ramū arborū suarū nimio onē fr̄a
gant. Idē ⁊ faciunt de iumentis suis. no
lunt eī ea nimio onere grauari. se ip
sos uō onere importabili onare n̄ ti
ment. Vñ auḡ. Quid miserū misero

n̄ miserare se ipso. Quantiūcūq̄ onerā
sit auarus onere. t̄p̄aliū istoz nū
quā dicit sufficit q̄ s̄c̄ sit Seneca. Sege
tem nimia sternit ubertas ⁊ rami onē
franguntur oib; q̄ nocet q̄s in modata
felicitas r̄upit. Nec poss; sustine aua
rus q̄ iumentum suū ultra eius uires o
neraret. In onando ū se uires suas n̄ o
deat. **De multiplici circūsp̄ctione auari.**

Secūdo de in circūsp̄ctione auari q̄ m̄
plex ⁊. Prima ⁊ q̄. r̄tinue terram
inspicit iuxta illd̄. Oculos suos statuerit
declinare in t̄ra. celestē uō parām nō
osidat q̄ amittit. Secūda in circūsp̄ctō
⁊ q̄ q̄i pedes scuto defensionis dilige
ter p̄regit. caput uō. i. xpm hostib;
exponit. Capd̄ uiri xpc̄ ⁊ sic dicit apls.
De h̄ capite n̄ curat auarus licet ad e
todia illi admonerent ubi dicit. Estote
prudentes sicut serpentes. ⁊ c̄. Serpens
capd̄ p̄capue custodit. Capiti asini sui
i. corpi multū timet auarus. huic
ū glōsō capiti n̄ timet. Tercia in circū
sp̄ctio ⁊ q̄ a sinistris p̄uiscans dilige
t' cauet sibi auarus. a dextris uō p̄sp̄rant
n̄ cauet. ex qua parte magis sibi cauet
dū est; iuxta illd̄ gḡ. Cū oīs fortuna
timenda sit nob̄. magis timda sūt no
bis p̄sp̄a q̄ aduersa. ⁊ ps̄. Cadet a late
tuo mille. ⁊ c̄. Quarta in circūsp̄ctō
⁊ q̄ paupertatē p̄sentis uite q̄ ante se aspi
cit solā attendit ⁊ nimis cupient' eī fu
gē. q̄i retro cadit in foueam paup̄ta
tis et̄ne. iuxta illd̄ Job. Qui timet

prima irruet sup eū nix. 7 in pū. Quod
 tim; ipius irruet sup eū. Qnta in cūspic
 tio; qd auarus diligent cauet ne qd sibi
 furetur argentū. s. dya' ex alia pte furat
 ei se ipm cū tpc suum ei furat cū detur
 eū in aliquo pccō mortali. Decima stul
 ticia; auari stulticia in cautele. 7; i cau
 tela superficial' rerū inspectio q̄ multum
 habudat in auaro. Videns enī auarus
 quāda pulcritudinē extiorē in uita diui
 tū turpitudinē 7 fetozē q̄ in illa; non
 auit. De qua turpitudie dic' aug'. Ecce
 cū iniquis oīa sūt pulchra 7 ipsi sūt tur
 pes. iosec. viij. fact' q̄ uas in mundū
 in nardib; videns 7 auarus in uita di
 uitū extiora signa leticie graue tristitiā
 q̄ corrodit corda eoz n̄ auertit. de q̄ dic'
 seneca. hoz q̄ uocant' felices hylaritas
 ficta; 7; grauis tristitia eo quid grauior
 qz interdū n̄ licet pala esse miserol. s;
 int' erupnas eoz ipm excedentel necesse
 ; age felice. Videns 7 auarus in uita di
 uitū extiorē habudancā cordis paup
 tate n̄ auit. De q̄. apoc. iij. Dicit q̄ di
 uel sū 7 locupletat'. 7 null' egeo. 7 nes
 cil qz miser es 7 miserabil' 7 paup. aug'
 de diuite ext' plen' s; intus uacuis. car
 ne crepat 7 corde m̄dicat. Undecima
 stulticia auari; q̄ cū nouit terrā abū
 esse demonū. iuxta illd gen'. dictū; ser
 penti terra comedes oib; dieb; uite tue
 ipse se totū in ea tuoluit. ac si ab' dya'
 desideret eē. qz ubi; thesaurus suus ibi
 ; 7 eoz suū. terra 7 in ore ponit iux illd.

Qui de tra; de tra loq'. In ysa. xxix. de
 humo eloquiū tuū uisitabit auarus 7
 in aurib; terrā ponit. q̄ aure ad modū
 aspidū tra obstruit. ul' qz de t'renū li
 bent' audit loq'. Loquimini inquit nob
 placencia. In oculis 7 ponit tra qz iuxta
 ubū sup positū oculos suos statuerūt
 declinare in tra. 7 salo. Oculi stultoz i
 finib; t're. terra 7 hnt in manib; iuxta
 illd q̄ dicit in t'renū. Man' eius in cophino
 seruiert. terra 7; in pedib; eoz. imo
 7 sordes. iuxta illd q̄ dicit in t'renū. de syna
 goga q̄ erat amara. Sordes ei' in pedib;
 ei'. Duodecimo loco auar' stult'; circa
 sua stultioz circa suos. stultissim' circa
 se ipm. Circa sua stult'; qz nescit inde
 facere comod' suū. imo filis; cani sede
 ti sup acerrū feni q̄ inde n̄ comedit.
 7 tū latraret siqs inde sume uellet. A
 uarus quidē bursa; siue archa furū
 7 raptorū 7 tyrānoz h' mundi. Archa
 n̄ h̄t aliud comodū de pecunia q̄ ser
 uat n̄ q̄ occide ill' interdū s'fringit.
 Bursa uo h' comodū reportat de pecu
 nia q̄ seruat q̄ macclata inde reman
 7 custodiendo pecuniā s'furnit' 7 rūpit'.
 7 interdū a latromb; sandit'. Sic aua
 rus de pecunia quā seruat macclam
 culpe s'trahit. Vita suā in custodia
 pecunie s'furnit'. Occasioē ill' affligi
 tur 7 interdū iugulat'. Valde 7; a
 uarus stult' circa suos. facit enī aua
 rus de filiis suis sic solet fieri de mu
 rib;. Inuisat' enī. 7 iuisat' p paleam

-IV-

in cecendo mariam sue exultiois colligit
qz palee eis adhent. Sic auarus iuiscat
quodam filios suos du docet eos tprali
a amare. Amor eni tpraliu iuscus est
spualiu penay sic dicit glo. sup letar
sum. 7 filij sic iuiscati tpraliu male
ogregat materia in cendy etnoz. Curta
se u fili ualde stultus; auar. Primo qz
lucratul; lucratorie expeditissime ipe
dit se diuicul quib; ab eo teneri possit
7 deici. Cont qz dicit gg. Qn ad agone
fidi uenim lucta ita malignos hpc su
mim. Maligni aut hpc nich in h mudo
ppum possidet. Audi g cu nudo luctari
debem qz siqs cu nudo uestitul luctam
aggitatur acius ad terra deici qz ht un
teneatur. Ico ad olefens relicta syndone
nudo aufugit. 7 ioseph relicto pallio fu
git ab egyptia. Stultus; 7 auarus arca
se qz plantatul uult esse in aqs deliciaz
qi nesceret salices 7 alias arbores que i
aquis crescut steriles esse.

*De sex stulticijs
auari 7 p q pscns felicitas sopno assilat in*

xxvii. *u.*
Dret stulticijs pdeas sunt vi stulti
cie auari. Prima; qz ipse credit ea
q sopnia sut uitate. Vn in ecc. Sopnia
extollit in prudentes. felicitas pscns q
in prudentes extollit sopniu uocatur
qz assimulat ei in uij. Primo in h qd
sicut sopnantes credut se tractare po
ma aurea ul lapides piosos. ul sume
cibos delicatos pp sola fantasmata ha
beant. Longe eni amplu distant hec di
uicie ul delicie a ueris. q fantasmata

pomoz aureoz a pomis aureis. Ad h
sopniu pot referri q leg. xxix. ysa. Que
ad modu esuriens sopniat 7 comedit. e
aut fuit expgetes uacua; aia ei. 7 sicut
sopniat ficiens 7 bibit p q fuit exp
getact uerat cu ad huc situl 7 aia ei ua
cua;. Sic erit multitudo genciu oim
qui dimicauit ita monte syon. rere
sicut sopnans iste scdm uisione suam
esurit 7 comedit. 7 ad huc in uitate ua
cuis remanet. sic auarus esurit diuicias
7 ogregat eas 7 in eque uacuis; ut p
ul ul ampli. Scdo assimulat pscns fel
citas sopnio in breuitate. Vn Job. xx.
Quasi sopniu aduolans n inuenietur
inuolet qi uisio nocturna. Tertio as
silatur in h q diuites finito sopnio p
sentis uite nich hnt in manib; suis.
Vn in ps. Dormierut sompnu suum
7 nich inuenit os uiri diuiciaz i ma
nib; suis. Glo. Quia nich posuerut in
manib; xpi in quib; bonu; ut nra
ponam. qz n; qui de manu sua possit
eruere ut dic in Job. Quas tedi solas
semp hebis opes aut quida. Quarto
assimulat felicitas pscns sopnio. qz illi
qui reputant se felices. nullis p suasio
nib; pot ostendi q sopnient. sicut n
alicui cu dormit. Seneca. Sopnia nar
rare uigilatul;. sic qn ignis infernal
excitabit eos a sopno. tuc cognoscent
se sopnasse. sic illi qui dicunt in ifno.
Sap. v. Transierunt oia sicut umbra
cu aut diuites erut in iferno. tuc cog

noscent bona & mala h' uite n' fuisse uia
 bona & mala uera. s; tm umbral ueroz
 bonoz & maloz. Vera em' bona & uera
 mala future uite sūt. Secda stulticia ē
 ebrietat' de qua xxvii. ysa. Ve corone
 supbie ebei u' estrayim. i. fructificās & di
 ues qui amore mūdi ebruus; Vn' jē. li.
 Calix aureus babylon in manu dñi in
 ebriant' omnē tram. i. amatores terre
 noz. cui' ebrietat' triplex; signū. Primū
 ; nuditat'. Vn' gen' ix. legit' de noe qd
 bibens uinū in ebriatus; & nudatus in
 tabnaclō suo. Sic auarus nupciali ueste
 caritatis nudat'; cū indigentib; uiscē
 claudit. Juxta illd' j. jo. iij. Qui habuit
 subam mundi h' & uidit frēm suū ne
 cesse h're & clausit uiscera sua ab eo q
 m' curtal dī manet in eo. Audiatē tñ
 istā n' erubescat auarus ad mod' ebrū q
 n' agnoscat. Secdm signū; h' q' dāpna
 & lesiones spūales n' sentit. gg. Qui pere
 grinatōem hāc p' pata appetit dōle mē
 dolores nescit. pu. xxiii. Dicit ebruus u'
 beiauerunt me & n' colui. trayerūt me
 & n' sensi. Tercū signū; h' q' auar' coz
 mit tamq' porcus. ato q' n' pot' excita
 ri a sopno culpe n' ad butinā diuine p'
 dicatōis. nec ad tonitruū diuinaz cō
 minatōm. Tercia stulticia auari; qd
 omittit se diuicū q's tñ fat esse falla
 ces. ex u'bo u'itat'. q' xxiii. Vbi dicit q'
 fallacia diuiciay suffocat u'bu. Preterea
 fat eas q' infinitos hoies pdidisse & hos
 tib; inuisibilib; captos tradidisse habu

dancia diuiciay uitē illo u'bo iude.
 Quicūq; osculatus fuero ipse; tenere eū.
 Vn' a diuicū q' a p'ditore cauendū est
 Quarta stulticia auari; q' inicitur la
 benti & p'capitanti s; mūdo. Vn' gg. Qui
 labenti inicitur necē; ut cū labente
 labat'. & pu. ix. Qui pfidit in diuicū li
 is corruet. Qnta stulticia auari; q' ser
 uiciū suū ponit in eis q' in sūma neces
 sitate n' potūnt eū uiuare. Vn' pu. ix.
 Non p'derunt diuicie in die ultōis. iust
 ticia aut' libabit a morte. & in sopho. Ar
 gentū & aurū n' potūnt eos libare t'die
 furoris dñi. Sexta stulticia; q' credit
 diuicū que n' solū sunt mendaces imo
 mādacia uocant'. Vn' in ps. & q'rat mda
 cū. x. pu. Qui inicitur mēdacus h' pas
 cit uentū & aug. Dñe uolui teā mē
 datū posside. s; te amisi q' n' dignaris
 cū mendatio posside. & mirū quō iam
 creditur diuicū cū temp' tam longū tñ
 fuerit q' mentiri inceperūt. & tot hoies
 ad infernū suis mendacis p'traverunt
 & ad huc cotidie & mēciunt' n' unico
 mendatio imo multiplici. Primo ho
 noie p'mittūt dñy & in miserā seruitu
 tem hoies ponūt. de qua seruitute p'
 dēn;. Secō p'mittūt securitatē. & homi
 nē timidū reddūt. Vn' cayn. qui in t'p'
 possessio leg' habuisse caput tremulū
 Tercio p'mittūt sacietatē & faciūt esuri
 re. Vn' philo. Diuicie cogūt esurire.
 Quarto p'mittūt suauitatē & tñ pun
 gunt. Vn' in ysa. xiiii. Ponā babilonē

De auaricia.

in possessione ericij. ut s. pungat ab hys
q̄ possidebit. sicut tenent ericij p̄gūt ab
eo. De alus mal' q̄ facit auar' p̄o subiecto. xxv.

Dico de stulticia auaroz. ostendēda
sūt mala cetera q̄ facit auaricia s̄
iecto suo. q̄ in magna parte patebunt.
si ostendatur mala q̄ faciunt diuicie ama
toribz suis. Vñ de ill' mal' in dicem'. 7; pe
mū malū q̄ inquinat amatores suos. r̄ id
luto spantur. Abac. y. ubi d̄r. vsq̄ quo
aggrauat omnia se densū lūm. 7; eccl. xv. v̄
legit. Qui tetigit p̄cē inquinabit ab ea.
7; ezech. vii. cōparat sterq̄linio v̄ dicit.
Aurū eoz in sterq̄liniū erit. Sterq̄liniū
disp̄sum utile 7; agros enī fructificare
facit. Conggatū uo n̄ 7; utile n̄ ad impin
guand' 7; ad fetore inferendū. Sic diuicie
disp̄se hōiem iuuant. Jgregare uo ama
torē suū inquinat. q̄ d̄ns uoluit in re
rū naturis signari qm̄ uoluit ul' ordina
uit ut argentū 7; cetera metalla p̄ciosa cō
tingentes se 7; corporali inquinarent. ad
eandē iniquationē p̄tinet q̄ leg' p̄u.
xxviii. Qui festinat ditari n̄ erit ino
cent. Ditari festinat ille q̄ in mundo il
to q̄ locus 7; paupertatis 7; exiliū uult dita
ri. Vñ eccl. xi. Diues si fueris n̄ eris inno
cens a delicto 7; osee ix. De amatoribus
diuiciarū facti sūt abhominabiles sic ea
q̄ dilexerūt. 7; seneca. multū ul' magnū
est diuiciarū stultitiū n̄ corūpi cū di
uicie d̄i obliuionē inducant. Vñ gen.
xlviij. Esraym 7; manasses dicuntur fu
isse fr̄s germani. Esraym int̄p̄t fructi

ficans. p̄ quē diuicias intelligim'. 7; ma
nasses obliuio. habūdancia diuiciarū
7; obliuio d̄i societate h̄nt ad inuicem
q̄ societati inuit' in deut. v̄ leg'. D̄ns d̄s
tuus introducet te in terram bonā. terrā
riuoꝝ. 7; sub iūgit. Absq̄ pecunia come
des panē tuū 7; rex oīm habūdancia
p̄frueris. De iū sequit'. Obserua 7; caue
ne qm̄ obliuiscaris d̄ni d̄i tui. Valde cū
turpis 7; inquinatio q̄ diuicie faciunt.
cūlli. Decet' auaricia nullū uiciū 7; nec
solū una macula inquinat diuicie. immo
secū uniuersitatē inducūt uitioꝝ. Primo su
pbiam. Vñ xxv. eccl. Dom' q̄ nimis 7; locu
plex adnichilabi supbia. Secū uā. Vnde
gen' xiiij. f̄ra 7; rixa inter pastores abraha
7; pastores loth. Erat enī suba eoz multa
7; nequibat simul hitare. Tercio iūdiā.
Vñ p̄u. xxviii. Vbi q̄ festinat ditari 7;
inuid; alius ignorat q̄ egestas ei supuē.
7; gg. d̄c. de uiro iusto. p̄ h̄ q̄ in terris
nich appetit alienis p̄fectis inuide nes
cit. Quarto accidia. Vñ se. xlviii. f̄ra
fuit. mo 7; abdo. v. s. m. f. s. 7; c. Quinto
uiciū gule. Vñ iuc. xvi. Homo q̄dā erat
diues 7; epula. cor sple. 7; c. 7; eiusd. xii.
Anima multa h̄es reposita in annos pl̄
mos. req̄sce. bibe comede. Sexto luxū.
Vñ xxvi. eccl. ad salōnem. Collegisti q̄ au
ricalcū aurū. op̄lesti q̄ plūbum argē
tū. 7; p̄t sequit'. 7; inclinasti femora tua
in mulieribz. Sedm̄ malū q̄ faciūt diu
cie 7; detentio in peccō. 7; idō spant' luto
ut s. 7; bitumini. in gen. ū legit' q̄ ual

ut siluest' multos hebat puos bitumis
vall' siluestris; uallit' miserie q' diuersa
gena diuiciaz q' h'c que admodu' bitum
corda denner. Ad h' p'ner illd q' die aug.
Dne ea tenebant me longe a te q' n' pote
ram posside sine te. Illd ecc. Qui dilig
auru' n' iustificabit. Illd Je. xxi. locu
tus ad te in habudancia tua. Dixisti no
audiam. Terciu' malu' q' diuicie faciunt
q' possessores suos spoliant. bona eni
tp'alia scdm aug. bona uiscata su't. Ido
dicit seneca. Quisq' inq' cura agere uita
ista uiscata bn'ficia deuret. Sicut g' uge
uiscate aues spoliant plumis suis. sic to
na tp'alia spoliant hoies pennis utu
tum. Plumis scdz meditarom' z scdz
desidior. Sicut eni spine oues lana spo
liant z interdum excoriant ita ut a mus
cis molestentur. sic diuicie corda hoim
exoriant z faciunt ea molestari a muscis
diuiciaz sollicitudinu'. De quibz muscis
leg' ecc. x. Musce mo. pdunt suauitate
unguenti. z exo. viii. q' uenit musca g'
uillima in domo phois z seruo' eius.
z g'g. Nich laboriosius qua' terrens de
siderus estuare. z nich quicq' q' in hoc
mundo nich appetere. hinc; q' isrl' custo
diam salbi accepit in munie. Egiptus
p'antur muscaz multitudie. ato aute
spoliant diuicie amatores suos. q' inter
du' z brace otinencie n' remanet in eis.
Vn Je. xiiij. Computruit subare z itm
ad eufraie. ato spoliant eos q' z coz
eis n' relinquunt. Immo u' z thesaurus

57
coz. z coz. coz. q'uru' z q'uo sapientes h'
mudi uocant' illi ai' mudo' ita spoliet eos.
z muru' z quo n' cessant lude ai' in cessan
ter pdut. S; de luto calefa' nesciunt se sub
trahere luto. sic ut n' pdant n' cessant pde
lutores. Quarto loco debilitat diuicie.
Debilis; eni homo diues ad sustinend
z ad pugnandu' z ad bn' opandu'. Ad sus
tinend' ato debilis; ut ad sibi u' unius
uerbi de altitudine uirtutu' dicitur
z si aliq' infirmitate in aliq' uidit fere
insanit. Vn Seneca. Nob' regu' aios indu
imus na' illi obliti sue inbecillitatis alic
ne deseruunt. q' in iuria accepit. Ad
pugnandu' z sunt debiles. Vn Je. xlii.
Ad aquilonem iuxta fluum eufrates iue
ri su't z corruerunt. Vn leg' q' exercitus
alexandri deuictio dario spoliis ultra
modu' ditatis paulo p' ai' hostibus
it' in ogressis deuict'. Qd uident alexa
der spolia oia que sui acquisierant uis
sit oburi dicens. Qua' diu sine pecunia
fuerit n' erat qui eis resisteret. s; auro z
argento onati. desides z pigri effe'i su't.
quibz amillis fortit' sicut ante pugna
uerunt. Debiles z sunt diuites ad bn'
opandu'. De illis eni uer'u' z q' legit' in ps.
Pedes hnt z n' ambulabunt n' clamabit
in gutture suo. ille qui multu' potat
laborare ante q' fieret epc. fcs epc
n' pot' ire n' cantare n' aliud bonu' face.
Quinto loco affligunt diuicie amatores
suos. Vn ecc. x. Labor stultoz affliget
eos qui nesciunt in urbe p'gere. i. in

paradysum. Affligunt et eos qui contineant in
ed. v. dicit de auaro. Cuncti dies eius dolori-
bus et erumpunt pleni sunt nec per noctem in quiete
quiescat. Et eodem die. Saturitas diuitis
non sinit eum dormire. Et in eodem dicit de auaro
quod in tristitia erit super mentem suam et philosophus
dicit de ipso. Nichil infeliciter inficiente for-
tunato. Et philosophus. Nichil potest grauius in pernici-
um inimico quam auaricia quam in presenti ueritate
cor eius dura tormenta patitur et in futuro
eterna supplicia promeretur. h. signatur in
h. quod abel legitur fuisse cain frater. Abel luc-
tus. cain possessio in tempore. Abel enim et cain
fratres sunt. quod lucus et possessio iuncta sunt
Idem figuratur in h. quod tyrus legitur fuisse fi-
lia sydonis. Tyrus enim interpretatur angustia. sydo
autem uenatio. Venatio autem cupidorum an-
gustiam et afflictionem in eis parat. Sex-
to loco faciunt diuitie quadam stultam
fiduciam et presumptionem. Unde in psalmo. Ego
dixi in habundancia mea non mouebo in
eternum. Unde eodem. In ueni requiem et nunc
manducabo de bonis meis solus et nesciat
quod tempus pretereat et mors appropinquet et
relinquat omnia alius et moriatur. Ultimo
interficiunt anime contemplationem. Unde genesi xl
viii. Jacob ingredienti eustate mortua
et rachel. Eustate interpretatur stultitia et significat
diuitiarum habundantiam. Ista eadem mala que
diuitie faciunt facit per consequentiam ipsa
auaricia que eas congregat. Preter ista mala
sunt et duo que auaricia facit. Primum
quod conturbat auarum et totam domum eius. Unde
psalmi xy. Conturbat domum suam qui secta-

tur auaricia. Domus ibi potest accipi uel
per domo scilicet uel per domesticas. Secundum
matru et ingratitudo. Seneca stultum ma-
lum habet manus cupiditas que quod ingrata
Et quisquam de accipiendo cogitat oblitus
et accepti. Cum debet auarus regraciam
dare de bonis que iam accepit ipse oblitus
acceptorum de accipiendis cogitat. *Et ea que*

scriptura auarum comparat ualeat ad det. aud. xxx.

Octauo faciunt ad detestabilem auaricie ea
quibus scriptura auarum comparat. Comparat
autem scriptura auarum inferno et morti.
Unde abas y. Dilatat qui infernus animam
suam et ipse qui mors non adimplebit. Unde
in persona auarorum dicit in psalmi. Deglu-
ciamus eum sicut infernus uiuentem et ideo
auarus et sicut infernus. In facibilis enim
a quo amplius et deuorat amplius rapere
sunt que perdat. Comparatur et auarus mari.
Quia enim flumina intant mare et ma-
re non redundat. Unde legitur eodem. Sic nec
diuitius auarus redundat. Comparatur
et auarus canis. Unde seneca. Vidi aliquem
canem missa a domino frustra panis aut
carnis apto ore captante. quicquam excep-
pit primum in tergum deuorat et semper
ad spem futuri in hyat. Idem accidit nobis
quicquam expectantibus nobis fortuna pi-
cit id sine ulla uoluptate dimittimus
statim ad rapinam alterius erecti et ato-
niti. Comparatur et auarus talpe eo quod
sicut niger per nequitiam. cecus per auari-
ciam. quot habet diuitiosos cumulos. tot
cumulos habet auarus quod possessio amat

Comparat e auarus aranee. Aranea telas fa-
cit ut muscas capiat. ayulce que pungunt
diuicias significant. Ad quas capiendas
totu studium; auari. Vn in ysa. Telas aia-
nee texuerunt. *De exemplis q ualēt ad detest'*

auaricie xxxi.

Nono facit ad detest' auar. *auaricie xxxi.*
Exempla scoz aut phoz de quib;
paucis ponem'. Primu aut exemplū est
Gen xiiii. Vbi regi sodomoz dicenti abra-
ham. Da m aiās cetera tolle t. Respondit
abrahā. Leuo manū meam ad dñm excel-
sum possessorem celi et terre q a filo sub
regimini usq; ad corrigiā calige n acci-
piam exoib; que tua sunt et c. Scdm ex-
emplū; xxxii eiusde ubi iacob uolēt
dare munā elau. Respondit elau. habeo pli-
ma fr̄ m̄i sunt tua t. Terciu; exo. xxxvi.
ubi artifices tabnacli dixerūt moyse.
Plus offert ips̄ q̄ necessariū sit. Dixit
q̄ moyses p̄com uoce. Nec uir n̄ multi-
q̄q; offat ultra in ope sc̄uarū. Quartū
in nuni. Vbi dicit balaam. Si dedit m̄
balac domū suā plenā argenti et auri
n̄ potō mutare uerū dñi. Quintū; i. R.
ubi dicit samuel. loquimini de me corā
dño. Si te manu cuiq; munus accipi-
serūt u; i. R. In fine u dicit dñs. Ad ce-
nā neq; fiet uis et p̄cio emā a te are-
am tuam. Septimū; in iohē u dicit dñs.
Veni p̄nceps mundi h̄ et i me n̄ h̄t
quicq; s̄ dicit glo. Noluit h̄re qd p̄ter
venit paup ne h̄ret dñā qd auferret.
Octauū; y. ad cor. Gratis euangeliza-
ui uob. cū essem apd uos et egere nulli

onerosus fui. et paulus. Argentū et aurū
et uestem nulli concupiui sic ipsi scitis
qm̄ ad ea q̄ opus erant m̄ et hys q̄ meo
erant ministrauerūt manus mee et ideo
oportet meminisse uerū dñi ihu qm̄ ip̄e
dixit. beatus; magis dare q̄ accipere.
Aliud exemplū; q. ponit iō' de quodā
pho qui p̄ficiens ad philosophad athe-
nas magnū pond' auri secū detulit.
In uia aut delibant secū et uideant se
n̄ posse simul uirtutes et diuicias possi-
de p̄citat a se aurū inquent. O diui-
cie habito sitis p̄cul a nob. Aliud exem-
plū; digem̄ in tolio regem̄ qui lo-
cupletē ducebat paup̄tate. ad q̄ aristip-
quidā aulicus cū mundaret olera sua
accedent ait. Tu cū sapiens et philosoph-
us. si m̄ credidisses et regib; seruire uo-
luisset n̄ olera tua lauaret s̄ in aula
sūmi p̄ncipis mecū maneret. Cui re-
spondens ait. Si m̄ credidisses et pau-
p̄tate medioeri scires uti n̄ opteret te
regib; ad uolando m̄erui. h̄c cū uidisset
quēdam bibē ad fontē cū manu ait. siel
creba naturā m̄ redisse cyphū et puulū
ual cū quo bibē solebat ad lapidē fre-
git. Aliud exemplū; beati thome cantu-
ariē qui institutus cancellariū suū
iuramento cū astrinxit ne unq; ad usq;
ad campusū in amministrazione cancella-
rii acciperet. *De spēb; auā et p̄t de usura. xxxii.*

Dicto de hys q̄ p̄tinent ad detest' a-
uaricie in omni. dicend; de spē-
b; eius. int' q̄s p̄mo dicemus de usura

et h[uius] ordine. Primo dicam[us] de h[uius] q[ui] faciunt
ad detest[um] hui[us] peccati. Sec[un]do de sp[irit]ib[us] eius. Ter-
cio tangem[us] aliq[ui] de restitu[ti]o[n]e usurar[um].

De h[uius] q[ui] faciunt ad detest[um] usure. xxxiii.

Ad detest[um] u[er]o hui[us] peccati faciunt testi-
monia scripturar[um] quor[um] p[ri]mu[m] e[st] xxv. ex-
ubi sic legit[ur]. Si pecuniam mutuam dedis
paup[er]i meo q[ui] te[m]p[or]e non urgebit eum q[ui] ex-
actor[um] nec usuris opprimes. Sec[un]do e[st] xxv.
leui. Pecuniam tuam non dabis fratri tuo ad usura[m]
et frugum super habundantiam non exiges.
Terciu[m] e[st] xxviii. deut[er] ubi sic legit[ur]. Fratri tuo ab-
usura id q[ui] indiget a comodab[us] ut b[en]edi-
cat tibi d[omi]n[us] in om[n]i ope tuo in terra q[ui] ingre-
deris possidendam. Vbi insinuat[ur] quanta
sit utilitas mutuant[ur] fratri suo. D[omi]n[us] enim
b[en]edicit ei in om[n]i ope suo. Quartu[m] e[st] i.
esd[ra] vi. ubi sic legit[ur]. Usuram a fratrib[us] u[est]ris non
exigatis. Aliud testimo[n]iu[m] e[st] in ps[al]m[is] u[bi] dicit[ur]
dauid ad d[omi]n[um]. D[omi]n[us] quis habitabit in ta-
bernaculo tuo. Et d[omi]n[us] sub iungit q[ui]
pecuniam suam non dedit ad usuram. Eab[us]
naclim e[st] habitatio militanciu[m]. Vbi signi-
ficat militantem ecclesiam in qua d[omi]n[us] non
uult quiescere usurarios. Vbi ipse legit[ur]
euisse m[ul]tas numularior[um] et effudit
se et eos eiecisse. deinde non recipiebant
manifestas usuras s[ed] munuscula fruc-
tuu[m] ultra sortem accipiebant. Aliud testi-
moniu[m] e[st] ezech[ie]l. xviii. ubi sic legit[ur] de ui-
ro iusto. Si ad usuram non comodauit et
ampli[us] non accepit. Et c[etera].

xxxiiii.

Sec[un]do faciunt ad detest[um] usure sex
stulticie quib[us] laborat usurarius.

Prima e[st] cum uehement[er] desideret feclari.
Non uult tam[en] cum d[omi]no fenerari q[uo]d
possit face[re] sine peccato. Et cum magno lucro.
Sed ubi feneratur ubi paru[m] e[st] lucrum et mag-
num peccatum. Vbi aug[ustinus] miser ho[m]o cur fenera-
ris ho[m]i[n]i fenerare d[omi]no et centuplum accipies
et uitam eternam possidebis. Seda stulticia
est q[ui] ipse accepit pecuniam ad usuram
cum non egeat et super meli[us] pignus q[ui] habet.
Melius pignus q[ui] ipse habet et anima super q[ui] ipse
accepit q[ui]cquid super sortem accepit. Et ad
magnum usuram pene de qua usura dicit[ur]
in ps[al]m[is]. Ex usuris et iniquitate redimet
animas eor[um] et ho[m]i[n]i. a pena et culpa. Dicitur
aut[em] pena usura q[ui] pena excedit culpa[m].
Cum peccatum momentaneum eternalit[er] puni-
tur. Tercia stulticia e[st] q[ui] large expendit
super se ipsum largi[us] et quia expendit super
deteri pignus q[ui] habet. Vbi simil[is] e[st] animalib[us]
emp[er]at a carnificib[us] q[ui] ad occasione[m] in-
pinguantur p[er] quib[us] q[ui]cquid carnifex ex-
pendit super ipsa expendit. Ad h[uius] p[ar]tem
q[ui] legit[ur] xv. se. Congrega eos q[ui] gregem
ad uictima[m] et sacrificia eos in die occasionis
et sepa eos tam[en] ea q[ui] solent imolari
et in ecc[lesi]a dicit[ur] te tali d[omi]n[us] parauit eam ad
rupheam. Quarta stulticia e[st] q[ui] scient[er]
mortalit[er] esurit et q[ui]dam fugit. Unde
opatur sanguisuga que membro tumi-
do apposita prauu[m] sanguine[m] sugit.
Et d[omi]n[us] membrum a tumore sanat sibi ip[s]i
et mortis occasio. Ad magnitudinem u[er]o
hui[us] stulticie facit q[ui] non habet uim q[ui] q[ui]
non manus maculat et morte[m] anime sue. Sic

enī dicit job. Diuicias quas tenuerunt
 euomer. et de uentre extrahet eas d's. Quia
 stulticia ē q' oēm uiam paradysi obstruit
 sibi usurari. Vias nūc obstruit cū a
 paupe a se petente mutuū petit to
 nū q' plus ē et uult ē ab hoīe dari au
 potius debuit dare. Viam uirtutis ob
 struit cū dicit se amorē paupi facē cui
 acomodat pecuniam q' incessantē pau
 perē comedit. Sexta ē stulticia q' usura
 rius laborat in fine uite sue. de qua se.
 xvij. leg. et in nouissimo suo erit insipies.
 h' ē summa stulticia que ē in nouissimo uite
 cū nō possit homo postea de ipsa penitē.
 Attendit autē ista stulticia in h' q' debet
 usurari de diuiciis sibi facē medicamēta
 unde sibi fecit uulnā. Poet uult inde uiri
 ad mortē filioꝝ suoꝝ q' inde mederi. A
 lit' ē insipient' usurari in nouissimo suo
 q' circa uitam suā futurā que nouissima
 ē insipient' ē de ipsa sibi nō prudens.

De xij. iniquitatibz usurari. xxxv.

Tercio loco facit ad terest' usure mul
 tiplex iniquitas siue iniusticia q' ē in u
 surario. Prima autē iniquitas q' temp'
 uendit q' int' oīa transitoria maxime
 uoluit dñs ymune esse oībz absoꝝ pso
 naz acceptione. Cum eī diues de aliis re
 bz plus heat meliores q' paup. de so
 lo tpe nō pot' h're nō id idem q' paup
 nō pot' eū esse nō unicu tpe simul et semel.
 Magna igit iniquitas ē cū usurari paupi
 uendit qd' oībz ē ymune idō iusto di iu
 dico ad tpeis indigenciā frequē punit

usurari cū idem uendiderit. ul' q' uiri i
 py nō diuidiabūt dies suos. ul' q' differē
 tione suam quantū pot' et sic licet diu
 uiuat tñ semp h't tpeis indigenciā. Vñ
 implo uerū ē q' leg' in eccl'. In tpe redditiōis
 postulabat tpe. Ali' ē ponit' usurarius
 p tpeis uenditione. Cum enī uendiderit
 requiem noctis et lucē di' merito ill' care
 bit. Vñ fatuus ē sacerdos ē cantat p eo re
 quie etnā et c. Cū petit usurario restitui
 q' uendit p'apue cū usurari p'cium sol
 uere noluit. Scriptū ē enī. in ezech. viij. Q
 uendit ad id q' uendit nō reuertetur.
 Seda iniquitas ē qd' uendit paupi id q'
 ei debet lege triplici. i. naturali lege. lege
 mosaica. lege ewangelica. Lege natē debz
 diues paupi mutuū q' continetur in illo
 mandato. quecuq' uultis ut faciant uob'
 hoīes. eadē faciatis illis. Hanc legē uiden
 tur ad implere ē creaturē in aiare. Fluu'
 enī in ueniens uacuitatē foueas nō per
 transit donec eā repleuit. Lege ē mosaica
 debz diues mutuū paupi ut patet ex
 diuersis testimoniis ueteris legi' prius po
 sitis. Lege ē ewangelica d' h' idem illi iu
 xta illd' luce vi. Date mutuū meū inde
 sperantel. Quanta autē iniquitas ē q' u
 surarius q' nō ē nō cellerari uendat pau
 pi id q' dñs pcepit ei dari. Tercia eius
 iniquitas ē q' uult illd' q' ē contra natam
 et rōnem. Vlt' enī q' pecunia quā aco
 modat paupi ad comodū suū. apud
 paupem operatur et sic cū acomodare pe
 cuniam sit alicui ad eius comodū dare

ipse simul uult modū pecunie dare pau-
pi & fili retine. q̄ oīa rationē uidetur esse.
Præterea cū in reb; pere que n̄ uiuunt eē n̄
hat. ipse tñ uult nūmos que n̄ uiuunt
singlis dieb; ul' mensib; alios nūmos pa-
rere q̄ oīa naturam; & frumentū in
archa ul' iam consumptū uult parere s̄
aliud frumentū. uult & pecuniam sibi op-
ari. dñi quiescit. Quarta iniquitas; qd̄
uult paupi locari pecunā que iam paup
est. Cum enī mutuū dicat q̄ de meo tu-
um. pecunia illa q̄ iam paup; & si am-
titur paupi amittit nec ad eandē solue-
dam tenetur. Quinta iniquitas; q̄ oīa
dñi offendit. & oīa dñi seruit. alij
peccatores in p̄polare dñi offendūt. form-
catoz enī qñ; p̄ mensem n̄ mittit pec-
catū suū plus q̄ semel s̄; usurari absq̄
treuga ul' pace dñi oīa impugnat.
& de die & de nocte dyabolo seruit cū dñi
uix in ueniat qui p̄ mediū t̄p̄e uelit
ei seruire. Sexta iniquitas; q̄ tota ci-
rie celesti contumeliā facit. Nonne uidet
contumeliā facē alicui scō qui peccm
mortale mittit in loco sibi dedicato.
sic ei contumeliā facit qui in die ei dedi-
cato peccat. Vñ cū usurari peccm usu-
re omni die mittat. manifestū; eum
contumeliā facē. & dō & uiruis angelis
& sc̄s ei. & scō destitutus; auxilio oīm
istorū. Vñ cū dicat dñe ih̄u miserebere h̄
usurari. pot̄ r̄ndē. qm̄ miserebor eius
qz nec in ipsa die qua p̄ assūpcionem
huāne nature me fr̄em ei faxi honori

meo n̄ peccat. nec ē in ipsa die qua p̄ la-
trocino suo suspensus sum. Similit̄ si
dicatur scō petro ora p̄ usurario isto.
pot̄ r̄ndē. Oīm festiuitates meas uola-
uit n̄ in ulla eaz honori meo peccat. sic
pot̄ dicē beata uirgo de uir̄ suis festiui-
tatib; sicut cū dñi oīm sc̄i orate p̄ usu-
rario isto. possūt r̄ndē. Vna festiuitas
in anno nobis sc̄rata; hanc usurari
exspoliavit in qua sola nobis oīb; con-
meliam irro gaur. nec honori oīm mar-
tyrū pepercit. Idē possunt r̄spōdere
oīm angli. si p̄cepto dñi m̄tēs; xv.
m̄oz. ille qui ligna in sabbo collegit.
Quo tolerat̄ usurari qui oīm die & i
natali ul' pascha facit q̄ pel; & q̄ ligna
colligē. Septima iniquitas; q̄ a fr̄e suo
s̄ xp̄iano usuras accipit q̄ iud̄s n̄ face-
ret. Iud̄s enī absq̄ usura a comodat
iud̄o. Octaua iniquitas; q̄ q̄cquid h̄t
usurari quodā m̄ dentes & fauces h̄t
& hoīes comedit. frumentū eius q̄ a do-
creatū; ut comedat hoīes comedit.
fr̄mū & eius hoīes comedūt. Vñ uul-
gariter dñi. Ego debeo xx. libras ad usu-
ral q̄ me comedūt. Nonna iniquitas;
q̄ cū gaudio & risu comedūt & bibūt
lacrimas paupm. Decima; q̄ ipso b̄n-
ficio paupis ad ei destructionē utunt̄
dū de h̄ q̄ dedit eis paup ultra sortē
faciunt & inde usuras exigūt. Undeci-
ma iniquitas; q̄ oīa legē dñi datam
Gen̄. iiij. In futuro uultus tui uelcis pa-
ne tuo. ipse p̄ceteris uult comedē & bi-

bere et tam sine labore. Alii laboraverunt et ipsi utuntur in labores eorum. Ad usurarios pertinet quod dicitur in psalms. In labore hominum sunt et cum hominibus non flagellabuntur. Duodecima est quod peccato suo finem non ponit. Sicut mercator in momento peccatum suum explet sed usurarius cum accomodat unum pro v. non inponit aliquam terminum peccato suo nec et vellet pecuniam suam sibi reddi.

De quibusdā aliis que faciunt ad detest' usure xxxvi

Prima que predicta sunt xv. que faciunt ad detest' usure. Prima est quod usurarius latro est. Unde dominus in e. v. cum eiceret nummularios de templo qui pro munusculis fructuum pecuniam offentibus accomodabant uocauit eos latrones dicens scriptum est. Domus mea domus orationis uocabitur. uos autem fecistis eam spelunca latronum. In hoc est detest' et alius latronibus quod domesticus est. Nulla enim pestis efficacior est quam familiaris inimicus sicut sapient dicit. et nulle sunt occultiores insidie quam que latent sub similitudine officij multo plures exheredant usurarium et de pauperant quam fures. fur solus occulte spoliat homines de nocte. sed usurarius spoliat homines occulte et manifeste. de die et de nocte tam potentes quam pauperes. Secundum est quod ipse est perditio. Volo enim pauperi beneficium mutui dare hac intentione ut exheredet eum a sua uinea si habet. uel alia bona possessione et hoc facit tam amico quam inimico et non fratri si habet usurarius frater minus discretus. Primo tradit ei pecuni-

am mutuo super possessiones suas potest exheredat eum. Tertium est quod ipse est quasi homicida quod pauperibus aufert uitam suam. Unde xxxij. ecc. Panis egenorum uita pauperum est. qui defraudat illum homo sanguinis est. Nec solum homicida est usurarius quantum ad pauperes quibus aufert uitam suam. imo et quantum ad filios ipsos quos spiritualiter interficit. Unde in osee. Effraym ducit ad interfectionem filios. Quartum est quod in aliquo iuda est de terrior. De iuda enim legitur xxxvii. d. q. pnia ductus retulit xxx. denarios. Sed usurarius quando uenit non uult restituere. Quintum est quod iste est detest' inferno. In fernum enim impassione domini que sua non erant restituit. Usurarius enim audita domini passione non uult aliena restituere. Sextum est quod ualde similis est dyabolo. Sicut enim dyaboli officium est peccare sic officium usurarii uolo quod est pure peccatum ipse facit peccatum negociatione sicut et alie metretices aliam negociationem uel artem non nouit usurarius nisi usuras accipere. In hoc est dyabolo similis est quod quantum non dormit ad mutuum. denarii enim quos mutuo dedit in cessant operantur. sic dyabolus non dormit. Job xiiij. Qui me comedunt non dormiunt. Septimum est quod usurarius similis buffoni qui de terra pascitur et de uinea exit cum flore incipit non ualent ei odorem sustinere. Sic usurarius terrenis pascitur et delectatur et ab ecclesia exit ad odorem ubi dei. si enim presentat quod ubi sermo debeat fieri fugit ad aliam ecclesiam audire nullam cum pocul in tre debeat si extra ecclesiam sit. cum scriptum sit.

De auaricia.

xxiij. eccl. de lacta scriptura. Quasi balsamum
admirum odoris mei. Octauum; h. q. usurarius
nocte et die in infernum tendit. Vn mirum
et cicut si certis non pueniat. cu diuinitas
ambulandi mltu faciat ad h. q. aliqs ad
locu ad que tendit cito pueniat. Vn uetu-
la una aliqui equo cito uenit ad san iaco-
bu sicut fortis un' ambulatoz eo q. diuine
incedat. Nonu; h. q. usurarius uis simul
xl pecca usure in diuisis locis gerit q. for-
nicatoz non facit. fornicatoz ei non omittit
non una sola fornicatione et in uno solo loco.
Decim; q. usurarius non audet nom suum
coram hoibz confiteri. cu alij hoies qui ali-
cu sunt officij absq. oi erubescencia
confiteant illd. Undecim; q. usura q.
cancer; et q. morbz contagiosus. Vn in
ps. Scrutetur fenatorz omne sbam ei.
Contagio su uo ualde; q. piculosu est
ab usurario aliq. accipe nisi in qb. da
casibz. Vn io. Cauendu; nob maxime
ne ab hys accipiam' munia quos noui-
mus uiuere de lacrimis paupm. ne dica-
tur nob si uidebas furem cur rebas cu eo.
Vn leg' in uita bi fuisse q. cu ipse mor-
tuus est; obiecit ei dyab' q. ueste a quoda
usurario accepit; et restituit eum dnl
uite ut culpa illa corrigeret. Dyab' tm eu
percussit ut p tota uitam ei uestigium
aliq. percussiois in eo appareret. Conta-
giosus et apparet ee morbz; iste ex h. qd
tm creuit. antiquit' ei in tota ciuitate
un' un' fenatoz inueniebat. et ille non fe-
nerabat nisi data fide q. non publicaret

de quo si forte pua oriebatuz suspicio
dicebatur dom' ei domus dyab' et uinea ei
uinea dyab' et sic de certis rebz ei. Oselm
pacis non dabatur ei i missa ignis auici-
nis in domo eius non sumebat. Pueri ad
eius occursum expauescebant et alterum
cu digito demonstrabant. modo fere nro
ru tpm sunt hoies tam detestabiles
cubicularij pncipū et Platorz ecclesie et
et ab hoibz eis assurgitur. **De mltiplo**
Quodecimū; pena usurarij. xxxv.
Qua dñs usurarios punit. Prima
pena; q. spoliat a tyrannis sicut ipse
spoliat paupes. Vn ppha isa. Ve qui
p daret nre et ipse p daberis. Vn acci-
dit eis sicut puero paruulo tenenti pa-
ne in manu. cui canis caput manu ut
pane hre possit. Sic tyrann' usurarū
in terdu caput ut ei denarios possit hre.
Vn se. xvij. Pdux fouit q. non peperit. facit
diuicias et non in iudicio in medio dierum
suoz delinquet eas. Dicunt illi qui noue-
runt rerū natural' q. pdux subripit alie-
na oua et fouet ea. s. cu pulli adulti fu-
erunt relinquunt eam. Sic usurari' o gre-
gat ea q. sua non sunt. non in acquisitione
diuiciaz suaz h' respectu ad di iudica-
um. s. sepe et inuita sua diuicias suas a-
mittit. Secda pena; q. non h' potestate
restituendi usuras suas. Vult eni dñs
ut cu re furtiua apprehendatur et suspen-
datur. et nota q. raro accidit q. usura-
rius suas usuras restituit. qu'ul' pdig-
est et tm expendit q. restituere non pot

ul est auarus & ideo restitue n̄ uult. ul li
 cer n̄ sit pdigus ul auarus tñ potius s̄
 placent in elemosinal centū lib̄s expen
 dere quā restituere. Vñ opantur
 usurarius audā uasi in quo denarij re
 ponunt̄ habenti unicu forame p̄ qd̄
 denarij imittunt̄. nec p̄ idē foramen
 possunt reuolui. Oportet & uas illud
 stringi ante q̄ reuolui. Sic & de usu
 rario. Illi enī de quo habuit n̄ restituet
 s̄ forsitan paupibz daret. nec & h̄ facer̄
 n̄ in morte sua. Vñ seneca. Auarus nūq̄
 bñ fecit n̄ cū moritur. Tercia pena usu
 rarij & q̄ hereditas illi n̄ p̄transit usq; ad
 tercia herede. Vñ in ec̄. xxi. Qui edificat
 domū suā in p̄dus alienis. q̄i qui colli
 git lapides in yeme. Edificiū q̄ fit i hy
 eme cito corruit. sic diuicie male acq̄sire
 cito dilabuntur. & xli. eodē. filioz peccoz
 p̄bit hereditas & cū semine istoz assidu
 tal obp̄bri. & h̄ & unū de iustis iudiciis
 dī q̄ filij usurarioz paupes sūt & miseri
 p̄ quibz dicandis d̄m n̄ timuerūt offen
 dere. Quarta pena & q̄ usurarij & filij eoz
 sibi i inferno maledicent. Dicit enī pat̄
 filio. maledēs sis fili qz sū in tormentis
 istis si usurari n̄ fuisset paup̄ esēs. Cui
 extrario dicit fili. Immo tu pat̄ maledēs
 sis. n̄ enī male ogregastēs in diuicias n̄
 male seruastēs eas. ad h̄ pot̄ referri q̄
 leḡ ec̄. xli. de patre ip̄io querunt̄ ip̄i
 filij. qm̄ p̄t̄ illū sunt in obp̄briū. Quinta
 pena usurarij erit pena eterne dāpnā
 tois cui insinuat̄ magnitudo. xxij. eze

ubi sic leḡ. Usuram & sup̄ habudanciam
 accepisti & auare primos tuos calumpnia
 baris. nūq̄ oblita es die d̄ns d̄s. ecce x̄plo
 si manus meas sup̄ auariciā quā fecisti.
 xp̄losa manu n̄ palma apta p̄cuciet dō
 usurariū & merito qz ip̄se manū xp̄losas
 hūit & n̄ aptat ad paupes. Sup̄ illd̄ u
 b̄ū dicit in ēli. habitū ualcentis assūpsi

Q uo de hys que **de spēb; usure. xxxviiij.**

faciūt ad detest̄ usure. dicendū est
 de spēb; ei. Notand̄ & q̄ due sūt species
 usure. vna & manifesta. alia palliata. ma
 nifesta usura & cū aliq̄s tradit pecuniā
 numeratā ul̄ pondatam ul̄ mensuratā
 tali pacto ut det̄ sibi aliquid ultra sortē.
 Usura uō palliata. vi. h̄t spē. Prima
 spē accidit circa pignora ul̄ obfides.
 & h̄ v. modis. Primus mod̄ & cū aliq̄s ho
 h̄t gageriem & colligit fructus ultra
 sortem. Sed̄s modus & cū pignozibz uti
 tur. Vñ. ij. amos. Sup̄ uestim̄tal pignora
 tis occubuerūt. Tercius mod̄ & cū aliq̄s
 equos in pignore h̄t & facit eos comedē
 plus q̄ qd̄ possibile sit. Quart̄ modus
 fit cū h̄t usurarius obfides & de eoz exp̄
 sis uiuit. Quint̄ mod̄ fit cū obfidibz n̄
 uult dare dilatoem n̄ prius aliq̄ sibi de
 tur. Magna aut̄ & crudelitas usurarij cui
 n̄ sufficit q̄ p̄ se & p̄ sua paupem hoīem
 comedat. nisi alienos eq̄s & alienos hoīes
 in auxiliū suū assumat. Vñ bñ pot̄ d̄m̄
 d̄re de usurariū uis uerbu. Deuorat̄ ple
 be meam sicut esca panis. Secda species
 usure palliate & circa uenditōes & eptio

nes. fit autē spēs ista tribz modis. Primus
quā usurari emittit aliquā possessionē longe
minori p̄cio q̄ ualeat tali conditione quod
uenditor eam re habere possit quā p̄cium
soluere uoluerit. Secundus modus quā emittit ali-
quā minori p̄cio q̄ ualeat ut usq; ad t̄mi-
nū illū ualere debeat. Tertius modus
quā ante terminū emittit aliquā minori p̄cio
quā ualeat sicut bladū in terra. Tercia
spēs usure est cū usurari aliquā ultra sortē
accipit sine pacto exp̄sso ipsa consuetudinē
sicut tacite faciente pactū sicut inter fatuas
mulieres et peccantes cū eis ipsa consuetudo
pactū facit ipsis tacentibus. Et in isto ca-
su palliant usurarij maliciā usure bo-
nitatis nomine. Tales enim usuras bonitatem
uocant. Vnde fatal possunt timere ne incur-
rant illā maledictōem ysa. Ve q̄ dicitur
malū bonū et bonū malū. Quarta spēs
est cū quis palliat usurā societate sicut
cū aliquis tradit pecuniā suam alicui ne-
gociatori tali conditione q̄ sit locū eius in lu-
cro et non in dāpno. q̄ ualde magna ini-
quitas. cū pauper cui pecuniā traditur
laborem habeat et piculū tam animē quā
corpis et super eū ad huc ponat pecunie
piculū. uult usurari q̄ pecuniā sua sit
quo ad lucrū et pauper quo ad piculū.
Sili spēs usure est cū aliquis animalia sua
tradit pauperi tali conditione q̄ sibi sint
imortalia que animalia uulgarit̄ uocan-
tur ferrea. In cantatoribus et usurarij qui
uult q̄ animalia que pauperi sunt mortua
sibi sint uiua. Quinta spēs est cū quis

noīe pene palliat usurā sicut faciunt
romani q̄ licet aliquā iuste possit fieri
q̄ iustū et negligentiā alicui puniri t̄m
quantū ad multos et usura qui non intē-
dunt in penis talibus ut sibi soluantur
cic̄ et ut soluantur amplius. Sexta spēs
est ubi palliat usurā t̄nflatiōe sc̄a a
re ad rem a persona in personā. A re ad re
fit t̄nflatio. ut cū diues non uult ultra
sortem pecuniā a paupere accipere. s̄ b̄n
accipit ut operetur in uine sua duobz
diebus. ut aliquā similes. A persona uero ad per-
sonā ut cū usurarius non dimodaret. s̄
h̄t aliquā amicum quē facit acomodare.

De his in quibus reprehensibiles sunt usurarij.

Dico de spēs usure tangendū et
aliquā de reitutōibz usurarij. Et
p̄mo dicem̄ de his in quibus rephen-
sibiles sunt usurarij circa reitutōne.
Secundo dicem̄ de his p̄ quā sunt ad reitatu-
tōem inducendi. Octo uero sunt in quibus
rephenfibiles sunt usurarij circa reitatu-
tōne. Primo in hijs q̄ nolūt restituere
s̄ de alieno uolunt esse elemosinarij.
Secundo in hijs qd si aliquā h̄nt uolūtatem
restituendi t̄m differunt quantū pos-
sunt. et auert. sua sibi dilatiōne dant
et recipiunt absq; mora uolūt sibi re-
stitui grām a qua spoliati sunt et t̄m
in p̄senti restituere nolūt pauperi illud
unde spoliauerunt eū. Pruius nolūt
restituere quā restituere. cū tam̄ prius spo-
liauerunt quā spoliati sunt. Tertio re-
phenfibiles sunt in hijs q̄ non plene restitui

unt. qd trib; modis accidit. Primus
 modus q; nolunt restituere nisi usuras
 q; in p'pria p'sona acceperunt cu' tene-
 antur ad usuras p'ris restituendas se-
 cund' portione' hereditatis q; habuerunt
 Sed's modus; cu' clamores exteriores
 pacificant. De clamore aut' p'prie scie-
 que p'ximior; q; sequetur eos usq; ad
 eternu' iudiciu' non curant. Si em' ali-
 quis; decessit in iuria remordeat eos o-
 scia ex quo ipsi n' querunt nec curant
 fact' face' ei. Terc' modus; e' hys qui
 querunt n' soluit qn; q; quarta p'te.
 Satis dissimil'; restitutio nri t'p'is resti-
 tutio illi zachari. de q; in luc' xix. Si ali-
 que defraudavi reddo quadruplu'. id'o
 meruit zachari tam cito audire hodie sa-
 lus huic domui facta;. Quarto rephen-
 sibilis sut usurarij qui n' humiliter resti-
 tuunt. imo dicunt illis qui aliq; petunt
 sibi restitui. Si ego n' fuisset uos q; fami-
 lia ura fame p'issetis. q; ponunt q; si do-
 placuit ut oualescant q; ipsi faciant pau-
 pi q; do n' placeat. Quinto rephen-
 sibilis sut in h; q; cu' difficultate restituit libe-
 ter deberent restituere q; plus sibi ado-
 restituit qua ipsi restituant. Grati q; debe-
 rent esse querentib; tamq; illis qui sut
 adiutores salutis. confidantel q; ista modo
 taceant demones postea n' tacebunt. Sexto
 rephen-
 sibilis sunt in eo q; qn' infirma-
 tur ponunt se restituere si stringat eos
 mori. Si aut' stringat eos euade n' hnt p-
 positu' restituendi. Tale pace uolunt cu'

do face' q; si n' moriant' infestabit eu.
 S; sciant indubitant q; ds n' faciet pa-
 cem cu' eis siue moriantur siue uiuant.
 Septimo rephen-
 sibilis sut in h; q; aliq;
 certa sumam p'figunt unde usure eoz
 restituntur q; n' sufficiat n' p'cipiant q;
 de aliis bonis restitutio p'ficiat' si sum-
 ma illa n' sufficit. Octauo rephen-
 sibilis sunt in h; q; filios suos statuerunt re-
 stitutores. q; ueritate; cu' usurari' in ui-
 ta sua plus amant diuicias q; p'am-
 niam q; filius plus debeat eis amare q;
 aliena anima q; no uelit maledictionem
 illa mundana. maledos qui parte sua
 deteriore facit. **De hys p' q; pot' indua q's**

Sequit' de hys que ut restituant. **xl.**
 ad h; ualere possunt ut usurarius
 libent' restituat si frequenter ea meditet'.
 Octo uo sunt q; ad ea ualent. Primo ua-
 let ad h; si sepe cogitet ad ea q; sibi resti-
 tuentur si ipse restituat. Sex aut' sunt
 que ibi restituent'. quoz qdlib; plus in-
 coparabiliter ualeat q; ea q; ipse restituit.
 Primo restituetur ei ds. Vn' patet q; n'
 debet edere dyablo. Si ei dixerit tu pau-
 per eris si restituis. Quo em'; paup' qui
 dm' ht. Vn' aug'. Auru' habes in archa
 diues; dm' hns in o'scia paup' e'. iunge
 auru' q; dm'. archa q; o'sciam coniuge
 ibi sumit' p' opare. It' aug'. Satis diues
 est xp'iana religio que in oim' posses-
 sore oia possidet. Quis dicet aliquem
 paupem qui totu' mundu' hret. Quo
 g' paup' q; qui dm' ht cu' ds sedm' iudi-

De auaricia.

cū usurarij plus quā mundū ualeat. scdm
q̄ usurario restituit regnum eternū. quō
de paupatur cū uis in tali regno acqui-
ritur. Tertio restituitur usurario om̄s
sp̄uales fr̄s quos amiserat p̄ peccm̄. vñ
in ec̄. Que 3̄ communicatio sc̄i ad canē. ve-
lut cū uis 3̄ usurarius d̄i 3̄ in peccō nō
h̄nt aliq̄ fr̄nitatē cum aliquo amico d̄i.
s; cū uisual restituit om̄s amici d̄i fr̄s
eius sūt. Quis fr̄m̄ eius amissum p̄ xu-
den̄ n̄ redimat. si aut̄ usurarij p̄ quolibz
fr̄e quē recipat restituat xu. den̄. sufficiē-
ter erit restituti. Quarto restituit ei soci-
etas eccl̄ie. ex qua partē h̄t in omnibz bo-
nis eccl̄ie. vñ. particeps ego sum om̄i ti-
mencaū te 7 c̄. Q̄nto restituit ei bona q̄
p̄ peccm̄ amisit. si p̄ p̄grinationē fecit
ul̄ aliud t̄p̄e bonū amisit illd̄ p̄ peccm̄
usure consequent̄ amissū q̄ s̄ restituitur
cū usuras restituit. Sexto restituitur
ipse met sibi saltē tm̄ debet restituere
quantū redimet se si ab h̄is captus ess̄
qui h̄nt capitales inimicitias cū eo.
cū in peioribz manibz sit q̄ in manibz
demonū. Secō pot̄ ualere ad h̄. q̄ usura-
rius restituat s; q̄ cogitet patibulū in-
fernale sibi erectū. a quo alio m̄ euadē
n̄ pot̄ nisi p̄ restitutionē. Non enī dimi-
titur peccm̄ n̄ restituitur ablatū. Quis
latro uidens s; patibulū erectū n̄ libent̄
restituat quicq̄ pot̄ si p̄ h̄ euadē edat.
vñ auḡ. Quis n̄ ut uiuēt continuo per-
dere uoluit unde uiuēt eligent̄ poti-
uitā mendicantē. quā mortem celēn̄

Tercio ualeat ad id si cogitet q̄ iusticia d̄i
gladiū tenet euaginātū sup̄ capd̄ eius.
ut secet eū mediū licet ad t̄p̄e misericōdia
d̄i gladiū tenet. Quis aut̄ n̄ pot̄ eligat
q̄cquid tenet deponē quā gladio p̄re.
Quarta ualeat; ad h̄ si cogitet se simile esse
illi sup̄ quē cecidit domus ul̄ magna
massa terre. quis in tali statu si n̄ possit
molē p̄ se mouere de sup̄ se n̄ roget a-
micos suos ut se uiuent. Pecunia p̄ usura-
riā acquisita quasi moles terre 3̄ usura-
riū impediens ne ad uitā gr̄e possit re-
surgē. vñ deberet rogare amicos suos ut
se inuito ul̄ nesciente pecuniā illā restitui-
erēt. Quinto ualeat ad idem si cogitet se
simile esse illi qui asinaria mola habet
ligatam ad collū trahentē eum ad pro-
fundū inferni. Pecunia male acquisita ē
uelut mola asinaria. sunt amoris q̄i col-
lo eius ligata trahens eū in profundū in-
ferni. vñ cum lacrimis rogare deberet
si amicum h̄ret q̄ auferret sibi pecuniā
illā 7 eam restitueret. Sexto ualeat ad idē si cogitet
q̄ ipse restitutus 3̄ sibi pecuniā si n̄ re-
stituatur 7 se cū ea. vñ ec̄. v. Cū moriet̄
homo h̄ditabit bestias. serpentes 7 u-
mes. Ista tria sibi diuidit bona usura-
rii in morte eius. serpentes. i. demones
h̄nt aīam bestie. i. d̄ns ul̄ amici usura-
rii qui bestie possunt dici. ad uastan-
dū h̄nt pecuniā. Vermes uō h̄nt cor-
pus. 7 quilibz horū n̄ daret partē suam
p̄ alius duabz partibz. Septimo ualeat
ad idem. si cogitet usurarij qd̄ pecunia

filii sui relicta occasio erit eis mortis eterne. Quis enim potius sibi non eligat pecunia aliqua parere sibi vitam eternam quam hereditibus suis vitam eternam. Octavo ualeat ad idem. Si usufructu cogitetur in passionem et duriciam que pro morte suam futura; in eis filii erant enim. Vix enim semel in anno memores erunt ipsius ut eius faciant anniversarium in semetipso potest respicere quam parum boni fecerit pro suis et sic sibi fieri non dubitet uel multo minus. quia habudante iniquitate refrigeret caritas multorum.

De rapina et huius quod debent homines cohibere a peccato rapine.

Post peccatum usure dicendum; de peccato rapine. Sex uero sunt que debent homines cohibere a peccato isto. Primum; magnitudo ipsius. secundum; huius que macula huius quasi inseparabilis est. tertium; rusticitas uel uilitas que; in isto peccato. Quartum; magnam dampnum spirituale quod raptorum incurrit. Quintum; parua utilitas qua inde consequitur. Sextum est pena raptorum que in sacra scripta inuenitur.

De huius quod ostendit magnitudo peccati

Duodecim uero sunt que ualere possunt ad ostendendam magnitudinem huius peccati. Primum; huius que peccatum istud ipsum fundamentum iusticie uel bonitatis destruat in homine. quod sit illud fundamentum ostendit sapiens dicens. Primum fundamentum iusticie; ne cui noceatur. deinde ut omnium utilitati seruiatur. secundum; huius que legitur exo. xx. uidetur lex amplius prohibere peccatum uelud quod alia peccata. Propterea quia enim prohibuit actum rapine cum actu homicidii et certis malis

actibus. item prohibet uoluntatem rapiendi dicens. Non concupisces domum et cetera. tertium uero; quod ad odiosam rapinam deo. Vnde ysa. xli. Ego dominus amant iudicium et odio habui rapinam in holocaustum. et in holocaustum que erat dignior species sacrificii habebat dominus odio rapinam. Quarto; et; exosa rapina hominibus scilicet ad ut ipsum mundum eis exolum reddat. Vnde ecc. iij. Verti me ad alia que sub sole geruntur. et uidi calumpnias et lacrimas innocentium et solatorem neminem non posse resistere eorum uolencie ceterorum auxilio destitutos. et laudavi magis mortuos quam uiuos. uel feliciorum utroque iudicavi. qui non dum natus; nec uidit mala que sub sole fiunt. Ad idem pertinet quod legitur abac. i. usque quo domine clamabo et non exaudies. uociferabor ad te uim patientem et non obseruabis. et sub iungit. Quare respicias deceptores et taces concultante impio iustum uel iustiore se. Quintum; huius que rapina inter christianos non solum rapina; imo et perditio. et quod omnes christiani sunt fratres. deperdari enim fratrem suum innocenter non potest aliis absque crimine perditionis. et propterea huius que qui deperdatur. subditum alicuius deperdatur uelut dominum. Vnde qui fidelem deperdatur dominum deperdatur dominum suum. unde perditos; cum dominum suum deperdatur absque eius culpa. Sextum; hoc quod raptorum homicida; Vnde ecc. xxxij. Qui auferit in sudore panis. quia qui occidit proximum suum. Cum raptorum pauperi uitam auferat. quia quodammodo mortem ei infert. auferre enim uitam et inferre mortem diuinitus se.

Septimū; h q raptores peiores sūt furibz
 Vniuersali em peccare apte pei est q occulte
 Sicut adultari apte peius; quā occulte
 Peius q; iniuriari alicui apte ut faciūt
 raptores quā occulte ut faciunt fures.
 Octauū; h q peiores sunt raptores usu-
 rariū cui signū; h q paupes homines
 ut euadant manus raptorū ponūt se
 in manus usurariū q tñ ualde male
 sūt ut ostensū; sup. Nonū; h q peccā-
 tū rapine multū assimilāt hoīem dyā.
 Dyabls enī fuit p̄mū raptor uolens
 altitudine dī rape. Vñ p̄p̄a in p̄sona ei
 lro filis altissimo. 7 adhuc incessanter
 laborat ut bona n̄ra rapiat. Nec solum
 assimilatur dyablo in rapiendo bona ho-
 minū immo 7 in torquēdo hoīes ut bo-
 na eoz extorqueant ab eis. Decimū est
 h q raptores in tribz peiores sūt dyā.
 Primo in h q dyā dep̄datur 7 torquet
 qui mala agunt. s; raptores eos dep̄dant
 7 torquent qui a malo recedūt. Vñ lxx.
 ysa. Qui recessit a malo p̄de patuit. 7
 xxix. p̄i. Viri sanguinū oderunt sim-
 plicem. Dyā potit se iustificare raptorū
 opatione in die iudicij. Potit enī dicē.
 Ego illos solos in inferno affixi qui te of-
 fenderant. s; raptores isti illos dep̄dant
 sunt 7 affixerunt qui n̄ meruerant.
 Secūdo sūt peiores dyā in h q dyā differt
 anglo dī homini ad custodia deputato
 ut corpale uolencia ei n̄ inferat q rap-
 tores n̄ faciunt. Tercio peiores sūt in h
 q dyā torquet hoīes in inferno q loc^o

tormentorū uocat. luc. xv. Si raptores
 hoīes torquent in mūdo isto ū homines
 debent h̄re libertatē faciendi de se 7 de
 suis scdm suam uoluntatē. Vnde recte pos-
 sumus intelligē raptores uocatos dyabli
 anglos. ay. xxi. ubi sic leg. Ite maledicti sūt
 qui parati sūt; dyā 7 anglis ei. nulli 7 ui-
 dentur a dyā raptores ad faciendū ta-
 lia opa in mūdo. qualia facit dyā in in-
 ferno. Vnde cū; h q sp̄c scs in sacra sc̄p-
 tura dicit raptores talia facē de paupibz
 qualia nulli p̄secutores ecclie leguntur fecis-
 se de fidelibz. Dicit enī eos ex coriare pau-
 pes 7 arcere 7 emolere 7 pasce 7 come-
 dere 7 deuorare. De p̄mo leg michae. iij.
 Odio habetis bonū 7 diligitis malum.
 qui uolenter tollitis pelles eoz desuper
 eos 7 carne eoz desup ossibz eoz. De sc̄o
 7 tercio leg. ysa. iij. Rapina paupis in
 domo ur̄a. Quare arderunt p̄lm meū
 7 facies paupm emoluit. De quarto. eccl.
 xii. Venatio leonis onager in hemo. sic
 pasca diuitū paupes. De quinto. p̄i. xxx.
 venano q p̄dentibz gladiū h̄t. 7 cum
 mandit molaribz suis ut comedat in-
 opes de tra 7 paupes ex hoībz. De sexto
 legitur. ezech. xix. factus; leo 7 didicit
 cape p̄dam 7 homines deuorare. 7 ui-
 euisde. Sicut leo rugiens capiensq; p̄-
 dam aiām deuorauerūt inopis. Qd
 aut̄ predicta testimonia sc̄pture de rap-
 toribz uera sint constat. cū aspū sc̄o deā
 sint. s; qualr intelligenda sint n̄ est
 adō manifestū. Possimus tñ intelligē

raptores talit' face paupib; ut ea faciunt
 r'bus eoz que ad sustamentu iure eis neces
 saria snt. Vn qui excoriat bouem
 que ht paup homo reputatione ipsi pau
 perit excoriat eu. Pene eni r paupi ac si
 excoriat eum. Vn dd. y. R. xij. cu narra
 pposuiss; ei parabola de diuite qui abstu
 lerat paupi homini unice ouem dixit
 eum dignu morte. Scdm huc modu etiam
 molit paupem. qui frumentu ei ei necem
 molit. Altere r possumus dire q raptor pau
 pem excoriat qui aufert ei t'p'alia que de
 ferum in tollerabile pellit ab eo sic r pellit
 pprie carnis nec sine ill pot uiue. sic nec
 sine ppria pelle. Vn r pell' uocant' t'p'alia
 Vn Job. y. Pelle p pelle r cuncta que
 ht homo dabit p aia sua. s. pelle inq
 t'p'ralium pro pelle pprie carnis. Pelle
 r dicit' raptor aufere paupi. qz aufert
 ei que ad herent p amore cordi sic pell'
 ad heret corpi. imo ampl' uidentur adhe
 rent cordi qua ipsa aia corpi. Cu enim
 paupes ad morte infirmantur potius
 p'untunt aiam a corpe recede. q a se
 separent dando medicis uel ali' expeden
 to illd modicu q hnt. Ex hac u adhesio
 ne patet pot' qualis sit color eoz in sepa
 ratione. Carne uo r sanguine auferunt rap
 tores paupib; cu auferunt ea que acquisi
 erunt labore r sudore r pprii corpi con
 sumpione. r r que corpeo pprio subtraxe
 runt. ut in carne r sanguine uersa
 essent. Immo plus uidetur raptor face
 paupi qua si eum excoriet. Ille enim

qui excoriet n aufert ei n pellem.
 s; raptor aufert ei illd q n ht qz aufert
 illud. q usurarioz; qd acomodaueit
 aufert ei r raptor q iam comedit et
 bibit. Expendit r paup r annonam
 r unu ante q illa colligat. Possum'
 r intellige raptores omole hoies pau
 pes. qz inter spem euasionis r meram
 dep'dationis. qz inter duas molas eos
 affligunt. Notabil' aut dic' facies pau
 pm omolitis. r p paupitate eni faciunt
 facies eoz ad tanta maciem deuenire
 q uident' gene eoz xpressse fuisse int'
 duas molas. Duodecim q facit ad det'
 hui' pecc'i; h; qd ipsi peiores snt bestia
 quacunq;. Vn eni raptor tota unam pa
 triam deuorat. lupus ei interdū p unū
 annū n deuorat hoiem unū. Vn sacra
 scriptura raptores rparat diuisis genib;
 bestiaz. qnz lupo. Vn Sophon. y. Judi
 ces eius lupi uesp'ini n relinquebant
 in mane. qnz rparat eos leoni. ul' urso.
 Vn ps. viij. Leo rugiens r ur sus esuri
 ens pnceps impius sup ipsū pauperem.
 Scdo deb; cohibere hoies a pecc'o rapine
 hoc q macia hui' pecc'i. ibi ad heret. Vix
 enim aliqs p'f'e restituit ea que rapuit
 Videmus eos qui hnt nouas uestes q
 diligentissime cauent eis ab oleo ul'
 ab aliis quoz macie remoueri n pos
 sunt. dicentes. p'dita est; uestis si cadet
 sup ipsam aliquid tale. qnto magis
 uiuent qui ndum rapuit. deberet
 sibi cauere a rapina r dice intra se

p̄ditus sū si in cepto rape nunq̄ q̄ deceto
restituam. Tercio debet raptores cohibere
h̄ q̄ magna ignobilitas ⁊ rusticitas est
in rapiendo. dare enī nobile ⁊. Vnde in
tobia uisitato. Est dare leticie uoy. ubi
nobile. uerbu mellifluū danti gl̄a. dan
tis honoz. Et ualde assimilat hominē dō
D̄s ex sua liberalitate fecit quicq̄ fecit. et
ad dandū alia fecit ut h̄ret que daret
alia uō ut h̄eret quib; daret. Si autē
dare hominē nobilem reddit. auferre
reddat rusticū ⁊ uilem. Quarto deberet
cohibere raptores magnū dampnum
sp̄nale q̄ incurrit dū aliq̄ terrenū ra
piūt. Vñ auḡ. Lucrū in archa dāpnū
in d̄scā. tollit uestem ⁊ p̄dit fidem. acq̄
rit pecuniā ⁊ p̄dit iusticiā. Raptor lu
crū h̄t in archa q̄ in lucro relicturus est
s; dāpnū h̄t in d̄scā q̄ cum dāpno re
licturus ⁊. fidē p̄dit q̄ debet dō ⁊ fr̄i suo
xp̄iano. Vñ p̄ditoz est ⁊ iusticiam p̄dit.
Vñce n̄ h̄bit eam in die iudicij in auxili
um s; pot̄ erit oīa eū. Q̄nto debet cohi
bere raptores in h̄ q̄ parū utilitatē h̄nt
de rapina sua. quo ad corpus enī eis parū
ualet qz cito transit. Vñ ec̄ xl. Impiorū
substantie qual fluiū siccabitur. ⁊ sumi
tur ibi fluiū p̄ torrentē qui a pluuiā cō
gregatur. Quo ad aīam uō nullū h̄nt p̄
fecū qz n̄ possunt inde elemosinā facere
ul' oblonem. Vñ ec̄ xxxiij. Qui offert sac
ficiū ex subā paupm. q̄i qui uictimet filiū
in d̄spectu p̄ris. cū subā paupm uita sit
eoz. Qui eam offert d̄no. q̄i uitam ul' san

guinē paupm qui sūt filij d̄i offert ei. Vñ
liba uocatur paupm sanguis. J̄. y. In alis
tuū in uentus ⁊ sanguis paupm aīay. d̄te
uocantur extremitates p̄ciosoz palliorū
in quib; alis sanguis inuenitur cū de rapi
nū paupm fiant. Cum hys alis n̄ de facti
uolat quis in celū. de penis raptoroz.
Sexto debet cohibere raptores a rapina
magna pena q̄ sup̄turus; d̄ns de rapto
rib; . Quatuor uō sunt p̄ que pot̄ ostēdi
q̄ d̄ns multū sit puniturus raptores.
Primū ⁊ h̄ q̄ ipse d̄strecte iudicat eos qui
pp̄ria n̄ largiuntur paupib;. Si enim
dāpnat eos qui pp̄ria n̄ tribuūt paupi
bus. quid faciet de eis qui eis sua aufer
runt. Vñ d̄t glo. sup̄ luc̄. Non reprehē
ditur diues q̄ aliena rapuit s; q̄ sua n̄
erogauerit. Quid ḡ erit ei qui aliena
rapit. Ad idē ualet q̄ legit̄ ḡ. xxx. Vñ
dicit rex hys a sinistris erūt. Discedite a
me maledc̄i in ignem eternū qui parat
est dyablo ⁊ anglis eius. Esturui enī ⁊ n̄
dedistis m̄ manducare ⁊ c̄. Raptorib; u
d̄re poterit. Esturui ⁊ abstulistis m̄ q̄
debeba manducare ori meo subtraxistis
q̄ canib; ⁊ auib; ur̄is dedistis. Raptorē
enī ori d̄i subtrahūt in paupib; q̄ in
ore porcorū ⁊ uoluptuosoz hōim. ul' in
ore canū. ⁊ detractoroz ponūt. Ad litte
ram ⁊ caues ⁊ aues pascunt de rapinis
paupm. ⁊ ⁊ auferunt de ore d̄i q̄ ponūt
in ore dyā. Os d̄i est os paupis. os uō dyā
os impy. cū enī sit seruus dyaboli
os ⁊ quecūq; h̄t dyaboli sūt. Eū enī sub

trahit paupi q dar peccōri ori dī subtra
 hit q ponit in ore dyā. Raptorib; 7 porit
 dīe dñs. Sicut 7 abstulisti michi q debui
 bibē. immo q plus est sanguinē meum
 in paupib; bibisti. Qd enī uni ex minimis
 meis fecisti m̄ fecisti. S; porit 7 dñs di
 cere. hospes eram 7 n̄ collegisti me. imo
 q plus 7. tomū in q̄ collegi debeba abul
 listis. 7 tūm. Judus fui 7 n̄ opulisti me 7
 immo excoxiasti me in paupib; 7 unde
 coopi debui m̄ subtraxisti. vroses mili
 tum uestib; candidat riam opuit. p qbz
 uiri eaz dñm in paupib; nudauerunt 7
 qbz trahunt in cauda sua totam sbam.
 unius paupis hoīs. 7 tūm. In firmis fui
 7 n̄ uisitasti me. s; sup dolore uulnerum
 meoz addidisti. 7 q̄ uulnē sup uulnus
 me dactisti. In carcere fui ibi me cruci
 astis. 7 quare iterū me crucifixisti. Scto
 pot ppendi q dñs grauer puniturus
 sit raptōres p inpcationes 7 maledcōes
 qual faciūt eis uidue 7 pupilli quos ip̄
 spoliāt. Dicit enī septima q tales in p̄ca
 tōes a dño exaudiantur. Vñ xxxv. ecē.
 Non despiciet dñs p̄ces pupilli 7 uiduā
 si effundat loquelā gemit. Nonne 7 laci
 me uidue ad maxillā descendūt. 7 exelama
 tio ei sup deducēt eas. i. sup eū qui facit
 eum lacrimari 7 subiūgitur. a maxilla
 enī ascendūt usq; ad celū 7 dñs exaudiat
 n̄ delectabit in ill' lacrimis dicit 7 plus
 significat cū dicit n̄ delectabit. q̄ dicit
 grauissime uisatur in illis dñs. videntur
 lacrimae uidue tūm ad maxillā. s; inuitate

ascendunt in celū usq; ad aspectum dei.
 q̄ntum ad uitate. Ad idem ualeat pabola
 quā ponit dñs luc. xvij. de iudice iniq.
 qui dñm n̄ timebat n̄ hoīem uerebatur.
 qui nolebat p tūm temp' uindicare iudu
 am quādam de aduersario ei. s; p̄t dixit
 intra se. 7 si dñm n̄ timeo nec hoīem ueoz
 tam qz molesta 7 m̄ h̄ uidua uindicato
 illa 7 subiungit dñs. Videte q iudex in
 iquitatis dicat. Ds aut n̄ faciet uindictā
 eloz suoz clamancū ad se die ac nocte
 7 paciām habebit in illis. Multū timendū
 est raptorib; de p̄ria salute. p̄ces enī eoz
 p̄t rapinas eoz n̄ exaudiunt. Vñ in ysa.
 Cum multiplicauitis orōnem n̄ exaudia
 man' enī ur̄e plene sunt sanguine. Orō
 nes enī bonoz p eis facit sepe n̄ exaudi
 untur. qz aduersantur eis lacrimae pupi
 loz 7 uiduaz. q lacrimae uolente sunt
 in p̄ab; sicut dicit aug' sup illd. Auribus
 lacrimas meas. feruenciores lacrimosiores
 sunt 7 frequenciores p̄ces paupm 7 tra
 raptōres. quā sunt p̄ces bonoz p eis facit.
 Vñ multū timendū 7 raptorib; ne ex
 audiantur. Sicut de facili n̄ obtinet q̄s
 in aliqua iusta curia cū h̄t ibi multos
 aduersarios 7 fortes qui iustā causā ha
 bent ad contrarietate istam p̄cedentem.
 uidet p̄tinere q legitur. xxxij. ecē. V
 nus orant 7 un' maledicens. cui uocem
 exaudiet dñs. Immo un' orant 7 mlti
 maledicentes. Vñ timendū 7 ne uoces
 maledicencū dñs exaudiat. Tam unū
 remediū 7 raptorib; ut a rapinis cesset.

De auaricia.

et opus subueniant per ut iuste poterunt
et dominum propeum habebunt. Vnde ysa. 1. Subue-
niete opus. iudicare pupillo. defendite
uiduas et arguite me dicit dominus. Si fuerit
peccata uera ut coecum qui nix dealbabitur.
Tercio potest ostendi quod grauiter puniuntur
sunt dominus raptores per amorem quem habet celestis
iudex ad pauperes qui spoliantur. Amor
uero iudicis ad pauperes tantus est quod sibi
reputat fieri quod eis fit. Vnde in xxv. Quid
uni ex minimis meis fecistis in fecistis.
propter hos est uenit in carne. Vnde in ps. Propter
misericordiam in opus et gemitum pauperum non
exurgat dicit dominus in ysa. Evangelizare
pauperibus misit me. In primo et uerbo no-
ue legis sui regnum communicauit eis dicit
Beati pauperes spiritu et cetera. Vnde ueritate quod
districte iudicet opus uos eorum. Iesus dicit
in ps. Iudicabit pauperes proli et saluos
faciet filios pauperum et humiliabit calump-
niatores. Et in ps. xxv. Ne attingat pro-
uulorum terminos et agrum pupillorum ne
introeat. propter quod enim illos fortis et iuste
iudicabit contra te cum illos. Et xxv. pro.
Non facias uolenciam pauperi quia pauper
nec detras egenum in porta quia dominus iudica-
bit cum eius. et stringet eos qui deflex-
erunt animam eius. Quarto potest ostendi mag-
na pena raptorum per hanc quod pauperes quos spoli-
auerunt iudices erunt. Vnde job. Pauperibus
iudicium tribuit. tunc stabunt iusti in mag-
na constantia aduersus eos qui se angustia-
uerunt. et qui abstulerunt labores eorum. ut
leg. sap. v. Prima uero pena raptorum in mun-

do isto paupertas. Vnde xi. pro. Alii diuide-
ppria et diuores sunt alii rapiunt non
sua et semper in egestate sunt. **Quinta causa**
est que raptores in hoc mundo sunt pauperes. **Ally.**
Possunt autem assignari quinque cause hanc
paupertatis. Prima est hanc quod raptores
relicto deo et contempto qui est fons et habu-
dancia omnium bonorum de indigentia pau-
perum repleri uolunt. Vnde dominus per prophetam.
Dereliquerunt me fontem aque uiue ad
deberent multas sperare ea que sibi ne-
cessaria sunt. et ei seruire non laboribus paupe-
rum inhiare. De paupertate enim non colligitur
habundancia. Secunda causa paupertatis est
hanc quod sicut raptores auferunt alius. ita alii
auferunt eis. Vnde ysa. xxxv. De qui pec-
dantur nunc et ipse prodaberit. Abac. y. Quia
tu spoliasti gentes multas spoliabunt te omnes
qui reliqui fuerunt de populis. Tercia causa est hanc
quod oportet eos multas expensas facere. Abys-
sus enim rapinam abyssum inuocat expensas.
Quarta causa est hanc quod dominus non dat libenter eis
qui sibi auferunt in pauperibus unde plus
amittunt quod de libertate data erat quam
sunt illis quod pauperibus auferunt et facilius ad-
diuicias puenirent liberalitatem dei seruicio
quam contra dei uoluntatem bona pauperum ra-
piendo. Quia insania. Volunt raptores
bona eius qui liberalissimi sunt per uolenciam
habere cum auarum hominibus hanc solet fieri
et non illis qui sua libenter largiuntur.
Quinta causa est hanc quod creature in locis sibi
a deo deputatis deseruantur et quiescant.
In locis uero ubi uolent ponunt non qui

elant. et pondosa que in istis locis q̄esce-
 leua in sup̄mis. Si aut̄ in alijs locis uo-
 lenter ponuntur. ad sua loca reuertuntur.
 Sic; de diuicijs. Vñ n̄ h̄t euentus sordida
 p̄da bonos. Sec̄da pena raptor̄ est sterili-
 tas. Cū enī raptores d̄na d̄m acquirere
 uelint q̄ possideant d̄ns negat eis ul' suc-
 cessōib; eoz qui possideant. n̄ dat eis d̄m
 heredem. Vñ ec̄ xl. Nepotes impioꝝ n̄
 multiplicabūt ramos. et sap̄. iij. Adulti-
 ne plantationes n̄ dabūt radices altas
 nec stabile fundamentū collocabunt.
 Tercia pena raptor̄ ē acceleratio mortis
 eoz. Vñ dd̄. Viri sanguinū et colosi n̄ di-
 midiabūt dies suos et c̄. et impū. iij. Impi-
 de terra p̄dentur et qui iniquā agūt auferen-
 tur. Quarta pena; h̄ q̄ frequent̄ gla-
 dio moriunt̄. et aīa a demonib; rapitur.
 et corpus sepultura caret. Vñ xx. se. Ve-
 qui edificant domū suam in iniusticia.
 et quib̄dam in p̄positis subiūgit̄. pp̄ h̄
 dicit d̄ns n̄ plangent eum. Ve fr̄i et ue-
 sorori. et n̄ crepabūt eum. Ve d̄ne et ue-
 melite. Sepultura asini sepelietur. p̄c̄
 factus et p̄iectus ultra portas ierl̄m. de h̄
 uo q̄ sp̄c̄ eius rapiat̄ a demonib;. dicit ḡḡ.
 Qui in insubili rapit subito urgente ex-
 itu insubili rapietur. et xvi. ec̄. Non ef-
 fugiet rapinā peccatoꝝ. Quinta et pena et
 sexta sūt. l. q̄ filij eoz mendici fiunt et
 gladio moriuntur. Vñ xlii. ij. Leo cep̄
 sufficient̄ carulis suis et necauit leenis
 suis et impleuit p̄dā spelūcas suas. et
 subditur. Ecce ego ad te d̄ns exercitū

et p̄tea subdit. leuicōs tuos comedet
 gladius et exterminabo de terra p̄dam
 tuam. et Job xvij. h̄; pars impij apud
 d̄m. et h̄ditas uolentoz q̄ ab omnipotē-
 te suscipient. Si multiplicati fuerint filij
 eius in gladio erunt et nepotes ei n̄ s̄acu-
 rabuntur pane. In futuro uo pena raptor̄
 erit q̄ rapine eoz collis eoz imponent̄ et sic
 corā toto mundo dicent̄. de inde ū suspē-
 dentur. Raptores simili pena ul' maiori
 debent puniri q̄ latrones. s; n̄; qui hoc
 audeat face. S; celestis rex qui n̄ timet eos
 faciet h̄. Vñ t̄ren. i. Iniquitates mee curā
 uolunt sūt et inposite collo meo. Iniquitates
 possūt intelligi res iniquā acquisite. Amos
 iij. Iurauit d̄ns in sc̄o suo q̄ ecce dies ueni-
 unt sup̄ uos et leuabunt uos in contis. in
 p̄t̄is ad modū eoz qui suspendunt̄. Ra-
 pine et habebūt se ad raptores ut mole-
 asinarie collis eoz suspense ad inferiora
 loca inferni eos trahentes. Vñ p̄i. xvi. Ra-
 pine impioꝝ detrahent eos. hec sunt pe-
 ne raptor̄ quas debent expectare ceteri
 oīo q̄ uenient sup̄ eos n̄ penituerint. d̄ns
 enī iurauit se n̄ traditurū obliuioni eoz
 rapinas. Vñ amos. viij. Audite hoc qui at-
 teritis paup̄em. et subiūgit̄. iurauit d̄ns
 in sup̄biam iacob. Si oblitus fueris usq̄ in
 finem omnia opa eoz. **De p̄c̄o inuistay**
tallay a q̄ debēt tā cohibere hoīes. xliij.

Tercio loco inter sp̄s auaricie dicēd̄
 ē de p̄c̄o inuistay tallay. a quo
 p̄c̄o debent tria cohibere hoīes. s; peccati
 magnitudo. et utilitas que est in faciendo

callias & dampnū q̄ puenit in eis qui eas
faciunt. Magnitudo uero peccati ex h̄ potest
ostendi q̄ p̄ter peccatū rapine ē ibi peccatū
p̄ditionis. & ibi ē in gratitudo & contemptus
d̄i & angeloz. Qd̄ p̄ditio sit ibi potest oste
di multipliciter. Primo sic. Si aliquis par̄ fa
milias filiū suū transierit p̄ aliq̄ uia
p̄iculosam bone fidei aliauū commendaret
& certā summam pecunie p̄ h̄ ei assignaret
si ille ultra summā illā aliq̄ filio eius
auferret. p̄ditoz esset; & diceret par̄ familias
Ego commendauit filiū meum fidei ipsius. & ip̄e
spoliavit eū. S; ostat q̄ d̄ns filios suos po
tentib; huius mundi commendauit & diffini
uit eis quib; debent esse contenti. Vñ luc̄ 14
Cum quererent milites a ioh̄e baptista q̄
faceret. Respondit ioh̄s. Nemine deiciatis neq̄
calūpniā faciatis & contenti estote stipen
diū ur̄is. Prohibent enim p̄mo duo peccata
p̄ que solent potentes pecuniā a paup̄ib;
extorquere. s; comminatio & calūpniā. Com
minatio ubi dicitur. nemine deiciatis. Calū
pniā uero in sequenti uerbo. De inde uero osten
ditur eis q̄ stipendia sua debent esse con
tenti. Vñ si ultra stipendia sua accipiunt
p̄ditores sūt. Spoliant enim filios d̄i bone
fidei eoz̄ commendatos n̄ faciunt h̄ in illis
casib; in quib; licet eis. Secūdo ostenditur
idem. Sic ostat q̄ eandem fidē deb; d̄ns
subdito q̄ subditus d̄no. S; si subditus
caperet d̄nū suū ul' alio mō malū faceret
ei p̄ditoz esset. Ergo si d̄ns subditū capiat
uel aliud malū ei faciat p̄ditoz ē. n̄ ille
culpā commiserit que h̄ requirit. nec min'

est indecent si d̄ns absq; culpa subditū
capiat quā si subditus d̄nū caper. dicit
aliqui milites si aliq; n̄ esset subditus ma
lū faceret tam bñ scio qm̄ peccare. S; si
subdito meo malū facio tūc n̄ scio me
peccare. Quib; dici potest q̄ scdm̄ h̄ d̄nā
tio eoz̄ dyabolica ē. Dya enim talis d̄ns ē
qd̄ sibi subditū loco retributiōis afflictio
nē reddit & penā. & illis qui melius sibi
seruiūt plura mala facit. Præterea quis
sani capitis dubitet minus licitū esse
hostes uicinos quā extraneos. q̄s nesciat
crimen p̄ditionis ēē cum amicus timidei
al' exercere. Subditi uero scdm̄ sapientē sūt
hūiles amici. Præterea cum certū sit quod
miles iste fidem debebat paup̄i homini
ante q̄ faceret ei homagiū tamq̄ fr̄i suo
xp̄iano. nec paup̄ illū a fide illa absol
uit cū ei homagiū fecit. immo uincitū
q̄ inter eos erat osculo pacis confirmatū.
Quōd si miles in manus; a crimine p̄dia
onis cū malū facit ei n̄ peius significet
ei q̄ n̄ uult ei fidē illam obseruare. & qd̄
n̄ uult eū de cetero tamq̄ subditū s; tam
quā hostem h̄re. Peccatū ē ingratiudis
& ibi. d̄ns enim eum honorauit alius hoib;
eum p̄ferendo. Ipse uero ex h̄ in honorat
d̄m in paup̄ib; eum obp̄mento. In hoc
similis militib; qui d̄m crucifixerūt qui
de harundine de manu d̄ni accepta ca
put eius percutebant. In harundine sig
nificatur terrena potestas q̄ milites a
d̄o accipiunt & exinde d̄m in paup̄ibus
percipiunt. Contemptus enim d̄i & angeloz

est ibi. Licet enim dñs tradiderit pauperes
 custodiendos potentibus; h' scilicet tñ ipse no
 luit eos esse absq; custodibus celestibus. Imo
 unusquisq; homo h't angelm suum sibi ad
 custodiam deputatum. que ille contempnit
 qui pauperem hominem opprimat. et in ipso
 angelo et dñm contempnit cui nuncium
 n' reuertur. Scito debet cohibere milites
 a tallus. multiplex dampnum q; inde eis p
 uenit. Primum aut dampnum q; ipsi in
 currunt; qd uidens tot dñs iniquos i
 paucis et temporalibus eis dimissis n' ea eis
 uult augere. Scit enim quia qui in modi
 co iniquus; et in maiori iniquus est. scdm
 q; leg. luc. xvi. vñ frequenter uidem' mi
 lites qui tallas faciunt pauperes. illos
 uo qui n' faciunt diuites. Scdm dampnum
 est q; subditi eor' fugiunt eos. et fit uul
 to di iudicio. ut qui plus uolebat h'ere.
 qua deberent n' habeant et q; deberent
 h'ere. vñ leg. iii. re. q; roboam fili' salois
 uolens aggrauare iugum filioz isrl. dñm
 x. tribum amittit. Tercium dampnum; cele
 stis regni amissio. Sic enim dñs dicitur
 illi qui fidelis in oib; temporalibus; istis; Euge
 serue bone et fidel' et c. ita dicitur e' ei qui
 infidelis se h'uit. Ve t' serue nequa et infi
 delis qz sup pauca fusti infidel' supra
 nulla te disticia intra in carcerem dñi cui
 qui. s' pparatus; dñs et angelis ei'. Quia i
 sania; potentium hui' mundi. qui cu' rece
 pimus aliq; terrenum n' curant de do qua
 si nich' essent accepturi. et qz plus h'nt de
 terra qua aly ideo n' curant de celo.

Quartum dampnum; qd durum iudicium et
 absq; misericordia apud dñm mereatur. Ea enim me
 sua qua menti fuerunt illis quibus p'sunt
 remeietur eis ab eo qui p' est eis. vñ non
 credunt dñm misericorditer acturum cu' eis
 cu' ipsi n' se h'ant misericorditer nec et iuste
 cu' subditis suis. Ad h' p'tinet q; leg' sap.
 vi. cito apparebit uob' regibus; qm durissi
 mum iudicium in hys qui p'sunt fiet. Exi
 guo enim concedit misericordia. Potentes enim potest
 ter tormenta patientur. Non enim subtrahet
 personam cuiusq; dñs qui; oim dñator
 nec ueabit magnitudinem cuiqua. qm pu
 sillum et magnum ipse fecit. et equaliter cura;
 illi de oib; forcioribus; aut forcior; instat cu
 ei acio. Quintum dampnum; q; interdum aliq's
 tyranni' potentior opprimat. sicut ipsi mi
 nus potentes opprimunt. vñ in ps. Deus
 conteret dentes eor' in ore ipsor' molas leonum
 confringet dñs. et dentes et molas leonum
 intelligit potestas deuorandi pauperes et co
 terendi. q; dñs intellu aufert. Sextum damp
 num; q; odio h'ntur ad modum luporum.
 sicut lupus odio h'etur ab hominibus; et a
 ceteris animalibus; qz n' uiuit n' ex eis que
 aufert. Eade' ratione exosi sūt homines
 rapaces. In h' tñ diffia est q; lupi rapi
 nas n' exerceant. **De uilitate q; in faciendo**

Tercio deb; cohibere tallas. **.xlv.**
 milites a tallus. uilitas que; in faci
 endo est. sicut enim glosu; dare. sic uile
 est querere. et tanto uilius uidetur ee ge
 nus querendi quanto uilior et inferior
 est persona aqua querit. et quanto nobi

De Avaricia.

hor est psona que qrit. Vñ uilitat ista q
rendi rephensiuū qddam debet esse mili
tib; ne ultra iures expendere. Plus enī
est ignominie in querendo. si ipsi scirent
intelligē qm sit honoris in expendendo ī
discrete. S; dicit aliquis miles oportet nos
uiuē z uiuē n̄ possumus n̄ in iustas talli
as faciamus. Quib; rederi pot̄ q; ī ualde
piculoso statu sūt. Similes enī sūt illi qui
est; in carce cui n̄ apponerent nisi toxica
ta z sic cogitaret in mente sua n̄ possu
uiuē nisi comedā. z si comedo comedo mor
tem meam. In magno dolore animi debent
esse qui in tali statu se uident z totā uitā
istam deberent contempnē.

De fraudib;

Quarto loco int̄ spēs *negociatorū. xlyi*
Auaricie. dicend; de fraudib; negoci
atorū. z notand; q; negociatio in se boā
est. z hoīb; necēia. Ordinauit enī d̄s ut
nulla r̄a s̄ in oīb; sufficiat
ut cū alia r̄a a iuuemiat cā curiorem
habent. Subuentio ū ista mediante ne
gociatōe fit; s; malicia hoīm adō impleū
fraudib; negociationē. q; multi negocia
tores n̄ sūt immul mali hodie raptoribus
ul' usurariis. Vñ hodie impletū; illud q;
leḡ apoc̄ xii. de bestia quā uidit ioh̄s. Et
faciet inq; ne quis possit emē ul' uendē nisi
qui hūit caractere aut nom̄ bestie z nuīm
noīs eius. Bestia q; dicit̄ a uastando d̄ia; z
cū cuncte siue ymago; falsitat ul' fraud. spē
enī fuit p̄mus m̄day. Vñ in ioh̄e. Ipse; mē
day z pat̄ eius absq; ymagine ista cōfite
tur multi peccōres q; n̄ possunt hodie

uendē ul' emere. z tam̄ legit̄ in apoc̄ xii.
Siq; accepit caractere in fronte sua ul' in
manu sua hic bibet de uino ire d̄i. Deco
y mala sunt q; habundat in mercatorib;.
Primū malū est uendē quanto carius pos
sunt. z emere quanto uili' possūt. Illud
malū excludit d̄m a negociatorib; z facit
negociatores ydolatrias esse. Ex quo enī ali
quis nullū respectū h̄t ad d̄m ul' ad sup̄
nā caritatē in sua negociatōe. ipse seruiciū
q; debet impendere d̄o. diuiciū impendit.
qđ indubitanter ydolatriare ē sicut osten
sum; prius. Secō habundant mēdacia
in mercatorib; in quib; n̄; parua culpa
Vñ leḡ in ec̄ q; peior; z fur quā assidu
tas uiri mendacis. Tercio habundant ibi
p̄ uirta. quib; sibi n̄; ibi parua culpa ē
sunt oia illd̄ decalogi. Non assumes no
mē d̄i tui in uanū. preterea cū tanta cul
pa sit hominē in falsū testimoniū addu
cere q̄nta culpa credenda; cū aliquis uult
d̄m ad testificandū falsum adducere qđ
fit in p̄urio. d̄m enī iurare; cū in teste
adducere. Quarto enī in mercatorib;
habundant furta. que furta sunt p̄cipue
p̄ fraudes quas faciunt circa stateras z
pōnda z mensuras. In talib; uō tripli
fit fraud. Vno m̄ cū quis h̄t diuersa pō
dera ul' diuersas mensuras z uendit ad
minorem. z emit ad maiorē. Secō modo
cū quis h̄t iustam mensurā z iustū pō
dus; s; male ponderat ul' mensurat.
sicut faciūt caupones qui mensurā
implent spuma. Tercio m̄ cū quis pau

rat ut res qua ad pondus debet uende
ponderosior sit ut faciunt qui lana mace
faciunt. *De magnitudine peccati qd fit in pondib;
et mensuris et dampno qd inde puenit. xlvij.*

Quo aut sunt q debent hoies cohibe
a fraude que fit in pondib; et mensu
ris. s. magnitudo illi peccati et dampnum q
inde puenit. Magnitudo u peccati tripliciter
ostendi pot. Prum q illd peccm di abho
minatio uocatur. pu. xi. sic leg. Statera
dolosa abominatio e apd dnm et pond'
equu uoluntas eius. Non uocamus illud
abominatioe q displicet alicui s; quod
do ualde displicet. Seco pot ostendi mag
nitudo hui peccati p hoc q p mensuras et
ponda et stateras debent ea que in equa
sunt et iniusta ad iusticiam et equitatem
reduci. Vn sunt q instrumenta equitatis
et iusticie. Ieo do magis displicet iniqtas
in talib;. Tercio pot ostendi magnitudo
illius peccati p h q mensura et ponda pti
nent ad dnm terre. Vn falsitas talium
in statera dnm redundat qdammodo
ito dicit xix. leu. Ego dms ds ur nolite
facere iniquu aliq in iudicio in regula
in ponde in mensura et in statera. Iusta
et equa sunt ponda. iustus modus equis
sextarius. Ego dms ds ur. Ieo cu loqueret
de mensuris et ponderib; bis se dnm dix
ut timeant in eis fraude face. cu scirent
se hre dnm quem nulla frax poss; latere.
Dapnu uo pueniens ex peccato isto du
plex est. s. spuale et iprale. De temporali
hetur. xxy. deut. Non hebis in sacculo

diuisa ponda maior et minor. n erit in do
mo tua modus maior et minor. pondus
habebis iustu et ueru. et modi equalis et ue
rus erit t. ut multo uiuas qz sup terram.
qua dms ds tuus dedit t. Abominabitur
cum ds qui fecit hoc. et nich. vi. Nunq ius
tificabo statera impiam et saceli pondi dolo
sa. et subditur pena eius qui talia facit.
Qu seminabis et n metes. et calcabit olua
et n ungeris oleo et c. Spuale uero dap
nu e q tangit nich. vi. Ad huc ignis in do
mo impij et thesauri iniquitatis et mensura
minor ue plena. Quantu mensure sube
ritur tantu ire et offense diuine acqritur.
cu scptu sit in libro sapie. p qd peccat ho
p h et torquetur. Vn cu in statera peccet
tales in statera bi michaelis punientur.
ut mala eoz in ea magni sint ponderis.
bona u nullius. Qntu malu q habudat
in mercatorib; e uende ad terminu qd est
spes usure patiare ut dcm e pri. Sextu
malu e al uid ostende et aliud uende sicut
accidit in septorib; qui bona lictam osten
dunt. et dem prauam scribunt. Septim
malu e uerum celare. Octauu e teneb
sa loca eligere ul alit parare ut res ue
nalis appareat altius modi h sit. sicut
accidit in mercatorib; qui tenebras faciunt
in locis in quib; debent pannos uende.
in quib; ostendunt se filios ee tenebraru
Vn merito dicit de eis dms. Pice eos in
tenebras exteriores. tenebras queherunt
tenebras hant. Ostendunt et se uelle
male age. qz qui male agit odit lucem.

De acceptione munerū. .xlviij.

Quinto loco inter spes auaricie dicendū est de acceptōe munerū. 7 primo ostendimū quā p̄ciōsa sit munerū acceptio. de inde a gemul de hys que sūt reprehensibilia circa acceptores munerū. Quā periculosa sit munerū acceptio satis apparebit si ostendūtur mala que faciunt muniā acceptorib; suis. Et ponemus .x. ex hys ad p̄sens. Prīmū malū ē q; cum excecant. scdm̄ malū q; cū mutū reddūt. De hys duob; legitur in ec̄ xxx. Qd̄ rema 7 dona excecant oculos sapientium 7 q̄ mutū in ore auertit correctionē. De excecatiōe 7 legitur exo. xvij. Non accipies muniā q̄ excecant prudentes 7 subūturnt uerba iustoz. 7 xvi. deūt. Non accipies munera n̄ p̄sonā q; muniā excecāt oculos sapientū 7 mutant uerba iustoz. Quis n̄ insanus in hospicio suo recipiat eū libent̄ a quo debet excecari. Ad h̄ uō q; munera hominē mutū reddūt p̄inet q; dicit. ḡg. Non pot̄ ostant̄ argui a quo accipit. vñ apl̄s noluit accipere n̄ dum acciperet auct̄ magistr̄y inclinarēt. Ad idē p̄inet q; leḡ in ysa. Canes muti n̄ ualentes latrare. Interdū aliq̄s p̄latū uenit ad aliq̄ sacerdotem cū tanto latratu qd̄ uidet̄ q; uelit eū deuorare. s; ille p̄ciat aliquit in ore eius 7 auferit latratū p̄cutit eum de marca una argenti q; auferit loq̄lam ei. Tercū malū q; muniā faciūt acceptorib; suis ē corruptio. vñ in ysa. Principes tui infideles socij furū. 7 sub iungitur causa. Os diligunt muniā secunt̄ retributiones lic;

aliqui p̄ muniā n̄ corrūpantur. tam̄ p̄sup̄tio h̄etur etia eos de corruptione. q; scdm̄ s̄o. sicut matrona n̄ ē casta que cū rogat̄ muniā accipit. ita iudex munuscula accipiens a corruptione imūis iudicat. Quart̄ malū ē q; muniā accipientē in seruitutem redigūt. vñ .j. ad cor. vi. Oīa m̄ licent̄ s; ego sub nulli redigar̄ potestate. 7 loquit̄ apl̄s de sup̄tib; recipiendis 7 inuuit. qd̄ si ab eis sup̄tus reciper. iam sub eoz potestate est; vñ quidā sapiens cū p̄ libertate rei publice stetit; in causa etia quendam diuitē cui expensis diu edoctus fuerat. 7 sup̄ ingratitude a diuite illo in causa uocatus fuit; leges enī romanorū in ḡtol puniebant. dixit illi diuiti. Dñe mi tu scis q; nich̄ causa odij feci. s; p̄ libertate rei publice 7 honeste mee p̄sonē. imo 7 penes te steti. h̄uc enī h̄ uido q; nich̄ p̄ciōsius accipis muniā; si ad omnē nos obligat̄ seruitutē. Quintū malū ē q; muniā accipientis inquinant. ad q; referre possum; q; leḡ osee v. Effraym cepit abire post sordes. homo cupid̄ cuius cor aurū affectat uidetur p̄ aurū abire iuxta illd̄ ec̄. Beatus uir qui inuentus ē sine macula 7 qui p̄ aurū n̄ abiit. s; scdm̄ iudicium iuri sp̄ualis uadit p̄ sordes 7 affectat̄ i manib; recipere illd̄ aquo debet eas excuti si iā illd̄ teneret. Ab eis enī que inquināt solent hoīes manus excutere. Sextū malū ē q; muniā maledictionē inducūt. sup̄ acceptores suos. vñ in der̄. Maledictus qui muniā accipit ut p̄ciat in

noctis aiam. Et in ysa. Ve qui iustificat
impium p mueribz. Cupidus qm minus re
cipit credit se solum bndictioem recipere. Vn
minus uocatur bndictio. iij. r. v. ubi dicit
naama heliso. obsecro ut accipias bndic
tioem a seruo tuo. s; later ibi maledictio
qua greci sensit cu lepra naama ei ad
hesit. Septimo impediunt munia accep
tores suos a melioribz bonis. Ve uis qui
ico celestia accipere n possunt. qz manus
suas terrenis impediunt. Ad h pmet q
leg. ysa. xxxij. Qui excutit manus suas
ab omni mune. z e. Iste in excelsis hta
bit. Octauo munia inducunt acceptores
suos n tm ad seruitute. s; ad mortem.
Vn xv. pu. Qui odit munia uiuet ubi
p oppositu in mune. q; qui diligit munia
mouetur. Ad illud pmet q legit ecc. x. h
uenalem ht aiam sua. z loquit de ama
tore pecunie. Nono inclinant munera ac
ceptores suos ad omne iniquitate. Vn
in ps. In quoz manibz iniquitates sut.
z subdit ca. dextra eoz repleta est munibz.
Decimo igne infernali eoz oburunt. Unde
Job xv. Ignis deuorabit tabernacula eoz
qui libere munia accipiunt. quis n in sa
nus ea amet que amatoribz suis tot z ta
ta mala faciunt.

**De his q possunt esse rep
rehensibilia circa acceptores muneru. .xliij.**

Sequit de his que possunt esse repre
hensibilia circa acceptores muneru
que s; v. Primum; qm aliqs qui n indiget
recipit. q; paupibz dari debet. Vn Jo.
ad damasii papa. clerici qui a bonis opibz

67
69

parentu sustentari possunt. si q; paupm
est sibi accipiunt sacrilegiu pfecto conur
tunt. z p abusione talu iudiciu sibi man
ducant z bibunt. Ide in quadā epla. o mona
che si egres z accipis pocu dal q; accipis. h die
qz obligat ad dandu spualia que acceptis
meliora sut. Deinde subdit. Si n indiges z
accipis rapis qz distribuenda paupibz tibi
usurpas. It p h in libro de uita deceptatua
hntes unde sustentent n sine grandi peccō.
unde paup uicturus erat accipiunt. Seco
rephensibile est in acceptozibz muneriū
qm accipiunt ea que dantes tenetur resiste
eis a quibz habuerunt. De quibz dicit Jo.
Qui a raptozibz symoniacis fenatoribz mu
nera accipiunt. similes sut illis qui minores
pisces deuoratos a magnis comedunt z de
uorant. Sicut eni deuorati nulli usui sut
apta. ita nec oblatio talu nulli usui uel
religioni apta est. h uicio laborant qui
dam religiosi nri tpsu exteriū p tenden
tes sctitatem. in teris u pleni auaricie z ai
piditatis. qui q; mercatores sut pellium
anguillaz qui indifferent oia accipiunt
z in pios usus ea uerte uolunt. qui sig
nificati sut p geconē

qui in aures aureas de pda mada
nitaz accepit ut faceret inde sacerdotales
uestes. It fem; geconē z omni domuy ei.
in rumā ut leg iudic vuy. Ista z similes
sunt saul qui regē amalech z meliora
de ouibz z de armentis reseruauit uoles
imolare dno. p q; abiicit eū dñs ne esset
rex. ut leg. j. r. xv. Ista z similes sut achor

qui furatus; de anathemate iericho. ut
legit iohue. viii. vñ iō. Diligenter; discuti
endū; & cauendū; ne q̄s abstulit de aliquo
anathemate ne p̄t illd̄ multa p̄dant. Isti
ē; om̄a phibitōes legis mortem m̄ comedūt
& a bestia capti. Tercio reprehensibile est
in acceptorib; munerū cum h̄nt impiol
ministros. qui p̄curant quocūq; in possūt
ut ipsi a subditis extorqueant illd̄. qd̄ est
ualde magnū; peccm̄ quol; sugillat. H̄ ex
emplo quidā; clericū; cū; ad aleas oīa que
h̄nt p̄ter. v. sol. annulū; cepit d̄m blas
phemare & p̄mittē; eos. v. sol. homini qui
eum docēt; quō; magis d̄m offendēt. cui
quidā; qui aderat dixit. Si d̄m sup̄ om̄e
peccatōe uolū; offendē; fias questor; pa
laci; epi. Dale; figurati sūt; p̄; fuscū; de
qua leg. i. & ii. c. Veniebat puer sacerdotis oū
coquerent; carnes & hebat fuscū; triden
tem in manu sua & mittebat eam in lebe
tem & omne q; leuabat fuscū; collige
bat sacerdot; sibi. Quidā; plati ecclē; ad mod
demonū; h̄nt fuscū; suas quib; subdi
tos exspoliāt. Isti ē; significati sūt; p̄; ostiola
p̄; que sacerdotes belis furabatur que pone
bantur ante ydoli ei. Vñ; leg. dan. xiiii. Isti
ē; similes sunt; m̄gulis istis quol; uidit beatus
martin; in quodā; flumine qui assidue capte
piscū; intendebant & ait. Ista forma demonū;
est. & p̄cepit eos auolare. Isti sūt; uelut au
cipes. Vñ; in amos. Nunq; cadet auis in la
queū; terre absq; aucipe. laqueus terre
est malus prelatus. Vñ; in osee dicit; ad
platos. Vobiscū; iudicū; q; laq; fci es

is speculari & rethe expansū; sup̄ mon
tem thabor. Isti ē; canes sunt de quib; di
in ps. Ipsi disp̄gent; ad manducandū; si u
n fuerint saturati & m̄murabūt. Disp̄ge
tur ministri ep̄oz dyoces. & si n̄; dant
eis sacerdotes accusant illos iuxta illd̄; mich
ii. Siq; n̄; dedit in ore eoz quippiā; sa
ficat; sup̄ eum p̄lum. asserūt; enī; iustū;
& rectū; esse q; ab officio & b̄nficio suspen
dantur. De hys leg. i. c. v. Inuenti sūt; in
ip̄lo meo impij. insidiantes q; aucupes
laq; ponentes & pedicā; ad capiendos
uiros. Quarto reprehensibile ē; circa accep
tores munerū; qn̄; accipiūt; munera p̄; ca
p̄; qua n̄; deberent. sic ut dicit; qui munera
accipiūt; ut iusticiā; deserant. ul; ut iusti
ciam faciant q; gratis debent; face. Verū;
enī; peccm̄; ē;. Sicut enī; iniqu; est; qui capā;
meam; in uendet. ita iniqu; qui iusticiā;
quā; ex officio deb; face n̄; uult; face nisi
aliq; sibi detur. ad h̄; pot; illd̄; ps referri.
Cū; accipo t̄p̄; ego iusticiā; iudicabo. Iust
ciam uenditā; iudicabit; d̄ns. & p̄; ea uēdi
tōe; dampnabit. Munera u; accipe ut de
seratur iusticiā; q; peccm̄; uide; Vñ; sup̄
illd̄; q. lx inde; querebat; oportunitatē; ut
eum tradet. Dic; glo. Multi hodie sunt
qui sc̄m; uide; execrantur & idē; faciunt.
Nā; cū; p̄; munere falsū; testimoniū; dicunt;
d̄m qui est; uitas uendunt. a simili; qui
p̄; munere falsam; iudiciū; faciūt. d̄m qui
iusticiā; uendūt. Quinto reprehensibiles
sūt; acceptores munerū; qn̄; n̄; faciunt illd̄;
ad q; obligantur p̄; acceptōem; munerū;

sicut accidit in clericis qui elias recipiunt
 et tamen negligunt orare pro largitoribus eorum
 mercedem uolunt accipere sed laborem recusant
 ferre. Quibus dicit in psalmo. Surgite pro quibus
 fecerunt qui manducatis panem doloris.
 Panis doloris uocatur panis clericorum quia re-
 quiruntur pro eo luctus et dolor. Dole enim
 debent peccata eorum a quibus datus est eis
 panis ille. ideo pro quibus ad mensam sederunt
 surgere debent ad orandum pro eis. Sed ipsi
 panem doloris faciunt panem risus et gau-
 dii. iuxta illud. ecc. x. In risu faciunt panem
 et uinum. ut epulantes et bibentes diuina
 que debent esse in luctu faciunt esse in ri-
 su. ita quod epulantes. id est potum obliuioni non
 tradentes. uariis enim uinis et exquisitis u-
 tuntur. et alicubi uerbu usitatum. cum
 uidetur aliquis pinguis et rubicundus. ut de
 eo dicatur. Iste comedit et bibit. id est potum
 in comestione obliuioni non tradidit. De ta-
 li qui de elemosinis delicate comedit et cum
 saturitate dicit beatus Bernardus. Ve tunc clericus mors in
 olla carnis. quia peccata populi distat esse que
 comedis ac si tua tibi sufficere non uidentur
 mirum est quomodo ita audacter comedunt quod mor-
 tem trahunt. cum Job. vi. scriptum sit. an scire
 quis poterit quod gustatum affert mortem.

De vii. mortibus in deliciis clericorum. 2.
Oelicie clericorum mortem trahunt. nec
 unicam mortem. immo vii. mortes
 possunt ibi esse. Prima mors est mors pec-
 catorum pro quibus dantur esse quasi clerici come-
 dunt. iuxta illud osee. iiii. Peccata populi mei
 comedunt. De ista morte loquitur beatus Bernardus in predicacione

auget. Secunda mors eorum peccatorum que habent sequitur
 ex deliciis est luxuria et alia uicia que ex
 uicio gula nascuntur ut in tractatu de
 gula ostensum est. Tercia mors est mors sanctorum
 qua bona ecclesie sunt expata. Acquisiuit enim
 christus ecclesiam sanguine suo et sanctorum suorum
 uinum in recompensacionem debent illi que bona
 ecclesie comedunt glorificare deum et sanctos. Quar-
 ta mors est corporalis que comeditur in delici-
 is. quia delicia occasio mortalium sunt. ut prouer-
 bium ostensum est. Quinta mors est mors pauperum
 quia portione que deberet habere in bonis eccle-
 siasticis defraudantur. Defraudatio uero
 talis iudicatur homicidium. ecc. xxxiii.
 ubi sic legitur. Panis egentium uita paupe-
 rum est. et qui defraudat eum homo sanguis
 est. Sexta mors que potest ibi comedi
 est mors ipse damnationis. Peccatum est res ue-
 nenata. unde cum comeditur nisi sciat come-
 dentis uel sequens oratio illud expellat. inter-
 dum mors eterna uice in curritur. unde luc.
 xx. Deuorant domos uiduarum simulantibus
 longa orationem. hi participat maiorem
 damnationem. beatus Bernardus. Venient ante tribunal
 ibi audietur pupilloz accusatio grauis. al-
 legatio dura quorum uixere stipendium. nec
 dilue peccata quibus facti sunt duces cecorum
 et mediatores fraudulentum. Iohannes. Quid tibi
 insipientes deliciae sapiunt quid diuicie. Iste
 cecorum obsecant oculos quibus tam graue
 mercaris iudicium. tam dure te obligas
 rationi secundum euangelium. unum sum. Siquidem
 usque ad nouissimum quadrantem exigeris.
 Septimo comedunt mortem clerici que come-

Dunt elemosinal sibi datas p mortuis & ab
igne purgatorij qui grauior morte e debe
rent es liberare. Ad h em obligant ex suscep
tione elemosinay & uisimile est q dñs of
fendatur cu aut que migne cruciantur
in tanta amaritudine ei dicunt. Dñe iam bo
na nra suscepunt & debuerunt nos libere
de angustia ista & ipsi sunt in risu & in deli
cis & de nobis n curant. *De muneru diuersitate.*

li. **S**exto circa acceptione munerum
dicendum e de muneru diuersitate.
Distingunt aut tres spes muneru sup illud
ysa. xxxij. Qui excutit manus suas ab om
nino munere. Dicit et in th. sup illud. munus
orif. munus man. munus officij. Munus orif
est laus. ul pces carnales. munus manul
est pecunia. munus officij e seruiuiu in
debita impensu. sup illud u se xlyij. Ma
ledos qui facit opus dñi fraudulenter.
Distinguntur fili tres spes muneru non
oio crede cu pdictis. Dicit em in th. si
illud fraudulenter. ul p corpalis rei pmo
ul p laudis uo. ul humani iudicij gra.
clo. & dicit ibide. eris modis ista fraus
omittitur. qz ul cordis humani gra ut
faucis cura. aut cu res qlibz exterior de
fidatur. *De auaricia aduocatoz. li.*

Sexto loco int spes auaricie dice
du e de auaricia aduocatoz. & no
tandum e qz offm aduocatois n e malu
sedm se. Vñ aug. Non licet iudici uen
dere iustu iudiciu & si licet aduocato
uende patrociniu & iuris consulio consul
iustu n peccat aduocatus uendendo ius

tu patrociniu si sit psona cui n sit p
hibitum h offm. si debito m pcedat. &
causa iniusta n sit. ul desparata & fallariu
recipiat. Vñ debz moderate. In moda
toe uo respectus hri debz ad cause qun
tatem & labore aduocatois & qualitatem
psone aduocantis. f. facundia sciam & con
suetudine regionis. *De octo causis q debe
ret hoies retrahere ab offio aduocatois. liij.*

Octo em sunt que debent homines
retrahere ab officio aduocatois. Primu
e uenalitas q nobil' animi naturalr ab
hoeret. triplia aut rone indecent e uena
litas in aduocatoe. Primo cu care epi
sunt a xpo n debent se aly uende. Vnde
aug. Postq intellexi me p celo sanguie
xpi redemptum. nolui me uenale exhibe.
Seco qz uenalitas h uilitatem quda
unde pugiles & alie psone q ad certamen
uenales se offerunt uiles reputant. Ali
udiciu e de ill' qui p iusticia certat metri
cum & est uenale esse & cu indecentia q in
parte nobiliori e peior. fit uenalitas ad
uocatoz que penes lingua attendit qd
est unu de nobilioribz membris & in quo
magis displicet in decencia. Peior uidet
esse quatu ad h uenalitate metricu. huc
uilitati uidet attestari apls. j. ad cor. vi.
ubi dicit. Selaria iudicia si habuerint
detribiles qui sunt in ecclia illos ostentare
ad iudicandu & poeta. Si fortuna uolet
fiet de rethore consul. Si uolet h eade fiet
de consule rethor. Rethor ponit ibi p uili
psone consul p nobili. Tercio indecent est

uenalitat ista. qz decoz est; q talentū sciē
 q gratis accepit gratis darent. p capue
 cū phibitū sit illis uendē sapiām & docē
 nam & intelligenciā. Assimilant aut ad
 uocari usurariū in h q sicut usurariū
 talentū fortune q gratis accepit gratis
 n̄ uult dare pximo. ita aduocat talentū
 grē q gratis accepit n̄ uult pximo grā
 dare. **Q. multiplex pictm q; cū op' illd' debet**

Scdō debet hoīes retrahē **cos recte ab offō**
 ab officio aduocatois multiplex pi **tali.**
 culū q; circa opul' illd'. Possunt uō ad
 plens numerare xij picula que ibi pos
 sunt esse. Primū pictm; q; cū inuicibilib'
 psonis n̄ subuenit quib; tenetur ex le
 ge dī subuenire. Vñ ysa. 1. Subuenite
 oppōto & c. Et sicut medicus paup' infir
 mo pot' subuenire & n̄ subueniens ho
 micide illi iudicat. ita aduocat q' au
 fert rē suam paup' hōi cui n̄ deseruat
 eam cū possit. Vñ symac' p. Non; grā
 dis diffiā utrū mortē inferat ul' ad mit
 tat. mortē enī languentib; pbat' infligē
 qui hanc cū possit n̄ excludit. Scdm pi
 ctū; cū sciēt causam in iustā ul' despa
 tam suscipit. Tercū pictm; cū pcessu ne
 gocij cām esse in iustā agnoscat. & tamē eā
 ad huc defendit. Quartū pictm; qn̄ ad
 uocatus monēs istū ad xpositōem ex au'
 parte; que sac cām in iustā h̄re d̄sult
 ei ut partē aduersario suo reliquat &
 partē accipiat. d̄sult enī ei accipe alienū.
 Quintū pictm; cū p infidelitatē ul' negli
 genciam ul' ignoranciam illi' cadit a cū

sua ille que tuctur. tenet' enī ei ad restitū
 rōem. c. marcar ul' mille. Sextū pictm;
 qn̄ ille cūtra que patrocinū prestat ppe
 p̄tinaciā illius rem suam amittit. tene
 tur enī ei ad restitutionē. Vñ aliqu' p. c.
 solidis quos h̄t de aduocatioē tenetur ad
 restitutionē. c. marcar ul' mille. Septimū
 pictm; cū accipitur in moderatū sala
 rium. Vñ tm̄ n̄ debet accipi. Octauum
 pictm; cū in currit' odiū illoz cūtra quos
 patrocinū prestat. Nonū pictm; circa
 modū pcedendi in causa. cū. s. p. lictas fal
 sas ul' instrumta falsa. ul' falsos testes. uel
 p mendacia pceditur. ul' cū dicit iusticia ul'
 p̄ponit que n̄ ualent n̄ ad dilatiois cause.
 Decimū pictm; s. h̄mō. cū aduocatus sciē
 tiam suam uendē intendit. Undecimū pi
 ctū; uane glē. ex cui' amore multi timēt
 cadē a causa in iusta uolentes iusti uideri.
 unde ul' p mendacia ul' quo aiq; n̄ uolūt
 obtinere. Duodecimū pictm; infidelitas. Inf
 delis enī; malus aduocatus erga d̄nm q'
 talentū nature ei omisit. qn̄ de talento il
 lo lucrāt' d̄reprehensibilia cū possit lucrari p
 ciola. sicut nunci' alie' negociatōis si ueni
 at ad mundinas aliquas in quib; eodem
 p̄cio poss; h̄re brunetā quo burellū in
 fidelis est; d̄no suo si emet burellū rehera
 bruneta. eadem in fidelitate laborare
 uident' qui in sacra scriptā p̄ficere possūt
 & ad lucrū t̄p̄ralium leges & decreta discūt
 p̄t' picta que sunt in causis. Dic' ap̄s
 1. ad cor. vi. Om̄o delictū; in uobis q' uidi
 ca h̄etis inter uos. Quare n̄ magis iui

riam accipiunt. quare non magis fraude patimur. Tertio debent homines cohibere ab aduocatoe pena multiplex qua dominus malos aduocatos solet punire. multos enim ante mortem multos efficit. Cuiusdam et morienti uisa est lingua celeri aura moueri. quod lingua mea uelox et facilis fuit ad peccandum. sicut arundo de facili uento mouetur. Alii uisum est in fine labium moueri cuius labiis codicilli. Alii et exit lingua extra os. Insuper enter et solent agere mali aduocati circa mortem. quando precipue sapientia opus est. Unde quidam cum offerretur ei eucharistia in extremo ait. Iudicet prius uerum rectum sit quod accipiam. Cui circumstantes dixerunt nos quidem rectum et iustum iudicamus hoc. Quibus ille. Non est rectum hoc iudicium. non enim cum in suis pares habent me iuste iudicare. Et alius cum in extremo admoneretur ad susceptionem eucharistie peccat dilacionem. quia cum nolleret amica ei dare pro morte quam uidebat imminere. appellauit a manifesto grauamine. Post mortem uero balneantur aduocati in auro feruenti. Unde legitur in tragedia quadam senectus. quod uisum est ei quod uidet neronem apud inferos balneare. ministros uero circa eum aurum feruentem infundentes. et cum uidet eorum aduocatorum ad se uenientem ait. huc inquit uenale genus hominum o aduocati amici mei accedite ut in hoc uase mecum balneamini. ad huc enim superius locus in eo que uobis reseruauit. Quarto debet homines cohibere ab hoc officio. quia per actus officii uidetur esse corruptum. Inuenitur enim quibusdam aliis moribus incurabilis

ad que curandum non inuenitur medicus. quia de salute egrorum despatur. Sed nulla causa aduenitur in ista ad que tuendam non inuenitur aduocatus. Quinto debet homines cohibere ab hoc officio molestia que est in audiendo lingua pro qua dicit augustinus. christum testem in uoco quod malle per singulos dies manibus aliis operari que drumelias causas phytates pati. et ab in libro de officiis. Dispendio litis carere non mediocre lucrum. et b. ad eugenium papam. lex domini silet in sacro palatio leges per strepunt seculares. miror si plerumque dicit non cogaris. strauerunt in iniquis fabulationes. et non ut lex tua. Sexto debet cohibere homines ab hoc officio. quia ualde simile est actibus demonum. Unde augustinus. sicut et similes actibus demonum quam litigare. Septimo uero debet homines cohibere ab hoc officio magnum dampnum quod faciunt aduocati deo et ecclesie eius. Plus enim nocet alicui quam malus aduocatus unus. qui possit nocere. x. fures. uel omnes raptores unius terre. Centum enim demones non possunt quam tantum nocere ecclesie. quantum nocet unus malus aduocatus. Aufert enim alicuius albaciam uel episcopatum suum. quod non possunt facere raptores unius terre. cum episcopatum unum uel archiepiscopatum subdit domino alicui qui seruus est dyaboli. Postquam enim ponitur episcopatus uel archiepiscopatus eius sub domino dyaboli. mali aduocati heretici sunt similes. quia sunt falsarii legum et decretorum que sacra sunt secundum iudicium eorum. Unde falsarii sunt sacre scripture sicut et heretici. et quia suadent contraria iusticie sicut heretici contraria fidei. Duo sunt necessaria ad

salutem. fides et bona opa. et neutrum sine altero sufficit. hereticus homines errare facit in fide. aduocatus uero in ope. alij peccatores et si mala faciunt non tamen dicunt sic agendum esse. sed malus aduocatus iudicia suadet ut alicui ad iudicet quod eius non est. In hoc est detior et hereticus quod hereticus ignorant peccat putant credendum esse quod hominibus suadet. sed malus aduocatus suadet iudicia ut agat quod scit non esse agendum. mali et aduocati hostes sunt iusticie et ueritatis et equitatis. quorum tamen se amatores et defensores profitentur. Unde hodie impletur et per eos. quod legimus ysaia lx. Conuersus est retrosum iudicium et iusticia longe stetit. corruit in platea ueritas. et equitas non potuit ingredi. Conuertitur retrosum iudicium quoniam appellatur cum sententia debet fieri et tunc iusticia longe stat que ante appellationem erat prima. Oportet enim ut per iusticia eatur romana ubi et non inuenitur sed solum iudices dabitur. Corruit ueritas in platea cum aliquo crimen quod ipso notum est alicui platea obicitur et tamen in pedientibus. hi malis aduocatis de illo non dumentur. Equitas uero ingredi non potest cum corruptio in aliquo claustro inchoat et opponentibus se aduocatis non proficitur. mali aduocati qui iugulatores sunt iusticie iuxta illud in psalmo. Contra die iniusticie cogitauit lingua tua sicut nouacula acuta fecisti totum. Flouacula acuta totum facit quoniam hominem scindit. cui decorando eum seruire debuit. ad modum ergo nouacule malus aduocatus totum facit quoniam iusticia

strangulari cui militare debuit. Qualiter expectare audent illud districtum iudicium quod tenebit iusticia. qui se iugulatores iusticie intelligunt. mali et aduocati qui hostes dei sunt et qui anti christum. christus enim in mundum uenit ut pacem faceret. Unde apostolus. Ipse est pax nostra qui facit utraq; unum. ipsi uero discordiam et litem amant et querunt. Unde sicut de christo scriptum est. In pace factus est locus eius. ita de malo aduocato potest dici in litere factus est eius locus. Aduocati ad litem ueniunt sicut corui ad cadauer. Deus et qui omnibus discordiam predestinat quod potest heri ex illo uerbo per uerbum. Sex sunt que odit dominus et septimum detestatur anima eius et illud septimum seminare inter fratres discordiam. Aduocatus uero eam operam arbitrat et mali aduocati deum fugant ab ecclesia. dyabolum uero introducunt et custodiunt ibi. Si enim aliquis homo sanctus eligatur in abbatem uel episcopum. tam cito aduocati se opponunt. nec deum in seculo uiro intrare in ecclesiam permittunt. Si uero electus sit aliquis malus qui symoniam non timeat committit adiuuat eum. mali et aduocati qui precipitatio sunt dyaboli. iuxta illud psalms. Dilexisti omnia uerba precipitationis. lingua dolosa. O aduocate qui es lingua dolosa. i. linguosus et dolosus. Verba precipitationis sunt uerba aduocatorum. ad modum enim illi machine que dicit precipitatio destruit ecclesiam dei. quorum pena inuenit cum subdit. Propterea deus destruet te in fine et cetera. Ista precipitatio orat deus a domino destrui ubi dicit. Domine precipita et diuide linguas eorum quoniam uidi iniquitatem et inuidiosum in ciuitate.

Solet precipitatum fieri circa precipitum. Et secundum hunc modum loquitur hic deus. Tunc precipitatum circa precipitatum efficitur quoniam aduocati ad inuicem diriguntur. Non uidentur etiam dei amare qui permittit diabolum ponere ibi precipitancia sua ad uoluntatem suam aduocati et sunt sagittarij diaboli. Unde tamen. Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacium et non ueritatis. non solum alijs sed et sibi ipsis dampnum faciunt ad uocati dum in officio ad uocatores se ipsos consumunt. Unde osee. vii. Comederunt alieni robur eius et ipse nesciuit. Alieni id est demones in legibus et decretis robur multorum consumunt. Seneca. Caullatio uerborum multum temporis nobis eripuit. mortem et eternam acquirunt aduocati in officio suo. quod uidetur esse significatum in genesi xxxviii. Vbi sic he ad amauit diuina que in tempore causa cui occasione deum occisus est. Notabiliter uero dicitur sychem fuisse filium emoz qui interpretatur asinum. homines enim duri et asinini qui cum alijs sententiam nequeunt perficere uolunt decreta et decretales audire. **Quod amor legis diuine**

et intentiones decretorum debeat cohibere ab officio aduocatorum.
 .lv. **Q**uarto debet cohibere ab hoc officio amor legis diuine et intentiones sancte decretorum de amore legis diuine dicitur genesi. Qui diligit regem diligit legem. et in psalms. Palpebre eius interrogant filios hominum. Palpebre que quando sunt clausae quando sunt aperte significant sanctam scripturam. que alicubi est obscura alicubi est aperta. que interrogat filios hominum utrum amant deum. Signum enim diuini

ne dilectionis est cum quis laborat libenter et studio sacre scripture. Sacra uero scriptura multum contemnitur propter sanctam decretorum. Unde potest dici quod dicit sara ad abraham. genesi xvi. Iniquum agis contra me. Ego dedi ancilla mea in sinum tuum que uidens quod decepit despectum me habet. Ancilla sacre scripture est sancta decretorum que sanctam scripturam habet despectum propter fructum lucri qui ex ea consequitur. et xxxi. genesi. Significata est opprobrium quia facta sancta lucra sacre scripture. per ludum quo opprobriabatur ismahel ysaac. Unde sicut precepit dominus. lice ancilla et filium eius. Sic forte est necesse sanctam illam in magna parte ab ecclesia excludi. non solum contemnitur sacra scriptura propter sanctam illam immo et blasphematur et in ea ipse deus qui legis lator est quod uidetur esse significatum in leuitico. xxviii. uero legem que filii mulieris israelitice que peperit de uiro egyptio uirgatus est cum uiro israelitico et blasphemauit deum israel. Sic dicitur iste qui israelite fuit in parte quo ad illam partem sancte quia a lege diuina accipitur et egyptiaci quo ad illam partem quia habent a sapientia mundana blasphemant deum israel. dum legem quam ipse dedit paleam uocant. que in uitilem. cum tamen legatur. xxxviii. ysa. Ego deus tuus docens te uitilia. Ipsi populi palee sunt de quibus. iij. uero. Paleas et oburet igne in extingibili. et augustinus. Si paleam sequeris palea efficietur.
Quod additioes et sancte illi deberent cohibere
conditioes et sancte illi ab ipsa. lvi.
 debent homines cohibere ab ipsa. mo

bilis; enim et terrena. tumultuosa. infla-
 tua. et absque refectione. Mobilis ideo; quia
 per similitudines remotas procedit. Agellius.
 Leges nostre sunt tele araneae; que forcia aia
 ha transmittunt. cuius uo forcia et debilia
 retinent. ea sunt de quibus; et temporalia sunt.
 Vnde oportet eam secundum uarietatem temporum
 uariari. et quod decreta quodam in corde domini
 sunt sicut quidam ait ut ea interpretet
 sicut ibi uidebit. Canonem enim derogatur
 canone otario uel tacto consensu romane
 ecclesie. et usum faciendum in otario. ad hanc
 mobilitatem referri potest quod leges sunt duo
 mala fecit populus meus. dereliquerunt me fon-
 tem aque uiue et foderunt sibi cisternas
 dissipatas que aquas non ualent sustinere
 Cisterna non ualens sustinere aqua dectum est
 quod hodie aqua sapientie et rinet et cras non etine-
 bit. quod abrogatum erit. aliter; de lege diui-
 na. Vnde dicit dominus. Iusticia tua iusticia
 in eternum. et lex tua ueritas. non solum uerificati-
 do. et in ew. Celi et terra transibunt uerba
 aut mea non transibunt. Terrena sunt; scilicet illa
 Vnde sicut terra aquas diuina impedit ne cla-
 re ibi uideatur. ita terrenas multas dectis
 tal impedire ne recte iudicent. sed lex dei que
 preceptum terrenorum predicat. quia aqua clara est.
 illi ideo dicit qui lucratual scias sectatur
 Ieremias. Quod est uis in uia egypti ut bibas a-
 qua turbidam. tumultuosa est; et infla-
 ua. Vnde per similitudines porcorum in relligione de quibus
 filii per digul cupiebat imple uentrem suum
 luc. xv. Siliques enim porcorum resonant et inflat
 pro tumultu que habet scilicet illa significant

aduocati per ranas de quibus leges exo. vii.
 et in ps. et dedit terra eorum ranas in pe re ip-
 sis; facia scriptura pacifica; Vnde dicit. Pax mil-
 ta diligentibus legem tuam et non; ill scandalum
 et in. Contritio et infelicitas in uis eorum et
 uia pacis non cognouerunt. et ysa. xlvii. Vnde
 non attendisti mei mandata facta fuisti; sicut
 fluueni pax tua. Scia enim dectoz animam
 non reficit sed potius famem temporalium in mittit.
 et quodam homines incitat. dum exteriorum
 apparencia querere fatit. ad quod potest referri
 quod leges in ysa. Quare appendunt argentum
 non in panibus; et labore uisum non in saturitate.
 Vnde breuiter dicam alie scilicet operatione sacre
 scripture scire non sunt. Vnde iohannes litteras non no-
 uit qui sacras ignorat. **De auaricia mi-**

sequitur de auaricia ministrorum ecclesie. lvi.

S ministrorum ecclesie circa qua habet in prede-
 mus. Primo dicemus de symonia. secundo de
 peccato edificancium syon in sanguinibus; et
 cio de peccato corum. Quarto tangemus de pe-
 cato mercenariorum. Quinto de signis auari-
 tie que apparent in ecclesia dei. Sexto de peccato
 in digne officium. Septimo de uicio pe-
 tatum in claustralibus. Octauo de auaricia
 scilicet. De symonia primo habet dicemus. Primo po-
 uemus que pertinent ad detestabilem symonie. se-
 cundo diuisiones que pertinent ad symoniam
 Octo uero sunt que faciunt ad detestabilem hanc.
 Primum; illud uerbum damasi papae. Omnia
 crimina ad operationem symoniace heresis que
 per nichilo reputant. In quo uerbo dupli-
 detestabilis ostendit. et quod ostendit exercere
 omnia crimina et que heresi operatur. et multas et

alul locis uocatur hehis pccm illd. Vñ
nichomin' pp. Statuim' decretū de symo
niaca triptica hehi. 7 sup illd. q. xxi. 7 et
thedral uendenciū colubal eūtit. Dic glo.
hinc; q. hehis symoniaca dāpnat' hehil
7 sup illd. 10. 11. De hūl qui colubal uente
bant 7 c. dicit ineli. 7 spūali dāpnatur
hehis symoniaca. 7 act. viii. ubi dicit petrus
symoni mago. Pniam age ab hac neq
ua tua. dicit ineli. 1. a duplici malo cupi
ditatis 7 prauē fidi. 7 inuitate symonia
ei qntū ad h. sūt herici q. estimat' ul' mē
te ul' fco q. in pccabile; sub uili pccio
cade 7 sepant corp' ecclie a suo capite
sicut herici ut inferuū ostendet. Secū
uō facit ad det' symoniē h. q. ipsa; spūa
lis sodomia. Sicut enī in sodomia corpali
facit oīa natām ille q. op' nate. sic in
symonia facit oīa grām. ille qui; opul
g're. q. a grā redēptus. 7 sicut in die iudi
cij obmutescet sodomita scdm int'p'tati
onē sui nōis q. hostis fuit nature q. eum
ferebat. Quantū enī in se; sodomita gen'
humanū destruit. sic obmutescet symo
niacul qui hostis grē fuit. a qua redemp
tus fuerat. 7 sicut scdm legem natalem
sodomia est maximū pccm ul' unū de
maximū iudicat' q. oīa natura. ita in
t'p're grē scdm legē ewangelicā maximū
pccm iudicat' symonia. q. pprie; oīa uia
grē. Prope enī facit oīa illd. q. x. Grātis
accepistis grātis date. Vñ recte significati
sūt symoniaci p sodomitas uolentes infrū
gē fores loth de quib; gen. xix. Jamq;

pp'e erat ut infringeret fores. 7 c. Tercū
q. facit ad detest' symoniē; magnū zelus
quē legunt' scā hūisse circa pccm illd. Vñ
iij. p. v. Dixit hehiscus ad gezi. Lepus na
ama ad hebit tibi 7 semini tuo in sempit
nū. 7 dñs in suo pmo aduentu n. legitur
oīa aliq. pccm ita exarsisse sic oīa illd
unde hū legitur exarsisse uendentes 7 emē
tes tetemplo. De pna eiectōe hētur 10. 11.
De sedā q. xxi. Venerat dñs iudicari nō
iudicare. 7 ut in mansuetudine peccata
toleraret. n. ut ea puniret. tam oīa illd
pccm imo figurā hūl' pccū mansuetu
dinē seruare noluit. s. q. uariū flagel
lo de funiculis fco mentas nūmulariorū
7 es 7 cathedras uendenciū colubas e
uertit. 7 licet pmut aduentus esset; mīe
iusticia tam de hoc pccō se intromisit
Vñ b. ad eugenū papā loquīs de peste
symoniē. Intuere inq. magrū n. parat
aures ut audiat. s. flagellū quo feriat
Verba ū facit n. recipit. n. enī sedet iudi
cans s. insequit' puniens cū. tū non
tacet. q. s. comū orōnis comū negocia
tois fecissent. g. 7 tu fac sibi erubescat
uultū tuū illi modi negotiatores si fieri
pot. si n. timeant. Timeant nūmularij
n. cōfidant in nūmū s. diffidat. abscondat
es suū a te scientes effunde quā accipe
pccōre. pp'e zelū quē habuit dñs oīa
illd pccm. Scptū; in ps. in psona eius
Zelus com' tue comedit me. 7 pccm iure
uoluit dñs patient' tolerare. s. illud p
carū noluit. Petrus 7 magnū zelum

hūit ita illd pccm qn dicit symoni
mago. Pecunia tua tecū sit in p̄dicatione.
ut leḡ viij. act̄. qn 7 resū habuit ecclia
ita h̄ pccm. Satis patet ill' qui canoni
ci iuris p̄tiam hūit. Quarto facit ad
detest' symonie. multiplex contumelia q̄
facit illd pccm dō. 7 ponemus ad p̄s
xij. de contumeliis istis. Prima 7 q̄ d̄m uē
dit 7 h̄ dupliciter. Primo qz uendit gra
ciam sp̄c sc̄i. Vn sup illd Jo xij. hys qui
colubas uendebat 7 c̄. Dic̄ glo. Sp̄c in
coluba apparuit. Vn p̄ colubā sp̄c ac
cipitur que symoniaci uendūt. s; sp̄c sc̄s
d̄s. Vendūt ḡ symoniaci d̄m. alii 7 uen
dunt d̄m cū xp̄m in sacramento altaris
uendūt p̄ pecunia celebrando. n̄ 7 p̄ua
contumelia ista. n̄ 7 aliq̄s ita paup̄ in mū
do qui n̄ multū in dignaretur si quis
ueller eum ducē ad for̄ 7 eum uenale
exhibē tamq̄ uementū unū. Tanta 7 ḡ
contumelia d̄o cū ipse uenalis exponitur
hys a quib; p̄cipue uenerandus esset.
Sufficē debet talib; qz xp̄c p̄ peccis eoz
semel uenditus fuit. Venditores isti de
teriores uident' uida in hys. v. Vendūt
imortale 7 iam glorificatū. uida uēdi
dit mortale in statu hūilitatis. maior
aut̄ contumelia 7 que fit alicui in statu
honoris quā in statu hūilitatis. Vnde
contumelia illata militi maior ē. quā si i
feratur comitello. Nec semel eū tm̄ uen
dunt ut uidas. s; plus quā centies mi
nori p̄cio eū uendunt quā uidas. Cre
dūt eū d̄m esse qz n̄ credebat uidas c̄

51 74
eum uendidit xxx. d̄. Judas 7 cum de hoc
peccō penituit. p̄uā ductus reddidit. xxx.
denarios quib; xp̄m uendidit. s; symoniaci
cū ad p̄uā ueniūt induci n̄ possunt
ut ea restituant q̄ p̄ symoniā acq̄sierūt.
Secūda contumelia 7 qz d̄m reuenditorē esti
mant qz n̄ 7 parua contumelia. Si enī aliq̄
rex uel comes ualde liberalis requirat sup
uenditione uestiū suaz ul' armorū p̄ mag
no malo h̄t. Quid mirū ḡ si p̄ malo h̄t
ille qui liberalissim' est largitor; oīm. qui
oīa que fecit ad largiendū fecit. quedā
ut eis largiret. alia ut ea largirentur.
qui munia sua dat 7 bonis 7 malis. 7 ḡtis
7 ingratis. amicis 7 inimicis. qui rogar
ur ab eo petatur. h̄c contumeliā inuuit
petrus cū dicit symoni. qz estimasti domū
d̄i possideri. q. d. Donatorē estimasti uēdi
torem. Idō enī dicit d̄s. Nolite facē domū
pat̄ mei domū negociationis. Donū d̄i domū
negociationis facit qui d̄m negociatorē esti
mat. Tercia contumelia 7 qz domū d̄i contemp
nit. cū illd qz adō p̄ciosum 7 qz p̄cium est
regni celoz luto t̄p̄aliū parificat. i. quo
7 ip̄m datorem contempnit ut patet in m̄
catorib;. Precipue ū cū dona eoz contempnū
tur. 7 h̄ multū sol; retrahē 7 ipsos liba
les hoīes a largiendo. Vn d̄s. viij. c̄.
p̄hibuit ne dona ei' talib; darent'. Noli
te inq̄ margaritas spargē ante porcos. i.
p̄iosa dona dare contempnib;. Quarta
contumelia 7 qz symoniā aufert dō ostiū ecclie
qd̄ d̄s maxime uoluit seruare. p̄ qz
se ostiū dixit. i. Jo. sic aliq̄s solet se pone

. De auaricia.

in medio ostii cui uult seruire ne quis ingre-
diatur nisi ex uoluntate eius in quo uerbo sig-
nauit dominus quod qui uolentiam ei faciet qui non
per eum intrabit. ad ostendendum est hoc quod ingres-
sum ecclesie maxime uult seruari. Intrauit
ipse ad discipulos ianuis clausis. Qui enim
ingressus boni uult seruire. solet apere uolē-
ti ingredi quantum minus potest de ostio. et illi
multum placet si ille qui debet ingredi osti-
o ostio clauso ingredi possit. Ad idem ostē-
dendum facit quod dixit dominus exo. xy. Postes
ostii sanguine agni inungi. quod saltem
ostium ecclesie quam proprio sanguine enim uo-
lo habere. hac de causa tradidit ipse clauem
ecclesie petro. quod annabat eum ardentius ceteris.
Et sicut est potest ostendi idem uel manifesta-
ri in munitioibus. que dum guerre sunt potest
solent precipue custodiri. unde turres con-
sueuerunt super eas fieri. Quinta contumelia
est quod symonia est parat ut ecclesia que sponsa
dei et aliunde grauida sit quam a sponso
suo. dum a spiritu sancto solo depredebeat quod figu-
rum est in beata uirgine que inuenta est ha-
bens in utero de spiritu sancto. et sic symonia
facit quod ipsa depredeat de spiritu maligno. Unde
mirum est quod sponsum eius omnino non deserit
eam. Joseph enim uoluit dimittere beatam
uirginem cum dubitaret unde ipsa deprede-
set. Sexta contumelia est quod dominum facit nutre
filios adulteros. Septima contumelia est quod filios
dei ex herede a patrimonio et filios dyaboli
ibi filios heredes constituit. iuxta illud ecc-
xyiiij. Omnis mulier relinques uirum suum
peccabit statuens hereditatem ex alieno ma-

trimonio. Octaua contumelia est quod dominum ydolatrie
facit ydolo auaricie eum offerens. Et in hoc
detestabilior est symonia alius speciebus auaricie
Symonie enim non sufficit quod alium dominum constituat
atque ipsum dominum ydolo suo imolat quem per
pecunia celebrat. magna contumelia est
domino alicuius castri si subditi eius alium consti-
tuerent dominum. Sed longe maior est si domino
constituto uerum dominum captum offereret. Non
contumelia est quod illud peccatum nulli loco nulli
personae defert alia peccata scilicet locorum defe-
runt. Nullus enim fornicaret in ecclesia. et uel
altare sed symonia ista est altaria inuadit. Unde
Ieremias xviii. dicit peccatum iuda exaratum esse in
cornibus aram ecclesiarum. per peccatum unde peccatum
clericorum intelligitur qui deberent uacari osten-
sione diuine laudis. Ista est que iuxta filium
uirginis ponit ydolum cupiditatis ut uide-
atur impletum illud daniel xi. Et erit in te-
plo abhominatio desolatoris. Symonia non depre-
do nec angelus eius intrat eum cum diuina celebri-
tur licet christus plenus sit. et in quantum homo
et in quantum deus. cum angelis suis. In his symo-
niaci deteriores demonibus sunt. quod demones
tinent christum et angelos eius. ipsi uero non. De-
cima contumelia est quod eisdem utitur symonia ad ho-
minum inquinatorem quod christus instituit ad
eorum sanctificationem. Unde boni uidetur triumphasse
dyaolum de ecclesia quam ecclesiam in pugnat ipse
armis. et qui de baculo proprio percutit eam. Unde
decima contumelia est quod latrones et sacilegos facit
obtinere locum et uicem dei. Symoniacum la-
tro est. Unde iohannes x. Qui non intrat in ostium in-
ouile ouium sed ascendit aliunde ille fur est

et latro. Vñ sup illd. q. xxi. Spelunca lat
 roni latro; qui lucra secatur qui n̄ dantes
 compati psequit. et dantes spualr uocat.
 et dñ lesione pximi cogitat. qñ latro sed;
 in spelunca. Sacrilegus; symoniac' qz sacra sc
 ra que latrocinuū suū exercent. Absurdū
 enī; dñe eum sacrilegū qui furatur uel
 rapit calicē alicui' ecclie. et n̄ dñe eū sacre
 gum qui furat' uel rapit totam eccliam
 cū calice et aliis q̄ ad eam p̄tinent. Dupli
 aut potest dici symoniac' fur respectu
 illi' cuius bona drectat eo nolente uel re
 spectu paupm quos bonis ecclie defraun
 dat. Vñ cū p̄lati uicē dī obtineat. qñ
 symoniac' p̄lati efficiuntur latro. et sacrileg'
 uicē dī in ecclia fungitur. Duodecima cru
 melia; qz eccliam dī uimentis et reptilibus
 replet. Suffodit enī murū ecclie. s. p̄latū
 p̄cipue si terrenus sit. iuxta illd gen. xlix
 Symeon et leui fr̄s uasa iniquitatis. et sub
 iungitur. In uoluntate sua suffoderunt
 murū. et interponit iacob qñdā orōne
 que frequent' facienda est; p̄lati ecclie
 In consilio inq̄t eoz n̄ ueniat aīa mea. mi
 nus enī p̄ciosum est; p̄lati ecclie habere
 in consilio suo hoīes demoniacos q̄ symoni
 cos. Suffosso aut muro ecclie intrat mul
 tudo reptiliū et uimentoz. iuxta illd eze
 x. Ingredere et uide abhominatoēs pessimas
 et subditur. et ingressus uidi et ecce omīs
 similitudo reptiliū et aīalium abhominatio.
 Cum aliq̄s luxuriosus in ecclia aliqua bñ
 ficatur. porcus tūc in ecclia ingredit'. cū
 aliquis amans lites et rixas p̄ficatur tunc

canus in ecclia ingreditur. *Qz multiplex dāp
 nū dō et ecclie ei' pueniēs d symō fac ad det symō.*

Quinto facit ad detestatoem symoniē *lvij.*
 multiplex dāpnum qz inde puenit
 dō et ecclie eius. Primū aut dāpnum est
 qz dñs p̄ eam qñ eccliam amittit. dñ amittit
 ingressū et egressū ei'. Non enī; dñs
 alicui' castri qui n̄ h̄t ingressum et egres
 sū in eo. ito dicebat ps. Dñs custodiat in
 tuitū tuū et exitū tuū. et c. Aliud dāpnum
 est qz eccliam que deb; esse hinculū filioz
 dī dicit in speluncam latronū. iuxta illd. q.
 xxi. Scptū; domus mei dom' orōnis uo
 cabi. uos at̄ fecistis illā speluncam latronū.
 In hys deteriores uident' esse p̄lati eccliaz
 p̄ncipib; sc̄larib; qz illi in potestate sua
 spelucas latronū n̄ tolant. claustra iqua
 symoniace intratur que iudicio dñi sūt spe
 lūce latronū sunt latrones qui patibulo
 inferni sūt iam ad iudicium. Aliud dāpnum
 et qd ubi d̄s debuit honorari exercetur ydo
 latria. Illi enī quos *aur' et argentū*
 introduxerūt argento et auro p̄tea qñ dō
 seruiunt. Vñ in osee viij. Ipsi regnauerūt
 et n̄ ex me. Principes exiterūt et n̄ cogno
 uit argentū suū et aurū suū fecerūt s̄ ydola.
 Qui dignitatē emit iussit postea uendē
 que ad dignitatē p̄tinēt. Vñ sup illd. viij.
 act. de symone mago dñe glo. Sp̄m emē
 uolebat ut alius uendens plus accipe pos
 set. et sic dñe b̄s b̄. Qui infidelis intrat et n̄
 p̄ xp̄m intrat. qd nisi infidelis agit. et d̄
 xp̄m ex quo xp̄c n̄ introduxit aliquē
 in ecclia p̄t n̄ recognoscat ip̄m. Vñ pet̄.

introducitur ab ancilla ostiaria in arum p̄n-
cipis sacerdotū dixit se xpm̄ n̄ cognoscē. Ancil-
la ostiaria caro ē que h̄t. v. sensus q̄i ostiaria
est Ancilla ḡ ostiaria illū introducitur quē
carnalitat̄ introducitur. Aufert ḡ symonia
ecclesie sp̄m̄ se m̄. q̄ uidet̄ esse significat̄ qd̄
ignis sac̄ qui p̄ lxx. annos babilonice cap-
tuitatis uixerat sub aquis extinctus est
antiocho uendente sacerdotū et iasoni
sic dicit auḡ. P̄ quē ignē figurabat̄ sp̄c̄ l̄s
et h̄; maximū dāpnū qd̄ possi fieri eccē
di. sicut maximū dāpnū q̄ possi infri
corpi; si auferatur ei sp̄c̄ a quo h̄t totū
suū ualorē. Symonia enī facit q̄ eccia que
sponsa di; et debet dō filios genare ge-
nerat monstruose talpas serpentes et etiā
asinos cornutos. cū in aliq̄ eccia canoni-
catur et p̄ficiatur aliq̄s auarus Possunt
dicē canonici illi eccie. mat̄ nr̄a d̄rēm
nobis generare debuit. p̄ fr̄e nob̄ talpam
generauit. Cū ū canonicat̄ aliq̄s detractor
tūc serpente genat eccia illa iuxta illd̄ exo.
Si mordeat serpens in silencio nichominū
h̄t qui occulte detrahit. Cū uō aliquis in-
disceret̄ ep̄atur in aliq̄ eccia. tūc asinus
cornutus in ea nascitur. sicut enī aliud;
stolidū micratū quā asinū cornutū. Asinus
enī; p̄ stoliditatē cornutus p̄ micram.

Ad detest̄ symoniē fac̄ q̄ h̄ peccm̄ reddit ho-

exto fac̄ minie exosū dō et hoibz. . lxx.

S ad detest̄ symoniē q̄ h̄ peccm̄ reddit

hoiēm exosū dō et hoibz. Vñ in ecc̄. xx.

Qui potestātē sibi assumit in iuste odiet̄

glo. dic̄ a dño et hoibz. frequēter enī licet

symoniā sit occulta. tū hoiēm reddit deo
et hominibz exosū. Punit enī eū d̄s in h̄
ut apd̄ hoies grām n̄ habeat. Septimo
facit ad det̄ symoniē h̄ qd̄ ipsa uiciat radi-
cem. Vñ ea que secūtur uenenata sunt
ul̄ saltē inuicta reddidit. Ad q̄ referri pot̄
illd̄ osee x. Radix eoz̄ exsiccata ē fructū
neq̄ faciet. Octauo et ultimo fac̄ ad det̄
symoniē h̄ q̄ symoniaci difficile saluāt̄
et h̄ duabz de causis. Primo p̄r magnitu-
dinē pecc̄. Secdo qz oportet resignare b̄n-
ficiū q̄ symoniace acquisierūt. Vñ sūt
q̄i uasa d̄yā. Piscis qui in nassam in gres-
sus; n̄ de facili p̄ locū quē intrauit reg-
ditur. et p̄ aliū locū n̄ exit n̄ captus. sic
ñ de facili renunciat hō b̄nificio q̄ symo-
niace h̄t et aliter n̄ saluat̄. Vñ q̄i unum
pedē h̄t iam in inferno. Vñ diligenter de-
b; homo cauere quō intret ecciam. Asti
enī caueat sibi in inferno q̄i ponit pedē
suū. Ico dicit̄ ecc̄. iij. Custodi pedē tuū
ingrediens domū domini. Qui emit
b̄nificiū ecclesiasticū simul; illi qui emittit
ut magna moles terre sup̄ eū caderet
que eū opprimeret et n̄ p̄mitteret eū sur-
gere ad difficultatē saluandi q̄; in sy-
moniaci pot̄ referri illd̄ jē. xv. ij. Pec-
catū uide sc̄ptū; stilo ferreo in ungue
exarātū sup̄ latitudinē cordis eoz̄. Per
iudā clerici intelligunt̄ quoz; in iudē
Iffellioni diuine laudis. ad q̄s p̄tinet
peccm̄ symoniē. qd̄ innotuit sc̄ptū esse
q̄i in delectibz p̄ h̄ q̄ dicit̄ sc̄ptū stilo
ferreo qui ydoneū instrumentū; ad

scribendū. 7 p h qd dicit scptū in adama
 te simili ungui. i. mudo 7 plano. Scripta
 enī in tali matia facta dicitur durat. s; quia
 scptura q̄ in teletib; pot' amitti ito sub
 ditur exarati sup latitudine cordis eoru.
 7 ostendit q' h scptura fit in tabula cord
 que n̄ potest ab eis ul' amitti ul' relinqui
 ad eandē difficultatē ptine qd dicit pete
 symoni mago. act. viii. Penitentiā age
 ab hac nequicia tua. 7 roga dñm si forte
 renuitat t' h cogitatio cordis tui. Infel
 le enī amaritudinis 7 obligatione iniqui
 tatis uicō te esse. **Diuisiones q̄ faciūt ad det'
 symoie: 7 q̄ ptinent ad symoniā. .lx.**

Post ista ponende sūt diuisiones que
 faciūt ad det' symoie: 7 que ptinent
 ad symoniā. de quib; tñ tres ponemus.
 Et 3 pma diuisio q̄ int' eos qui symoniā
 amittūt. Alij enī amittunt emendo ut
 symon mag' qui ppeie symoniaci dñr.
 Alij uō amittūt eam uendendo ut gyeu
 qui gyeuice uocant'. aliqui large uocant'
 symoniaci risti 7 illi. Seda diuisio 3 scdm
 diuisiōē munerū que p symoniā amitt
 titur. Comittit' aut' symonia quadrupli
 ci mune. uidelicet cū quis obtinet aliqd
 spūale p pecuniam ul' p adulationē uel
 p pces carnales ul' p sordidū obsequiū.
 De pmo legit' iij. re. xiiij. q' quicūq; uole
 bat implebat manū ieroboā 7 fiebat sac
 tol' excelsoz. 7 sequit' q' ppter hanc cām do
 mus ioboam euerfa 7 deleta de sup face
 terre. Si uenditio sacerdotu ycoloz sic uī
 dicata 3 a dño. quō uindicabit' uenditio

ueri sacerdotu: Adulatio uō ualde timen
 da est. Valde enī penetrat cor hoīs 7 q̄ in
 sensibili. ppter q' uocat' oleū in ps. Oleū
 aut' peccōris n̄ inpinguet caput meum.
 7 alibi. Intrauit sic aqua interiora ei' 7 sic
 oleū in ossib; ei'. Et fit sermo de maledcōs.
 Adulatio oleum 3 7 maledcō. Oleum
 in quantū delectat. maledcō in quantū
 tormenta parat. Vñ glo. sup illū locum.
 Que male delectant dñr maledictio qz
 tormenta parant. Apab; aut' carnalibus
 diligenter cauend' 3. Vñ b. Vbi n̄ licet fa
 cē quis locū roganti ali' p illo. ali' forte
 p se rogat. p se iam iudicatur 3. exemplū
 n̄ acquiescendi pab; carnalib; dedit nob
 dñs Jo. ij. Vbi dixit mri sue uolenti ut
 faceret miracū. Quid m̄ r' t' mlt'. In
 uent se n̄ h're ex ea potestate faciendi
 miracū. 7 q̄. xv. Non exaudiuit mactera
 petentem ut daret hāc potestatem
 iacobo 7 iohi. ut un' sederet ad ext' in regno
 eius 7 alius a similib; . Exemplū 3 n̄ rogā
 di p bñficio nepotib; optinendo hñs ingai.
 xvij. ubi abrahā rogauit dñm ne sodomā
 destrueret. Non enī uoluit rogare eū speci
 alit' de nepote suo loth ut eum
 ab incendio libaret. 7 dicebat cantoz pisen.
 bone meū. q' uix rogass; p bñficio nepoti
 suo ipetrando. qui noluit rogare dñm ut
 nepotem suū ab incendio libaret. De illo
 ū qui p obsequiū uult obtinē bñficiū
 dic' b. arcuit. sedulas exploratoz. sequit'.
 obsequitur. Similat. dissimulat. manib; 7
 pedib; repens. si quō possit se introduce

in primoniū crucifixi. Tercia diuisio; scdm diuersitatē eoz que uende simoniaci uolūt qz inter bona spūalia q̄ ipsi uende uolūt quedā sunt spūalia qz illi offerūt ul' auget' grā sp̄s sc̄i ut orōnes ecclie. Quedā ū spūalia qz illi offerunt ul' augetur grā sp̄s sc̄i ut sit' sacramta ecclie. pret' q̄ matrimoniu' r' socie- tal' eccliaſtica r' officia ul' dignitates ecclie. Quedā ū dñi spūalia a quibz hētur sp̄s sc̄s ut sc̄ia r' uirtus. Sc̄ia enī hētur in q̄- tum illuminās r' itō phibet' uendi sc̄ia in p̄i. vbi dicit. Nolite uende sapiām r' doctrinā r' intelligenciā. uirtute tamen hētur sp̄s sc̄s in quantū efficiēt aiām. Quedā ū dñi spūalia qz p̄ ea ostendit' hēri sp̄s sc̄s ut miracula. Quedā ū di- cunt' spūalia large sup̄to noīe. qz spūa- libz exercitiis deseruiūt. ut uasa r' uestes ecclie. Quedā ū dñi spūalia ul' a quibz illi sustentat' qui spūalibz exercitiis se- in centi. ut sunt decime. S; ista duo ultra genera pot' dicenda sūt annexa spūa- libz quā spūalia **De peccō edificantiū**

D **hion in sanguinibz. lxi.**
 Post peccm̄ simonie dicens; de peccō edificantiū hion in sanguinibz. tria sunt que possunt face ad det' h' peccati. Primū; maledicō quam facit talibz sp̄s sc̄s. Abac' 1. Ve inquit qui edificat ciuitatē in san- guinibz; r' p̄parat urbem iniquitate. r' p̄ iniquitatē ul' ad iniquitatē. Collatio bñficioz sc̄a sanguineis quedā p̄para- tio; ut heant urbem ecclie dōrdē ad omniē iniquitatē quā face uoluerint.

Secō ualent ad detest' h' uici diuisa ex- empla r' uerba sc̄pture. r' de exemplis iusti- cat ponē. vii. Primū; qd de carthone leg' qz nullū dilexit p̄nato amore. nullum odiuit p̄nato odio. Scdm; exemplū abrahe cui p̄cepit dñs. xxij. Gen. qz of- ferret ei unigenitū suū in holo caust' idem uolens ostendē in sc̄o illo qz p̄ca- docuit in uerbo. Vbi dicit. Qui n̄ ode- rit patrem r' matrem p̄t me n̄ pot' m̄s esse discip̄s. Abraham figurā tenet p̄ latorū. quos n̄ uult d̄s carnalē amorē hēre ad parentes suos. imo uult illos paratos esse ad inficiendū eos si ipse p̄cepit. vñ exo. xxxij. dicit moyses fili- is leui. cū omisist' peccm̄ ydolatrie occidet' unūq̄sq; suū frēm. r' amicum r' p̄xi- mū suū. Tercū exemplū; melchisedech de quo ap̄ls ad heb. vii. Melchisedech rex sa- lem sacerdos d̄i sumi. r' subuungit. sine pa- tre r' matre. r' sine geneologia. n̄ facit men- tionē de patre r' matre melchisedech. qui ip̄e figurat sacerdotes noue legis. ut ostēdat carnalē amorē longe debet esse a sacerdo- tibz. Quartū exemplū; moyses. de quo hētur am. exo. qz cū iret ad libationē ipsi r' duceret uxorem suam r' filios suos cum ess; itinere in diuisorio uoluit eū dñs occidē. sciebat enī dñs ei uxore r' filios fore in peduīto. Quintū est exemplū in exo. viij. vbi dicit ietro ad moysen. p̄uide de omni plebe uiros potentes r' timentes dñm in quibz sit uital' r' qui oderint auari- ciam. r' constituē ex eis tribunos ex oī plebe

n̄ de sanguineis s̄sunt r̄bunol s̄stutūe
 z uiros potentes n̄ puerulos sic̄ hodie fit
 in eccl̄a pueriles h̄c tradunt̄ eccl̄e q̄ eas
 n̄ possunt fecundare s̄ uicarios ponunt
 cū ualde ridiculosum sit matrimoniu ali
 qd̄ trahē qui n̄ pot̄ fecundare p̄t solā
 fiducia ponendi uicariū. Septim̄ exemplū
 in m̄s̄ xxvi. ū diē d̄ns moysi. Contem
 plare terrā quā daturus sū filiis isrl̄. cūq̄
 uideris eam ibis tu ad pplm̄ tuū. cū re
 spondit moyses. Pudeat d̄ns d̄s sp̄m̄
 omnis carnis hoīem qui sit sup̄ multitu
 dinem hanc. Et d̄ns ad eum. Tolle iosue
 filiū nūm̄ in quo s̄ sp̄c̄ d̄ni. Non peccat
 moyses aliq̄ de filiis suis s̄stutū ducem
 v̄n̄ jō. moyses amicus d̄i cui facit ad faciē
 locutus s̄ d̄ns. Potuit itaq̄ successores p̄n
 cipatus filios suos facere z p̄riam
 relinquere dignitatē s̄ extraneus de
 alia tribu eligitur iosue ut scirent̄ p̄n
 cipatū in p̄p̄os n̄ sanguini s̄ferendū esse
 s̄ uite merito. D̄ns z̄ inuit̄ ibi quales
 sunt eligendi. ubi dixit. Tolle iosue i quo
 s̄ sp̄c̄ d̄ni. Septim̄ z̄ exemplū in petro
 cui dedit d̄ns p̄ncipatū eccl̄e. m̄. xv. Quia
 ardentioris amoris erat. hebat d̄ns cogna
 tū ḡmanū magis licitū. s̄ iohem. n̄ mi
 nor honestate q̄ uirgo erat z̄ int̄ ceteros
 dilect̄. soluit t̄n̄ ei dare p̄ncipatū eccl̄e.
 mat̄e suā s̄mendauit ip̄i ioh̄i q̄i carnem
 carni. s̄ eccl̄am s̄mdauit petro q̄ eū ar
 dentius amabat. Octauū exemplū s̄ acc̄
 i. ubi leḡ q̄ apli stauerunt duos. s̄ ioseph
 z̄ marthiam ut al̄ eoz̄ aplatū uide susci

pet. Et cū ioseph iustus ess̄ z̄ h̄eret tres fr̄s
 ap̄t̄os. s̄ iacobū minorē. symonē z̄ iudam.
 duos cognatos. s̄ iacobū maiorē z̄ iohem. z̄
 ipse d̄ns est. cognatus tamen
 marthias ei placuit. **De uerbis sacris q̄ sūt**
sequit̄ de uerbis s̄ carnale amore. lxx.
Scripture. q̄ ualent ad detest̄ carnal'
 amoris. z̄ primo ponamus illd̄ q̄ legit̄
 deut̄. xxxiii. ubi moyses b̄ndixit filius
 leui. qui dixit p̄ri suo z̄ m̄ri sue nescio uos.
 z̄ fr̄ib; suis ignoro uos. z̄ nescierūt filios
 suos. h̄i custodierunt eloquiū tuū. illi
 qui h̄nt carnalem amorem uix possunt
 mandata d̄i seruare. malū enī q̄ p̄ se nō
 faciūt. faciūt p̄ parentib; suis. Tales enī
 ostendūt intrare p̄ angustā portā. cum
 p̄ amorem ligant se simul ut unus int̄
 re n̄ possit n̄ om̄s intrent. Iuuant enī se
 inuicem z̄ in malis. quō intrabūt xl̄ siml̄
 s̄gregati p̄ artā portam p̄ quā uix unū
 intrat. Sec̄do ponamus illd̄ uerbu p̄s. Non
 s̄ggabo uentilā eoz̄ de sanguib; i. non
 erūt carnales uentus eccl̄e sicut fuerūt
 synagoge. Tercio illd̄ jo. j. Qui n̄ ex san
 guinib; neq̄ ex uoluntate carnis n; z̄ ē. z̄
 loquit̄ de ill̄ qui credūt in noīe xp̄i. Qū
 to illd̄ m̄. xvi. B̄s et symon bariona q̄
 caro z̄ sanguis n̄ reuelauit t̄ z̄ ē. Cuius
 contrariū dici pot̄ p̄elato qui ex carnali
 amore s̄fert b̄nficia tua. Ve t̄ symon
 n̄ bariona s̄ sathan q̄ caro z̄ sangs̄
 reuelauit t̄ n̄ pat̄ m̄s qui s̄ in celis
 Quinto illd̄ uerbu d̄ni. qui amat pat̄re
 z̄ m̄rem plus q̄ me n̄ s̄ me dignus.

Sexto illd̄ m̄ viij. Qd̄ dixit dñs uni de disci-
plis suis roganti ut p̄mitteret eum sepelire
p̄rem suū. Sequere me inquit ⁊ p̄mitte mor-
tuos sepelire mortuos suos. Solut̄ disciplinā
exhibere p̄ri suo offm̄ sepulture. cū tamē
illd̄ offm̄ sit unum de officis maxime de-
bitis inter amicos. Jo. Ob amorem xp̄i ob-
mittenda; sepultura patris p̄ cui⁹ ⁊ amore
nullus; relinquēdus in humatus. Septimō
est illd̄ m̄ xvij. Si manus tua ul' pes tuus
scandalizat te abscide eū ⁊ c. ⁊ uim. Si ocl̄s
tuus scandalizat te erue eū ⁊ c. Manus est
ad uitos ualde necessari⁹ ul' pes. Ocl̄s ocl̄ia
rius ualde necessari⁹ a quib; tollerabilius;
separi quā a dō sepāremur. Nec mirū cū
d̄s caput aīe sit. abscisio uō capitis indu-
bitant̄ magis timenda est abscisio ma-
nus ul' pedis. s; multi semimortui siue se-
mivivi. iuxta illd̄ luc. semivivo relicto. De
abscisioe capitis sp̄ualis n̄ curant. sicut
corpus mortuū de abscisioe capitis n̄ cu-
rat corporalis. Octauū; illd̄ m̄ iij. q; dixit
dñs turbe dicenti sibi. Ecce mar' tua et
fr̄s tui foris stant querentes te. Que ē
inquit mar' mea ⁊ fr̄s mei ⁊ respiciēs eos
qui in circuitu erāt ait. Ecce mar' mea ⁊
fr̄s mei. qui enī fecerit uolūtātē patris
mei ipse m̄s frat' ⁊ soror ⁊ mater est.
Honū; illd̄ Gen. iij. Quā ob rem reliquit
homo patrē ⁊ matrē ⁊ ad hēbit uxori suē.
Amor filioꝝ sp̄ualū quos generat p̄latus
de eccl̄a a dō deberet amorem ei' attrahe
ut parentū carnaliū obliuiscerent̄ in q̄
instruuntur aīa. Arbor enī humorem

naturali mittit ad ramos ⁊ n̄ ad radicē.
De malis q̄ sequūt̄ ex carnali amore. lxxij.
Tercio ualet ad detestatiōem carnalis
amoris in ministris eccl̄e. multiplex
malū qd̄ facit h̄ peccm̄ in eccl̄a di. Et est
p̄mū malū q; oclm̄ eccl̄e in multis locis
sanguine opit. ita q; ī multis locis n̄ p̄
uidet eccl̄a te oculo quā de calcaneo. Ocu-
lus eccl̄e clerus est. quē carnalis amor ali-
cubi sic excecatur ut muliercule meli' uide-
ant in sp̄ualib; quā ipsi ut uidatur illd̄
p̄ph̄e impletum. sicut sicut p̄ls sic sacerdos.
Secūm malū; qd̄ q̄ inutilem reddit ⁊
stitutionē illam eccl̄e que; de cōtinēcia
seruanda ab his qui sacros ordines h̄nt
hoc enī institutū; ad carnalem amorem
excludendū ab eccl̄a. s; sicut dicit alexand̄
p̄. d̄s abstulit nobis filios. s; d̄yā dedit
nobis nepotes. Tertū malū; q; carnalis
amor; quasi qd̄dā bitumen quo archa
eccl̄e bituminata est hodie ne sp̄s sc̄s in-
tret in eam. iuxta illd̄ Job p̄mil' ubi lo-
quitur de uehemor. Corpus eius q̄ sca-
ta fusilia opactū ^{quia} mis se se p̄mentib;
una uni iungitur ⁊ nec sp̄uacm̄ qui-
dem incedit p̄ eas. hic bñ apparet cum
aliqua electio ul' corruptio debeat fieri
in aliqua eccl̄a. Quartū malū; q; car-
nalis amor ē quasi quedā cathena qua
ligatos simul custodit d̄yā ministr̄s eccl̄e
ne ei euadāt. sicut due eque solent simul
ligari ut una aliam custodiat. Si enī
unus illoꝝ qui carnali amore ligatus ē
ad religionē uelit transuolare. amor

parentū retinet eum. Quintū malū est infidelitas magna quā facit h̄ peccm̄ in ministris ecclē. Que infidelitas tripliciter pot̄ ostendi. Primo sic si p̄nceps aliquis p̄gre p̄ficiens t̄t̄o d̄uī; alicui de subditis suis terrā s̄ t̄p̄ oportuno filius suis diuidendā. 7̄ subditus t̄ram illā p̄p̄riū filius diuidet. 7̄ filios p̄p̄rios exheredaret. nūquid infidelis nate est. Sic p̄lati ecclē nate infideles sunt qui p̄monū xp̄i q̄ filius d̄i dare debent s̄ sanguines suos tribuūt. Secūdo pot̄ ostendi infidelitas ista p̄ illō uerbu bi. b. Quia res inquit ep̄i habent ad manū cui credant aīas. cui aut̄ credunt facultates suas n̄ inueniunt. Et subdit inde liquido datur̄ intelligi qd̄ paciētiā ferimus iacturā xp̄i q̄ nr̄am. Quādoq; aliquis ep̄e alicui nepotulo suo v. milia aīarū d̄m̄st̄it cui v. pura n̄ d̄m̄st̄it. Tercio potest ostendi infidelitas p̄latoy p̄ h̄ q̄ ipsi sunt infideles erga cōsanguineos suos quibz b̄nficia ecclēastica d̄ferūt. q̄ sic pot̄ ostendi. s̄m̄qd̄ dauid iniquus 7̄ infidelis fuit erga iriam quē fecit poni ex aduerso belli ubi fortissimū erat pluum. ut leḡ 1. 12. xi. Sic infidelis est ep̄e qui nepotulo suo p̄lationem d̄fert. cū sciat eum in bellem 7̄ sciat totū pondus p̄ly sp̄ualis uersū sup̄ p̄latos. Vñ 1. 12. xxxi. leḡ q̄ totū pondus p̄ly uersum ē in saul. It̄. Aunq; pharao īiquus fuit in paruulos iudoꝝ cum p̄cepit p̄lo suo ut qd̄ nasceretur ex iudeis masculini sexus in flumine p̄ce-

rent. Sic iniqui sūt p̄lati in nepotulos suos. quos in flumē deliciaꝝ 7̄ diuiciaꝝ p̄ciūt ubi sp̄uali submerguntur. Vñ nepotuli h̄modi d̄sueuerūt esse leccatores. Præterea que maior impietas quā sup̄ p̄erulū unū ponere onus ipsi angelicas humeris foemudandū gyganibz iux portabile. Ad p̄mū p̄inet illō b. Parati sunt filij hoīm ad honores ad celsitudines graduū cœliasticoy. ipsis 7̄ angelicis humeris foemudandos. ubi caulibz aīe legitur un̄ angl̄s deputatus esse. Ad scdm̄ p̄inet illō job xxvi. ecce gygātes gemunt sub aquis. i. p̄fectissimi uiri sub p̄lis. Que maior impietas q̄ illi qui inbecillit̄ est acō q̄ stare n̄ pot̄ qui in aduentu cui libz temptatiōis cadat subponere unū castrū magnū. ul̄ unā magnā molam. De onere isto uidetur d̄queri moyses xi. xii. dicens. Cur iposisti pondus uniuersū p̄li h̄ sup̄ me. fortem oportet esse colūpnā sup̄ quā ponitur comus una. Quanta ḡ fatuitas est sup̄ uirgam unā 7̄ harundineam uil lam unā ponere. Sextū malū ē qz peccatū illō facit p̄latos ecclē relinquere amicū fidelissimū 7̄ p̄p̄inquissimū p̄ amicos carnalibz qui uerū inimici d̄i pot̄ sunt iuxta illō p̄ph̄. inimici hominis domestici eius. Amicus fidelissimus xp̄c est quo nullus maiorē caritatē h̄uit. De hoc amico legit̄ eccl. vi. amico fidei nulla ē d̄paratio 7̄ n̄ ē digna pondatio auri et argenti. Vñ usualit̄ dicitur. Amplius

De Auaricia.

ualet amicus in platea quā aurū in archa.
Valor huius amici in morte apparet. quā ce-
teri amici hominē relinquit. Hecit homo
quod amicitia amittendo istū amicum
donec p̄t mortē quā eum arguet sc̄ia
sua dicens. Dñm qui te genuit deliquisti
et oblitus es dī creatoris tui. Vñ Jē y. Ar-
guit te malicia tua et aduersio tua incre-
pabit te. Scito et uide quā malū et ama-
rū reliquisse dñm dñm tuū. Iēo dicit in
ec̄. Noli fieri p̄ amico iniquus proximo.
Et xp̄o qui p̄pinquissimū et inter amicos tu-
os. unde proximus uocatur luc̄ x. ubi dicit.
Quis horū proximus et uideretur fuisse illi qui
inadit in latrones. Et subdit. Qui fecit
mīam in illo. hunc p̄ ceteris amicis adhe-
re debemus. Vñ dō. q̄ aut ad heretē dō
bonū et. Septimo et peccm̄ illud radix et
oc̄o multoz magnoz peccoz. Vñ inuidia
fuit h̄ peccm̄ iniciū malicie et. Et amore
enī carnali q̄ habebat ad uxore et libos
suos. murmurauit ip̄s de effusione un-
guenti. Vñ Jo. xij. Quare hoc unguentū
nō uenditur. ccc̄ denariis et dactū et eguis.
Et subdit. Dixit autē h̄ nō q̄ de egenis p̄-
nebat ad ip̄m. s̄ q̄ fur erat et latro et
loculos h̄us ea que mittebantur portabat
Vñ uenditōe dñi dampnū illd uoluit
recōpensare sic dicit glo. sup̄ illd q̄. xxvi.
Tunc abut unū de xij et c̄. Dāpnū de effusi-
one unguenti uult magrū precio cōpensare
Dicit in t̄li. Non timuit iudas dñm. s̄
trade ut acquireret q̄ daret eis q̄s car-
nalis amabat. Sic plati quibz dñatur

amor carnalis nō timent amittere symoni-
am ul' alia enormia peccā. ut sanguine
os suos p̄moueant. et sic iudas meruit
p̄uenire ad suspendiū. q̄ loculos dñi ha-
bens dabat uxori et filiis q̄ dandū esset
paupibz licet eis pauca daret. Quid me-
retur ille qui nō uxori. s̄ scubine dat q̄
paupibz dandū est. et sanguinibz quibz
minut dandū est. quā filiis dat offm̄
dispensandi res paupm̄. quos scit ex-
pensuros eas in uanitates et uoluptates
Non sic faciebat dñs. De h̄ dicit glo. sup̄
q̄. xvij. Cum qui p̄mo ascenderit tolle
et ap̄to ore inuenies statem. Iuda om-
nia in loculis habebat. s̄ res paupm̄ in
suos usus uertē nephas dixit ad ip̄m
dans exemplū nob̄. s̄ ananias qui reti-
nuit ea que danda erant paupibz sic
est punitus licet habuisset ea de uenditōe
p̄p̄rii agri ut leḡ actiū. v. Quali puni-
entur illi qui sibi et suis retinent que
paupibz danda essent. que nō de suo p̄-
monio hnt s̄ de patrimonio xp̄i. Itē si
septē uiri qui electi erant ab ap̄tis ut
p̄ essent mensis furati fuissent q̄ dan-
da erant paupibz. nūq̄ uerisimile est
q̄ petrus in eos uindicasset. sic in anania
uindicauit. et ut breuit̄ deludamus
plus nocet amor carnalis in ministris
ecclie quā symonia. t̄p̄lica ratione. Pri-
mo q̄ peccm̄ symonie exolum et magis
hoibz quā carnalis amor. Vñ multi sūt
qui dedignarent̄ symoniā amittere q̄
enī nō dedignarentur nepotulis inuitu

sanguinitatis beneficia ecclesiastica offerre
 Immo iuenitur h peccm in uirib qui
 sa uidentur esse. Secdo q Platus q h
 carnale amore plurib; uult acquirere
 beneficia qua symoniacus in qutu talis.
 7 ito plura oportet eu rape. Vn sepre
 epatus n sufficerent ei cu plures san
 guineos ht. symoniacus n curat nisi de
 uno. Tercio q acius libatur qs a pec
 cato symone q a pcto carnalis amoris.
 In morte eu salte resignat symoniacus.
 beneficio symoniace acquisito. S; platus
 carnalis in morte uult nepotulos su
 os renne beneficia quib; indigni sunt.
 Hora archa tli reducta fuisse ateri phi
 listinoy uacul n reflexis ad ferus suos
 licet eol herent ut leg. 1. 2. vi. Sic ec
 clia de malo statui in quo 3 p magna
 sui parte n exibat n illi quoz 3 traher
 eam carnalem amore. deposuerunt.

Post pctm **De peccato choritarii.**
 edificanciu syon in sanguinib;
 dicendu 3 de pcto choritay q omitt
 ritur cu aliquis intrat in ecciam di
 p uolenciam ut p pces armatas pn
 apu ul' maioz platoz eccie. Archiepe
 cu 7 epe n pot' precepe minoz plato
 ut det ecclesiasticu beneficiu nec 7 potest
 dare illd ai minoris plati sit pmo illd
 dare nisi in casu in pena male dantis.
 Sicut maioz dñs terrenus feoda mino
 ris dñi n potest dare nec pape ei ut
 det. Primo g ostendem' q detestabile
 sit pctm illd p pena qua legit' dñs

puniuisse illd peccm. Secdo p diuisas si
 militudines. Tercio p malu q puenit
 inde eccie di. Inuenitur aut' dñs puni
 uisse peccm illd tripli. s. exustione. tre
 absorbitoe 7 lepra. De exustione legit'
 xvi. nuu. q chorv. e. ce. 7 l. de maiorib;
 leuitat igne diuino succensi sut qz sacer
 dociu rape uoluerut. 7 ibide legit' de
 dathan 7 abyron qui ducatu moyli in
 uiderut ut essent in tribu ruben cui in
 re pmogeniture uidebat' deberi quod
 duruta 3 terra sub pedib; eoz 7 aprens
 os' suu deuorant eol cu tabnaclis suis
 7 uniuersa sba eoz descenderunt uiu
 in infernu. De lepra u leg. iij. 2. xv. de
 ozia qui in festiuitate ppiatois indu
 tul stola ponticali intrauit in templu
 ut incensum poneret. 7 fcs 3 tremorul
 7 pcussus 3 lepra in facie 7 fuit leprosus
 toto tpe uite sue peccm illd maus est q
 pctm symone. sicut asserit aug. dicens. Quis
 dubitet deteri esse omittu q grau' est ui
 dicandu q 7 p file pot' ostendi. Graui eni
 peccat raptor qui facit uolenciam qua fur.
 7 grauius peccat q uolenciam facit alicui
 mulri q qui donis facit eam desentire sibi.
 Sic graui' peccat q p uolenciam intrat
 i ecciam qua qui symoniā. Quanta aut
 otumelia que fit do in pcto isto pot' mani
 festari p h. qd pncipes p tanta otumelia
 hnt cu aliquis uxores eoz exhonorat co
 tumeliam 7 uolenciam eis inferendo. Vix
 eni pacificari possunt. Quanta aut otu
 melia est telesti regi cu ostiu eccie que

De Avaricia.

spontā ei; frangit; et uolencia ei fit. Valde
possunt timere tales ne in eo in quo peccat
puniantur ne ab ingressu eccē triumphan-
tis oīo phibeantur. Non; parua otumelia
q; dño oīm a suis in rra inferat uolencia
Accidit aut; q; p̄ illd peccm q; in ecclesia
oīo indigni pmouentur. Vñ y. macha-
ny. de menelao. qd acceptis a rege man-
datis uenit nich; hñs dignū sacerdotio. Et
h; aut; peccō accidit destructio eccē. Vñ
leg. iij. n̄ch. xij. de alchimo quē rex de-
metrius constituit sacerdotē qd multo plus
male fecit filiis isrl; quā gentes. h; peccm
dissuadet apls ad heb. v. dicens. Nemo s;
assumat honore; s; qui uocatur a dño tā
quā aaron. Aaron ostensus; dignus sa-
cerdotio p uirgā que fronduit; et floruit;
et fructū fecit. Et hic; primus modus quo
quis a dño uocatur ad honore; cū aliquo
miraclo ostenditur dignus honore. Se-
cundus modus; cū aliquis ostendit; digni-
tate aliqua uoce lapsa de celo. ut io-
sue de quo nu. xxvi. et b; nicolaus. et xpc.
de quo m. xij. hic; filii; m̄s dilecti ipm audi-
te. Tertius modus fuit p sortē qua mathi-
as ostensus fuit digni aplati. Quartus
modus; p canonicā electionē. s; hodie
electio canonica scā; dyabolica. Qñ enim
in ecclesiis plures erant boni q; mali. tūc
electio que; qñ scdm pluralitatē p̄ctorū
erat bona. Plures enī erant filii qui elige-
bant dō. illis qui eligebant dyabolo. S; in
contrario; Cum enī plures sint boni q;
mali in ecclesiis plures eligunt scdm uolu-

ntatem dyā. quā scdm uoluntatē di. Et sic fre-
quenter potius est electio dyabolica quam
canonica. Ita illos qui p p̄ncipes sc̄lares
uolūt intrare eccē. iuxta illd ecē. vii.
Noli ab hoīe querē ducatum neq; a p̄ncipe
neq; a rege cathedra honoris. Isti n̄ sunt
grā di id qd sunt. s; grā hoīm potius. Vñ
in litteris que scribunt; eis n̄ debet ap-
poni di grā. s; grā hoīm et di furore. Vñ
osee. x. iii. Dabo t̄ regem in furore meo
et c. Isti sūt simulachra gentiū argenti
et aurū opa manū hoīm. hū sūt qui
colunt p̄sonā potentis ut dñi. Vñ ad
eum uerbis utunt; quib; ad solū deum
utendū;. Vos fecistis me inquit; ex ni-
chilo in quo cum creatore; d̄ferent;. Crea-
re enī; ex nichilo face. n̄ solū institutio
p̄latōz eccē. s; et institutio p̄ncipū sc̄la-
ron pure dei deb; esse. Deut. vii. Cum
dixerit; constitua; sup me regē sicut hñt; oī
p circuitū regiones. Constitues quē dñs
d̄s tuus elegerit. **De avaricia mercennarioz.**

lxv. **S**equitur de avaricia mercennarioz
q̄ multū nocua; eccē di. Sap. stul-
lum uiciū deteri; avaricia in p̄ncipib;
et rem publicā regentib;. Ad detest; uō
h; pecc. Primo maledictio facit q; scrip-
tura p̄dicat; hūi qui sūt in peccō isto. ecē.
ij. ubi dicit. Ve peccōri ingrediēti ter-
ram duab; uis. Terram eccē ingrediēti
duab; uis qui in eccē uult seruire dō
et māmone. cū tam; dñs dicat. m. vi.
Non potestis dō seruire et māmone. De
hac maledictione xxxij. erech. Ve pat-

torib; istis qui pascebant se met ipsos. Seco
facit ad detest' hui' peccati pena qua dñs
punitur figurā h' peccati. leui. x. Vbi cū dō
ignem celestē misit; in quo solū ei sacerdo
tes offerrent nabach et abiuth filij aarō
acceptis thuribul; imposerūt ignem
et incensū desup offerentes coram dño
ignē alienū egressulq; ignis a dño deuo
rauit eos et mortui sūt coram dño. Ignis
de celo missus dī amorem designat ex q
pure debent offerre sacerdotes. Ignis u
alienus ignis ambitionis; ul' cupidita
tis. Vñ b. h' aduersarius nū ut pote p
uersus diuinorū opm emulatoz ignē am
bitionis quē saluatoz in nobis nō accende
t; aringere uenit. Siq; enī alienū ignē
in diuino p̄sūperit offerre sacrificio mo
rietur iniquitate sua et si peccm habeat
aaron. Tercio facit ad det' h' peccati
malū multiplex q; facit platus ecclie.
Primū est q; oclm intentionis ledit i
eis et sic dsequent' fere oīa que faciunt
in ecclia mala sūt. Vñ h. vi. Si oculus
tuus fuerit simplex totū corp' tuū luci
dum erit. i. tota ageries opm lucida est.
Si aut' nequā fuerit totū corpus tuum
tenebrosū erit. Tunc ocl's intentionis
simplex; qñ aliquis sola eterna petit i
ecclia. iuxta illd ps. Vnam pecū a dño hāc
requirā et c. Vñ h. vi. Primū querite reg
nū dī et c. et ap. Que sur sū sunt querite
nō que sup terrā. et tūc corpus i. tota age
ries opm lucida. Si aut' ocl's intentio
nis lesus est. tunc tota ageries opm tene

80
brosa; . Seco facit amittē eum xpm. qd
figuratu; gen. xxxi. Vbi cū laban misit;
ad condendas oues fugit iacob. Sic dum
mercennarij consiom gregis intendunt
xpc recedit ab eis. Judas cū descendet ad
tutores ouium suoz in cestū amittit cum
thamar ut leg. Gen. xxxviii. Sic plati qui
nō querunt nō tondere et mulgere in ecclia
sepe a dō distrahiuntur ut in cestū amittat
filias suas ppriat corrupendo. Absalon enī
cū tondentur oues eius interfecit frēm suū
amon cū est; remulentus uino. i. ebeus. Et
nota q; iudi in tonsione ouū sollempniza
bant. in quo figuratu; gaudiū q; faciūt
mercennarij de modo tēporali in ecclia
dī. Vñ zach. xi. Pasce pecora occisionis que
qui possedant occidebant et nō dolebant et
uendebant eū dicentes. Bndictus dñs di
uites scī sum'. Tercio facit illd peccm cum
dñs. eccliam inire illd ignominiosū fedus.
de quo leg. i. et xi. Qd naas amonites dix
erit iuril iabeel galaad. In h' feriam uob
cū fedus ut eruam oīm ur̄m oclōs dextr̄.
Eruebat oculos dextros hui' quos in bel
lo capiebat ut sinistros scitis celantes
ad bellū forent in utiles. Oculis dextr̄
in multis locis erutus; ecclie q; iam nō
est ibi quis spūalis; s; solū terreni om̄o
ado occupati cura defensionē tempalū
qd ad bellū spūale sunt in utiles. Quar
tum malū arditat; brachij dextri. Vñ
zach. xi. O pastor et ydolu delinquet gre
gem gladius sup brachiū eius
et oclm dextrū eius. brachi

um eius auiditate sicca bitur. et oculus dexte-
rius obtenebescens obscurabitur. Quarto
ualet ad detest huius peccati multiplex malum
quod puenit a peccato isto gregi. Vnde Jo. x. Mer-
cenarij et qui non sunt pastores cuius non sunt oues
proprie uideri lupum uementem et dimittit oues
et fugit. et lupus rapit et dispergit oues. Lupus
dicitur dyabolus. uel persecutor uolentium et augustinus lo-
quitur de mercenario dicit. Si ouis ei deuiat
non reuocat. si infirmatur non medetur. si de-
uoratur non lacrimat. Si figiat temporalia que
ipse amauit. fugit ipse animas quas ama-
re simulauit. hoc bene apparebit in tem-
poralibus que temporalia auferentur ecclesie tunc
eum implebitur illud ysaie. Delinquetur
filia syon ut umbraculum in uinea et sicut
tugurium in cucumetario. In umbraculo ui-
neae nullus habitat nisi quia diu sunt ibi ra-
cemi nisi in domicilio orti nisi quia diu sunt
ibi fructus. Sic mercenarij non habitant
in ecclesia nisi quia diu lucantur ibi. Quomodo
mercenarij se habeant ad gregem ostenditur
ex. xxij. ubi sic dicitur eis. lac comedebatis
et lanis operiebamini et quod cassum erat
occidebatis. gregem autem meum non pascebatis.
quod infirmum fuit non solidastis. et
quod egrotum non sanastis. et quod fractum non alligastis.
et quod abiectum non reduxistis et quod perierat
non requisistis. sed cum austeritate etiam
impabatis eis et cum potencia. Quinto facit
ad detest huius peccati puerilitas quia facit huius pec-
catum in ecclesia. altaria ecclesie in mensas nu-
mulariorum uertit. Vnde super illud. xxj.
mensas numulariorum et cetera. Dicitur glo. Altaria
dei sic uocantur propter auariciam sacerdotum

altare in mensam numulariorum uertit.
qui in eo potius celebrat nummo quam deo.
et de tali potest dici illud. O nummi nummi
nobis hunc prestat honorem. thuribula
et ecclesie que debent esse clausa inferuntur.
superius uero apta subiunt huius peccatum cum ea que
deberent fieri pro eternis fiunt pro terrenis.
et ut breuiter dicam huius peccatum facit ut ser-
uitium ecclesie in multis locis deo non placeat.
Vnde malach. ij. Quis est in nobis qui clau-
dit ostia et incendit altare meum gratuito
et subdit. Non est in uoluntas in uobis
dicit dominus et munus non accipiam de manu
uestra. Sexto facit ad detest huius peccati
huius quod christus ita diligenter cauit sibi ab a-
uaricia mercenariorum quod potest ostendi
primo ex huius quod legitur. q. viij. quod unus scriba
dixit christo. magister sequar te quocumque ie-
ris et noluit huius dominus. quia propter lucrum terrenum
uolebat eum sequi. Vnde dixit ei. Vespes
foueas habent et uolucres celi nidol et cetera.
et homines altum habent foueas. et loca infima.
in ecclesia dei. Sed uolucres celi et nobi-
les habent nidol. et loca alta. scilicet dignitates.
Secundo potest ostendi per huius quod dominus dicit Jo.
vi. curbe que propter lucrum terrenum secute
fuerant eum. Queritis me inquit nisi quia
uidistis signa que feci sed quia panem meum
manducastis et saturati estis. Tertio po-
test ostendi idem per huius quod dicit augustinus. Solu-
it dominus per baptismum amouit penam et mes-
talitatem nostram sicut et culpa ne deli-
care credetur in deum. Item Jo. ult. Prece-
pit in dextram partem nauis trahere
retham. Ibidem et per quia dixit petro.

inimicus

pasce oues meas. n̄ subiunxit m̄cedem.
 q̄ h̄iturus est; q̄ petrus alligaret. sed
 subdit de morte quā p̄ grege passur⁹
 erat dicens. Am̄ amen dico t̄. cū esses in
 mor̄. cingebat te t̄. q̄ ad terrendum
 ignouos. Simile h̄etur īmissione ap̄loꝝ
 dixit enī eis q̄ paup̄tatē t̄ p̄secutionē
 passuri essent. m̄. x. Ecce ego mitto uos
 sicut oues in medio lupoꝝ. t̄ luc̄. ix.
 nich̄ tuleritis in uia. Idem h̄etur ī mis
 sione ap̄loꝝ. Vñ luc̄. x. Ecce ego mitto
 uos sicut agnos inter lupos. nolite por
 tare sacculū neq; peram t̄. **Q̄re uoluit**

dn̄s in p̄mitua eccl̄ia t̄p̄alia sp̄ualib; eē inera.

Sed pot̄ querē aliq̄s cū sp̄e carni in ho
 mine d̄nexul sit. quare uoluit dn̄s
 in p̄mitua eccl̄ia temporalia sp̄ualibus
 esse inera. Preterea nūquid t̄p̄alia puo
 catoria sunt ad sp̄ualia. ad q̄ respōde
 mus. qd̄ t̄p̄alia puocatoria sūt illoꝝ
 quos xp̄c noluit h̄re eccl̄iam. s̄. c̄reptores.
 Contemptores enī t̄p̄aliū uoluit esse rec
 tores eccl̄ie. s̄. n̄ amatores. Qui uult sibi
 cauere a muscis. caueat s̄ alacte t̄ melle.
 que amant musce. Puidebat xp̄c qd̄ a
 matores t̄p̄aliū auferēt ei eccl̄ias. s̄. sp̄ua
 lib; officis t̄p̄alia lucra d̄ntent. Qui uult
 a canib; dilacerari aliq̄ inuoluat ī car
 ne. Vñ b̄s anthoni p̄cepit audā mona
 cho qui pecuniā habuit ut emeret inde
 carnes t̄ sup̄ se nudū eal sibi afferret.
 qd̄ faciens monach⁹ a canib; deuoratus
 est t̄ dilaceratus. t̄ piscel feruū t̄ gluci
 uit q̄ elei inuolutū est. q̄ licet mors

sua lateat ibi sibi t̄ milui in testina. sic a
 matores temporalū officia eccl̄ie quib; t̄rena
 annexa sūt assumū ad d̄pnationē suā
 t̄ uidentur sequi xp̄m cū sola t̄p̄alia sc̄u
 tur. Senec. m̄. i. comitantur
 musce sec̄ utur cadauera lupi. frumenta
 formice. predā sequitur turba ista n̄ ho
 minē. Preterea sc̄ebat xp̄c q̄ t̄p̄alia sp̄ua
 lib; officis annexa terreni essent uirū
 p̄fectis. Quis enī sane mentis n̄ timeat
 dispensator t̄renoz esse in eccl̄ia q̄ leḡ.
 p̄mū dispensatorē temporalū in eccl̄ia
 fure fuisse t̄ p̄ditore t̄ homicidā sui p̄
 fuis. Quis n̄ timeat p̄ locū illū ire in
 quo sc̄t clauos positos esse. sic quō n̄
 timeat terrena ista qui legit t̄ iob. qd̄
 abscondita est in terra pedica dyaboli.
 Tertio p̄uidebat dn̄s t̄p̄alia ista putre
 factura. imo sub mensura multos in
 eccl̄ia d̄i p̄ q̄ uocant̄ aq̄. apoc̄. xy. ubi
 leḡ. t̄ misit serpens ex ore suo p̄ mu
 lierem aquā tamq̄ flumen ut eam fa
 ceret trahi a flumine. Mulier ista eccl̄ia
 est quā serpens antiq̄ t̄p̄aliū habun
 dancia querit submerge. Quarto p̄
 uidebat dn̄s p̄ sup̄biam que nascitura
 erat in eccl̄ia ex habudancia t̄p̄alium
 ex qua uidet̄ dn̄s loqui in ysa. xl. Po
 nam inquit te in sup̄biā sc̄loꝝ gaudi
 um in genationē t̄ generationē. t̄ su
 gent lac gencū t̄ mamilla regū lac
 taberis. Sup̄bia sc̄loꝝ. t̄ talis qualis est
 hodie in sc̄larib; est hodie in eccl̄ia d̄i.
 Vñ b̄. ad eugenū papam. Videt̄ totū

De Avaricia.

eccie zelū p dignitate feruere cuenda dig-
nitate datur totū scitanti nich ill' parum
gaudiū au maledixit dñs. luc' vi. dicēs
Ve uob qui ridetis. pferri uenit es'rio
luctu bndictio de quo ibidē. Si qui nē
fletis. Qd aut sequit' r mamilla regū
lactaberis. pot' intelligi dñm in derisio-
nem eccie que in senectute. s. lac tñsiccere
solationis n̄ cessat iuge. Ecclia enī qī
in ifancia sua fuit sub ueti lege. Vnde
dō pmuttebat terrā fluentē lacte r melle.
Lac r mel abul sūt paruuloy. In adue-
tu ū xpī a lacte separata ē. s. in quantū ad
maiozem partē sui ad lac redit. qd sig-
nū; puerilitatis supbia r diuicie qī cō-
nexa sūt. Vñ opes uocant' supbie. pū
vii. Qnto uolebat dñs q. eccia hēret
fiduciam suā in alio q. in ipso. Volebat
pocul fundare tam sup petrā quā sup
terrā. Vñ xvi. h. Sup hanc petrā edifi-
cabo ecciam meā. si fiducia suam hūis
in dō eccia r n̄ in diuiciis n̄ ita elogast'
se ab eo. Legit' in uital' p̄m q. quidam
uenerunt in ciuitatē quādam ut distri-
buerent elemosinas ibi. r uementes ad
domū cuiuscā paupis uidue. q. cū esset
candidatrix ierat ad opus suū quan-
dam inuenerūt filiā que apuit eis
qī tota nuda r uoluerūt ei dare ues-
tes. que noluit accipe eas. s. dixit. E-
go habeo paratozē meū dñm. r uos
uultis a me tollere hodie. r illi audi-
entes glorificauerūt dñm. Sexto scie-
bat dñs oclm eccie impediendū esse

cp'alib; istis ab officio suo. s. uoluit du-
ces eccie esse paupes. eo q. paup'as expe-
dita; sūt seneca dicit r subdit. Si uis a-
nimo uacare. aut paup' sis opteret aut
paup' similis. r si cetera membra corpo-
ris ad plurima officia ueniāt. ut lingua
ad gustū r locutionē. r man' ad multa-
sili. ocl's tam unū h̄t. r tractū terre
maxime timet. Sic ocl's eccie dēplati-
oni legis diuine debuit intendē r a
terrenis istis separari. licet pes homis
a ceteris membris separatus n̄ sit. r n̄ habet
separatā artem que ei deseruit. r artifi-
ces qui ei totalit' circa calciamta eius
intenti sūt. quanto mag' debent esse a-
liqui qui totalit' spūalib; sint i'tenti.
s; hodie magis occupata; eccia in tem-
palib; quo ad magnā partē sui. quā
fuit in synagoga. Vñ qñ fuit datū
a constantino imp'ū occidentali ecclie
fca; s. uox de celo dicens. hodie infu-
sum; uenienū ecclie dī. mercennarij
mali latrones sūt. aliunde enī intrat
ecciam quā p xpī. Vñ sup illō jo. x.
Qui n̄ intrat p ostiū r c. dicit glosa.
Aliunde quis intrat. ul' n̄ bene de xpō
senciendo ul' n̄ dī glam s; suam que-
rento. ipsi r n̄ abhorrent spoliare
crucifixū similes militib; qui spolia-
uerūt xpī crucifigendū. isti qui in
ecclia dī iudicant. pocul eligentes
esse discipuli moysi quā xpī. uita uis
jo. ix. Qd dixerūt iudi ceto. Cū disci-
pulis illius sis nos discipuli moysi sum'.

Discipuli moysi sunt qui temporalia uolunt
que promissit moyses. Discipuli uero christi sunt
qui contemptis terrenis celestia uolunt
habeat que ipse promissit. Mercenarii uero
quidam patiuntur penam illam qua dominus
solet punire lutores blasphemantes.
habeant enim faciem cordis quidam in postea
tam cum enim deberent posteriorum obli-
uisci et in anteriora se extendere iuxta uer-
bum apostoli. Ista enim potius iuxta uerbum
prophetie fiunt in retro. et non in ante. faciem
enim uersam habent ad temporalia ista que retro
debent esse et dorsum ad spiritualia bona que
deberent esse ante. Unde figurati sunt per xxxv
uiros habentes dorsa ad templum. quos ui-
dit ezechiel. ipsi debent attendere quid acci-
derit sychem et populo eius qui pro re temporalis spiri-
tuali opus fecerunt. curruentes se per filia
iacob et utilitate quam sperabant ad iacob
et filios eius. Unde xxxiiii. Gen. dicit sychem
suba eorum et primogenita et cetera que pos-
sident nostra erunt. Occasione enim illius
circumcisionis interfecti sunt sic qui pro
terrenis spiritualia faciunt timere possunt
ne eternaliter occidantur. **De signis aua-
ritie que apparerit in ecclesia dei. lxxv.**
Sequitur de signis auaricie que appa-
rent in ecclesia dei. Primum signum est cum
unus habeat plura beneficia ecclesiastica.
quorum unum sufficeret sibi secundum statum
sue persone. Secundum est cum aliquis in die
multas missas celebrat nisi in casibus
aure exceptis. Tertium est cum aliquis
in eadem missa officia multiplicat.

Quartum est cum quis multiplicat altaria
non necessaria. Quintum est promotio ad sa-
cros ordines uel dignitates eorum qui sunt
infra legitimam etatem. Sextum est reser-
uatio fructuum et congregatio in eis que
habent annuos redditus. Septimum est
cursus ad famam et processiones et nu-
mos orarios et breuitas ad omnia ad que
etiam alicui terreni lucrui alliciat eos et ne-
glectus eorum in quibus nullum lucrum spera-
tur et licet aliqua ex his ex deuotione
interdum fiant cupiditas tamen ea aduenit.

Multa autem **de pluralitate beneficiorum. lxxvii.**
sunt signa. et causa breuitatis de
his tamen tangemus incipientes a plurali-
tate beneficiorum de qua quidam de consilio
auaricie dicunt quod merito potest quis
habere plura beneficia ecclesiastica licet unum
eorum sit ei sufficiens secundum statum persone sue
de quorum numero quidam cum longo tempore
asserunt; hoc esse mortale peccatum. cum uni-
cum beneficium habebat. dato sibi secundo be-
neficio asseruit quod licite possit aliquis
plura beneficia habere. et ad idem quod nullus
possit; hoc intelligitur non qui habet ea. Cum
rei talis potest assignari causa. sic leg.
zach. vi. Impietas est oculis eorum in uni-
uersa terra. luxuria est oculis luxuriosi.
auaricia est oculis auari. et sic de ceteris im-
pietatibus. Unde accidit quod alicui luxu-
rioso uidetur aliqua fatua mulier quod
nullo diligit amore pulchra cum in-
ueritate sit turpis. et hoc est quod oculo lu-
xurie eam intuetur. Animus enim amor

qui in eo ⁊ facit eum sic uideat de pulc
ritudine illi. alius aut qui n̄ h̄t huiusmodi
oculū n̄ uidet illā pulchritudinē in illa
muliere sic ille in quo ⁊ ocl̄s auaricie ui
det qd̄ aliquis possit h̄re plura b̄nficia
ecclesiastica sufficiencia uisione falsa ul' fan
tastica. Illi aut qui n̄ h̄nt ocl̄m auaricie
n̄ uident h̄. Vñ dicitur matū ⁊ habere
plura talia b̄nficia ecclesiastica. q̄ multi
pliciter pot̄ ostendi. Primo sic tria dis
tinguntur b̄nficia op̄ationis n̄ar̄. s.
natura gr̄a ⁊ uicū. Igitur cū aliquis
h̄t ul' uult h̄re plura talia b̄nficia. ul'
natura ⁊ p̄ncipiū hui' op̄ationis. ul' gr̄a
ul' uicū. ⁊ uidet q̄ n̄ natura. Natura eī
paucis contenta ⁊. Vñ seneca. Natura exigu
um desidat. ⁊ j. ad tyro. vi. habentes
alim̄ta ⁊ quibz regamur hys contenti si
mus. Gr̄a enī n̄ uidetur esse p̄ncipiū
h̄ op̄ationis q̄ multiplicat̄ pot̄ ostendi.
Primo p̄ h̄ qd̄ gr̄a paucioribz contenta
est quā natura. qd̄ p̄ h̄ patet qd̄ ipsa
est aqua sicut terrenoz extinguens
Vñ jo. iij. Qui bibit ex aqua q̄ ego
dabo ei n̄ sitiet in eternū. Sup̄ qd̄ uer
bu dicit auḡ. Qui bibit ex fluuio para
dyli de quo gutta una est; maior quā
oceanus restat q̄ in eo extincta sit sicut
hui' mundi. Seco pot̄ idem ostendi
p̄ h̄ qd̄ in fine uite d̄s desulit otaria.
Consiliū enī d̄i est sūma paupertas. Vñ
n̄ ⁊ uisibile q̄ gr̄a ipsius otaria desu
lat. Si enī desilium ipsius desulat mul
titudine t̄p̄aliū. ipse d̄s desulet h̄. Dic̄

enī d̄s facit q̄ facit gr̄a eius sic d̄s desu
leret otaria ⁊ sic est; in eo est ⁊ nō est.
Quis otariū dicit b̄s b̄. sup̄ illuc. duc
tul; ih̄c in desertū a sp̄u. Absit inquit
qd̄ sp̄c ueritatis qui te adduxit huc te
adduce uelit qz n̄ ⁊ in ore ei ⁊ ⁊ nō est.
Tercio potest ostendi idē p̄ hoc qd̄ in fi
ne uite cū d̄s uenturus ⁊ ad eos n̄ au
dent retinere multitudinē talū b̄nfici
oz. Si enī gr̄a d̄i ⁊ amore possede
runt desidare debent ut in statu tali
a d̄no inueniantur ut ab eo dignam
mercedē recipiant. ⁊ si unctio gr̄e in
statu sanctitatis docebat eos b̄nficia mul
tiplicanda esse ipsa in statu infirmita
tis cū maior ⁊ ⁊ deuotior n̄ p̄mitteret
eos de h̄ dubitare. n̄ uidet̄ esse desilium
diuine gr̄e. qd̄ aliquis in statu illo ui
uere audeat in quo n̄ audeat mori.
Quarto possit ostendi hys auctoritatibz
que sequuntur. Auḡ. Qui uerā fidē h̄t
n̄ cupit in hys miseris fieri diues. Non
uidetur q̄ habere ueram fidē que est p̄
ma gr̄a. ille qui desidat habere plura
talia b̄nficia. quō ergo desulit ei gracia
quā n̄ h̄t caritas. Iē caritas n̄ uolat ad
miscal. caritas ⁊ cum ignis est n̄ tendit
deorsum. Preterea cū caritas d̄ni sup̄ oīa
amet. ipsa n̄ desidat multitudinē terre
noz quibz ipse amittat ul' impediatur.
ne ei in tendat. Vñ auḡ. Occupat sc̄m q̄
uit ut caritas ueritatis idē uidetur qd̄
in animū pluribz actionibz intentum
do qd̄am uacuari. n̄ est uerisile q̄ cari

tal querat que cum do euacuaret. sed
pocius querit pacē in qua fēs; locus ei.
Ipsa; palliū breue q; utriq; opure n̄ p
rest. De quo leḡ in ysa. Vñ aug. Dñe ego
n̄ p avariciam meā amittē te uolui sed
totū uolui possidere m̄daciū. itaq; te a
misi n̄ dignari cū mendatio possideri.
Preterea caritas plus diligit legē dñi
quā miha auri & argenti. Non; ḡ uisile
qd ipsa sulat multiplicatōnem t̄p̄a
lium que requirit multiplicatōne acti
onū que impedit hoīem a studio sapie
diuine. Vñ ec̄ xxxviii. Sapienciā sc̄be
in t̄p̄e uacuitatis & qui minoratur actu
sapiam participet. Patet ḡ qd opatiōis
pocius n̄; natura ul' gr̄a. Vñ relinquit
q; p̄ncipiū cui est uiciū. & sic q; n̄ sit h
citiū unū hoīem plura h̄re talia b̄nficia.

De considerandis causis p̄ q̄s aliq; credūt

Sibi licere pluralitatē b̄nficioꝝ. lxxv.
Et hoc potest satis manifestari si
considerentur cause p̄ quas aliq; credūt
hoc sibi licere. Alij enī credunt hoc sibi
licetū esse q; b̄nficia illa b̄n expendunt.
ali q; nobiles sunt. ali q; uicariū po
nunt. ali q; am̄nistratores t̄p̄alium
utiles sūt. ul' p̄ sapiam mundi. ul' p̄
potenciam. Contra illos qui credūt quod
possūt illa h̄re q; b̄n expendunt. dicim̄
q; n̄ sufficit medico b̄n expende ea que
sibi dantur ab infirmo. & nullā curā ha
bere ab infirmitate sua. Sibi n̄ sufficit
aduocato b̄n expende salariū & n̄ se in
tromittere de causa. nec stipendiario suf

83
15
ficit stipendia sua b̄n expende & de gwer
ra se n̄ intromittē. Sic clero habenti eccle
siastica b̄nficia n̄ sufficit ea beneficia ex
pendere. n̄ faciat officia quib; illa anera
sunt. Contra illos qui credūt se posse ha
bere plura officia talia q; uicarios po
nunt. Primo dicim̄ qd eadem rōne laic
unus. imo & mulier poss; h̄re. x. b̄nficia
ecclesiastica. Poss; enī ibi ponere uicarios.
Preterea ridiculū est; in m̄rimoim orrahe
spe ponendi uicariū & qui h̄ facit uidet̄
in adillē in illa maledictionē deut. vxo
rem accipiet & alius dormiet cum ipsa.
Tercio querim̄ de uicario suo. utrum sit
pastor ul' mercenarius. Si mercenarius
est latro; sicut prius ostensū est. Cum
ḡ dicit aliq; bene possū h̄re b̄nficiū
q; ibi ponā uicariū. Pene idem; ac si di
cat. b̄n possū h̄re illud q; ponā ibi la
trone qui furetur & mactet. & perdat.
Jo. x. Si uō pastor est que ratio; ut hat
dual eccial & ipse nullam. Auḡ dicit
ibi. Jo. y. Gr̄a dī ul' in quo; gr̄a dī. Non
licet t̄ h̄re uxorem fr̄s tui. Quarto q̄ri
mus a tali utrum uicarius ille sit min
bonus ul' eque bonus. ul' melior quā ip
se. Si minus bonus tunc naturalis ratio
dicat q; n̄; recipientis p̄ eo. Opari. n̄.
in uinea alicui; ducit n̄ pot' uicariū
min' bonū pone. Si uō eque bonus est
ul' melior. que causa; ut iste habeat
duo b̄nficia & ipse nullū. Quinto qd ip
se deberet ad tēdē quid acciderit de
p̄mo uicario synagoge. sic enī legit̄

xxxiiij. exo. moyses relinquens pplm sar-
parua moram facturum cu dno dimisit
uicarium satis bonu. aaron. et tamen in redi-
tu pplm que fidelem reliquerat infideli
et ydolatriam inuenit. Preterea dicit aplos q
si quis non laborat non manducet. Quo iure
g pascatur aliquis de beneficio illo ubi ille
non laborat. ordinauit dñs ut qui semi-
nauit spualia metat et carnalia. Qua-
rione g paup uicarius spualia semina-
bit et alius carnalia metet. cu dñs dicat.
Qd dñs iunxit ho non separet. Quo iure
denarius ille que subditus offert paupi
uicario sibi spualia seminanti accipiat
a patrono male uiuente et si quo ad for-
stenciosum uel hie uideatur. tamen quo
ad iudiciu sacre scripture ipse raptor est
usurpans sibi alteru eoz que a do iun-
ta sunt su reliquo. et mercede sine labo-
re. immo et homicida reputatur. et resp-
tu mercenarij que defraudat et respectu
subditoz quoz sutoru comedit. De pri-
ma legit xxxiiij. ecc. Qui effudit sang-
nem et qui fraude facit mercenario
frs su. De secdo leg ibidem. Qui aut
in sutoru pane qd qui occidit pximu
suu. Ultimo dicim qd hy qui uicariu
ponunt qui sola cupiditate luci serui-
at. et non amore dñi. talem amore faciunt
mri sue eccie. qualem amore aliquis fa-
ceret matri sue carnali. si pede unum
ei auferret. et loco ei pedem ligneum
sustineret. Pes ligneus non uiuit nec ce-
pori adheret. sic uicarius qui caritate

non habet non est membru uiuui uita spuali
nec adheret corpi eccie. Sola enim carita-
te uiuit quis uel adheret ceteris membris
eccie. Contra illos uo qui dicunt q possunt
habe multa beneficia ecciastica q sunt no-
biles. Dicunt q si filij dñi sunt et eccie uti-
les non uolentes excedere mensura nobilita-
tis sue forsitan iustu et ut de beneficiis ec-
clesiasticis p ceteris accipiant. si fieri pot
absq iactura aiaz. S; si filij dyaboli sunt
qua ratione accipient de bonis dñi p
ceteris. Auq deb; dñs nobilitate filioz
dyaboli honorare. Sili si inuicti sunt
eccie dñi uel nociui suo prauo exemplo
non uidentur iustu q p ceteris o modum
habeant ab eccia. ex quo eccia comodum
non habet ex eis. Dicit tubardus q ipse
non uult habere accipitrem qui capiat alau-
dam et comedat gallina. Sic dñs non uult
habere in eccia sua qui multu in ea comede-
rit et nich p sit. Sili si aliquis non est
illis quib; dñs tenetur esse. si clericus non est.
et tamen parua hereditate exheredatus sit.
superior tamen uult esse qua fr suus qui he-
res est. non uidentur iustu esse q dñs eius
supbiam pascat uel sustineat. Cum enim
supbia filia dyaboli sit non pertinet ad dñm
pascere eam. Contra illos u qui credunt
se posse habere multa talia beneficia quia
sapientes et potentes sunt quo ad seim
dicimus q cupiditas et auaricia docet
eos in hac parte. In dolosa enim statera
cupiditatis nich ponderant spualia
s; solu temporalia. Vn b. loquitur de auarit

plures optimi dispensatores rerū qui de maximis minimā curam gerūt. et de minimis maximā. Tertio loco potest ostendi non solum quod malū sit plura talia beneficia habere. sed et quod nulli nisi ceco debeat hoc in dubitationem uenire. Certū enim est quod nullus princeps secularis est in cuius curia licitum sit illi qui non habet nisi unū equū auenā querere ad opus duorum uel ad plures equos nec inuentur armiger aliquis ita simplex qui hoc adducat in dubitationem. Que ergo causa ut in curia dei. scilicet in ecclesia in qua tot sunt qui de auena ecclesie non possunt habere ad necessitatem licitum sit aliquem qui non habet nisi unū equū auenam querere ad plures equos. quod dubium est inter literatos quod certū est inter armigeros. Nunquam potest dominus bene dicere illud prophetiā quod cecus non seruit nisi. Preterea et si licitū est aliqui habere plura beneficia talia. tamen non expedit. Unde I. ad cor. vi. Omnia licent sed non omnia expediunt. licebat apostolo sumptus sumere a subditis. sed non expedit. quod pseudo apostoli habent inde occasione querendi et lucrandi sic licet est licitū a licito uiro discreto et honesto habere plura talia beneficia. tamen quod amatores temporalium acciperent inde exemplū cupiditatis et auaricie non expedit sicut manducare ydolatriam in se licitum est homini discreto qui non comedit illud cum ueneratione ydoli. tamen coram infirmis et simplicibus peccatum est comedere ydolatriam. Ipsi enim credentes illud

comedi cum ueneratione ydoli scandalizantur inde. Unde b. Spūalis homo qui omnia diiudicat ut ipse a nemine iudicetur omne opus suū trina quadam solidatione puenit. Primo quidem an liceat. de inde an deceat. postremo an expediat. licitū dicitur aliquid in respectu ad dei prohibitionem. Decens dicitur in respectu ad persone additionem. Expediens uero in respectu ad offensionem proximi. Considerare ergo debet sapiens an illud quod facturū est sit licitū. et ad id non prohibet. de inde an deceat personam et aliquid enim decens est in aliqua persona quod indecens est in alia. Precipue uero in licitatis uiris qui dicitur spūali ecclesie oculus esse. In decens enim est terrenitas et macula cupiditatis et auaricie in illis. In talibus enim precipue sumitur exemplū et ad eos illud apostoli spūali pertinet. Ab omni spē mala abstinete uos et illud. Prudentes bona non tamen coram deo sed et coram omnibus hominibus.

De his que ualent ad detestandum hunc peccatum. lxx.

Ad detestandum hunc peccatum primo facit maledictio quam fecit dominus illis qui sunt in peccato isto. ysa. v. dicent. Ve que coniungitis domum ad domum. Quomodo quis absque peccato habet quod cum maledictione domini habet. Sedā mutilatio ecclesie dei que inde puenit non uidetur innocens esse qui membrum suam. scilicet ecclesiam mutat procurando quod minus habet unum membrum quam debeat habere. Quod si dicatur quod ecclesia licet non habeat omnia membra quo ad substantiam tamen habet omnia quo ad officia. Unus enim habet officium

plimū. Rndem q licet i monoculo unus
ocls suppleat offm duoz. n̄ tam ualet
herē unū oclm sicut herē duos. nec bene
seruaret matri sue carnali qui pcuraret
ut loco duoz ocloz unū heret. Tercio
facit ad det hui peccā monstruositatē &
confusio que inde puenit in ecclā dei.
Puenit enī ex h peccō qd̄ diuise ecclie
hnt̄ eundē oclm. in auditū; diuersa cor
pora idem herē membrū. Ex h peccō
accidit q̄ eadem p̄sona simul & semel diu
sa replet loca. q̄ uidet̄ esse oclm natura
It̄ accidit inde qd̄ ocl̄s unū ecclie of̄ est in
alia ecclā. qz archidiacon' unū ecclie cāroz
est alius. Accidit & qd̄ ocl̄s alius ecclie
distat ab ea plus quā p̄ dietā unam. sed
aliq̄s cecus reputatur. & si ocl̄os suos heat
in bursa sua. Numq; talis ecclā ceca re
putanda ē. a qua ocl̄i sui tm̄ distant
ocli sapientis in capite eius. Stultus at̄
in tenebris ambulat. ut dicit salo. eccl̄ u.
Ocli stultoz in fimbz terre. Peccm̄ & illd̄
introducitur qd̄ amū in ecclā di hēsim
fabellū. qui dicebat p̄rem esse filiū
ocl̄a q̄ dicit aug. Qd̄ h̄ n̄ inuenitur
nec in natura nec sup̄ natura. q̄ eadē
p̄sona sit pat̄ & filius. intellige respec
tu eundē. s; h̄ uult face illd̄ peccm̄.
Accidit enī q̄ duo sunt decani in dua
bus ecclesiis & utq; canonicus; in utq;
& sic uterq; pat̄ & fili' est in respectu u
triusq;. Iud̄ & peccm̄ facit qd̄ eadem ar
bor simul & semel in diuisis ortis plan
tata sit. s; n̄ uult dñs in aliquo de ortis

suul arborem esse q̄ fructū n̄ faciat.
Vñ luc̄ xuy. dicit de ficulnea n̄ facite
fructū. Succide illa inquit ut q̄ eum
tara occupat. Vñ uidet̄ q̄ in utroq;
orto fructū face debeat arbor talis &
sic quidē duplex offm dice debeat q̄
duplex bñficiū habet sufficiens. Qua
ratioe enī primo bñficio ad offm unū
obligatur. eadē ratione ad scdm offm
obligatur. Quarto uo facit ad detest
hui peccati uilitas que in h peccato est
Vilū enim p̄sonaz & abiectaz est se cā
luc̄i p̄iculo exponere. unde uiles uide
tur se ostendē qm̄ p̄re nimio desiderio
luc̄i in cedunt p̄ uiam illam q̄ tot bo
ni uiri asserunt latronib; plenam
p̄apue cum uideant literatos uiros
qui p̄ eam cepunt ire ad ultimū reli
quere eam & n̄ audere ultra transire.
Resignant enī nec audent mori cū ml
titudine talū bñficioz. Preterea si ali
quis ab; asseritur uenenat' a multis
bonis uiris licet essent alij qui d̄strū
assererent. tm̄ qui ali' heret cibos suf
ficientes n̄ omittet se discrimini ut
cibū illū comedet. Mirū ē q̄ quom̄
qui h̄t unū bñficiū sufficiens aud;
suscipe aliud. cū tot uiri boni asserat
ibi p̄ctm̄ esse. Preterea satis possent e
rubescere illi ad quos p̄tineret q̄rere
quali dō seruire possent grati ad pla
citum suū qm̄ h̄ solo d̄tenti sūt ut sic
seruant ei ne ipse int̄ficiat eos. Non
curant enī quid sit illd̄ q̄ faciunt si so

lumini mortale n̄ sit. n̄ attendentes qd
 dicit b̄s b̄ loquens ad uiros p̄fectos.
 Non ̄ uim̄ inquit tague cura omnia
 p̄cepta ul' attende q' d̄s p̄cipiat s; qd
 uelit p̄bantes que sit uoluntas d̄i b̄da
 placent 7 p̄fecta. Ro. xy. Quid facit ad
 det hui' pecc̄i hoc q' talis multiplicatio
 b̄nficioꝝ cura unā p̄sonam frequentē
 genat apostema. Supbia similis est il
 li apolte qd uocatur noli me tangere.
 Non pot' cū supb; qd uicia eius rep̄he
 dantur. Serto facit ad detestatoem hui'
 pecc̄i diuisa exempla. 7 de multis pauca
 ponimus. Refert seneca in libro de b̄n
 ficis qd quidā cum ob uirtutē 7 rem
 publicam bene gestam tm̄ agri discer
 nentur. quantū una die dando circui
 re poss; n̄ ̄ opus inquit caue t' plus
 quā unū cui opus sit. 7 subdit seneca
 Quāto maioris uiri putas respuisse
 nūmos quāq' meruisse. 7 dauid in ps.
 A fructu frumenti uini 7 olei sui multi
 phcati sūt. 7 subiūgit de se. In pace in
 idipm̄ dormiam 7 requiescā. qd Ali
 t̄p̄rahū multitudinē querunt. s; m̄
 ad herere dō bonū ̄. Consultat i erro
 moy. onus suū partiri in plu
 res ut secū est; d̄s. Ita uo ̄gregare uo
 lunt multa onera in unū 7 cū sint u
 nū in s̄ba nolunt esse unū in p̄so
 nis ut ab eis recedat d̄s. Ita n̄ possūt
 dice illd̄ ps. Vnicul' 7 paup' sū ego.
 cū trim̄ in p̄sonis uolunt esse n̄ unū.
 Ille qui trimul' uult esse in p̄sona

cum un' sit in s̄ba. uidet' dicere illd̄ uer
 bu dyabolicū. ero similis altissimo. **Q. vi**
sūt sp̄ali' rep̄hensibilia in talib; p̄sonis. lxxi.

Sex aut' uidentur esse rep̄hensibilia spe
 cialit' in talib; p̄sonis. Primo rep̄hen
 sibilis ̄ absentia cum offm̄ eoz p̄senciā
 exigat trib; de causis. Primo p̄t' gregis
 pestilenciam. Secō p̄t' lupoz infernalū
 importunam seniciā. Alij em̄ lupi solo
 clamore exterrēt. s; de lupo infernali
 leg' xl. Job. Non fugabit eum uir sagitta
 rius. instipulā uersi sūt ei lapides fun
 de. pauci sūt quos luy' infernal' singlis
 dieb; n̄ tenet. ul' p̄ aurem. ul' p̄ linguā
 ul' p̄ aliud membrū illo membro tenet'
 q̄s a lupo infernali quo comittit pecc̄m
 necessaria ̄ g' pastoris p̄sencia que oues
 eruat de ore lupi. Vn̄ leg' in amos iy.
 Quō si eruat pastoz de ore leonis duo
 erua. aut extremū auricle sic eruem
 ni filij isrl'. Tercio necessaria est p̄sencia
 pastoris p̄pter simplicitatē 7 indefensi
 onē ouium. Certum em̄ ̄ qd inter oia
 animalia unū de simplicib; 7 minoris
 defensionis est ouis. Cetera em̄ animalia
 ul' uelocitate ul' astucia ul' fortitudine
 dentib; 7 unguib; q̄ quibusdā armis
 secuta sūt ab hostib; suis. S; ouis nich
 hoz h̄t. idō necessaria ̄ ei p̄sencia pas
 toris que eam defendat. Sili' ̄ in ouib;
 sp̄ualib; multe em̄ maioris simplicita
 tis sūt quā ouis ul' capra sūt. Ouis
 em̄ uel capra naturali' fugit lupum
 Oues ū sp̄iales uoluntarie in ore lupi

infernalis se ponunt. Secundo reprehensibile est in talibus personis quod supra suam uirtutem spondent circa illud ecc. viii. Non spondeas super uirtutem tuam quod si sponderis quod restituas cognita. Supra uirtutem suam spondet qui animam suam in susceptione prime ecclesie in pignoraunt et adhuc aliam ecclesiam suscipit cum aliam animam non habeat quam in pignus se ponat. Dominus animam suam posuit pro omnibus suis et si ex culpa pastoris eam amiserit super animam pastoris peccatum erit. Tercio reprehensibile est circa habentes plura beneficia si quod ipsi se offerunt ad fideiussionem periculosissimam et instanter rogant ut de ea recipiant et si recepti de ea fuerint gaudent quod inuenerint thesaurum. Solent prudentes huiusmodi iurare quod non fideiubeant pro aliquo propter pericula que ex fideiusione solent euenire. Ad fideiussionem uero longe periculosiorem multi se offerunt. Unde xxii. pueri. Non esse cum eis qui defigunt manus suas et quando uades se offerunt pro debitis si eum non habueris unde restituas quod caueas et ut tollas opimentum de cibili tuo. **¶ Ad lex manus suas**
S obligat qui curam animarum suscipit. lxxii. Lex uero sunt ad que qui curam animarum suscipit manus suas defigit. id est obligat primo ad excolendam terram ecclesie. Unde ier. y. Ecce constitui te hodie super gentes et regna ut euellas et destruas et dissipas et dissipas et edifices et plantes. Secundo ad delibationem. Unde in psal. xxviii. Erue eos qui ducunt ad mortem et cetera. Unde dominus

in ex. Non est opus ualentibus medicus sed male habentibus. Sed uidentur medici spirituales deteriores esse corporalibus medicis tribus de causis. Primo quod nullorum eorum recusant tam quantumcumque in corrigibiles uideantur esse. Secundo quod licet de arte spiritualis medicine nichil nouerint tamen curam recipiunt et de infirmis se non introuentur. Hec enim tria in medicis corporalibus quantumcumque mali sunt non solent inueniri. Quarto obligant se ad puisionem eorum que spirituali uere sunt necessaria. Unde xxiiii. m. Quis putat si fidelis seruus et prudens quem constituit dominus super familiam suam ut det illi in terrena mensuram. Bene debet premeditari qui tantam familiam suscipit utrum habeat unde possit ei prouidere. Quinto obligat se ad probandum ducatum. Unde io. v. dicitur de pastore cum proprias oues emisit ante eas uadit et oues eum sequuntur. Sexto obligat se ad placandum dominum propter quod oportet quod ipse placeat. Quo enim placabit qui non placet. Secundo in predicto uerbo Si terram non habes unde restituas et cum opimentum quo cibile dicitur operitur debeat esse ornatum ut deus ibi quiescat et gratia de hoc opimentum amittit qui super uires suas curam animarum recipit. Unde xx. psal. tolle uestimentum eius qui fideiussor extitit alieni et pro extraneis aufert pignus ab eo. Et uocatur hoc uestimentum quod pro opimentum et sensus. Tolle uestimentum id est tollens plura et subditur ibi. Si uisus est homini panis mendacii sed os eius in plebitur calculo.

Panus mendacii uocat qui acquiritur
 ex mada pmissioe cupidi qui curam
 aiaz suscipit. s; of eius calculo ardenti
 in plebitur. Vn alibi in pu. affligetur
 malo qui fide facit p alio. De illis uero
 qui pt fideiussione gaudere dicitur.
 7 in pu. xvij. Stultus plaudet manib;
 suis cu spoponderit p amico cui cau
 sa hec est. qd n intelligit quid fecerit.
 p infirmis em de quoz salute despat
 se responsore dstituit cu curam aiaz
 suscipit. Quarto ; reprehensibile in talib;
 qd pt fideiussione non curat de hoc p
 quo fideiussur. n attendentes q leg
 pu. vi. fili mi si spoponderis p amico tuo
 defixisti apd extraneu manum tua illa
 queatus es uerbis oris tui 7 captus ser
 monib; pui. fac g q dico fili mi 7 te p
 sum libera qz incidisti in manu pmi
 tu. Discurrere festina suscita amicu tuu.
 n dedisti sopnum oculis tuis. nec dormi
 rent palpebre tue. fideiussione istam
 attendebat abbas quida de grandi sul
 ua de cui domo. s. de more pessulano
 factus monach; abbem p salute sua fide
 iussorem recepit. qui diu uersatus ibi
 honeste migravit ad dnu. Ad que ab
 bas p actis exequiul dixit sermone in
 huic modu. fr. uillime. uellem scire si
 do placet utru de fideiussione qua tibi
 feci absolutus sum. qui licet p dimidia
 diem mortuus respondit diuino mi
 raculo. Dne abbas absolutus estis. Qn
 to reprehensibile est in talib; psonis qd

ipli defraudant plurimos. Primo dnm ho
 noze 7 seruicio. deb; em habere duplex ser
 uiciu de duob; bnficiis 7 n ht n unicu
 Seco corpus ecclie debilitat mēber unius
 ablatione sicut corp' hois est debilius ex
 defectu pedis. Tercio defraudant aliquē
 paupem clericu qui debet alteru bene
 ficioz illoz hve. Quarto uicariu. cum
 uicarius ht laborem. iste mercedē. Qnto
 subditos a quib; meret carnalia. cum
 eis n seminat spūalia. Sexto repen
 sibile ; in talib; psonis q ipli reputat
 bnficiu qd ; onus ualde piculosum. Vn
 luc. xxi. Reges gentiu dñantur eoz 7
 qui potestate hnt beneficia uocantur.
 Vos aut n sic supple. uocandi estis bñ
 fici. Solam em dispensatoem alienoru
 bonoz hetis. Constat g q qñ aliquis
 dmutat alicui dispensationē que labo
 riosa ; licet uictu 7 uestitu ei in ea cōce
 dat. potius eū onerat q bnficiu impēdat.

Qd dispensatio bonoz ecclie piculosa sit. lxxij.

Duplici u rōne piculosa ; dispēsa
 tio bonoz eccliaicor. Primo qd
 difficile ; q dispensatoz placeat dno
 7 familie simul. Difficile ē ; grām fami
 lie n querere cu ipsa p̄sens sit 7 dñs
 sit q̄ absens. Vn relinquatur q diffic
 le sit dispensatores bonoz ecclie grām
 di here. Seco piculosa ; qz dputatio
 multū differtur. dputatio aut dilata
 multū facit obliuisci sicut die bz. b. Di
 latio aut ista securus reddit dispēsa
 tores 7 absq; timore furantes. Vn viij

huic

ecc. Quia n̄ p̄fertur cito extra malos s̄ua
 filij hominū absq; timore p̄petrāt mala.
 7 xxiiij. m̄. Si dixerit malus ille seruus
 morā facit dñs m̄s uenire 7 ceperit p̄
 cutere 7 seruos suos manducet aut 7 bi
 bat cū ebriosis. Veniet aut dñs serui il
 lus in die qua n̄ sperat 7 hora q̄ nescit
 7 ignorat 7 diuidet eū partemq; eiul
 ponet cū ypocritis illic erit fletus 7 str
 dor dencū. Tercio piculosa 7 qz dñs oīa
 uidet que fiunt a dispensatore. Si dicat
 aliq; p̄ dispensationē p̄latorū h̄ fieri q̄
 unius h̄at plura b̄nficia. respondeo qd si p̄
 lati oīa b̄n facerent n̄ dixiss; dñs de ip
 sis. xxiiij. m̄. S̄c̄dm opa eoz nolite face
 re. Non sum tam rudis ut ignorem
 positos uos dispensatores. s; in edifica
 tionem n̄ in destructionē. ū necessitas
 urget excusabil; dispensatio est. ū utili
 tal; puocat dispensatio dico laudabil;
 utilital; dico cōmuni n̄ p̄pria. Nam cum
 nich; hoz est n̄ plane fidelis disp̄satio.
 s; crudelis dispensatio est. *De pluralitate*
dictū 7 de primo signo missarū. lxxiiij.
Quarta qd apparet in ecclia dei.
 s; de pl̄tate b̄nficioz. n̄ dicendū est
 de sc̄do signo. s; de pl̄tate missarū.
 7 uerū 7 qd in die natalis dñi licet cele
 brare tres missas. 7 in alijs dieb; in tri
 b; talib; licet celebrare duas. Primus
 casus 7 qñ necessitas requirit. ut una
 de die celebretur 7 alia p̄ defunctis. Se
 cundus 7 cū necessitas p̄grinoz ul' hos
 pitū ul' infirmoz h̄ requirit. Tercius

casus 7 cum t̄p̄c nuptiarū labit. tunc
 si necesse sit potest quis p̄p̄t nuptias
 plures missas celebrare. ita tñ quod
 nunq; p̄ aliqua necessitatē deb; celebra
 re nisi duas. nec duas causa adulationis
 ul' cupiditatis. qz tunc est; p̄ccm̄ moeta
 le. Qd aut cupiditas hanc pl̄tatem
 missarū uidetur ex h̄ q; ille qui h̄t du
 as ecclias in unaquaq; uult unā missā
 celebrare. cū horas canonicas uelit in
 altera eaz uix dicē. cuius rei alia causa
 n̄ esse uidetur n̄ qd ad missam offerret
 ad horas nō. *Qd plures missas in die cele
 brare sit malū. lxxv.*
Potest aut ostendi *brare sit malū. lxxv.*
 multiplicat q; h̄ sit malū. s; aliq;
 plures missas in die celebrare. Primo
 p̄ illō uerbu aug. cotidie eucharistia
 sumere n̄ laudo nec uitupo. qz n̄ au
 debar laudare cotidie semel sumi eu
 charistiam nunq; laudass; eam bis in
 die sumi. imo forsitan plures sumē
 tes puniuss;. S̄c̄do pot̄ idem ostendi
 p̄ hoc q; maḡ est officere q̄ simplicit̄
 cōmunicare. Vñ cum n̄ liceat pl̄ies
 alicui clerico cōmunicare n̄ 7 licet
 alicui plures celebrare 7 forsitan
 si n̄ offerretur celebranti sic nichil
 offerretur laico cōmunicanti. nunq; fuit
 s; pluralitas missarū introducta in
 ecclia di. Tercio pot̄ idem ostendi p̄
 h̄ q; dicit glo. sup illd ad heb. vi. Ter
 ra sepe sup se ueniētē ymbre bibēs
 7 ē p̄dicatio si uera 7 n̄ sufficit. si af
 sidua uilesat. Idē uerum 7 de celeb

tionem missarum. Si aliquis enim plures missas in die celebrat uel faciat opus uelud super anglicum. Non enim cessum; anglo ut ad plationem talium uerborum sub specie panis gloriosum corpus christi in capiat esse nec exhibet reuerentiam creatoris sui presentie quam debet. Quare potest idem ostendi per hoc quod filii israel non colligebant de manna nisi gomorum unum per singula capita. manna enim ipsa figura fuit domini corporis. De hoc enim habetur in exo. Quarto potest id ostendi per hoc quod agnus paschalis semel in anno immolabatur de quo legitur exo. xii. Sexto potest idem ostendi per hoc quod uerus agnus scilicet christus semel tantum immolatus est et sacerdos in ueteri lege tantum semel in anno cum sanguine in cruce in sancta sanctorum. *De pluralitate officiorum in eadem missa. lxxv.*

Stare officiorum in eadem missa. lxxv. Sequitur de tertio signo auaricie scilicet de pluralitate officiorum in eadem missa quod licet interdum fiat ex deuotione uidetur tamen quod auaritas habet ad inueniendum. In eisdem tamen matutinis nullus laudes tripliciter immittit uel hoc auaritas ad inueniendum et si non offeruntur ad unum officium ad aliud saltem offerantur. *De quarto signo missae scilicet de multiplicatione altarium sine necessitate. lxxvii.*

Quartum autem signum est quod multiplicatio altarium sine necessitate facta non ex deuotione sed ex auaritate fit. Unde osee viii. multiplicauerunt effraym altaria ad placandum factum sunt diis are in delictum ut hostias offerrent immolabunt carnes et comedent et dominus non suscipiet eas. quia infama

est quod altaria multiplicentur ad placandum que pure deberent fieri ad dominum placandum corpus domini cum super huiusmodi altaria; ex cupiditate immolatum a deo non suscipitur quantum ad operationem sic immolantur sine lege. ubi sic legitur. Nunquid carnes sancte auferent a te malicias tuas. *De quinto signo. scilicet.*

Quintum de seruatore fructuum. lxxviii. Signum est auaricie seruatio fructuum in eis qui habent annuos census redditus sufficientes quorum facultas multiplicari potest ostendi. Primo per hoc quod ipsi uidentur esse similes cauda stulto qui uident quendam fluum magnam impetuose fluentem cogitauerunt quod cito pertransissent et mutauerunt uasa a uicinis suis et retinuerunt in eis de aqua illa ne cum pertransissent aqua fluum indigentiam haberet. Annuos redditus quos habent ecclesie sunt uelut fluum iugiter manans. scilicet diuitie laicorum qui non habent ita annuos redditus sunt sicut torrens qui quandoque siccatur. Unde non est mirum si ipsi reseruant de fructibus suis.

Secundo potest facultas talium ostendi per hoc quod ipsi de portione pauperum uolunt thesaurum facere uel possessiones acquirere cum pauperes fame et frigore moriantur. Contra quos dicitur in ierem. iiii. accepisse pauperibus erogandum et esurientibus plibus uel cautum esse uel timendum uel quod apertissimi sceleris est aliquid ex inde subtrahere omnem pro donum crudelitatem superat. Itaque optimus dispensator est qui sibi nichil reseruat. Suspecta est in ista caritas que

Alit' diligit p'ximū. alit' semetipm. Portō
nem suam de bonis eccl'asticis integre accepit
uidelicet uictū & uestitū suum. Pauper uō
esurientes & nudos dimittit. thesaurū facit
de sua portione n̄ attendēs quanta un
quital sit q' paupm; & suo successori diuini
reseruare. am̄ uniuersalr̄ dissuadet dñs ī
terra thesaurizare. ay vi. Non uidet' esse o
cessū p'lati eccl'ie qui exemplo suo debet
alios ad cōtēptum terrenoz puocare quod
ipsi in terra thesaurizent. Tercio potest
fatuitat' eoz ostendi p' h' qd' ea que ipsi
subtrahūt paupibz aufert eis tyranni
ul' maior' p'lati. iuxta illd' aug. h' col
lit ficul q' n̄ accepit xpc. Quarto potest
fatuitat' eoz ostendi p' h' qd' ipsi ignorāt
quale successorē habituri sint. Vñ eccl'
ii. Derelictus sū omne industriā meam
qua sub sole studiosissime laboraui ha
biturus hēdem p' me que ignoro utrū
sapientis aut stultus futurus sit. & cōnabi
tur in laboribz meis. Congruū est; ut
p'lati qui bona eccl'astica pure a xpo
recipit in membris xpi ea impenderet.
iuxta illd' eccl' i. ad locū unde exeunt
flumina reuertentur. fatuū uidet' esse h'
qd' hō bñ pot' dispensare & seruare
dispensationi ei qui forsitan in uolup
tates & uanitates expendet illd' & erit
maria peccā qd' potuit esse materia uir
tutis. Contra illū qui sic facit uidetur
illd' esse iōnū. Da inquit paupibus
n̄ lo cupletibz. n̄ supbis de quo necessi
tal sustentetur n̄ quo augeant' opes.

Pars sacrilegi est res paupm n̄ dare
paupibz. Qnto pot' ostendi fatuitat' eoz
p' h' q' melius est; qd' ipsi de eis que sibi
habudant elemosinas facēt ante mor
tem. q' fieret p' ipsis elā p' q' mortui
essent. Elemosina em̄ ante mortē facta
est ut lucerna que p'fertur hōi custo
diens eū ne cadat in foueam inferni.
Elemosina ū p' mortē facta est q' lucerna
que fertur hōi p' tergū que n̄ custo
dit eū a casu foue. Si em̄ hō in peccō
mortali decesserit. nulla elemosina que p'
eo fiat liberabit eū ab inferno. Vñ elā
facta p' aliquo in uita ipsius ualde meli
or est. qm̄ ea que fit p' mortē. Illa em̄
que fit p' mortē n̄ ualet ei ad plus n̄
ad lib'ationē a pena purgatorij. Illa autē
que fit in uita pot' homini mereri grām
& grām & lib'ationem a debito pene etne
& a pena purgatorij. & habudanciam
bonoz t'p'alū & multa alia. Pietas em̄
ad oīa utilis; p'missionē hñs uite que
nunc est & future. ut leg' i. ad timor' iij.

De p'mocōe pueroz ī sacros ordies & dignitatē.

Sequitur de sexto signo auaricie q' *lxix.*
est p'mocō pueroz ad sacros or
dines & ad eccl'asticas dignitates. A quo
peccō ualde est; cauendū eccl'ie dī. ualde
em̄; nociuū q' innuit salōn. eccl' v. di
cens. Ve t' terra cui rex puer; & dñs p'sa
y. o'minatur h' synagoge. tamq' mag
nam penā dicens. dato pueros p'ncipes eoz.

Multiplex ratio ostēdit h' p'ccm̄ ei
Multiplici aut' ratione uend' ē. *lxx*

cauendū est; ecclie ab h̄ peccō. Primo p̄pter
defectū sapiē qui est in pueris. Vñ aristoti
les. Nemo iuuenes eligit duces eo qd̄ nō
ostet eos esse prudentes. Et job xij. In a
triquis est sapiā. Et in multo tempe; pru
dentia. Et etiā si sciā est; in talib; p̄sonis
n̄ hnt̄ tamen experiēciam que ualde ne
cessaria; rectorib;. Vñ xxxiij. eccl. Qui nō
temptatus est quaha scit nisi in multis ex
peritus cogitabit multa. Et de uide subdit̄
Qui n̄; experitus pauca recognoscit.
Secō ip̄ defectū uirtutis. Vñ eccl. viij. Noli
querē fieri iudex nisi ualeas uirtute rū
pe iniquitates. Ibi dicit̄ glo. Debet q̄sq;
ppriā uires p̄pendere et p̄ quantitatē
uiriū curam alior; suscipere ne dū delec
tatur loco gl̄e fiat subditis actor rume
Oportet p̄latum ecclie inflexibilem esse.
Etal uō puerilis ul' iuuenilis tenā est. in
iudiciū flectitur sicut uirga que ante
quā adulta sit flexibilis est. Vñ glo. sup̄
illd̄ eccl. x. Ve t̄ terra cuius rex puer est
cui etas ul' uita in distancie p̄xima ē.
Tercio cauendū; ecclie a p̄mōtione iu
uenū qz in certam est quales futuri sūt.
Vñ p̄ p̄nult̄. Tria sūt difficilia michi
Et quartū penitus ignoro. Viam aquile
in celo. uiam colubri sup̄ petra. uiam na
uis in medio mari. Et uiam uiri in adoles
centia. Et si ualde incertus sit uolatus a
quile in celo eo qd̄ diuer. tat se ad cada
uer et in cellis serpentis qz tortuose in
cedit. Et uia nauis in medio mari. quia
uariatur scdm qd̄ uentus uariatur.

88
82

Stultū tamen hoz dicit se salōn penit̄
ignorare s; solū uiam uiri in adolescen
tia. Vnde sapiētiōres salōne uidentur
se face illi qui p̄pter signa aliqua bona
que uident in iuuenib; asserūt eos fu
turos bonos et faciūt eos p̄moueri. n̄
arteudentes qd̄ oportet colūpnā pri
robur suū accepisse quā ponatur in
edificio. Ibi etiā n̄ accipet robur. illi t̄
qui iam sūt boni in p̄lacione bonita
tem suā amittunt. ul' p̄ sup̄biam uel
p̄ aliqd̄ uicior; alior;. Vñ de sup̄bia ha
becur. y. chm̄. iij. Non neophitū ne
in sup̄biam elatus in iudiciū incidat
dyā ubi dicit̄ glo. In arroganciā que
est ruina dyabli in adunt qui p̄t̄
to hore nōdū discipuli sūt magri talib;
uoluptatib; uacant. Vñ dicit̄ eccl. Ve
t̄ terra cui rex puer est. Et subdit̄. cui
p̄ncipes mane comedūt. Et sup̄ illd̄ eccl.
Adolescentia et uoluptas uana sūt. ut
dic̄. m̄th. qd̄ uoluptas carnis comes;
adoleſcentie ignis concupiscenciāz. q̄ na
turalit̄ in iuuenib; est. ministratur ē
igni maria q̄ sūt p̄lati. hnt̄ diui
cias que sūt materia gulositatis. ha
bent etiā mulres quaz custodes sūt.
Vñ sequis est ut gule et luxurie in tē
dant. ex quo gallo n̄ succincto subos
galline tradūtur. Vñ pot̄ quilibet co
gitare qd̄ inde hoc possit sequi. Prius
temptandū est; quali. ipsi regerēt se
ante quā alij regendi committerentur
eis. Vñ auḡ. Prius t̄ si nosti diligere

De Auaricia.

te ipm. & omnia t' proximum sicut te ipm.
Si ante n' nosti diligere te ipm. timeo ne
despicias proximum sicut te. Attendendum
est; ante qua' committetur alicui familia
ad pascendum an hat unde eam pascat.
Rudiclm; q' famelicu' & nudi uestimenta
& alimoniam alius pmittant. & ulcero
si medicos se iactent. potius decet tales
uerbu' illud ysa. iij. Non su' medicus et
in domo mea n' est panis. &c. Quarto ca
uendum; eccle' a promotione iuueniu' p'p'
derisionem hostium. Derideri enim pot' eccle'
ab inimicis suis cu' ipsa senit si nubat
puero & habeat p' sponso que' debuit
portare in gremio & lactare lacte simpli
cis doctrine. & pot' ei dici illud p' patrib;
tuus nati su't tibi filij. Qu' enim debuit
nube alicui qui pat' poss; esse. ipsa nubit
illi cui op' & m're. Quinto cauend' est eccle'
a promotione taliu' qz scandalizat ips' de
de taliu' subita p'motioe. Vn' sup' illud
i. ad thymoth. iij. Non neophitu'. &c. Dic
glo. Heri in theatro. hodie in eccle' uel
pe instituto. hodie in altari dudum factoz
hystriouu' nunc csecaroz uirginu'. & qd
legitur cui opus; patrono michi pa
rat defensorem. & cui opus; pedagogo
in instituit doctorem. Sexto cauend'
est; eccle' a tali p'motioe qz sicut senect'
exornat qd' annu' ecclesiasticas dignita
tes. sic puericia q' deturpat eas. Ad p'
m'u' p'inet qd' leg' ecc' xxv. Qua' spe
ciosum canicie iudiciu' & p'bris cognos
cere c' siliu'. qua' speciosa ueteranis sapia

& c. Ad sedm' p'inet illud u'bu' q' dic
quida' de uerone. Hero cu' quosdam
ornare uellet. n' ipsos ornauit. s; orna
mento deturpauit. & uuitate cu' p'br'
idem sit q' senoz ordo sacerdotalis ad
senes uidet' p'rinere. & q' oraria uide
tur dici de aliquo cu' dicit' esse iuuenis
p'br'. Idem eni' est ac si dicitur iuuenis
senior. Vn' dd' in ps. Cathedra senoz au
tribuit dicens. Cathedra senoz laudat
eum. Septimo cauendū est; eccle' ab h'
p'motione. qz multis exemplis moner'
ad h' p'mo exemplo dñi qui xxv. anno
in cepit agere opa q' ad prelatos
p'tinent. & ezechiel describitur in xxv.
anno fuisse qn' uidit uisiones. Petro &
n' iohi commendauit xpc' eccle'iam vna
causa potuit esse qz ioh's erat adoles
cens. apud hebreos phibita; lectio p'
capu' Geneseos & finis ezechie. & cantica
canticoz. Ante xxv. annu' ad alia exem
pla. ad idē possunt adduci. s; forte obi
ciet aliqs. qd' se puer ad p'dicandū mis
sus sit. & thymoth's adolecens ep'c' ordi
natus sit. & salomō ante xij. annu' in
regem p'motus. Cui respondi pot' se
ante quam p'dicaret audiuit. Ego de
di te hodie in ciuitate munitam & i
colupnam ferream. ut leg' se. i. Si quis
uirga unā in unā magnam colump
nā commutaret iam poss; poni p' colup
nā in edificio. Non tñ sequit' ex hoc
q' uirga simpli' utilis sit ad hoc ut
ex ea colupna fiat. sic licet se q' m'ra

culose sapiens et robustus fcs ante era-
rem solitam ad pdicandū sic missus n̄
tam h̄ ad osequenciam trahendū est. De
tymotho uō. respondit bs b. da michi
tymothm̄ et ego cibabo eū auro. et po-
tabo balsamo. Pauci inueniunt hodie
similes tymotho. De salomone ū dici
pot̄ qd̄ forsitan idō malū accidit saloni
qz̄ adō factus; iuuenis rex. Delicie enī
et diuicie q̄i infatuauerūt. Præterea sp̄al
gr̄a fca; ei. dedit ei dñs subito cor ita
sapiens qd̄ nullus ante ei similis fuit.

De cursu ad nūmos curios et ad pcellioes.

Sequitur de ultimo signo auaricie
q̄ est cursus ad nūmos otarios
et ad pcellioes et ad cetera loca in quib;
solet offerri hoc signū auaricie in mul-
tis locis apparet in eccia dñi. Videmus
enī clericos illos currere ad horas illas
ad quas decantandas constituta; pecunia
certa sicut pisces ad panē currunt.
in aqua pietatū. de aliis uō horis non
curant. Vñ in quibusda ecclesiis uocā-
tur a laicis hore ille in quib; nummi
dant̄ hore m̄m̄. sancti in decem ē. sibi si
aliquō funus; in aliqua uilla currunt
illuc sacerdotes et clerici de circummanen-
tib; uillis ut possit dici de illis qd̄ m̄.
xiii. dicit dñs. Vbiq; fuerit corpus
illuc congregabitur et aquile. et xxxix. Job
dicit de aquila et temptat̄ escam et ocli
eius de longe p̄spiciunt. et subdit̄. Vbiq;
fuerit cadauer statim ad est. Pisces etia
n̄ sentiunt n̄ p̄xima fuit. S; tales simi

89
sentiunt et si distet ab eis p̄ unā leucā
ul' p̄ duas stas currunt. Vñ similes
sunt uulturib; de quib; dicit̄. q̄ existen-
tes in regione una sentiunt cadauē in alia.

De peccō indigne conficiendi. lxxxii.

Quia symonia et alia peccā de quib;
p̄ximo loco dēn; frequenter solet
comitari peccm̄ indigne conficiendi. itō sub-
iungemus hic tractat̄ de peccō isto. et p̄-
mo agemus de hys que p̄tinent ad
dignitatē conficiendi. De inde agemus de
hys que faciunt ad detest' hui' peccati.
Ad h̄ uō qd̄ aliquis indigne conficiat p̄ximo
necessariū; ut p̄bet se ipm̄ homo. et
sic de pane illo edat et de calice bibat.
sicut ille qui uult infunde aliquē p̄cio-
sum liquore alicui uasi. prius p̄bat ul'
temptat utrum uas sit mundū ul' in mū-
dum. sanū ul' corruptū. sic debet uide-
re se qui sacramentū altaris susceptu-
rus est. Ita p̄batio diuudicatio uocat̄
in eodem caplo ubi dicit ap̄ls. Si nos
met ipsos diuudicarem̄ n̄ utiq; iudi-
caremur. Inuenta uō in mūdicia in se ue-
cesse est ut eam homo abluat. Manib; u-
lotis accede ad mensam dñi ualde indecent
est. et in h̄ peccant multū aliqui sacerdotes
qui cū singlis dieb; bis manū corporis la-
uant ut ad mensam corporale accedant
tam̄ ad mensam dñi in qua dñs p̄sens
est et cui angli assistūt p̄ unū mensam
ul' duos accedūt manib; illotis. i. op̄tib;
n̄ attendentes q̄ dicit̄ in ps̄. Scdm̄ pu-
ritatē manū mearū redibet in dñs. nō

secundum pluralitatem missarum; secundum puritatem
manuum mearum retribuere dominus sacerdotibus. Ad
istam ablutionem manuum pertinet; quod dicitur in psalmo.
Lauabo manus innocentes manus meas etc. Ter-
cio necessarium est lumen fidei. ad quod lumen sac-
dos confidet uirtute sacramenti illius. ut et hanc
fidem de effectu sacramenti illius qui est collatio
et augmentum gratie. Ad lumen et illud debet
inspicere quod latet sub specie panis et uini. Inde-
cent est talem mensam esse absque lumine. et ti-
mere possunt qui habent ibi oculos obscuratos
ne uideant. mensam illam ne fiat ut in laqueum
ut dicitur in psalmo. Emitte lucem tuam et ueritatem
et potest subdit. et introibo ad altare dei. Quar-
to necessarium est ut habeatur famel et cibo per-
cipiente ad effectum illius sacramenti. Quam
famem sacerdos non habet nisi per humilitatem
cogitando defectus suos donec se pauperem
et uacuum inuenierit. fastidiosos et plenos non
uult dominus saturare sed esurientes et sicientes.
Unde in v. beati qui esuriunt et siciunt iustitiam
quam ipsi saturabuntur. Et ista uirtutes sunt ex
parte ipsius qui debet officium. ex parte uero
cibi qui sumendo est necessaria est primo preparatio.
Modus autem preparandi tangitur exo. xxv. ubi sic
legitur de agno paschali. Non comedetis ex
eo crudum quid nec coctum aqua sed assum-
tum igni. Crudum comedit ille in quo ignis
caritatis non est. Coctum aqua comedit ille qui
in deliciis uiuit. Assum uero ille comedit
qui passionem dominicam cuius figura est sacramen-
tum illud diligenter recolit. ita ut immen-
sitate eius exardescat ignis. Sed sunt nonnulli
qui in preparatione cibi corporalis que sumpt-

turi sunt uolunt quod laboretur a mane usque
ad tertiam. sed in preparatione huius cibi spiritualis
nolunt laborare per mediam horam. Secundo ne-
cessaria sunt azima cum lactucis agrestibus.
cum quibus agnus comedat. In consuetudine enim
est carnes crudas comedere cum lactucis agrestibus
que amare sunt. Dolor et amaritudo per
peccatis intelligitur que debet esse in officium.
Unde Augustinus. Panis uite est salutis egris que lacri-
me faciunt dulciorem. In azimis uero intel-
liguntur opera ut sunt elemosine orationes
et similia. que debent precedere sumptionem
diuinae corporis. Tertio necessaria est diuidi-
tio diuinae corporis ut cum magna reuerentia
recipiatur. De quo dicit apostolus. I. ad cor. xi.

Qui manducit et bibit indigne iudicium. id est damnationem sibi manducit et
bibit non diuidens corpus christi. Quarto
est necessaria diligens custodia per suspicionem.
et precipue os custodiendum est in quo dominica
corpus susceptum est. Siquis in pinte ubi dominica
corpus positum est. fetidum lutum poneret infi-
delis iudicaretur. Qualis ergo iudicandus est
ille qui os suum in quo corpus christi recepit
detractione uel ebrietate uel alia spurritia
polluit. cum spurritia spiritualis longe maior
sit inmundicia corporalis. ad hoc pertinet potest quod
legitur per. xxvii. Qui seruat fidei comedet
fructus eius et qui custodit dominum suum glorificabit.
De diuiditione et custodia simile habetur
xxvii. ubi sic legitur. Quando sederis ut comedas cum
principale diligenter attende que sunt posita
ante faciem tuam. ecce diuidiatio. et subdit.
et statue in gutture tuo cultrem hoc pertinet

ad custodiam oris. In ore cultū discretōis
debet hēre ut n̄ mictat homo in ore suo
unde possit ip̄m inquinari. Vltiō necessa-
riū ē ut in cōfectione forma tradita obser-
uetur. et de hac hētur in glo. sup̄ illd̄. ad
cor. xi. Quicūq; manducauit hūc panē
ul' bibit calicem dñi indigne reus erit
corp̄is et sanguinis dñi. Ibi sic dicit. indig-
nus ē qui alit' celebrat quā a xp̄o tra-
ditū ē. et qui n̄ deuota mente accedit ul'
in uolūtate peccandi manens. In sūma
ḡ colligi pot' q' ea que p̄tinent ad hoc
qd' aliquis digne cōficiat. ul' p̄tinent
ad ip̄m cōficiendum ul' ad ip̄m abū qui
sumendus ē. ul' ad formā cōficiendi diui-
nitat' traditā. Ille ū qui deb; cōficere ul' etiā
cōmunicare debet esse p̄paratus q' transi-
turus de mundo isto ad patriē. Ad mensā
enī cōficē debet sicut ille qui moritu-
rus ē. Vñ exo. xii. p̄cipitur qd' comedentes
agnū paschalem sint p̄parati q' ad
edendū. Vñ sic leg. Renes uros accingetis
et calciamta hēbitis in pedib; tenentes
baculos in manib;. h' ē forma hoīs pre-
parati ad eundū. Preter ista leguntur
alia in sacra scriptā que ad dignitatem
eius qui deb; cōficere ul' cōmunicare p̄tine-
re uidentur. sic illd̄ qd' leg. Gen. xii. de
melchisedech. qd' p̄tulit panē et uinū
abraham regib; deuictis. Post uictoriam
enī peccōz ad sacramentū altaris acceden-
dū ē. Ad idē p̄tinet q' exo. xii. p̄cipitur
agnū paschalis tolli decima die in quo
figurat' q' uetus agnū p̄t in p̄tationem

90
decalogi sumendū sit. Et ē que de sepulcra
dñi in ewāgelis legunt' indicant nobis
qualit' corpul dñi sumendū sit. Sepulc-
rū ē in monumento in quo nodū quisquā
positus fuerat. Non ponat g' aliq's dñm
ubi iā ē dyabol'. qz nulla uentio xp̄i ad
dyablm. Recipitur ē in sindone mūda
i. in puritate cordis sic ioseph leg' fecisse
h' p̄uult. Assint ē ibi myrra et aloes que
nichodem' attulit. ut leg' Jo. xix. i. ama-
ritudo cōtricionis mortificationis carnis.
Assint unguēta que mulieres parauerūt
i. opa que p̄tinent ad deuotionē dei et
cōpassiōem pximi. Vestes ē sacer dotal-
es instruit nos circa idem. Preparatio
ē quā facit qui celebraturus ē sacras
uestes induendo significat' qualit' p̄parat'
debeat esse interius. ad idem p̄tinet q'
legitur xvi. leuit. vbi locutus ē dñs ad
moysen et p̄cepit ei dñs dicens. Loq̄ro
ad aaron fr̄em tuū ne ingrediat om̄i
tpe sc̄iarum q' ē intra uelū corā pi-
catorio quo regit' archa ut n̄ moriat'.
qz in nube apparebo sup̄ oracm nisi
h' añ fecerit. Et subditur. tunica linea
uestietur. femoralib; lineis uerenda ce-
labit. accinget' zona linea. Cydarii line-
am inponet capiti. Non loquit' de q̄h
bet ingressu sacerdotis in sc̄a sc̄oz. s;
de ingressu quo intrabat cū sang-
ne. et ideo recte significat' p' h' ingressus
sacerdotis ewangelici ad cōfectionē dñi
corpul et sanguinis. q' ē uidet' p' h' qd'
ibi dicit' in nube apparebo sup̄ oracm

Quasi enim in quadam nube sacramenti apparet dominus super altare. Non introit ergo sacerdos ad altare nisi tunicam lineam habeat innocencie. ut sit absque peccato odii et femoralia linea continentie. ut sit absque peccato carnis et lineam zonam per sobrietatem. ut sit absque ingluuie uentris. et quidam lineam per puritatem intentionis ut sit absque peccato cupiditatis. alioquin timere potest ut morte moriatur. Ad dignitatem etiam officii ut communicandi pertinet quod legitur exo. xii. u. sic legitur. hec est religio pasche. Omnis alienigena comedit ex eo. Omnis enim seruus episcopi circumcidetur. et sic comedit. Aduena et mercenarius non comedit ex eo. Alienigena est qui filius dyaboli est per imitationem que est in certo peccato mortali. Vnde ioh. viii. Vos ex patre dyaboli estis. Patrem succedit dyaboli. qui patri in nomine et hereditate. In nomine. unde dominus dicit de iuda. Vnus ex uobis dyaboli est. In hereditate. Vnde ioh. xvi. Discedite maledicti in ignem eternum qui preparatus est dyaboli et angelis eius. Seruus empiricus est qui ab actibus mortalibus cauet. quod sanguine christi redemptus esse uidetur. Qui tamen circumcidendus est si agnum uerum uult sumere ut lingua suam refrenet a uerbis illicitis. et sobrie cibo et potu utatur. Superbie et deponat ornatus. Non uidetur enim securum esse illi qui equum superbis esse uult sicut pulcherrimus detractor et gulosus sicut prius accedere ad sacramentum altaris. Aduena est ille qui de nouo uersus est. cui non est securum ad sacramentum

altaris accedere in quo non parum uidentur errare multi in ecclesia. qui illos qui manserunt in peccato carnis per totum annum usque ad dominicam in ramis palmarum. de quibus certum est quod per annum uel amplius post tertiam diem pasche ad peccatum carnis redierunt. Communem in differentiam non attendentes quod hoc dicitur. Aduena non ecce ex eo. et uocat iherosolimita. aduenam illum qui impia uenit ad fidem nec ad huc firmus. Mercenarius uero qui per lucris temporalibus christo seruit. qui item agnum comedere non debet. quod ualde male obseruat in ecclesia dei.

Auctoritates. rationes et exempla que ualent ad detestandum hoc peccatum.

Postquam ostensum est in quibus dignitas officii adrenditur. subiungende sunt auctoritates et rationes et exempla que ualent ad detestandum hoc peccatum. et primo ualeat ad hoc illud generaliter de quolibet indigne officio uel sumente corpus christi. sicut de iuda dicit dominus. Veruntamen ecce manus tradentis me mecum est in mensa. Sicut iudas tradidit christum persecutoribus. sic conficiens uel sumens corpus christi in dignitate tradit eum quantum in se est demonibus. cum apponit eum in loco qui est in potestate demonum. Secundo facit ad hoc illud augustinus. magis peccat qui tradit christum peccatoribus inmensis. quam qui tradiderunt eum crucifixoribus iudeis. Tertio facit ad hoc quod dicit glossa super illud uersum. Dederunt in escam meam fel. et sic legitur. hoc ad huc facit scriptura sedentis in celo et grauius peccat quam qui crucifixus ambulante in terra.

qđ uerū ; ad minus quo ad circūstāciā
multat. Prima ; q̄ indigne corpus xpi
sumentes scilicet contumeliā dō inferūt
quē u' m' dñm esse credunt. deteriores i
h' iudeis. qui si cognouissent nūq̄ dñm
glē crucifixissent. Vñ n̄ pot' dñs rogare
p' indigne sumentibz sicut p' iudis ro
gauit dicens. Pat' ignosce illis qz nesciūt
qđ faciūt. Secō qz contempnūt xpm regnā
tē. quē iudi contempserūt mortale. maior
aut' contumelia est que inferitur alicui in
statu honoris. quā que inferitur in statu
hūilitatis. Sicut contumelia q̄ inferitur
alicui qui ; miles maior ; quā que in
fertur ei cū domesticus est. Tertio qz cō
tumelia crucifixionis tñ semel a iudeis
illata ; ab indignis uō officentibz ul' su
mibz cotidie inferitur. Quarto qz uili
tas et macula culpe magis dō displicet q̄
uilitas pene quāq̄ sit. S; indigne sumē
tes corpus xpi. faciunt q̄ntū in se ē ad h'
qđ xpc polluat. sicut infra patebit
ergo quantū in se est faciūt illi ut ui
detur qđ magis displicet sibi. quā q̄
fecerūt iudi ei. Preterea quā maiorem o
tumeliā pot' quis inferre dño suo. quā
si eū capiat. et in carcere inmutuissimū
piciat. n̄ est; maior contumelia si eū o cete
ret. et si est; maior; dolor ibi est; contume
lia uō ista satis insinuat. ad heb. ix.
ubi calcatio uocatur. Sic eī ibi legit'.
fratam q̄s faciet legem moysi sine ulla
misericordie duobz aut tribz testibz mori
tur. quanto mag' putatis deteriora mēri

91
supplicia qui filiū dī calcauit. V' dicit glo.
Xpm calcet qui libe peccat absq; timore
et pñā et indigne eo participat. It' et insinu
atur nobis. jo. xii. ubi dicit. Qui manducat
carnē meam leuabit sup me calcaneum
suū. calcaneo calcatio fit. V' nos hēmus
in ps. magnificauit sup me subp̄tationē
Alia licta hē ampliat sup me
calcaneū suū. i. erexit pedē ut me cō
calcaret. Ad detestatiōem et h' peccā facit q̄
legitur. j. ad cor. xi. Quicūq; manducant
ex h' pane. et bibit calicē dñi indigne reus
erit corpus et sanguis dñi. Ibi dicit glo. re
us erit ac si xpm occideret. Siquis qui fidē
hēret sciret se semel xpm crucifixisse ipse
ueller nichil pedibz p' mundū toto tēp
ore sue pñā agē. Quid g' deberent illi
facere qui totient contempserūt peccā simile
illi peccō. It' dicit amb'. Qui indigne xpm
sumit idem ē ac si uirificat. Tales itē xpm
crucifixūt. iuxta illd. ad heb. vi. Rursū cru
cificantes filium dī et ostentū hūtes. i. de
risioni. Illudunt eū et dū simulant se ad
orare eū quē in uitate in honorant. Vnde
pot' xpc dicit eis qđ sc. do. u. s. ad. Tales quā
tum in se et corpus xpi polluerūt. Vñ ma
lach. j. dicit dñs exercitū ad uos o sacdo
tes qui despiciatis nomen meū. et diristis. i.
quo desperimus nomē tuū. et subditur. off
tis sup altare meū panē pollutū. Vbi dicit
glo. Panē. i. corpus xpi polluit. qui indig
ne accedit ad altare et ad mensam dñi.
talit' sordidus et excōicatus corpus xpi of
catur. De excōicatione. j. ad cor. ult. siq̄s

n̄ amat dñm nr̄m ih̄m xp̄m sic anathema.
Ad aliud uō p̄tinet qđ dicit quidā s̄s. indig-
ne officiēti. Quō labiis istis oscularis filiu
uirginis quibz osculatus est labia meretricis.
attendē deberet talis formā uerborū qua
xp̄c monet eū ut aiāt h̄ esse corpus su-
ū qđ sic tractat. hoc inq̄t est corp̄ meum
sup̄ qđ os tuū fetidū ap̄is. qui cū sis fera
pellima deuorare p̄sumit qđ ycolatitum
facis qđ cani ul' porco apponis. in cuius
faciem exp̄uis qñ in lutū platur̄ picis.
Ad primū pot̄ referri illd qđ leḡ in ps̄.
Os peccatorū et os dolosi sup̄ me ap̄tum ē.
hoc uere pot̄ dicē xp̄c qñ indigne officiēs
os ap̄it ad suscipiendū ip̄m. ad sc̄dm pot̄
referri qđ dicit iacob Gen. xxxvi. fera pel-
lima comedit eū. Tercio de corpe xp̄i y-
colatitū facit qui ex cupiditate celebrare
p̄sumit. cani ul' porco illd apponit qđ illd
assumit ut porcus sit p̄ luxuriam. imo
porco in mūdior. ul' canis p̄ detractionē.
Vñ uidet̄ dicē illd qđ dicit goliath ad dauid
1. r̄. xxij. Veni inquit ad me et dabo car-
nes masculinilibz celi et bestiarū terre. cū
ipse sit uolabile celi p̄ superbiam. et bestia
terre p̄ cupiditatem et auariciam. Ad duo
uō ultima p̄tinet qđ dicit quidā s̄s sacer-
dos luxuria inquinat̄ iuxta filiu uirginis
ponit ycolū uenis. et dū sc̄am faciem be-
nedicat. qñ in faciem ei' sp̄uit. et dū sumit
filuū dī. qñ in lutū platur̄ eū picis. Unde
de sarracenis dī. Ds uenerūt gentes inhe-
ditatē tuam polluerūt tēplū sc̄m tuū et c.
De indigne officiētibz pot̄ ampli' dici. s̄

qđ polluerunt sc̄m filiu suū. Ad magni-
tudine et otumelie facit h̄ qđ indigne offi-
cietes dō otumeliam inferūt qñ coram
curia sua congregata. ad est eū ibi ds. ac-
sunt hoīes et angli. Vñ ḡg. Quis fidelū
chubū h̄re possit in ipsa imolationis ho-
ra ad sacerdotis uocē celos ap̄ur. atq; illo
ih̄u xp̄i misterio angloz coros ad esse
sumis una locari. r̄ena celestibz iūgi.
Ad magnitudinē et otumelie facit hoc
qđ tales inferūt dō otumeliā in p̄ria do-
mo eius. Vñ in se. Quid et qđ diles m̄s in
domo mea facit scelera multa. p̄ter p̄-
dicta sūt. uñ. que faciūt ad detestat̄ hui-
peccā. Primū et magna ingratiudo qđ est
ibi. Venit eū diuina maiestas uisitare
hoīem in sacramento altaris et h̄ cū multi-
tudine carissimā. Vñ eucharistia uocit̄
sacramentum illd. et miser si timet otume-
liam ei inferre que p̄ posse suo debuit
honoriare. Satis admirari possunt in hac
parte bonitatē diuinā et p̄silitatē huma-
nam. Quid et homo ait dō. qđ magnifi-
cal eū aut fili' hoīs qđ reputat eū. et la-
trones illi ad quoz mentem comederūt
seruant fidē p̄ annū. In digue u' officiēs
ul' omunicans in ipsa mensa ad quā cū
dño comedit ei otumeliam facit. Unde
bñ pot̄ dici de dño illd ec̄. xxix. Pasce
et portabit ingratos et ad huc amara
audiet. Ad magnitudinē ingratitudi-
nis facit h̄ qđ in sacramento illo mors dñi
figuratur. Vñ. j. ad cor. xi. Quocient
cūq; manducabitis panē hunc et calicē

biberit mortem dñi annūciabit. mag
na uo in gratitudo; aliqñe ei etumelia
in ferre que recordat mortuū p suo amore
Seco facit ad det h' peccā. h' qd indigne o
ficiētes ul' ommunicantes infeliciores uide
tur esse ceteris peccōrib; ipm enī sūmum
bonū; eis noxiūm et ex ipsa uita moriū
tur. et de ipso anadoto in curruē infirmu
tate ad mortē. Quis locul' curatiōni qñ
aurē deb; hoīem interficit. Vñ in lib
yspi. Sāramentū sūme pietatis sibi iū
diciū sumit indignus. bn esse n̄ potest
male accipienti q' bonū; Tercio facit ad
derest' h' peccā pena quā dñs accipit i
p̄sentia de in digne sumentib; corp' xpi.
Vñ j. ad cor. xi. Postq' dixit apl's. qui
manducat et bibit indigne. iudiciū
sibi manducat et bibit. subdit. Ido in
ter uos multi infirmi et inbecilles et cor
mūunt multi. et exponit glo. Infirmi fe
brib; et inbecilles longis ualitudinib;
et infirmitatib; et dormiūt morte corpis.
Legit' et in libro pascali. q' quicūq; indig
ne ommunicant n̄ bonitas xpi cui iudicio
pendent oīa gladiū suspendere et t̄p̄ale
mortē nisi peniteant. remouet ab an
glis ad h' positus punirent. nec mirū
Si enī p morte xpi gens iudeoz destrui
debiat. et peccā indigne ommunicū sile
est peccō eoz qui crucifixerūt xpm ut
prius ostensum; iustissime possent tales
a dño interfici. Ultimo faciūt ad derest'
h' peccā diuersa exempla. et de multis pan
ca ponemus. Iohs baptista in uero maris

sāficatus fuit a puericia. hemo uisatus
et inuitatus a dño timuit tangere uerticē
dñi ipsis anglis reuerend' et tremend'. Vñ
canta eccia de eo. Baptista tremuit et nō
audet tangere scām dī uerticē s; clamat cum
tremore sāficia me saluator. Quō g' aliquis
inmūdus n̄ timet sumē totū corpul xpi
iam gloriificatū. It' scā m' magdal' que tan
to seruore dñm diligebat et tā deuote ei
uuo et mortuo seruebat. n̄; p nulla et
dñi pedes tangē eo q' n̄ crederet filiū esse
equalem p̄ri. It' bea' marc' sibi abscedit
pollicē ut reple' ess; sacerdotio. t̄m reue
batur dñici corpul ofectionē. et quidā seni
or inter hēmitas cū ab ill' eligeret' in sa
cerdotem et ab epō egypti ess; ordinatus
ait. Ego licet sum sacerdos in uita tamen
mea n̄ ommicam. Leg' et y. Re. vi. de oz a
qui cū bob' recalcitrantib; archa declina
ret. ipse extendit manū suā et retinuit
eam. et uatū; indignatione dñs cōtra
ozam et percussit eū sup temeritatē qui
mortuus; ibi tradūt iudei q' q' hac
nocte dormierat cū uxore sua. Si oza
interfēs; a dño q' p̄sumpsit tangere
archam que erat figura dñici corpis
cū ea nocte iacuis; cū p̄ria uxore. qd
mētū ille qui iacet cū sua cubina et
tū ipm uerū corpul dñi tenere et sumē
p̄sumit. It' leg' j. p. vi. qd beclamite
percussū sūt a dño eo q' uidissent archā
dñi et percussū sūt. lxxvij. uiri et qñq;
milia plebis. Si tot hoīes percussū sūt
q' acceptauerunt circa archā dñi qd

eis erat phibitū. S. uidere archa dñi mudam. Quid merent illi qui artemptant aliqd circa corp' dñi q' eis phibitum est. Preterea scā egyptiaca pñiam agent in deserto semel tm hoc sacramntum suscepit a zozima hemita loci illius. Et hoc singulis diebz fuit lacrimata. tam tñc ampl' q' usq' ad osūnationē oclorū ul' effusionem. Leg' 7' 5. viii. qd' centurio dixit dño dicenti sibi. ego ueniā & curato puerum tuū. Dñe n' sum dign' ut intres subtectū meū. 7' luc' v. leg' q' petrus dixit dño. Exi ame dñe qz homo peccator sum. Leg' 7' exo. iii. cū apparuiss; dñs in rubo moysi q' dixit dñs ei. Solue calciamentū de pede tuo. locut' enī in quo stas tra scā 7'. Sic cū ad est dñs in sacramento ecclē morticinū remouendū est. **De peccō eoz qui nunq' curant**

Post peccm eoz qui **omunicare. lxxxiiii.** in digue oficiūt ul' omunicāt. dicendū 7' de duobz peccis que uident' esse annexa huic peccō. s. de peccō eoz qui nūq' curant omunicare. 7' de peccō eoz qui p' quā dñm in sacramento altaris suscepūt p' peccm mortale eū a se expellunt. Ad decet' u' p'mi peccī. triplex testimoniu' scripture pot' adduci. Primū est q' in ueti lege nū x. sic leg'. homo qui fuit in mund' s' aiām siue iūia p'cul faciat phasē dño mense sedo. Si aut' mund' 7' in iūie n' fuit 7' tñ nō fecit phasē. exterminabit' aiā illa de p'lis suis. In mūdus sup aiām diceba-

tur ille qui in mund' erat ex tractu mortui. Sed testimoniu' 7' in noua lege. Jo. vi. vbi dicit dñs. Nisi manducaueritis carnē filij hoīs 7' biberitis eius sanguinē nō habebitis uitā in uobis. Tertiu' testimoniu' 7' constitutio ecclē que dicit q' quilibz p' quā ad annos discretioīs p' uenerit saltem semel in anno oficiat' oīa peccā sua 7' recipiat reuerent' ad munus in pascha eucharistie sacramntum n' forte de ofilio p'p'ri sacerdotis ob aliquā rōnabilem causā ad t'p'e ab eius p'ceptione duxit abstinendū. alioqn' unū ab ingressu ecclē arceatur 7' moriens xpiana careat sepultura. Multū aut' dolere debet ille qui n' omunicat saltem semel in anno. Primo debet ei esse causa doloris h' qd' dñm multū offendit. Non enī p'p'ri offendit' d's qn' a suis negatur ei hospiciū semel in anno inq' debet hēre otinue hospiciū. Qd' autē multū ex hoc offendatur pot' ostendi p'mo ex h' q' leg' luc' x. de hys qui n' esset recepturi discipulos eius. Dico uobis qd' si dormis in die illa remissius erit quā illi ciuitati que n' recepit uos. Si tm' offendit' d's qn' discipuli eius n' recipiuntur. q'nto credend' 7' offendi qn' sibi ipsi hospiciū negatur. 7' p'cipue qz a suis. Vñ Jo. i. In p'p'a uenit 7' sibi eū n' receperūt. Qui dño hospiciū negant timere possūt ne dicatur illis illd' uerbū q' legit' 7'. xxv. Discedite a me maligni in ignē eternū q' p'paratus 7' d'ya 7' ang'lis eius.

7 subdit causa hospes enim 7 n collegisti
 me. Timere 7 possunt ne accadat eis sicut
 sodomitis qui in hospitalet erant qs ig
 nis 7 sulphur succendit. Vn orgenes
 domos hospitalet ingressi sunt angeli
 domū abrahā 7 loth. domos n hospi
 tales ignis 7 sulphur succendit. Talem
 iudiciā uolebat Ia. 7 Jo. sumie de samari
 tamil qui nūciol xpi n suscepant ut leg
 lue xx. Vn dixerunt dno. Vis dicimus
 ut ignis de celo descendat 7 consumat os.
 Sed debet dolere de dignitate sua. Sūt
 quidā qui sibi applaudūt dicentes qd
 melius 7 corp' xpi n sumie. quā indigne
 sumere. Quibz dicunt q in h bñ faciunt
 q n indigne sumūt. qz n 7 bonū sumere
 panē filioz. imo angloz 7 dare canibz
 ad manducandū. Tam colē deberēt qz
 canes se inueniūt qui filij esse deberēt
 de h q uident se esse uasa ire 7 mortis
 7 receptacula imundicie. q deberēt esse
 receptacula grē 7 uite. De hoīe qui indif
 ferent' sordes peccoz in se recipit. deo
 n locū parare negligit. pot' dici illd uer
 bu q legit' in osee. Hīrl' fcs 7 q' ual in mū
 dū in nationibz. Hīrl' 7 xpianus qui per
 fidem dñm uidet. Verus xpian' debet dice
 illd uerbu. dd. Si dedo sopnū oclis meis
 7 palpebril' meis commutardem donec inue
 nam locū dño. supple male m accidit. Ter
 cio pot' dolere qui saltē semel in anno n
 comunicat. qz illd n facit q p'cipit dñs
 discipulis cū recessurus ess; ab eis uolens
 illd maxime infigi memorie eoz. h facere

inquit in meā memoratiōe. hoc q' sig
 nū sui amoris reliquit dñs ecclie sue. 7 ue
 illi q n hē memoriale a tanto amico sibi
 relictū. Quarto dolere poss; talis de dya
 p'sencia. Vbi enī 7 di absentia ad est dya
 p'sencia. Qnto dolere poss; qz fraudatur
 utilitate q' osequit' ex aduentu dñi in
 aliqd hospiciū. Non enī 7 aduentus eius
 sine magna utilitate. Vn cū zache' dñm
 in suo hospicio recepiss; audiuit a dño
 hodie salus huius domui scā 7 ut leg' lue
 xix. Raab 7 saluata 7 qz suscepit nūci
 ol dñi. ut leg' iosue xi. Et uidue q heli
 am suscepit n defecit farina 7 oleum
 7 frumētum ut leg' iij. r. xvy. Si adō
 uale fuit seruos dī in hospicio recepiss;
 se. quā uale credendū est ipm dñm
 in hospicio suo recepisse. n modica securi
 tal est tale locū hē. Vn dd. Si ambula
 uō in medio umbre mortis n timedo ma
 la qm tu mecum es. 7 iūm. Dñs p'ceptor ui
 te mee a quo trepidabo? 7 subdit. Si con
 surgant aduersū me castra n timebit
 cor meū. De illo uō qui dñm n suscipit po
 test intelligi illd. q leg' ecc' iij. De soli qz
 si ceciderit n hē subleuantē se. Talis cum
 mensa altaris indignus sit. mensa 7 celest'
 ti indign' 7 cū dño hospiciū negauerit
 merito ianua celestis regni ei clausa erit.

S de peccō eoz q' p mortale dñm a se expellit.
 Sequit' de peccō eoz qui dñm quem **lxv.**
 susceperunt p peccm mortale a se expellūt
 Cui' peccā magnitudo pot' ostendi multi
 pliat'. Primo p h q turpius eicitur quā

n̄ ad mittitur hospes. Si enī tñ peccm̄ ē
dño negare hospiciū. manifestū; ualde
magnum esse peccm̄ eum iā susceptū expel
lere ab hospicio suo. Scđo pot̄ ostendi nig
ritudo h' pecc̄i p̄ h' qđ talis filis; iude.
qui p̄q̄ ad mensam dñi comedat eum
tradidit hostib; suis. 7 latrones timent
contumeliā inferre eis ad quoz mensā co
mederūt. De tali pot̄ intelligi illd̄ ec̄ vi.
Est amicus soci' mensē 7 n̄ p̄manet i die
necessitatis. Tales 7 similes sūt iudis qui
in die dñica ramis palmarū xp̄m honori
fice susceperunt 7 post eū eiecerunt cum
magna contumelia. Sūt aliq̄ qui p̄ vii sep
timanal hospiciū xp̄o parauerunt. p̄
quā uō susceperunt eū nullā reuerenciā
ei exhibent. imo tot contumelias ei inferūt
q̄ eū oportet inde exire. venturo mag
nam reuerenciā exhibent. p̄senti ū nullā.
Sū b. admirans dixit. q̄ minus p̄senti
quā futuro debetur. quid minus reue
rende t̄ps̄ resurrectionis exigit q̄ passio
nis. Tales 7 ad modū iudoz baraban
latronē filio dī p̄ponūt. dū filiū dī ase
repellunt 7 infernale latronē introdu
cūt. Expellūt eū qui eos p̄tegebat 7 in
troducūt eum qui eos iugulet. Vñ io. x.
fūr n̄ uenit n̄ ut furem̄ 7 mactet 7 p̄dat.
Quantū aut̄ displiceat dō illd̄ peccm̄ i
nuit dñs in ps̄. Si inimicus m̄s maledix
it; m̄ sustinuissem utiq; tu uō hō unani
mis dux m̄s 7 notus m̄s. Qui siml' meū
dulces capiebat abos. 7 subdit. Veniat
mois sup illos 7 descendat infernū in

uentes. Talibi hō qui edebat panes me
os magnificauit sup me supplantationē
7 subdit. Dñe resuscita me 7 retribuā illis.

De uicio p̄teritis in religiosis. lxxxvi.

Sequit de uicio p̄teritis in iuris reli
giosis. ad cui' pecc̄i detestatiōem p̄mo
possumus ponē xij. exempla. Primū est
in gen̄ xix. ū leḡ. q̄ uxor loth p̄ se respici
ent uersa; in statuam salis. Vir religios
tunc p̄ se respicit qñ diuitias hui' mū
di quas reliqđ occupat. Statua corp' est
sine spū. Vñ claustralis tunc statua effia ē
qñ solo corpe in claustro uisatur. Corde
uō in mūdo. Statua aut̄ h̄c similitudinē
hoīs 7 n̄; homo. sic talis similitudinē habet
monachi. s; monach' n̄;. Notabile enim
est q̄ uxor loth uersa ē in statuā salis. q̄
talis modus exemplo suo idit alios. s; s
utilis n̄; h' exemplū reuocat dñs ad me
moriam h̄c. xvi. dicens. memores estote
uxoris loth. Ad idē p̄inet q̄ leḡ. ū. p̄t. y.
Nemo mittēs manū ad aratū 7 c. Scđm
exemplū; in gen̄ xxxi. ubi leḡ rachel su
rata fuisse ydola laban. Laban candida
tio in t̄ps̄ siue candid' 7 significat mun
dū istū qui h̄c quēdam candore' exiūs
Rachel uō iurū d̄templatiuū significat.
Rachel ydola furatur qñ claustralis di
uitias hui' mundi amore amplectitur.
Hobilitas ū; in h' exemplo q̄ iacob tāta
pena iudicauit esse puniendū qui hoc
fecit; ait enī. Apud quēcūq; inuenis
dos tuos necē coram fr̄ib; Notabili
7 diuitie quas claustrales uicite pos

22
sident ydola uocantur. 7 qz in utiles sūt
eis sicut aurū 7 argentū ydolorū in utilia
sūt ydolatriis. 7 qz fidem 7 spem 7 amorem
q̄ in solo dō ponere debēt in pecunia po
nūt. Vñ nec ueram fidem n̄ ueram spem
n̄ caritatem hñt. Primū patet ex eo q̄ ait
aug. Qui ueram fidē h̄t de dō n̄ uidet i hys
miseris diues fieri. Non enī plus ē mun
dus quā d̄s. De spe ū idem pot̄ ostēdi
q̄ dicit aug. qd̄ de dō desperare ē spem
in creaturis posuisse. Proprietarius fidu
ciam q̄ debet hēre in dō ponit in mun
do. Qui in diuiciis suis confidit fallit eū
diuicie sue 7 ipse in infernū corruet. uix
illd̄ p̄. Qui confidit in diuiciis corruet.
Amorem 7 qui in solo dō ponendus est
ponit proprietarius in pecunia. Amant
enī pecuniam plus quā d̄m. q̄ patet p̄
hoc q̄ cū ipsi n̄ possunt simul hēre d̄m
7 pecuniam. pot̄ eligunt amittē d̄m q̄
esse sine pecunia. S; illd̄ d̄s unū cuiq̄ est
qd̄ p̄terit diligit sicut sup̄ius ostēdū
est. Pecunia igit̄ proprietarius d̄s ei 7. Vñ ipse
ydolatra ē. Tercū exemplū 7. exo. xvi. vñ
d̄s qui pueros erat filiorū isrl̄ noluit q̄
aliquis eorū de māna in mane relinq̄ret.
Qui n̄ audierunt eū s; reseruauerunt
inde. 7 qd̄ reseruauerunt exputruit.
Quartū exemplū est. iosue. vii. ubi leḡ
q̄ cū prohibuiss; d̄s ne aliq̄s acciperet sibi
de anathemate iericho. achor tñ tulit
inde clamidem coccineam 7 regulā au
ream 7 ducentos siclos argenti. Iericho
q̄ int̄p̄ luna significat mundū istum

94
qui mutabil; in modū lune. q̄ anathema
debet esse in uirib; claustralib;. S; sūt aliqui
qui de anathemate isto cū achor furantur.
cū pecuniam sibi phibitā hēre uolunt. In ul
u trib; que furantur; achor. tres spēs p̄rie
tatis figurantur. In regula aurea intelligit̄
p̄rietatis interior. 7 p̄ietatis sensus 7 uolunta
tis. In auro enī p̄t splendorē sapiā solet
intelligi. Regula uō que a regento dicit̄
bñ p̄net ad uoluntatem que h̄t regimen
7 impiū in hoīe. In pallio ū coccineo intel
liḡ diuersatio exterior hñs peccm̄. In coccineo
enī peccm̄ intelligit̄. sicut in p̄ncipio ysaiē
ubi dicit̄. Si fuerint peccā uīa ut coccinū
q̄ nix dealbabitur. Palliū coccineū furat̄
claustralis q̄n aliq̄ retinet de exteriori diuer
satione seclari. ut in hirtu. ul̄ in tonsura ul̄
in aliquo tali. Notabil; aut̄ d̄r ibi palliū
ualde bonū. multū enī claustralib; uidet̄
ualde bona diuersatio seclaris. h; palliū illd̄
de quo legit̄ in canticis. Tulerūt palliū
meum custodes muroꝝ. Qñq; aut̄ nota
bilis sunt in exemplo isto. Primū 7 h; qd̄
d̄s dixit filiis isrl̄. Non ero inq̄ ultra
uobiscū donec d̄terant eū qui h; scelere re
us est. In quo innuitur q̄ d̄s cōtra totam
unā abbaciā qñq; uatit sit p̄t unum
p̄rietariū que tollerant. Vñ om̄s qui sūt
in aliqua tali religione deberent p̄sequi
illū que sentit̄ p̄rietariū esse. Scdm̄ uō
ubi leḡ anathema in medio tui isrl̄ nō
potis stare corā hostib; tuis donec dele
atur ex te qui d̄taminat; h; scelere. Inq̄
uero innuitur q̄ p̄t illd̄ peccm̄ potesta

De auaricia.

tem hac dya papitandi claustrales in multa
alia peccata. Tertium notabile est quod ea que achor
furatus est non profuerunt illi. nullum lucrum inde
huit. non peccatum et penam peccati in eternam ea ab
scondit. et cum moriturus erat ea manifesta
uit. Sic proptetarius sepe aliud lucrum non reperi
tat de pecunia sua non quod custodit eius dum
uiuere et in morte manifestat eam. Notabile
est quod legitur iohanne dixisse ibi. Quia rebasti
nos exturbet te deus in die hac. in qua inuenerit
quod propter turbationem proprietarium non debet dimitti
quin ei proprium auferat. Quintum notabile
est quod sequitur. Lapidauerunt eum omnes israel et
cuncta que illi erant igne consumpta sunt.
In igne intelligitur magnus zelus quem debent
claustrales habere contra illud uicium. In lapidi
bus uero intelliguntur increpationes quibus
lapidandus est proptetarius. Quintum exemplum
est de uida qui in congregatione domini locu
los habuit qui figuram tenet proptetarioz. flo
randus uero in exemplo isto quod amos lucrum oc
casio fuit tot et tantorum malorum uide et cum
parua uel nulla utilitate inde habuit. Pnia
enim ductus renulit arginta argenteos. non
qua comedit uel bibit inde. Sic proptetarius
multa mala dimittit ut pecuniam habeant
et quicquid nulla utilitate inde consequi uerit.
Sextum exemplum est. 1. re. xv. ubi legitur quod deus
prohibuit saul ne ex rebus amalech deciperet
ceret et non obediuit saul. imo reseruata sunt
meliora de ouibus et de armentis et ad offeren
suum fuit deus ut hac de causa regnum aufer
ret sauli. Septimum exemplum est. 1. macha. xv.
ubi legitur quod uidas machabeus uenit quodam

die ut tolleret corpora quorundam de suis qui
prostrati fuerunt in bello uolens ponere
in sepulchris propriis et inuenerunt sub tumu
cis interfectionum de donarum ydolorum. a quibus
lex prohibet iudicium omnibus. manifestum est
ob hanc causam eos corruisse. Si enim in talibus
personis qui professione non promiserant. deus
morte puniuit hi qui acceperunt denarios
a lege sibi prohibitos. quanta pena dignum
est peccatum tale in iuris profectis. Octauum exem
plum est in anania et saphira uxore eius qui
fuerant primi proptetarii ecclesie qui propter
peccatum illud morte subita interfecti sunt ut
legitur actus. v. Nonum exemplum est in uitis pa
trium de quodam ortolano qui omnia dabat in
elemosinis que pro labore suo acquirebat
pro tenuem uictum. Tandem suggestum est
ei. inspiratione spiritus maligni ut colligeret
aliquam pecuniam quam cum senesceret uel egro
taret possit expendere et fecit sic. Conuicit
autem eum infirmari in pede et expendit
quicquid habebat in medicos et curari non potuit.
et tandem unus eorum expulit medicum dixit
eum non posse curari non pro pedis ablatione
et cum die sequenti medicus allaturus esset
instrumenta ad pedem abscidendum nocte
precedente ortolanus ille penituit de num
mis collatis et quod non dedit pauperibus et assi
tit ei angelus domini dicens. Vbi sunt nummi quos
collegisti. et ubi est spes quam tractasti. qui cum
penitiret angelus domini tetigit pedem eius et
sanatus est. In mane uero uenit medicus
inuenit ortolanum in agro sanatum atque o
perantem et glorificauit deum. Decimum exem

plum; de quoda frē qui renūciat sclo
7 sua dans paupib; uenit ad albem an
toniū. quedā tñ sibi retinuit. q̄ cū apul;
antoni' dixit ei. Si uul' monach' esse uade
7 para t' carnes 7 impone corpi tuo uico
7 sic ueni ad me. Qui cū h' feciss; tā canes
quā aues p̄t carnē rapiendā corpus ei
dentib; 7 ungtis dilacerauerūt. 7 sic dila
ceratus uenit ad antoniū. Cui antoniū.
Quicūq; renūciat sclo 7 uult ad huc
hēre pecuniam sic a demonib; laceratur.
Syndamū exemplū est de quoda frē qui
reteruauit sibi duos aureos. 7 cū infir
mitate p̄nā ductus manifestass; h' ḡgōno.
Soluit tñ ḡg' parce ei q̄h 7 infirmum
7 mortuū puniret. Subtraxit enī ei in in
firmitate uisitacōem fr̄m. p̄t mortē uolu
it enī carere multis dieb; xp̄iana sepulcra
exemplo suo docent p̄latos ecclēe quantū
xeli debeat hēre d̄tra peccm illd. Duode
cimū exemplū; in uitis p̄m de quoda
qui erat hemita in egypto. cui dyā oste
dit magnū thesaurū sub terra qui fuit
pharaonis. Cui ipse r̄dit. Pecunia tua te
cū sit in p̄dicione. In h' q̄ dyā thesaurū
illū hemite ostendebat sanī apparer q̄n
tum dyā. placeat uiros p̄fctos hēre pe
cuniam 7 p̄sequēs quantū h' dō displi
ceat. **De xij. stulticijs. lxxxvij.**

Sco possunt uale ad decet h' p̄cā
xij. stulticie quib; ostendit laborare
ppietari'. Prima; qd ipse est ualde facti
mercator. Silis; enī hōi negotiatori q̄
renti bonas margaritas. Inuēta aut una

95
97
p̄ciosa margarita uendidit oīa que hūc
7 emit eam. De inde ū margaritā illā con
culcat 7 p̄ nichilo dat. Margarita ista d̄s;
p̄ qua claustralis q̄damū totū modū de
dit 7 se ipm. Quā q̄ p̄ nichilo dat. cū p̄
aliqua rō t̄p̄rali d̄m amittit. Ad cumulu
hui' stulticie accidit q̄ eandē margaritam
cotidie n̄ cessat emere. Singulis 7 ozomb;
7 cū in tali statu nullo p̄cio possit eam o
parare. Secda stulticia; q̄ cū d̄ns eripuit
eum de naufragio hui' sc̄li. 7 q̄ collocauit
eum in loco tuto s; in nauu religionis ipse
furtim aliquantulu de mari in nauu poit
in quo ipse se submergit. Vñ accidit ei sic
barbari dixerūt accidisse paulo. acc. xxvij.
cū euasiss; de naufragio 7 ad hesiss; iupa
manu eius. utiq; hō hie homicida ē dixe
runt ipsi. qui cū euasit de mari ultio di
uina n̄ sinit eū uiuere. Tercia stulticia
est qd cū ipse iam mortuus sit. tñ timet
fame mori. 7 cū solā uitam et̄nā deberet
querē. mortuus enī solā uita et̄na querit.
ipse. dō cupidus; ut cupiditate acq̄ren
di fur' efficitur. sic monstro filis; auaricia
sicut dicit seneca. Quid dicend; de auaricia
mortuū. De morte ista legit. ad col. iij. Moe
tui estis 7 uita uīa ab scōndita; cū xp̄o in
dō. De morte 7 ista leg' in uitis p̄m. qd
cū quoda fenerator reliquiss; abbi arsenio
magnā hēditatē 7 delatū fuiss; ad eum
testam̄tum ipse ait. Ego prius mortuus
sū quā ille. ipse aut mortuus; n̄. quō
inde me fecit hēdem. 7 remisit testam̄t
nich accipiens. Quarta stulticia; quod

De Auaricia.

ipse in loco saluationis facit sibi locū p
ditionis sicut et iudas. Vñ dñs. Nemo pe
rit ex uobis nisi fili' pdicionis. Vñ fuit
iudas filius pdicionis qui cū saluatore
et cū societate in qua soli saluandi erant
solus se pdidit. Quinta stulticia ē q̄ uidet
h̄re magnā uolūtatem q̄ furet. ul' per
sequens q̄ suspendatur. qui uendit
sua et dedit paupib; ut in monasterio fu
raretur aliena. Sexta stulticia ē q̄ ipse
locū illū quē declinant et scelerati ut sce
lera sua ibi committant ipse intrat ut ibi
malā uitam inducat. et qui cauebat sibi
a furto in celo. n̄ timet furari in loco
sc̄o. de quo uidetur admirari dñs in se.
dicens. Quid ē q̄ dñs m̄s facit in domo
mea scelerata multa. Septima stulticia est
q̄ cū dñs ab eo remouit iram suā ipse
conatur tam ad h̄ q̄ habeat de ipsa aliq̄.
Ira dñi effusa est sup̄ habūdancā diuicia
rū. Vñ leḡ apoc̄. xvi. qd̄ angl's effudit
phyalam suam in illd̄ magū flumen
eufratē. a qua ira libatur qui mundo re
nunciat. S; pprietari' de ira ista uult h̄re
dū diuicias uult possidere. Vñ iacobi
ult' dicit diuitib;. Thesaurizat' uobis
iram in nouissimis dieb;. Ibi dicit Glo. Aescit
miser thesaurū ire cū thesauro pecūie
parit' amulari. Octaua stulticia ē qd̄
ipse aliena colligit et ppria negligit. de h̄
que ppria esse n̄ possunt uult face sibi p
pprium. et iusto dñi iudicio amittit om̄e
ppriū. Aliena sūt nobis t̄p̄alia ista sic
ostensum ē nobis pul. qz scdm̄ ambrofi

um. n̄ sunt hōis bona que secū ferre
n̄ pot. Non possunt esse ppria cū sint sepa
bilis. que dū pprietari' colligit. et sibi
pprietare querit. ipse omne ppriū amittit.
Primo amittit ppriū dñi. cui' ē ppriū
misereri et parcē. qz iuxta uerū b. mona
cho h̄nci ppriū negabit dñs ppriū suum
q; misereri semp̄ et parcē. nec est parua
amissio ista hōi peccōri. Secūdo amittit
se ipm̄. qz sicut communit' dicit' et uerū
est. monach' h̄ns de pprio obulū n̄ uale
bit obliu. Tercio amittit bona in t̄p̄a
que ppria possunt dici n̄ra que n̄ possunt
hōi auferri sicut ostensū ē prius. Quarto
uō amittit bona eterna que pprie possunt
dici n̄ra. qz n̄ possunt hōi auferri. Nonna
stulticia ē qd̄ ipse facit sua p̄aora se
ipso. Cū enī se dō dedit. sua t̄n dare nō
uult. cū tam de uire se dando sua dedit.
Vñ n̄ deb; se excusare p̄ ignorantiam.
Ius enī naturale uidet' dictare ei qd̄ cū
ipse se ipm̄ a se alienauit
rit qd̄ nich' ppriū habere possit pprietari'
qd̄ plus est p̄ eo q̄ minus est amittit.
Cum enī se ipm̄ dedit dō. n̄; ista oblatio
dō accepta p̄ illa modica pecunia quā
retinet ex quo se dō dedit ipse debet
pprietariam suā ei relinquere. Decima
stulticia ē q̄ ipse de scala celi facit sca
lam inferni. Immo cū iam multos g
dus in scala dñi ascendit. ipse p̄cipit
uult se et q̄ saltare in infernū. Scala
celi ē aux religionis. de qua scala leḡ
Gen. xxvii. q̄ iacob in sōpnis uidit

stantem sup terrā ⁊ cacumen ei tangēs ce-
lum. Undecima stulticia ⁊ q ipse de por-
ta celi facit portā inferni. Porta celi ⁊ reli-
gio. Vñ Gen̄ xxviii. Non ⁊ hic aliud nisi do-
mus dī ⁊ porta celi. Duodecima stulticia est
q̄ ipse laqueum cupiditatis laqueū inq̄
in quo tot hoīes ad infernale paritūm tra-
huntur. qui tā dicitur erat recuperat ⁊ mo-
lam asinaria a collo suo amotam itē sibi
alligat. huius laquei figura fuit laqueus
quo iudas se suspendit. It̄ enim q̄ ad lu-
teram in uictoria accidit. qui dū sitit lucra
puenit ad laqueū ⁊ q̄ suspensus crepuit
medi ⁊ effusa sūt uiscera eius spūali acci-
dit in pprietario. Amor enī pecunie laqueus
est quo occidit suspēditur in inferno
lūsceratur ⁊ q̄dam dū picat interiora lo-
na ⁊ dū pterrenorū sollicitudine cor eius
q̄ exiit ab eo. uixta illd̄ ec̄ x. Picat enī
in uita intima sua. Tertio pot̄ ualere ad
detestatōem h̄ pecc̄i multiplex pueritas
quā facit pecc̄m h̄ in ec̄ia dī. Prima pu-
eritas ⁊ q̄ illam partē ec̄ie que debet
esse p̄ximorū celo facit hoc pecc̄m ad herē
terre. Illi ⁊ qui deberet esse stella fixa in
firmamento celi ⁊ lucere hominib; bono
exemplo. facit h̄ pecc̄m in fixū in limo p-
fundi. Asta celi sunt uiri claustrales. Vñ
xxxviii. Job. Cum me laudarent simul
astra matutina ⁊ iubilarent om̄s filij dī.
hec stelle cadunt de celo in terrā p̄ pecc̄m
pprietatis. ut uideatur illd̄ impletū apoc̄
vi. Stelle celi ceciderunt sup terrā. hoc
pecc̄m ⁊ facit ut in celo ec̄ie q̄ est religio

96
in quo deberent esse angeli sūt talpe. imo
⁊ dyabli. Dya ⁊ pprietarius qui malus est ⁊
ter bonos. Jo. vi. Ego xii uos elegi ⁊ unus ex
uobis dya ⁊. hoc pecc̄m ⁊ facit illos qui a-
ues deberent esse circa trina ista reperit
unde ⁊ in mundi sūt. uixta illd̄ deut. xiiii.
Omne q̄ reptat ⁊ pennulas h̄t in mundū
erit. Pprietarij in claustris sunt uelut uel-
pationes int̄ aues ⁊ sicut uespationes in
eccl̄is habitant. sic ⁊ cl̄ici n̄ tam ad idem.
Clerici sunt ibi ad d̄m glorificandū ⁊ ues-
pationes sūt ibi ad oleum bibendū. Sic p-
prietarij licet sint cū eis qui d̄m glorificāt
ipsi t̄m d̄m sua mala uita blasphemant.
In illis impletur q̄ dicit̄ Job i. Qd̄ cū assiste-
rent filij dī coram dō. affuit inter eos etiā
sathan. Pprietarij inter bonos claustrales
uelut sathan inter filios dī.

*Q̄ mala q̄ sūt
ī pprietario ualeat ad det̄ h̄ pecc̄i si colligat̄.*

lxxxviii.

Quarto pot̄ ostendi ad detestatōem h̄
pecc̄i. si mala colligantur simul que
sunt in pprietario. Notandū ḡ ⁊ qd̄ pprie-
tarius fur est. Vñ tomis pprietarij plena
iudicio scripture ⁊ uelut sp̄elica latronū
⁊ de mera iusticia poss; eos d̄ns om̄s inter-
ficere subitanea morte sicut ananiā ⁊ saphi-
ram interfecit. ut poss; igne mittē de celo
qui om̄s obureret. Nec solu fur ⁊ h̄ ⁊ sepe
est sacrilegus. q̄ furnū suū sepe in sacro elo-
quio omittit ⁊ q̄ res paupib; obseruatas
furatur. si scdm̄ Jo. pars sacrilegij ⁊ res pau-
p̄m n̄ dare paupib; eadē ratiōne res pau-
perū furari sibi sacrilegiū erit. Est ⁊ pprie-
tarius pditor ⁊ in d̄m ⁊ in p̄ximū. In

dm qz eum in pugnat peccando cu expe
lis eius uiuat. In primu qz frs suos de
fraudat bonis illis que sibi appropriat.
Quinto pprietari' transgressor e uoti. Vo
luntariam eni pauprate uouit qz in a se
expellit. Est et apostata. Si eni apostata in
dicatur qui hitum deponit. cu paupras
uoluntaria magis sit de substantia religio
nis qua habuit. pprietari' uoti uindicand
erit apostata qui uoluntariam paup
tatem a se abiecit. Iudicio eni scripte ho
ida qz ea inutiliter custodit que paupe
res deberent comedere. Vn cr. xxiiij. Panis
egentiu uita paupm. qui defraudat illu
homo sanguis qz. Est et pprietari' ydolatr
ur ostensum qz prius qz ypocrita. Sub ha
bitu eni claustrali animu regit scilicet.
Extra uidetur esse aureus. intra luteus est
et mendax spui sco. Vn act. v. dixit petrus
ananie. Cur reptauit sachan cor tuum
mentiri te spui sco. et subdit. Non es menti
tus hoibz s; do. Alia lecta ht. Cur impleuit
sachanas. Plenus eni fuit pprietari' ecce sachana.
De iure eni naturali uidetur esse exco
municatus. Cum eni ipse bona sua alius n commu
cet ipse indignus qz communicare bonis ali
oz. Est eni maledictus iudicio scripture iux
illud iohis. vi. Maledictus uir com do qui
refusatauit et reedificauit iericho. frequen
ter et in digno officat et communit pprieta
rius. qz quantum peccati sit satis ostensu qz
prius. Preterea pprietari' peccat in patre.
peccat in filiu. peccat in spm scm. In patre
peccat. du te potencia ei dubitare uidet.

Du eni timet mori fame. si ea que uo
uit do seruauerit. uidet frs dicit illud.
Aunqz et pane potit nob dare. aut pa
rare mentem in deserto. In filiu peccat
du sapiam ei deridet. iuxta illud pu.
Stultus iridet disciplinam patris sui. Sa
pientia xpi fuit pauprate diuiciu ipone
et molestias delicias. Vn ad heb. xij. legit
de ipso qd pposito sibi gaudio sustinuit
crucem. Sup que locu dicit aug. Omnia
terrena bona contempsit homo xpc ut contem
nenda demonstraret. et oia terrena mala
sustinuit. que sustinenda pcepit ut
nec in illis queretur felicitas. nec in istis ti
meretur infelicitas. Et istam sapiam iridet
pprietari'us. Peccat et in spm scm. qz de bo
nitate di mala sentit. du credit qd si ser
uerit do ad eius uoluntate qz ipse debeat
pmitte eum mori fame. Alit et peccat d
spm scm. facit eni contra caritate que
spe sco qz et qz mentit spui sco sicut oste
sum qz prius. Ad ultimū notandū est qd
religio maxime debet psequi uitium
illud. Primo qz detrahit fundamentū
religionis qz est paupras. hoc fundam
tum posuit fili' di qn doctrina a paup
tate inchoauit dicens. h. v. Beati pau
pes. et e. matre et religionis iugulat et
suffocat. que sibi qz paupras. Pacem et
aufert que totū bonū qz religiosoz. Vn
sup illud pay sup isrl' die glo. Vno u'bo
omne bonū dixit. Seneca. Quertissime
uiderent hoies si h duo pnomina tolle
rentur. meum et tuū. **De auaritia scilicet.**

Ultimo loco inter spes auaricie que
 pntent ad ministros ecclie dicitur. dicend
 est de auaricia scie que uidetur esse dete
 rior qua auaricia pecunie. Duodeci uo
 sunt p que pot ostendi q ualde detesta
 bilis ista auaricia. Primu h q scripta
 in multis locis monet ut comunicemus
 sciam nram alii. pu. y ubi sic leg. Duri
 entur fontes tui foras. r in plateis aquas
 tuas diuide. Eccl. xi. Mane semina seme
 nu r in uespe n cesser manus tua r xxx.
 eccl. Que habes in manu caba ceteros.
 In manu ht homo que ope implet. ul
 que ht ad manu ul in pmpu. talis
 em multo ampli pficeret in docendo
 qui bn sciret ea que docet r qui ea ope
 implet. Scdm est q r natura r consue
 tudo idem suadet nobis q sol r aha cor
 pora luminosa lum suu omnib; commu
 nicant quantu uirtus r coz se extendit
 nisi aliqua re ineposita phibeant. Con
 suetudo r ht ut hoies ad inuice lumie
 grant comunicent. In auditu r lum exhi
 beri uenale r miser ualde reputaretur.
 qui lumen candele sue candelis alioz n
 uult comunicare. Cui simit ille qui lu
 men sapie n uult aliq communicare.
 Tercia in h r q ille qui sciam ht pot
 esse largus de ea absq suo detrimento.
 Qui diuicias terrenas ht n r mirum
 si largus n r de eis qz eas largiri n pot
 nisi eas desinat posside. Vn bo in libro
 solatim. O angustas in opesq diuicias
 qual nec here totas plib; licet r ad que

lib; sine ceteroz paupate n ueniunt.
 In h hnt preminenciam spuales diuicie
 q in largitate n minuuntur. cu corpalia
 minuunt. ul omio desinant haberi. h r
 unu est in quo attenditur similitudo spe
 nri ad dm. q sicut ille bona sua largit
 absq pdicione r detrimento. ita spo nr
 sua bona comunicat absq detrimento.
 Est r qddam bonu spuale. s. summu bo
 nu q pot simul r semel totu a multis
 haberi r quanto ampli hetur tanto me
 lius ab eis habetur. Quartu r h q scia
 dum datur n solu amittitur imo auge
 tur. radicitur r melioratur. Vn sapiens
 Scia distributa suscipit incrementum
 r auar dedignata possessore. nisi publi
 cetur elabitur. r aug. in libro de doctrina
 xpiana. Omnis res que dando n deficit
 cu habetur r n datur. Fondu hetur qm
 hnda est. Quintu r h qd elemosina de
 ipsa sca ualde piosa r ualde necessaria
 r pximo Vn sicut ualde miser repu
 tandus est ille qui in tpe in quo magna
 est caristia r fames haberet thesaurum
 qui dimitti n poss; s. ex largitione su
 p resceret si paupes pmitteret mori fa
 me r eis n subueniret. sic ualde miser
 est qui de scia sua auarus est. Qua pre
 ciosu donu sit scia uel uerbu di. immut
 zach. ix. ubi dicit. Quid r bonu ei r qd
 pulchru nisi frumentu electoz r uirgines
 germinans uirgines. frumtu electoz
 dicitur frumentu ubi diuini quo electi
 ad regnu etnu nescant. Vn qd abus

regius est. frumento materiali amplius uelatur
tur rephi qua elci. frumentum aut uocat
illa pars scripture que propter sui difficul-
tatem fractione indiget. Vnum aut germi-
nans uirgines dicit uerbu diuinum quod
uirginales ul castas genat affectos. et
dicit h ad diffiam uim materialis q lux-
uriosas reddit mētes. Vn pu. xx. Luyu-
riosa res; uinum. Quā utilis sit elemosia
ista pximo insinuat seneca dicens. Si nō
minus pū est docere animū sciām. qm
corpi dare escam. et aug. Non; magnū
pascē uentres mortuos. s; magnū est
pascere aīas in etnū uicturas. et gg. ma-
ius miraculū; uerbo solatois peccatoe
uertere quā carnē mortuam suscita-
re. Deo ē honorificū. Vn tho. xy. Opa-
di reuelare honorificat est. Sextū; qd
ille qui largus; de sciā bndicit ab oib;
hominib;. Vn in eccl. Splendidū in pa-
nib; bndicent labia iustoz et in futū
bndicentur ado cū dicit ei euge serue
bone et fidel. et c. q. xxv. Septimū est
h q sciā que; in hoīe auaro; qī pdita
Vn in eccl. Sapiā abscondita et the-
saurus in uisus que utilitas in utiq;
et ita bona abscondita in ore clauso
qī appositōes eploz arāposice sepul-
chro. It in eccl. Melior ē qui abscondit
stulticiam suā quā qui abscondit sa-
piām suam et bndicit ē sapiām me-
lius esse pditā in auaro. quā pecuniā
qz pecuniā pot auarus in morte pau-
perib; erogare qd de sciā tunc fieri

n pot. Octauū; h q n solū est inu-
tilis sciā in hoīe auaro imo ē noxia
et. Scaturit enī uermib; sic leg. exo
xvi. Vnus uermis pcedens ex sciā est
supbia. Vn apłs. Sciā inflat. Alius uer-
mis; inuidia. alius; in dignatio.

Vn in eccl. i. In multa sapiā
multa indignatio et qui addit sciām addit
et dolorem. Nonū; q ad luttām in certā
amittit auarus in pñenti sciām suam. Vn
q. xxv. Omni hñti dabitur et habudabit.
et ei qui n hñt qd uidetur hēre et auferre-
tur ab eo. Sup quē locū dicit glo. Habēt
studii uerbi di erogandi dabitur grā
sup grām et alia glo. Multi naturalit
sapientes et acuti si sint desidēs pdunt
donū natē. In eod cap iub; dñs talentū
colli et dari ei qui hñt x. talenta. Decimū
est q. talis odibilis est hoīb;. Vn impu. xi.
Qui abscondit frumētum in tēp maledi-
cetur in pñis. Bndictio aut sup caput
uendentū. Undecimū est q. in uirio-
sus; pximo. Vn b. Rem pfecto pyimi-
retines si toni sciē et eloquencie adorna-
tus uerbu bonū q poss; pdesse multū
in utili. imo dampnabili silencio ligat
certe maledēs qui frumēta abscondit
in pñis. Duodecimū q. ipse; ualde
dampnosus do. qz sic b. dicit. Modi-
ca sementis detractio n modicū est
mellis detrimentū. Vn sicut agricol
facit maius dāpnū qui furat eis
quā si aliam rem furaretur. qz non
solū aufert eis semen s; et fructū qui

debut exire a semine. Sic multū dāp
nificat dñm qui semen diuini uerbi qđ
seminare debuit in ualut' abscondit. Et
nota qđ illi qui officio p̄dicationis yco
nei esse possunt. et tam sibi soli uiuere e
ligūt. licet hoc ex bona intentione faci
ant di. s. ut cū puriori scia dō uiuant
multū timendū uidet' esse eo q' ille ser
uus qui pecuniam sibi dmissam absco
dit in sudario uocatus est a dño seruus
nequā. luc. xix. In sudario puritas scie
intelligit'. In sudario enī talentū abscon
dit qui amore pietatis scie' offm̄ p̄di
cationis renuit. et dicit glo. sup locū illū.
In sudario pecuniam reponit qui ad
p̄dicandū idoneus offm̄ p̄dicationis
ul' suscipe renuit. ul' susceptū n̄ bñ
regit. ad illd' p̄tinet q' gg. dicit. Qui sci
encia et uitate p̄diti secessū speculatio
nis appetūt tot aīaz rei sunt q't aīabz
in publicū pdendo p̄desse potuerunt
tales ut quidā dixit ligāt sibi pedes et
manus ne d's possit se ex eis uiuare.
vñ timere possūt illd'. c. xxv. Ligatis
manibz et pedibz picite eū in tenebras
exteriores. et xxv. In ualut' seruū eicite
in tenebras exteriores. Inacundia enī
inutilis sustinebit ut leg' pū. xvii. Ita
tam de illo intelligenda n̄ sūt qui tā
te infirmitatis est q' n̄ uidet salutem
suam ī mundo isto. ad q' uidet' p̄tine
illd' uerbu q' dñs dicit. Quid p̄dest ho
mini si totū mundū lucretur et detri
mentū suū paciatur. ul' faciat. c. viii.

Vltimo inter **De peccō lusoꝝ. xc.**
spēs auaricie dicemus de peccō
lusoꝝ quia frequēt in lusoꝝ e peccm̄
cupiditatis ul' auaricie. et p̄mo ponunt'
ea que possunt face ad det' hui' peccati.
de uide tangemus aliq' de hui' qui miscent
se lusoꝝ. et de hui' qui locant eis ad ludū
necessaria et de hui' qui p̄mittūt eis lude
in domo sua. Quāq' ū sunt que faciūt ad
detestac' hui' peccati. Primo pot' face ad h
multitudo et magnitudo peccōꝝ que in
ludo accidūt. Possunt eī accide ibi xvi pec
cata. Primū ē cupiditas que ē radix oīm
maloz. nec ē ibi quecūq' cupiditas s; rapi
na. vlt enī spoliare p̄ximū suū rebz p
suis. Scdm̄ peccm̄ ē p̄dicatio. vlt enī spo
liare illū cū quo comedit et bibit. Tertū
ē in misericordia. Vellet enī spoliare illū si
poss; carnis et bratis. q' n̄ faceret unus de
lironibz; illis qui spoliant p̄grinos in
nemoribz;. Quartū ē usura ualde magna
ri. s. p. xv. n̄ in anno ul' in mense. s. in e
adem die. Quintū ē afflictio patris di. s. que
ibi auatigit. ille qui amittit blasphemā
do et dilaniando eū. Sextū ē contemp' mris
eccie cui' p̄ceptum contempnit. Ad ista duo
peccā ultima pot' referri illd' q' legit' pū
xix. Qui affligit patre et fugat matrem
ignominiosus erit et infelix. Ignominia
ista ē in felicitat' satis manifeste uidetur
in lusoꝝ. Contra lusoꝝ hic habet' in ca
non. aploꝝ ep̄c aut p̄br aut dyaconus
alee aut ebrietati descriuens. aut desinat
aut certe dāpnetur. subdiacon' aut lector

aut cantos similia faciens. aut desinat
aut in mune puetur fili. et laicus. Sep-
timū peccm est scandalū pximi. Corru-
puit eū multa qui ad ludū inspiciendū
veniunt. Octauū ē amissio bonoz que
deberet face lusoꝝ in tpe illo. Nonū ē pec-
catū puury. Sepe eū iurat lusoꝝ se luca-
tū fuisse cū in uitate pdidit. Decimū est p-
catū fraudis. Sepe eū ibi unus defraudat
aliū. Undecimū ē peccm ire. Duodecimū ē
peccm communicationis. Tercū decimū ē pec-
catū ubis. Quartū decimū ē peccm fractio
sollepnitatu. In pcpus eū sollepnita-
tib; pcpue imitūt. Iudices peccm suū
n attendentes q leg nū. xv. de illo qui
collegit ligna in sabbo morte moriat
homo iste ait dñs. lapidib; obruat eū
omnis turba. Constat aut peius esse eū
blasphemus et puurū lude. quā in sabbo
ligna collige. Quintū decimū ē homici-
diū. In tertū eū unus lusoꝝ p obulo
interficiat aliū. Sextū decimū ē ycolatria
qz ludū. dñm suū lusoꝝ facit dū dō in amore
suo eum pponit. hoc eū ab homine colit
q p ceteris diligitur. Vñ dicit glo. sic sup
illd apli. quoz dñs uenter ē. Preterea ipse
subiat se iuris dictione taxillor ut q illi
dñt ipse faciat. etiam dñs dedit. xn. lictā
● cultoz; suis quib; tota scriptura est p
quam uolūtat dñi fidelib; indicatur. sic
taxillus hē xvi. puncta. quib; lusoꝝ ag-
noscat uolūtatē dñi. ul' dñi sui. Dya' eū
q hymna apd dñm. Preterea pot' accide
in ludo tñsgressio oīm mandatorū deca

logi. Primū ē mandatu. n hebis deos
alienos corā me. Sedm mandatu tñs-
greditur qn iuratur ul' falso iurat.
Sedm eū mandatu ē. n assumes nomen
dñi in uanū. Nomen eū dñi sui i uanū
assumit. qui p nomen dñi iurat p falso.
ul' p nichilo. Tercū mandatu ē. memto
ut diem sabbi scifices. qd mandatu lu-
soꝝ tñsgredit. dū dieb; sollepnib; ludo
dñm blasphemat. Quō aut tñsgressio
alioꝝ mandatorū ibi accidit de facti pot'
uideri. excepto h. n mechaberis. s; in u-
tate mandatu illd spūalē lusoꝝ tñsgre-
ditur dū dñm negat. In fidelitat eū spū-
al' fornicatio ē sedm iudiciū scripturē.
Sedo pot' face ad detest' hui' p cā mul-
tiplex malū q ex ludo sequit. Sequit
eū inde ira parentū ipsius lusoꝝ si ipse
est fili' familiar'. Si u' par' familiar' sequit
inde ira uxoris et totius familie et inter-
dū ē uerba remanent ē qñq; odia ut
lusoꝝ. Seq' ē qñ; exhereditio filioꝝ et
filiaz pstitutio. Sequit' ē qñq; inde fur-
tum. Qui eū calefactus ē te ludo finire
tur ē sup altare. si poss; furtū eū seq'
suspendiū qñq; Tercio possunt facere
ad detest' h' p cā. xv. stulticie q pos-
sunt assignari in lusoꝝ. Prima stulti-
cia ē q lusoꝝ nullissime seruituti se subi-
at. dū taxillū dñm suū dñt ad hoc
astringens se ut faciat q ipse iusserit.
Si uideat inquit seneca mure uelle do-
minari aliū nunq; rēsum teneat. Quā-
tomagis ridiclm ē qñ os caninū quod

est

minoris ualoris quā unū hominū dñat.
 Secūda stulticia; qđ ipse ad p̄ceptū taxil
 loꝝ largitur. qđ n̄ largiretur ad p̄ceptū
 dñi. Ipse largior est ad p̄ceptū taxilloꝝ
 qm̄ fuit beatus martiu' ad p̄ceptum dñi
 Ipse em̄ dat n̄ medietate pallij. imo to
 tum palliū ⁊ interdu tunicā ⁊ camisiā
 ⁊ nudus sequit' dñm suū. s. dñi. ⁊ ea q̄
 n̄ h̄t ipse dat. multa em̄ accipit ad u
 furas ul' furat'. Tercia stulticia; qđ p̄tq̄
 cognouit mala dñi sui cū ipse debet
 abnegare eū ⁊ que illi' sunt. ipse poti'
 uerum dñm negat qui nich' ei nocuit ⁊
 multa bona fecit ei ⁊ uindicat se de eo
 qui absq; culpa est. Quarta stulticia
 est qđ ipse uoluntarie iurisdicōi ipsius
 se subicit qui nunq̄. iuste iudicare uo
 luit. Carillus em̄ tribuit alti lusoz qđ
 eius n̄ ē. Quinta stulticia ē qđ delectationē
 que in oratione triū ossiū caninoꝝ di
 uine gl'e sponit. qđ n̄ solum stulticia est
 s; ⁊ insania uidetur esse. Sexta stulticia
 est qđ ipse ne ociosus sit oia agit vñ
 b. p̄ uitando ocio oia sectari est uide
 autū. Septima stulticia lusoz; cū ipse
 dñent ut hostis ipsius ei furetur p̄
 aiosiorē rem quā habeat. ul' uia de
 p̄ aiosiorib; s. temp'. furemur tpe aut'
 lusozes n̄ attendentes tpsul p̄ aiosiorē
 Nichil em̄ preciosius tempe. sic dicit b.
 O donec hora p̄terat uolat uerbis ir
 reuocabile. transit tpe irreuocabile qđ
 t̄ cessum est ad impetrandā ueniā
 ⁊ grām ad agenda p̄niā. ad p̄nie

rendam glam. Dicit ⁊ dñs qđ si sciret
 pat'famil' qua hora fur ueniret uigi
 laret utiq; s; lusoz affectat ut fur ue
 niat qui furetur ei uitam suā. Octaua
 stulticia; qđ ipse p̄ruis manib; se dñi
 tuit ⁊ p̄dit que filius dñi manib; cruci
 affixis redemit. Vñ b. locut' in p̄soā
 dñi ad calem dic. Ego acquisiui te ma
 nib; cruci affixis ⁊ tu dñm te mā
 bus decus deditis. ⁊ magna in gra
 titudo qđ homo in pugnat cū illa par
 te corpis sui in qua dñs p̄ amore
 ipsius tantū dolorem sustinuit. Nonā
 stulticia; qđ ipse ludit. ⁊ in curia ce
 lestis iudicis lata; oia eū sententiā
 mortis. Vñ b. Ludeba ego foris i pla
 tea ⁊ in secreto regalit' cubili' sup me
 ferebatur iudiciū mortis. Silis stulti
 cia fuit in ierosolimitis qui in leticia
 erant n̄ p̄uidentes mortē suam cui
 ad iudicari ⁊ erant p̄t' p̄cā sua qđ
 mortē dñs fleuit ut legit' luc. xix.
 Lusoz ludendo currit ad mortē suā
 Vñ xxi. Job. Infantes eoz exultant
 lusib; ⁊ inde subdit'. Ducit in bonis
 dies suos ⁊ in puncto ad inferna
 descendunt scdm̄ aug'. Nich' aliud
 est tpe presentis uite quā cursus
 ad mortē in quo nemo ul' paululu
 stare ul' tardius ire p̄mittitur. s; os
 pari motu urgentur. Vnde quicūq;
 ludat ludendo ad mortē suā uadit.
 ⁊ dñi. de eo qđ de facuo ludū suū
 facit ⁊ quisq; ibi p̄dit. dñi t̄mē

ibi n̄ p̄dit. Decima stulticia; q̄ lusoꝝ
q̄n̄ potuit face opus ad p̄riam utilita
tem ⁊ p̄ximū edificationē ⁊ d̄i honorem
ipse facit q̄ sibi; d̄apnosum ⁊ p̄ximo
scandalū ⁊ deo contumeliosum. Ve seru⁹
nequā ⁊ maledēs si cū uenerit d̄ns eius
in uenit eū sic facientem. De tali seruo
legitur xxiiij. c̄. Si dixerit malus ule
seruus in corde suo. morā facit d̄ns m̄s
uenire ⁊ cepit p̄cutere conseruos suos
manducet autē ⁊ bibat cū ebriosis ue
niet d̄ns serui illi in die qua n̄ sperat
⁊ hora qua ignorat. morte eū subita
nea sepe moriuntur tales. Undecima
stulticia; q̄ cū puer n̄ sit. puerilib;
tam̄ gaudet. plerq̄ est cū puīcia; s;
q̄ graui⁹; puerilitas remanet ⁊ h̄ q̄c̄
petul⁹; qd̄ auct̄ habemus seruū ⁊ uicia
pueroꝝ. Nec pueroꝝ t̄m̄ s; ⁊ infan
cium. Dubiū n̄ est puerilitatē maguā
esse exercitiū militib; ⁊ peditib; lignē
is finge. que tam̄ puerilitas in militib;
semit; reperitur q̄; quasi quedā insa
nia. Vñ quidā ludē par in par eq
tare in arundine longa. Si quē de
lectat barba cū in sana ueyat. Duo
decima stulticia; qd̄ nullū op⁹ cre
dunt aliquid h̄re iocunditatis nisi
tale sit q̄ nichil hat utilitatis qd̄
magnē corruptionis indicium est. Sa
lomon. Stulticia; gaudiū stulto.
Seneca. Fundamentum bone mentis;
n̄ gaudē uanis ad sūmam puenit
qui scit quo gadeat. n̄ solū uanis

gaudent multi hoīes. immo ⁊ in his
que dyabolica sūt. ut patet in his
qui in aub; celi ludūt. qui gaudent
q̄n̄ uident unā auicula ab alia capi
ul̄ interfici. Qui satis dissimulēt sūt
beato martino. qui cū uidiss; mer
gulos in quodā flumine captiuos
piscū intredientes dixit. forma ista
demonū est. ⁊ n̄ potest h̄ tollere
uellit mergulos inde auolare. Debe
ato ⁊ b. dicitur qd̄ ipse uidebat ac
cipitē insequi aliam auē. ipse facie
bat signū crucis p̄r auem ⁊ capi nō
potat. Idē faciebat q̄n̄ uidebat canes
insequi aliquā feram. ipse habebat cor
humanū n̄ ferreū sicut mlti habēt.
Quarto pot̄ ualere ad detest⁹ h̄ pecc̄
h̄. qd̄ quocūq; uertat oculos lusoꝝ cor
dit ipse pot̄ inuenire qd̄ sibi peccatū
suū dissuadeat. Si ipse uertat oculos
ad id q̄ supra se est. occurrit seuitas
d̄ni seruū inutilem et̄naliter ademp
nant. Vñ c̄. xxv. Inutile seruū pi
cite in tenebras exteriores. Quom̄
ludē audet seruū qui tam seuerum
d̄nm̄ h̄t. Occurrit ⁊ liberalitas d̄ni ser
uos fidelit̄ laborantes habudantissi
me remunerans q̄ utraq; manu ple
na. Vñ in p̄u. Longitudo dierū in dex
tera eius ⁊ in sinistra illi diuicie ⁊ gl̄a.
Sicut si lusoꝝ uertat oculos ad ea que
sūt d̄tra se. s. ad uicia ⁊ demones.
occurrit ei q̄ sibi ludū dissuadeat.
Non eū locus ludendi; cū gladiū

tenet hostis ut eum puniat. Vñ sen.
 Cum hostis a tergo instat & se moue
 nullus; miser necessitas excutit q̄cqd
 pay ociosa collegit. Idē demēs quasi
 merito uidetur sicut lxxa i munim
 tum senes femineq; & gregent cum
 iuuentus intra portas armata expec
 taret sede ociosus. Similr si lusoꝝ
 uertat oculos ad id q; iuxta se. s. ad
 primū occurrūt ei multiplices mi
 serie que ludū sibi dissuadent. Vnde
 seneca. Quid lusoria sponis n̄ est io
 candi locus ad miseros. ad uocatus
 es opem te laturu naufragus. egru
 egentib; pollicatus es quo diuitis qd
 agas succurre. om̄s undiq; ad te ma
 nus tendunt p̄dite uite pitureq;
 auxiliū implorant. Loquitur seneca
 ad sapientes. Qui de lege naturali
 alitrici sūt ad subueniendū illi q
 in piculo sūt. Sp̄ualr tam pot h
 uerbu dicit illi qui curam aīaz susce
 perunt. Illi enī naufragi si auxiliū
 pmiserunt. Vñ mirū; quō n̄ remor
 det eos d̄sc̄ia cum eis differūt subue
 nire. Si enī aliquis pmisit; se subue
 niri alicui qui cecidit; in rodanū &
 hat de causa adductus est; multum
 remordet eū d̄sc̄ia sua si ei differret
 subuenire. quē in tanto piclo sciret
 esse. Quō ḡ n̄ remordet eū d̄sc̄ia qui
 n̄ subuenit ei quē scit esse in piclo
 longe maiori. Silt si lusoꝝ uertat
 oculos ad id q; iuxta se. i. ad inferi

ores creaturas pot ei occurrē q; ei dis
 suadeat peccm suū. Nullus enī eligit
 seminare agrū suū pot iutilib; ul
 noxiū quā utilib;. Quanta ḡ fatuitas
 est se ipm serere in utilib; occupatōib;
 cū tot occupationes inueniri possunt
 utiles aīe & corpi. Quinto pot face
 ad detest h' pecc̄i h' q; dñs & in p̄senti
 uindictā in terdū de lusoꝝ; accipit
 Qñq; enī dñi ipsi blasphemant p̄pos
 teratur eis facies. eūdā etiam multi
 dū occasione ludi p oculos dī unaret
 p̄ruis ocl̄s a capite exiit. & in alea
 riu cecidit. Quidā enī sagittarius cū
 ualde iratus est; ex h' q; in ludo p̄di
 dit; sagittā direxit uersus celū q̄
 uellet se uindicare de dō. Sequenti i
 die cū idem sagittari' eadem hora se
 deret ad ludū redit sagitta & super
 aleariū cecidit sanguinolenta. Hec so
 lū deb; caue aliquis ne ipse ludat. s;
 & ne ludentib; se immisceat. Sic enī
 sedentes ad ignē calefiunt. sic qui cō
 ueniūt ad ludū causa spectandi de
 ludo calefiunt. Vñ leg in thob. iij.
 Nunq; cū ludentib; miscui me. n̄ cū
 hys qui i leuitate ambulāt partici
 pem me p̄bui. Caue & deb; homo
 ne locet taxillos ul' alia ad ludū
 necētia. Sicut enī ualde malus repu
 tatur qui alicui scelerato gladium
 locaret unde aliquē sc̄m uirū inter
 ficē deberet. sic ualde malus repu
 tandus est; qui locat alicui taxil

De Avaricia.

los si sciat occasione eorum dñi esse blasphemandum & q̄ crucifigendū. Iu & n̄ videntur esse innocentes qui domibus ipsius permittunt inferri dño suo contumelias in finitas & n̄ prohibent cum possit prohibere. *De hys q̄ dāt occōnē auar.*

xxj. **D**ico de sp̄eb; auaricie. dicendū est de hys que dant occōnem auaricie que sūt vi. Primū; familiaritas cupidorū & auarorū. Sicut ēi carbonēs uiuū carbonē mortuū accēdunt si eis imiscetur. sic diuites uerbis & exemplis igne cupiditatis ignitis familiares suos inflāmant. vñ eccl̄. xii. Qui tetigerit picē inquinabitur ab ea & qui communiuit cum supbo induet supbiam. & subdit. dicit ori te ne sis locutus. Ad idē facit q̄ dicit seneca. Vnū exemplū auaricie uel luxurie multū malū fecit. diues uicinus cupiditate nutrit. Scdm; & chidatio diuicias. Itē dicit p̄. fle erigat oculos ad opes quas h̄re n̄ potes. Tercū; h̄ q̄ homo attendit in diuitiis illa solum p̄ que possunt uideri p̄ciosē ea uō p̄ que inuitate cōtēptibiles sunt n̄ attendit sicut fugacitatē earū & similia. vñ ḡg. Itē cōp̄alia diligūt qz quā fugitiua sint n̄ attendit. Quartū est amor mundane gl̄e vñ talib; qui diuicias amant qz uidēt gl̄am mundanā eis annexam. Primo p̄dicandū est; de cōtēptu mūdanē gl̄e quā de cōtēptu diuiciarū

Securis enī p̄dicationis ad radicē malicie posita est. Quintū; amor filiorū talib; qui diuicias amant. p̄t amorē filiorū ostendendū est; in p̄dicationē qd̄ h̄ n̄ sit amare filiū s; potius odire. diuicias enī male cōḡant ostendendū esset in p̄dicatione eis quā diuiti sint filii parentib; defunctis. ad ostendendū u q̄ n̄ sit amor s; potius odiū filius male congregata relinquere pot̄ induci tale exemplū. Erat quidā usurari h̄us duos filios quorū al̄ nolent succedere p̄ri suo in male acquisitis. fact; h̄emita. Alius u uolent succedere p̄ri suo remansit cū patre. mortuo patre ei successit. s; n̄ p̄t multū t̄p̄c ipse decessit. Cum aut̄ nunciatū ess; heremite de morte p̄ris & fr̄is doluit ualde credens eos dāpnatos esse. & cū rogasset dñm ut reuelaret sibi statū eorū rap̄t est & in infernū ductus & n̄ in ueniebat tibi eos. s; ad ultimū erierūt de quodā puteo in flama. Primo pat̄ deinde filius mordentes se & litigantes ad iuicem. Patre dicente filio. maledictus sis tu qz p̄ te usurarius fui. filius aut̄ cōtrario dicebat. Immo maledēs sis tu qz nisi iniuste acquisisses ego n̄ remissem iniuste nec dāpnatus fuisset. Sextū; h̄ qd̄ h̄ longā uitam repmittit. de qua repmissione dicitur i eccl̄. xxix. Repmissio nequissima multos pdidit. Cuius erat ille cui dñs dixit. Stulte hac nocte animā tuā repererit atē.

De remedus oia auaricia. .xey.
 Dico de hys que dant occasionem
 auaricie. & dicendū de remedus contra
 auariciam. de quibz sufficiat ponē vii.
 Primū & mortis cōsidatio. h̄ remediū in
 sinuat iō in magno plogo bible in
 fine dicens. facile cōtempnit oīa qui
 se semp cogitat moriturū esse. Sicut
 iūnta defendūt ab inportunitate
 muscay cauda sua & aues & piscel cau
 da sua regunt se. sic homo cōsidatioē
 siml. s. mortis defendit se ab auaricia
 & a certis uicis & regit se in mundo
 isto. Vñ Job xij. Interroga iūnta et
 cocebunt te. & uolatilia celi & indicabūt
 tibi. mort q̄ ad oclm demonstrat con
 temptibilia esse quecūq; querantur
 in mundo isto. s. diuicias. delicias & glo
 riam. & uanū esse laborem eoz q̄ talibz
 intendūt. Labor querentiū diuicias
 uanul ostendit cū homo nud' in terra
 reuētur. labor querentiū uan' osten
 ditur q̄n corp' nutritū delicul. uim
 bz esca datur. Tunc & apparet eos
 quasi cocos uermū fuisse qui delica
 te uixerunt. Escam eū uermibz p̄para
 uerunt. q̄ra in samia erubesceret a
 liquis & indignaretur esse cocul unius
 comitis & n̄ dedignat' esse cocul iūm.
 labor & eoz qui querunt esse sup alios
 bonus ostenditur. q̄n ille qui uolebat
 esse sup alios sub terra ponit' & a iūm
 tis calcatur. Ad h̄ pot' referri q̄ leg'
 eccl. xi. Homo memuisse deb; tenebro

si t̄pis & diez multoz qui cū ueniūt
 uanitatis arguent' p̄rita. Sedm remedi
 um; cōsidatio cōtra pauprtatis. Vñ b. mag
 na siquidē abusio & nimul magna q̄ diues
 uelit fieri uermicls uilul p quo d̄s ma
 iestatis & d̄s sabaoth paup fieri uolu
 it. t̄ren. iij. Recordare pauprtatis mee &
 t̄nsgt ab & f. Tercū remediū & cōsidatio
 piculi in quo sum'. Illud remediū insinu
 atur nob' xxvi. Job. ubi sic leg'. Quasi si
 me tumentes fluctus tūmū d̄m & pond'
 eul ferre n̄ potui. Vbi dic' ḡg. Cū fluc
 tus tumentes desup emine ut. tūc de
 nauu picūt merces p quibz longa nau
 fragia supserunt. Ad idem pot' referri
 illd q̄ leg' machab. iij. Non cupisca
 ris spolia q̄ bellū cōtra uos ē. Ad lictam.
 q̄n picolūm bellū imminet in die
 exercitū ne spoliul intendat. & si spoliul
 iam onerat' & iubetur ea deponē. Sic
 piclūm in quo sumul deb; colybe nos
 ne diuicul nos onemus. Si ū iam habe
 mus eas monē debet nos ad h̄ ut eas
 relinquam'. Quartū remediū & cōsida
 o miserie que annexa; diuicul sicut
 ostensū & priul. De qua miseria dicit
 b. Si habes cor. si ē & lum' ocloz tuoz
 desine ea sequi que assequi miserū est
 Quintū remediū & qd homo eloget se
 a cupidul & auaris. & familiaril sit ill'
 qui terrena cōtempnunt. Vñ in ps. Cū
 scō scs eris & c. Scs in greco dicitur
 agyos q̄ sine terra. Vñ sensus & cū
 scō. i. cū eo qui absq; terrenitate est

absq; terrenitate eris. Sic accidit cū eo
qui dūsat cum auaro sicut dicitur acci-
disse audā paruulo qui a lupo nutritus
est. qui aliū modū gradiendi ab ea ad
discē n̄ potuit quā ipsa habebat. vnde
duab; manib; p pedib; utebat. sic ille q̄
cū auaro dūsat. exemplo ei' circa t̄-
rena reptet. Ille ū qui dūsat cū illis
qui terrena dēpnuunt rectus in cedit.
Contēptis em̄ terrenis celestia appetit.
Sextū remediū est dīdatio et̄nax diuici-
arū. Vñ ḡg. Vilescunt t̄p̄alia cū deside-
rantur eterna. 7 p̄. 1. frustra iacitur
reche ante oculos pennatorū. V die int̄.
Laqueū in terra facile abscondit q̄ oculos
h̄t in celis. Ad idē ptinet q̄ seneca dicit
Non pot' dēmpnē laq̄aria eboze fulgē-
cia deriuata in domos flumina donec
terraz orbem sine despiciant sibi ipsi
dixit. hoc ē punctū illd q̄ int̄ gentes
igne 7 ferro diuiditur cū in corp̄is sp̄
illd q̄ in medio se h̄at uelut punctū
resp̄u arcūferencie t̄ra se h̄t uelut p̄c-
tū respectu celi. ex quo patet fatuitas
amatorū hui' mundi qui querunt in
puncto latitudinē qui in circūferēcia
querenda ē. Vñ aug. Non pati angu-
as euola in subline in amplitudine ce-
loz cū terra centū mundi sit ex neccē-
tate angusta ē respectu circūferēcie. Vñ
seneca dicit amatorib; h' mundi p̄cētū
illd est in quo nauigatis. bellatis. reg-
natis idē ab ultimis litorib; h̄spanie
usq; ad indos paucissimoz diez iacet

spaciū si nauem stat uentus ac celestis
illa regio p̄ xix annos uolucissimo sydi-
uam parat. Ex angustia terre accedit
p̄sura illa de qua dñs dicit io. xvi. In
mundo p̄suras habebitis. Septimū
remediū ē qd̄ homo fiducia suam po-
nat in dō q̄ d̄s ei necessaria p̄bebit.
si ipse ei seruerit. scdm̄ qd̄ dñs sc̄t
ei expedire. Vñ h̄. vi. p̄t uerbu illud.
Non potestis dō seruire 7 mamone.
Subiungit dñs. Idē dico uobis ne solli-
citi sitis aut ur̄e quid manducetis aut
qd̄ bibatis. neq; corpi ur̄o qd̄ induami-
ni. Deinde monet ad h̄ ut in eo fiducia
ponatur. Namona syra lingua diuitie
int̄pretant. Dicit h̄ nomen ē esse de-
monis qui p̄ est diuitis. Octauū 7 ulti-
mū 7 summū remediū est. q̄ homo
elemosinis 7 orōib; 7 omnib; aliis mo-
dis quib; potit grām dī sibi impetret
que sola sufficit hominē liberare a laq̄-
is cupiditatis 7 auaricie. Vñ xix. h̄.
Cum dixit dñs difficile intrabit di-
ues in regnū celoz 7 discipuli admira-
rentur dicentes. quis potit saluus
esse. Redit dñs. Apud homines in pos-
sibile ē. 7 suplet int̄. ut p̄ se a cupidi-
tatib; suis dūtantur. Idē ualde tamen
dum ē peccm̄ cupiditatis ul' auaricie.
qz cū tanta difficultate hoīem dimi-
tit sic terra quādam stabilitatē uidet
h̄re. quā n̄ habent aqua 7 aer. iuxta
illd eccl̄. 1. Terra in eternū stat. sic p̄-
catū auaricie qd̄ ē q̄ peccm̄ terrenū

diuturni' uidetur esse peccō uanitatis
7 uoluptatis. 7 forte ppter hanc diuturna
tem dicit yficorus de h peccō omni ge
nere peccōz 7 peioz auaricia. **De pdiga**

Post remedia auaricie **litare. reu.**
dicendū 7 de pdiga litate que 7
ottraria auaricie. de q h ordine dice
mus. Primo distinguem pdigalitatē
a largitate. Secō ostendemus mala que
ex pdigalitate pueniūt. Tercio assignabi
mus quāsdā stulticias pdigalitatē. Vlti
mo tan gem' aliqd spālitē de pdigalita
te clericōz. Quadruplicē ū possumus
distinguerē pdigalitatē a largitate. Pri
mo in h q prodigus sua n̄ offert. s; uen
tus uanitatē ei auferat. Vn̄ sicuti aliqz
n̄ dicit largus si uentus ei palliū suū
auferat. nec libales arbores dicitur lar
ge si fruct' uentus ab eis excauat. Sic
nec pdigus largus dicendū 7 ul' libā
lis an in uito 7 dolenti frequent' uent'
auferat sua eo q stultat manus heat
sicut accidit in ill' qui ex frigore dntur
manus stultat h're. Secō possum' in h
pdigū a largo distinguere q pdigus
sua n̄ tribuit s; pdit. In trib; casib; uid'
aliquis rem suā pdere uelle. pmo cū hq
re uasi pleno sup infundit. Secō cū i ua
se infundit corrupto ul' in mundo pōit
Tercio cū dar p nicho 7 hus trib; mod'
possum' d're q pdit sua pdigus. Quasi
enī ea infundit pleno uasi qn̄ dar ea
diut' 7 vñ psp in libro de uita con
tēplatiua hntib; dare nichil

aliud 7 quā pdere. Itō monet dñs luc' xiiii.
ad dandū paupib; dicens. Cum facti con
uiuū uoca paupes. debiles 7 claudos. 7 c.
It' in eodē cap. Paupes 7 debiles cecos 7 clau
dos intro duc huc. 7 luc' i. dicit beata ugo
dñm esurientes impleuisse bonis. Dauid 7
dicit in ps. Paupes eius saturato panib;
7 iij. r. iij. legitur q stetit oleum cū
uasa plena essent. s; quorūda oleū tunc
solū fluit qn̄ uasa plena sūt. uasit aut'
uacuis stat. diuitib; aut' parati sunt da
re. paupib; ū non. Prodigus 7 q uasi
corrupto sua infundit qn̄ dar ea hystri
onib; ul' alus in honestis psonis. Cōtra
illō eccl. Bñ fac humili 7 ne dedis i pio
7 itm. Si bñ feceris scato cui bñ feceris.
In duob; casib; p'cipue n̄ 7 dandū impio
s; cū creditur q p hoc iusticiam debeat
negigē. ul' cū p' aliqd offm in honest'
tū hoc querit. sicut fatuit hystriones. Vñ
jo'. Paria sunt hystrionib; dare 7 demo
nib; sacrificare. Pdigus 7 rem suam pro
nichilo pdit. uel dar qn̄ eam dar p ua
na glā que nich; 7 in ualore. Vñ io viij.
Si ego glorifico me ipm glā mea nich;
est. Tercio pot' distinguē pdigus a lar
go in h qd largitio ipsius quedā auar
patis 7. sicut aucupes n̄ dicuntur largi
ul' libales in aues quantū cūq; frumti
circa laqueos apponant. nec aliqz dicit'
libalis in pisces 7 in ures quos capere
uult 7 si escam delectabilem apponat i
hamo ul' mulcapla. Sic liberales dicendi
n̄ sunt qui idō sua largiunt' hominib;

ut eos capiant ut p eis sint si uenerit
aliqua electio. Vñ se. v. Inuenti sunt i pto
meo impu insidiantes q̄i aucupes laq̄os
ponentes ⁊ pedicaf ad capientes uiros
Quarto pot̄ distingui pdig' a largo q̄
uere largus de suo largus ⁊ pdigus u
de alieno frequen̄t. Seneca. Magni ai
ñ ⁊ ille qui de alieno liberalis est. mala
uō que sequit̄ ex pdigalitate h̄ sunt.
s. paup̄tal usq; ad mendicitatē. Vñ leḡ
luē xv. de filio pdigo qui cupiebat im
plere uentrē suū de siliquis porcorū q̄s
porci manducabant ⁊ nemo illi dabat.
Sequit̄ ⁊ inde q̄ pdig' q̄nq; incidit
in manus usurarioꝝ qui eū totū come
dunt ut uideatur in adisse in illa rep̄
tationē ps. Scruetur fenerator omniē
subam ei ⁊ c. Quanta sit seruit' usura
rioꝝ illi soli nouerūt qui q̄nq; in ma
nib; eoz fuerūt. Sequit̄ ⁊ inde peccm
rapine. frequen̄t enī aliena aufert
qui sua pdige ofert. Vñ pdigus similis
est aranēe que muscas deuorat ⁊ reyen
do relas inutiles se euiscerat. Sic pdi
gus aliena deuorat ⁊ sua dando q̄dā
m se euiscerat. Sequit̄ ⁊ inde deceptus
bonoꝝ sp̄ualū. Ille enī qui pdigus est
interdū dat sp̄ualia oīa bona. p̄u. xvii
ex quib; iuuuū aliq̄d faciat sili' elau. q̄
primogenita sua dedit p lenticula ⁊ a
bit parupendens q̄d primogenita sua
uentidit. ut leḡ xxv. Gen. Vñ Gen. 1.
Dederunt p̄ciosa queq; p̄cibo ad reso
cillandā aiām. Prodig' adō sp̄ualia cō

tempnūt ut magū reputat uentres
pascē. cū tñ dicat aug. Non ⁊ magnum
pascē uentres in orientes ⁊ magū et
pascē aiās in eternū uictural. s. pdi
g' reputat magū pascē porcos ⁊
homines gulosos ⁊ luxuriosos
qui iudicio scripture porci sunt.
Vñ leḡ de filio pdigo. Ad hēsit unū
mū regionis illius. ⁊ misit illū in ual
lam suam ut pasceret porcos. magū
uō dedecus reputat filios dī pascere in
h̄ absq; dubio filio dī magnā faciens
⁊ tumeliam dū offm illō depreuit q̄ fili
dī sibi sp̄aliter assumere uoluit. Vñ in
ps. Ego aut̄ oftritur' sum rex ab eo sup
hyon montē sc̄m eius pdicant p̄ceptū
eius. qd ⁊ oftra illos p̄latos qui dedig
nantur pdicare qz eo miles sūt licet ⁊
essent reges ñ tñ indignū est; offm
pdicationis qd filius dī sp̄aliter ad pdi
candū uenit. Hec pot̄ ex eo q̄ ipse di
cit m. 1. Camus in p̄rimos uicos ⁊ ciuita
tes ut ibi pdicem. Ad h̄ enī ueni. h̄c
⁊ uisitauit nos orient ex alto. illūare ⁊ c.
Ego in h̄ natus sū ⁊ ad h̄ ueni in mū
dū ut testioim p̄hibeam ueritati
S De stulticis pdigi. xcviij.
Sequitur de stulticis pdigi. Pri
ma stulticia ipsius pdigi q̄ ipse sc̄s
⁊ uolens partē suam deteriorē facit
q̄nq; ⁊ nullam. ⁊ idō maledēs ⁊ qui
partē suam deteriorē facit. Vñ b. Si ma
ledēs ⁊ qui partē suam deteriorē facit
quid ille qui penitus se reddit expe'

Exptem se reddit ille qui de bonis suis
 nulla partē sibi reseruat. Secūda stulticia
 a est pdigi qd ipse rem illa quā sup
 omnia amat facē ita uult qd eam diu
 facē n̄ possit. hanc stulticiam ostendit
 nobis ph̄s dicens. de re familiari impar
 ciend est. s̄ modate. Quid enī stultus qm̄
 qd libenter faciat curare ut diu facē n̄
 possit. Tercia stulticia pdigi est qd ipse d̄
 rationē de modico multū uult largiri.
 n̄ adtendens qd leḡ thobie. uii. Si multū
 tibi fuerit habundanter tribue. Si exigu
 um t̄ fuerit. exiguū libenter stude uirtuti
 sud ordinatū s̄ ut qui modicū h̄t modi
 cū tribuat s̄ bona uolūtas suppleat mo
 dicitatē muneris. 66. Non s̄ uacua manū
 a munere. si archa cordis est plena bona
 uolūtate. Non qd datur refert s̄ qua mē
 te. regnū equauit opes aīo qui exiguū
 tribuit s̄ libent̄. Quarta stulticia pdigi
 est qd ipse n̄ uidetur de diuiciis querere
 nisi peccā. Peccat enī in acquisitionē eaz
 7 in largitōe. 7 aliud h̄t inde utilitatem.
 Ipse similis s̄ canali ex aqua retinenti fe
 ces 7 limositatē. si sapias concā te exhibe
 bis n̄ canalem. Quinta stulticia ē pdigi
 qd ipse uult qdā largior esse dō. Vn̄
 b̄. Si dō largior uult esse concā imitetur
 fontē n̄ debz ire in riuū donec suis facie
 tur aquis. n̄ pudeat concam n̄ esse fonte
 suo p̄uasorem. Pdigus uidetur plus di
 ligere p̄ximū quā se ipm̄. cum tam̄ inu
 tate nec se n̄ p̄ximū diligat licet ex stul
 ticia sua effundat. Ipse s̄ qd dolū absq;

fundo. 7 uisō n̄ s̄ mirum si effundat q̄cūq;
 accepit. 7 ut breuiter dicam in sapientior
 uidetur esse pdigus quā auarus. q̄ntū
 ad h̄ qd auarus in sapiens ē quantū ad
 d̄m solum. Prodig' uō 7 q̄ntum ad d̄m
 7 quantū ad mundū. Pdigo de est sapie
 fundamentum. qd est sibi sapientē esse. Vn̄ b̄.
 Non s̄ sapiens qui sibi n̄ s̄ sapiens. 7 p̄u.
 ix. Si sapiens fueris t̄ met ip̄si eris. In
 iquior 7 uidetur esse pdigus quā aua
 rus q̄ntū ad h̄ qd pdigus iniquus est
 in se ipm̄ s̄ auarus iniquus in p̄ximū.
 Vn̄ ec̄. xiiij. Qui sibi nequā cui boni
 est. 7 it̄m. Qui sibi inuidus s̄ nich̄ s̄
 illo nequi. **De prodigalitate. xcv.**

Seq̄ de pdigalitate clericorū. 7 notā
 dū qd sex sunt que debent cohibē
 clericos. ne de bonis ecclesiasticis pdigi
 essent. Primū est hoc qd bona ecclesiasti
 ca bona paupm sūt. Vn̄ paupibz; ero
 ganda sunt. sicut pot̄ esse manifestum
 ex ubi s̄ s̄ que sequunt̄. Jo. Quicq; h̄nt
 elici paupm s̄ qd de bonis ecclesiasticis
 dicitur. intelligim'. b̄. facultates ecclesiaz
 patrocina sūt paupm. 7 sacrilega eis
 crudelitate subripitur. q̄cūq; sibi inuult
 7 dispensatores n̄ utiq; d̄m 7 possessō
 res ultra uictū 7 uestitū accipiūt. Idē
 res paupm n̄ paupibz; dare. crimen
 sacrilegy esse dimoscitur. Jo. Pars sacrile
 gy s̄ res paupm n̄ paupibz; dare. Idē
 accepisse paupibz; erogandū. 7 esurien
 tibz; plim̄is cautū esse. ul' timendū. ul'
 qd ap̄tissimi sceleris s̄ aliqd ex inde s̄

trahere omnium p̄donū crudelitacē supe-
rat. Idē maximū p̄ctm̄ ⁊ de p̄monio x̄
n̄ paup̄ibz dare. Jē b̄. Clamant nudi cla-
mant famelici ⁊ queruntur. ⁊ ponit ū
ba paup̄m querentū de d̄icis dicent̄
flobis fame ⁊ frigore laborantibz. qd̄ de-
erūt tot mutatoria ul' extensa in p̄tis
ul' plicata in m̄tial m̄ionū ⁊ q̄ effū-
ditis uobis crudelit̄ subtrahit̄ que t̄ an-
ter expendit̄ ⁊ nos d̄i plasmato x̄pi ⁊
nos sanguine redēpti sumus. Vos ḡ fr̄s
mei uidete qualis sit de sup̄na portioē
pascē ocl̄os ur̄os. Vita n̄ra cedit uobis
in sup̄flual copias. n̄ris necessitatibz de-
trahitur quicq̄ accedit ur̄is uanitatibz.
Id̄ o uanitas uanitatū s̄ n̄ uanior quam
in sanior fulget ec̄ia in pare n̄bz ⁊ i pau-
p̄ibz eget. suos lapides induit auro. ⁊
filios suos nudos deserit de sup̄tibz ege-
noz seruit ocl̄is diuitū. Inueniunt̄ curi-
osi quo delectentur. ⁊ n̄ inueniūt nisi
quo sustentent̄. ⁊ si deuotio in talibz pos-
sit d̄o accepta esse. t̄n̄ curiositas ul' sup̄-
bia ex qua multi talia faciūt d̄o detes-
tabil̄. Jē b̄. loq̄ns de illo ūbo ysa. xxvi.
In t̄ra sc̄oz iniqua gessit ⁊ n̄ uidebit glo-
riam d̄ni. Timeant inq̄. cl̄ici. timeāt mi-
nistri ec̄ie qui in terris qual possidēt
tam iniqua gerunt. ut stipendū que
sufficē debeant minime d̄enti sup̄flua
quibz egeni sustentandi essēt impie sa-
cilegeq̄ recipiant. ⁊ in usul̄ sue sup̄bie
atq̄ luxurie uictū paup̄m d̄sumere
n̄ uerēantur. duplici p̄fecto iniquitate

peccantes q̄ ⁊ aliena diripiunt ⁊ sacris
in suis uanitatibz ⁊ turpitudinibz ab-
utuntur. *Tribz de causis ostēditur p̄clōsa
ēē rapina q̄ faciūt clerici. xcv.*

Valde uō p̄clōsa ⁊ rapina quā faci-
unt tales tribz de causis. Primo q̄
n̄ cognoscitur. Vñ accidit q̄ multi tam
n̄ d̄ficentur. tam n̄ ponūt abstine a ra-
pina tali. ⁊ ⁊ aliqui simplices d̄fessores
n̄ dicunt eis ut restituant paup̄ibz. ea
in quibz defraudauerūt eos licet p̄mo-
niū h̄ant unde restituerē possint. quia
cecitas siq̄s dampnificasti. diuicē unum
in q̄nq̄ solid. ipse d̄ficetur ⁊ h̄er̄ p̄posi-
cauendi decetō q̄ restitueret p̄posi-
tū suo. alit̄ sc̄ret sibi n̄ ualere p̄niām. Ille ū qui
paupes d̄apnificauit m. c. libz. ul' ampli-
meh̄ tale facit ⁊ t̄n̄ credit se agē ueram
p̄niām. Sc̄dō p̄clōsa ⁊ p̄t̄ magnitudi-
nem culpe que ⁊ in rapina tali. quā of-
fendit nobis glo. sup̄ m̄. v. ubi dicit d̄o
petro. vade ad mare ⁊ mitte hamū. ⁊
eū piscem qui prius ascendit tolle ⁊ ap-
to ore eius inuenies statere. Glo. Judas
quidē amūā in loculis hēbat res pau-
p̄m in usus suos d̄utere nephas dicit
id̄ ip̄m. dans exemplū nobis. Tercio p̄-
culosa ⁊ q̄ multū impedit hoīem a sa-
lute. q̄ si ille qui h̄t bona eccl̄iastica
paup̄ibz suam porcionē reddet fideli-
d̄entis uictu ⁊ uestitu. sibi adūs n̄
accidet quin ipse ad salutē pueniret.
Quo enī m̄ia d̄i illi larga n̄ est. gr̄am
suam largiendo qui s̄ largus est. pau-

pib; subueniento. Vñ aug. fluit riuus
 7 font succabit. misericordia aut di uelut fons
 est. misericordia em uia uelut riuus. Non est
 uisile qd fons n fluat ex quo riuus flu
 it. Vñ ambrosi' sup illd ad rymo. uuy.
 ubi sic leg. Pietas ad omnia util' est. qui
 pietate sequit. si lubricu' carnis patit'
 uapulabit quidem s; n pibit. q; intel
 ligend' n; de illo qui confidens de eleo
 suis suis ido diuicius 7 securus p'cat.
 Talis em utit' elemosinis suis ad di' pug
 natione. ito n; dignus peccoz suoz remis
 sione s; poti' etna d'pnatione. S; de illo
 intelligendū s; h; qui uideus in stinencia
 suam facit elemosinas ut misericordia di sibi
 gram offerat. p qua stinere possit. car
 em frequen' ad bonu' finem uenit. Vñ
 so'. Non memini me mala morte uidisse
 mortuu' qui libalem ante duxit uitam.
 De illis uo qui de bonis ecclesiasticis paupes
 defraudant. n; miru' si peccant 7 d'pne
 tur. Quo em misericordia di dabit illis gram
 qua stinere possint. qui bona di poti'
 uolunt pdige effunde qua do in paupu
 bul dare 7 cu sint hoib; n solum largi
 s; 7 pdigi tam soli do sunt auari de bonis
 ipsius qui subtrahut ori di ea q ponut
 in ore potet. imo in ore dyaboli. Cum em
 malus sit seruus dya' 7 os 7 e' membra
 ipsius dya' sunt. p'terea miam quo ose
 querur illi de quib; tot in uirte paupm
 ad do postulant ut ipsi d'pneantur. Tales
 hoies sunt oues dya'. cu dya' eos condeat
 singlis annis. vestes quas ipsi deponut

accipiendo in membris suis. nec solum p'ciu
 losa s; rapina ulti s; 7 ignominiosa. Igno
 minia em magna s; paupib; rape. Sbi gra
 Si fea est; uniuersalis donatio paupib; ali
 cuius ciuitatis ualde miser 7 uilis reputa
 retur qui paupib; elemosinas eis d'atas
 auferret. licet 7 pt' expendit eas facien
 do magna diuicia. Sic ualde uiles sunt
 qui de bonis ecclesiasticis que bona paupe
 ru' sunt diuicia supflua faciut. Tot em
 paupib; ea auferut quot inde h're
 potuerunt. etiam ignominia magna e
 rit in die iudicii. qn paupes oqueren
 tur uno dicente. Iste m' abstulit unum
 prandiu'. alio dicente iste m' abstulit de
 nariu' unu' ul' aliud. Sedm s; h; q; bona
 clericoz frequen' a paupib; sunt ob
 lata 7 sanguine xpi p'pata. Vñ in o'gru
 um s; de elemosinis paupm supflua co
 muna diuiciis face. Accidit em in certu'
 qd in xx sol' quot pdigus clericus expen
 dit in diuicio uno. multi paupes pos
 sent inde refici q; pprio ori subtraxerut.
 7 talis posuit ibi unu' obulu' cui alius
 obulus n remansit. Sili' in o'gruum est
 ea que sanguine xpi empta sut supflue
 expende. Vñ sup illd se. Ve qui facit la
 quearia cedrina 7 impingit ea cynopide
 7 xpi sanguine. die glo. Terciu' s; q; clerici
 forma debent esse gregis 7 bonu' exem
 plu' dare aliis 7 ualde in o'gruu' s; qn
 suis supfluis diuiciis illos corrumpit
 qs sanare debuerut. 7 alios maculant
 quos debuerut mundare 7 scificare.

Vñ dicitur de illis in eplā iude. hy sunt
in eplis suis macule diuantes n̄ solum
sunt maculati s; sūt macule alios macu
lantel z suo malo exemplo matiam mi
nistrando hys supfluis diuuis gulosita
ti z ebrietati z aliis uiciis multis. Quar
to deberet cohibere clericos a uicio pdi
galitatis multatudo z magnitudo pec
catoz que sequuntur in eis ex uicio isto.
Ex pdigalitate accidit in multis q; ipsi
sunt raptores. symoniaci. oppllores pau
pm excoiatores subditoz. Vñ s; h; qd
h; uiciū multum impedit eos ab officio
suo. Non possūt ei illi officio suo in tē
dere debuit aggrauati z uisitatio eoz
pocius s; subditoz corruptio ppt̄ nūmas
expensas quā eoz correctio. Sexto debz
cohibe dispensatores bonoz ecclīasticoz
a pdigalitate. Adidatio districti iudicij.
Si enī ex illo uerbo. esurui z n̄ deditis
m̄ manducare illaturus s; dñs in iudicio
ire maledicti in ignē eternū. Quid dic
turus s; ipse pdigal dispensatozibz qui n̄
solū ipsi esurienti n̄ dederunt mandu
care. s; etiā ipsi esurienti abstulerunt
qd̄ debebat manducare. **Inapit inquit**

Post peccm̄ auaricie **De accidia. 3.**
dicendū s; de peccō accidie qz pig
cia interdū ex auaricia sequitur. Vñ luc
xy. Aut diues ille cui ager fructus ubel
attulit. Aīa mea multa habes bona re
posita in anno plurimos requiesce. Di
cemus aut̄ h; ordine de uicio isto. Pri
mo ponemus ea q̄ possunt ualere ad

De Accidia.

derestationē hui' uicij. Secō agemus de
diuisis genibz peccōz que p̄tinent ad h
uiciū. Tercio tangemus aliquid de reme
diis contra uiciū istud. Ad derest' uō hui'
peccō ualere possunt multa exempla.
z possumus p̄mo exemplū ponere de
rebus que n̄ hnt̄ sensum n̄ uitam n̄ ran
onem sicut s; de sole. Secō de hys qui
uitā hnt̄ z n̄ sensum ut ab hys que t̄
terra nascunt' ut herbis. arboribz. z silu
bus. Tercio ab hys q̄ hnt̄ uitam z sen
sum s; n̄ rōnem ut abruis animalibz.
Quarto ab hys qui hnt̄ rōem z grām
ut a scis uiris. z p̄mo p̄sequemur de
p̄mo posuit dñs p̄ceptū soli ut sin
gulis diebz ab oriente ueniret in occide
tem. z singulis noctibz reuertatur in ori
entem. z nunq̄ preterit sol illd̄ p̄ceptū
n̄ pigritat'. nec de die n̄ de nocte. nec
estare n̄ yeme. implere illd̄ p̄ceptum
quātumcuq; laboret in uno die. nichilo
minus tñ summo mane surgit sequēta
die. z tam̄ n̄ expectat tale remunera
tionē laboris sui. ul' talem penam ne
gligencie sue quale homo. Ad h; uidet'
habuisse respectū aug' cū dixit. Indocens
est xp̄iano cū radius solis eū in lecto
inueniat. Poss; enī dicere sol si potesta
tem loquēdi h̄ret. amplius laborauit he
ri quā tu. z tñ cum ego iam surrexerū
ad huc tu dormis. Possum' z accipere
exemplū ad derest' accidie ab eis que
nascuntur ex terra. Videm' enī herbas
z arbores que cū minimū hnt̄ uiciū